

ഭാഷാമഞ്ജരി

(പാഠ്യപുസ്തകാരാശ്യത്തിനുള്ളത്)

വെമ്പ്ളാശ്ശേരി അച്ചുതമേനോൻ,

ബി. ഓ. ബി. എൽ.

ഭാഷാവിമർശനം

(പാഠ്യപുസ്തകാഭിപ്രായത്തിനുള്ളത്)

പ്രസാധകൻ
വൈസ് ചാൻസലർ, അച്ചന്തമനോൻ,
ബി. എ. ബി. എൽ.

പത്മലയംബകം.ഡി.പി.പി.പി.

എറണാകുളം.

[പകർപ്പവകാശം]

[വില ക. മ.

ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പകർപ്പവകാശം പത്മലയംബകം.ഡി.പി.പി.പി.പി. ഉടമസ്ഥതയിൽ ആകുന്നു.

മുഖവുര

ഏറണാകുളത്തെ പത്മമാലയാ പ്രസിദ്ധീകരണ ശാലക്കാർ വേണ്ടി ഫൈസ്റ്റ് ട്രക്കുകളിലെ ഉയർന്ന ക്ലാസ്സുകളിലെ ഉപയോഗത്തിനായി സംഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് ഭാഷാമഞ്ജുഷ. ഭാഷയിലെ പ്രധാന ആധുനിക ഗദ്യ പ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ പെടുന്നവയും, കല, ശാസ്ത്രം, ചരിത്രം, സാഹിത്യം മുതലായവയെ അധികരിച്ച സാഹിത്യഭംഗി തോടുകൂടി രചിച്ചിട്ടുള്ളവയുമായ ഗദ്യലേഖനങ്ങൾ ഇതിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ഗ്രാമീണ പുനരുദ്ധാരണം, പൊതു ജനാരോഗ്യം എന്നിവയെ ആസ്പദിച്ചുള്ള ഗദ്യലേഖനങ്ങൾക്ക് കൊച്ചി ഗവണ്മെന്റ് ഇയിടെ നിർദ്ദേശിച്ചിരുന്ന പ്രകാരം ഇതിൽ പ്രാധാന്യം നൽകിയിരിക്കുന്നു. ഉൽകൃഷ്ടമായ ഭാവം, ഉജ്ജ്വലമായ ഭാവന, ഉത്തമമായ ചിന്ത എന്നിവ സുലഭങ്ങളായ കാവ്യഭാഗങ്ങൾ പ്രാചീനങ്ങളും നവീനങ്ങളുമായ പദ്യകൃതികളിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ളവയാണ് ഇതിൽ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്ന പദ്യചിഭാഗം. നവീന പദ്യസാഹിത്യത്തിനും, പ്രാചീനതും ആധുനികതുമായ പ്രസിദ്ധ കവികൾക്ക് പ്രാധാന്യവും കൂടുതൽ സ്ഥലവും ഇതിൽ അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രബന്ധങ്ങളുടെ ഓരോന്നിന്റേയും മുകളിൽ തൽകർത്താവിനെപ്പറ്റിയും മറ്റും വിവരങ്ങൾ നൽകുന്ന കുറിപ്പുകൾ ചേർത്തിരിക്കുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികളുടെ പഠനത്തിനു യോഗ്യമല്ലാത്ത ഭാഗങ്ങൾ ഇതിൽ ചേർത്തിട്ടില്ല.

തിരുവനന്തപുരം, }
22-7-1939.

വി. അച്യുതമേനോൻ.

വിഷയവിവരം.

ഭാഗം I

ഗദ്യം

പേജ്

1. സസ്യങ്ങളുടെ ബീജവിതരണം 1
കെ. സുകുമാരൻ ബി. ഏ.
(അരുണാചലം വിഭാഗം പ്രതിയിൽ നിന്ന്)
2. ഐൻ്റെ ജീവിതത്തിലെ ഒരു പ്രധാന സംഭവം 12
എം. ജി. കേശവപിള്ള ബി. ഏ. ബി. എൽ.
3. തൃക്കണാമതിലകം 20
കൊട്ടാപ്പള്ളി കുഞ്ഞുക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ
(ഗദ്യമാലിക ൨-ാം ഭാഗം)
4. ഗ്രാമീണപുനരുദ്ധാരണം 34
വി. അമൃതമേനോൻ, ബി. ഏ., ബി. എൽ.
5. ഭാവനാശക്തി 58
മുക്കുന്തു കുമാരൻ
(ഗദ്യമാലിക ൩-ാം ഭാഗം)
6. അരാകുളം 68
ഐ. നാരായണപൊതുവാൾ
(കേരളപുത്രൻ)
7. നടനകല 76
ഐ. ബാലകൃഷ്ണപിള്ള ബി. ഏ. ബി. എൽ.
8. ശരീരവും മനസ്സും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം 85
റാവുസാഹിബ് ഭാ. എം. ചെറിയാൻ,
ബി. ഏ. എൽ. റവീ.
(മനസ്സിന്റെ മാനദണ്ഡം എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്ന്)

9.	ആഹാരം	പേജ് 90
	കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള എം. ബി. ബി. എസ്. (ആരോഗ്യം മാസിക)	
10.	പൊതുജനാരോഗ്യം	103
	കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള എം. ബി. ബി. എസ്.	

ഭാഗം II

പദ്യം

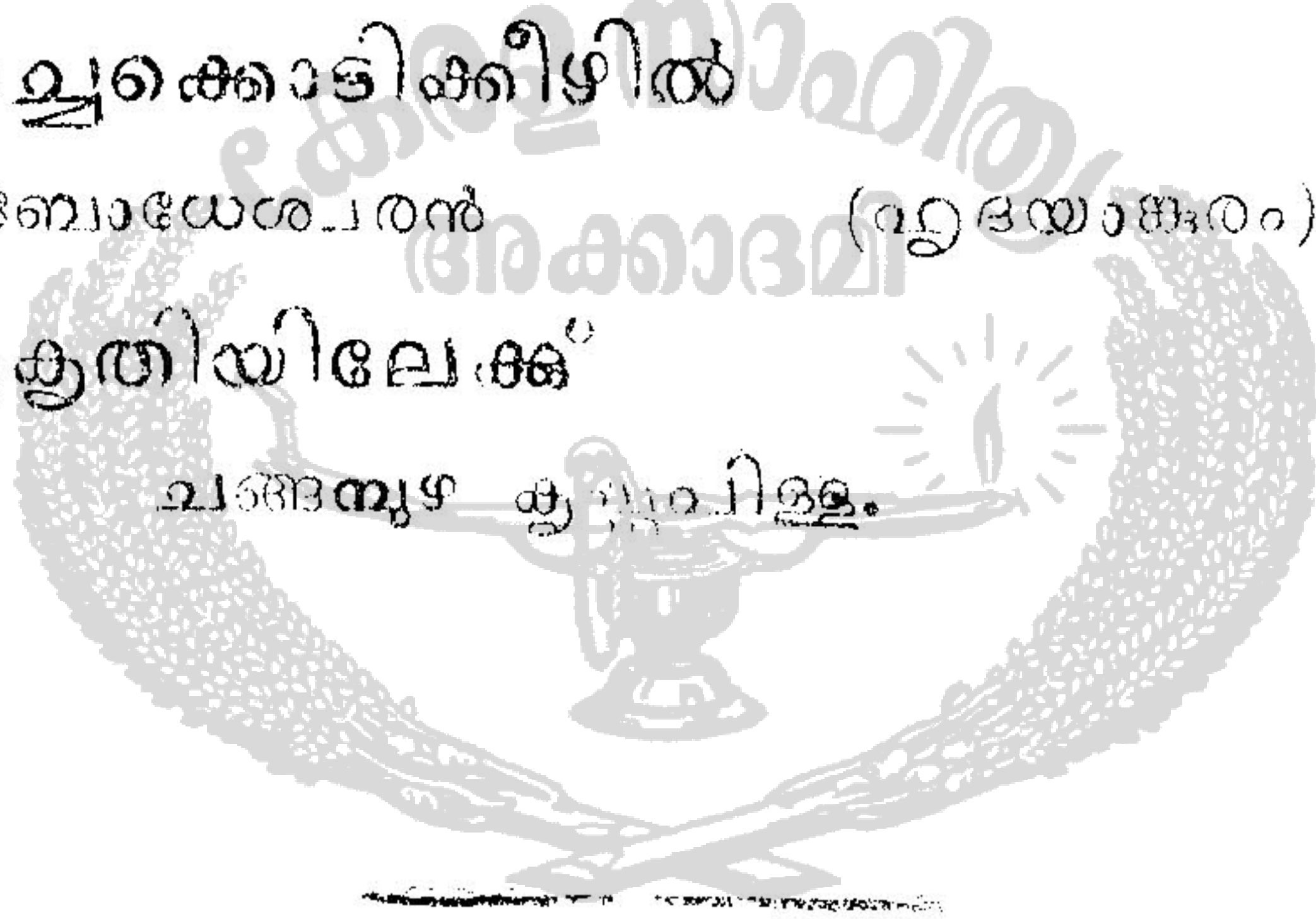
1	പാത്മസാഹിത്യ ശ്രീകൃഷ്ണൻ	119
	രാമാനുജൻ എഴുത്തച്ഛൻ (ശ്രീമഹാഭാരതം)	
2	ഭക്തവലമായ ഒരു പ്രണയം	122
	മഹാകവി കുമാരനാശാൻ (നളിനി—പദ്യപാരമ്പര്യ സാംഭാഗം)	
3	വർഷാപാലം	126
	ചെറുശ്ശേരി (കൃഷ്ണഗാഥ)	
4	ഒരു മഴത്തുള്ളി	128
	മഹാകവി രാവുസാഹിണ്യ ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ, എം. ഐ., ബി. എൽ. (താരഹാരം)	
5	ശ്രീകൃഷ്ണനും യശോദാനന്ദനും	132
	ചെറുശ്ശേരി (കൃഷ്ണഗാഥ)	
6	ബാലിയും രാവണനും	134
	കല്യാൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട് (ബാലിവിജയം ആട്ടക്കഥ)	
7	ലങ്കാഭരണം	136
	രാമാനുജൻ എഴുത്തച്ഛൻ (അദ്ധ്യാത്മരാമായണം)	

		പേജ്
8	മേഘലാപാലം	138
	കുറിപ്പുള്ള കേരവൽനായർ (കോവ്വേലം നരം)	
9	കൃഷിക്കാരുടെ പാട്ട്	140
	മഹാകവി വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ (സാഹിത്യമഞ്ജരി 9-ാംഭാഗം)	
10	മയൂരസമാഗമം	143
	കേരളവർണ്ണനാലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ (മയൂരസന്ദേശം)	
11	മണത്തിന്റെ ആവശ്യകത	147
	കലക്കത്തു കഞ്ചൻനമ്പ്യാർ (പഞ്ചസ്രോതാവ്യാനം പറയൽത്തുളുൽ)	
12	കാടംബരീവിലാപം	150
	കൊടുങ്ങല്ലൂർ കഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ (കാടംബരീകഥാസാരം)	
13	അനന്തശയനം	155
	രാമപുരത്തു വാഴൂർ (കുചേലവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ട്)	
14	കൊച്ചിക്കായലിൽ രംഗിയിൽ	156
	കണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ, എ. ഐ. (നാലു ഭാഷാകാവ്യങ്ങൾ)	
15	പാഞ്ചാലിയുടെ ആക്ഷേപം	159
	കലക്കത്തു കഞ്ചൻനമ്പ്യാർ (പതിനാലുവൃത്തം)	
16	മരിച്ചുകിടക്കുന്ന പ്രസേനൻ	162
	സരസഗായകകവി കെ. സി. കേരവപിള്ള (കേരവീയം)	
17	സന്ധ്യാതാരം	164
	വിദ്വാൻ ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ് (അരുണോദയം മാസിക)	

	പോളി	
18	ചന്ദ്രോദയം	167
	വി. സി. ബാലകൃഷ്ണണിൻ (വിശ്വരൂപം)	
19	അസ്തി	161
	കല്പനാർത്ഥാടി രാമസ്തിമേനോൻ (അരുണോദയം മാസിക)	
20	പ്രഭാതം	171
	വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മരാജാ (രാഘവാദ്യഭയം)	
21	നിശാഗാനം	173
	കടത്തനാട്ടു മാധവിയമ്മ (അരുണോദയം മാസിക)	
22	പച്ചക്കൊടിക്കീഴിൽ	175
	ബോധേശ്വരൻ (ഏകയാങ്കരം)	
23	പ്രകൃതിയിലേക്ക്	179
	ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ള	

ഭ ഓ ഡി ഓ മ ജെ ഡി.

I

സസ്യങ്ങളുടെ ബീജവിതരണം

[ഇന്നത്തെ ചെറുകഥയെഴുത്തുകാരന്റേയും നല്ലതെഴുത്തുകാരന്റേയും മുന്നണിയിൽ നിൽക്കുന്ന ഒരു ദർശനമാണ് ശ്രീമാൻ കെ. സുകുമാരൻ. സസ്യങ്ങളുടെ ബീജവിതരണത്തിനായി പ്രകൃതി സഹകരിച്ചിട്ടുള്ള അത്ഭുതകരങ്ങളായ മാർഗ്ഗങ്ങളെയാണ് ഇതിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നത്]

ഓരോരോ സസ്യം പല സ്ഥലങ്ങളിലും പൊടിച്ചു വളന്നാൽ മാത്രമേ അത് തരങ്ങൾ നിശ്ശേഷം നശിച്ചു പോകാതെ ഭൂമിയിൽ വളരെ കാലത്തോളം നിലനിൽക്കുകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് ഓരോ സസ്യത്തിന് വ്യാപനയുദ്ധവേണ്ടുന്ന ഓരോ മാതിരി കോപ്പുകളും ഭത്തമായി കാണുന്നതിൽ ആശ്ചര്യപ്പെടുവാനില്ല. ഭൂമിയിൽ പടന്നുപിടിക്കുന്ന സസ്യങ്ങൾ തങ്ങളുടെ മൂലസ്ഥാനവും വിട്ടു വളരെ ദൂരത്തോളം എത്തുന്നതുകൊണ്ട് അതിന് വ്യാപിക്കാനുള്ള ശക്തിയും അത്രയ്ക്കു വർദ്ധിക്കുന്നു. കായ്ക്കുന്ന തോടുകൂടി നശിച്ചുപോകുന്ന സസ്യങ്ങളുടെ (വാഴകൾ) കണ്ടുകളിൽ നിന്ന് പെറിയ തൈകൾ പൊട്ടിവരുന്നതുകൊണ്ട്, ഓരോ തൈ, പൊക്കയോരത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തോ, അല്ലെങ്കിൽ അകന്നിട്ടോ, വളന്നുവരുന്നതുകൊണ്ട് എന്നാൽ ഉന്നതജാതിവൃക്ഷങ്ങളെക്കുറേക്കു ഒരേതരം ഉറപ്പു

നിൽക്കുന്നവയാകകൊണ്ടു വ്യാപനശക്തിക്കു പ്രത്യേകം ഏല്പാടുകൾ ഒന്നും ഇല്ലാതെ പോയാൽ, കാലക്രമേണ സംഖ്യയിൽ അവ വളരെ കുറഞ്ഞുപോകേണ്ടതാണ്.

ചോടെ വീഴുന്ന ബീജങ്ങളിൽ നിന്നു മുളയ്ക്കുന്ന സ്വന്തം സന്താനങ്ങളെക്കൊണ്ടു തന്നെ മാതാവിന്നു ദ്രോഹം നേരിടുമായിരുന്നു. ചിലതിന്റെ കായ് മുപ്പു തട്ടി ഉണങ്ങുമ്പോൾ ഉച്ചത്തിൽ പൊട്ടുകയും, ആ ഉറക്കിന്നു വളരെ ദൂരെ തെറിച്ചുപോകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിന്നു് ഒരു നല്ല ദൃഷ്ടാന്തം പുളയാണ്. പുളക്കായ് നേത്ര വാഴക്കയോളം വലിപ്പമുണ്ടാകും. അതിന്റെ ഉള്ളിൽ ഘനം കുറഞ്ഞ പട്ടുപോലെ ഇരിക്കുന്ന ഉന്നവും, ഉന്നത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ കുറഞ്ഞ വിത്തുകളുമാണ്. മുത്തു കുത്തുതുടങ്ങുമ്പോളാണ് പുളക്കായ് ശബ്ദത്തോടുകൂടെ പൊട്ടുന്നതു്. അപ്പോൾ അതിന്റെ ഉള്ളിൽ നിന്നു് ഉന്നംകൊണ്ടു മുടപ്പെട്ട ഭാരോ കരു പുറത്താകുന്നു. പുള വളരെ ഉയരമുള്ള മരമാകകൊണ്ടും, ഉന്നം ഘനം കുറഞ്ഞതാകകൊണ്ടും, ആ ഉന്നതവിതാനത്തിൽ നിന്നു് കാരാൽ വഹിക്കപ്പെട്ടതായിട്ടു് അതിന്റെ ബീജം നിലത്തു വീഴുമുമ്പേ വളരെ ദൂരത്തോളം യാത്രചെയ്യുന്നു. കൊട്ടയുടെ കായ് ഇപ്പോലെ തന്നെ പൊട്ടിത്തെറിക്കുന്ന തരത്തിൽ പെട്ടതാണ്. ഇങ്ങിനെ പൊട്ടിത്തെറിക്കുന്ന കായ് ചെറിയ ചെടികൾക്കും ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. കിടക്കമെക്കി (Balsam) എന്നു വിളിച്ചുവരുന്ന ഒരു ചെറിയ തരം ചെടി ഉണ്ട്. ഇതിന്റെ കായ് പൊട്ടുമ്പോൾ ഒരു ഭാഗം പായ മെക്കിവെച്ചുപോലെ ചുരുണ്ടു കളയുന്നു. ഈ സ്വഭാവംകൊണ്ടായിരിക്കണം ഈ ചെടിക്കു് കിടക്കമെക്കി എന്ന ബിരുദ്നാമം സിദ്ധിച്ചതു്.

കായ് പൊട്ടിച്ചുരുട്ടുമ്പോൾ ഇതിന്റെ വിത്തുകൾ മൂന്നു നാലടി ദൂരെ തെറിച്ചുപോകുന്നു. ഇതിലും ആശ്ചര്യമായി എനിക്കു തോന്നിയത് മരൊരുത്തരും ചെടിയുടെ ചേഷ്ടയാണ്. ഇത് നിലത്തോടു നല്ലവണ്ണം പറ്റിനില്ക്കാതെ അർദ്ധലതയെപ്പോലെ വളരുന്ന ഒരു സസ്യമാണ്. തിണ്ടുകുളിമ്പേലും ഇവ ധാരാളം കാണാം. ഇളം നീലനിറത്തിലാണ് ഇതിന്റെ പൂവ്. കായ് അര ഇഞ്ചു നീളം ഉണ്ടാകും. അഗ്രത്തിന്റെ അല്പം ചോടെ വീർത്തിട്ടും, പിന്നോക്കം ചെല്ലത്തോറും തടി കുറഞ്ഞുപോകുന്ന രീതിയിലും നിൽക്കുന്ന ഈ കായ് ഉണങ്ങിയ നിലയിൽ ഒരു വൈക്കോലിന്റെ നിറമാണ്. ഇങ്ങിനെ ഉണങ്ങിക്കിടക്കുന്ന കായ്, ഹിമംകൊണ്ടു നനയുകയാകട്ടെ, മേലെ മഴത്തുള്ളി വീഴുകയാകട്ടെ ചെയ്താൽ, അല്പനേരത്തിനുള്ളിൽ പടക്കം പൊട്ടുമ്പോലെ (അത്ര ഉച്ചത്തിലല്ലെങ്കിലും), പൊട്ടി, വിത്തു വളരെ ദൂരെ തെറിക്കുന്നു. മരൊരുത്തരും ചെറിയ ചെടിയുടെ കായ് പൊട്ടുമ്പോൾ പെട്ടെന്ന് ഒരു പുകയാണ് കാണുന്നത്. ഈ പുക എത്രയോ നേരിയ വിത്തിൻകൂട്ടമാകുകൊണ്ട് നിലത്തു വീഴുന്നത് വളരെനേരം സഞ്ചരിച്ചതിൽ പിന്നെ മാത്രമായിരിക്കുമെന്ന് ഊഹിക്കുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. ഈ മാതിരി വിദ്യ ഒരുതരം ക്രൂരം (കുമിൾ) പ്രകടിപ്പിക്കാറുണ്ട്.

കാറ്റിൽകൂടി പറക്കുവാനുള്ള ഏപ്പാടുകളുള്ള ബീജങ്ങളും ചില വൃക്ഷങ്ങൾക്കു കാണുന്നുണ്ട്. പയറായുടെ നീണ്ട കായുടെ ഉള്ളിൽ, ചെറിയ വെള്ളയപ്പം പോലെ നടു അല്പം തടിച്ചിട്ടും, ചുരുവട്ടം കലസ്സു പോലെ വളരെ നേർമ്മയായും ഉള്ള അനേക ബീജ

ങ്ങൾ അടങ്ങിവെച്ചിട്ടുണ്ടാകും. കായ് മുക്കുമ്പോൾ പിള
 ന്നതിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അങ്ങിനെ ചെയ്യുമ്പോൾ
 ഒരിഞ്ചു വ്യാസമുള്ള, ഘനം കുറഞ്ഞ ബീജങ്ങൾ പുമ്പാ
 റകളെപ്പോലെ കാരാൽ സാവധാനം വഹിക്കപ്പെട്ട
 കൊണ്ട് പരസ്പോകുന്നതു കാണാം. മറ്റൊരുതരം
 മരത്തിന്റെ കായയുടെ തൈട്ടി അര ഇഞ്ചു നീളത്തിൽ
 കഷ്ടിച്ച് ഒരു ഇരളോളം വണ്ണമുണ്ടാകും. ഇതിന്റെ ഒരു
 റ്റത്തു്, ഒന്നു രണ്ടു് ഇഞ്ചു് നീളത്തിൽ നേരിയ രോമങ്ങൾ
 നിറഞ്ഞുനിൽക്കുന്നതു കാണാം. ഈ രോമങ്ങളുടെ സഹാ
 യംകൊണ്ട് തൈട്ടി വളരെ ദൂരത്തിൽ വഹിക്കപ്പെട്ട
 കൊണ്ടുപോകുന്നു. ഈ തൈട്ടിയുടെ ഉള്ളിലാണ് യഥാ
 ത്വത്തിൽ ബീജം നിൽക്കുന്നതു്. ചലനം ചെയ്യുകയും
 ബീജവിതരണത്തിന്നു് കാരറിനെ ആശ്രയിച്ചുനിൽക്കു
 ന്നുണ്ട്. പുഴകളുടേയും തോടുകളുടേയും തീരത്തു നിബി
 ഡമായി പൊടിച്ചു വളരുന്ന ഒരുതരം പുല്ലുണ്ട്. ഈ
 പുല്ല് മൂന്നാലടി നീളം ചെയ്തും, ഓരോ പുല്ലിന്റെ
 മേലേ അററത്താണ് പൂങ്കുല കിടക്കുന്നതു്. പൂങ്കുലയ്ക്കു
 നീണ്ട ഇതളുകൾ വളരെ ഉണ്ട്. പൂങ്കുല ബീജമായി
 മുത്തുവന്നാൽ പണ്ടിയുടെ ഉറയുള്ള ഓരോ ബീജം
 വെച്ചേറെ തണ്ടോടു യോജിച്ചു നിൽക്കുന്നതു കാണാം.
 പുല്ലിന്റെ സ്ഥാനം കാരാ നല്ലവണ്ണം ഏൽക്കുന്ന രീതി
 യിലും ഭിക്ഷിലുമാണ്. വിത്തു് നല്ലവണ്ണം മുത്താൽ
 തണ്ടോടു യോജിച്ച ഭാഗം അല്പം വിട്ടുനിൽക്കുന്നു. ആ
 നിലയിൽ കാരാ വീശുമ്പോൾ കാരറിൽ പെട്ടു്, ചെ
 റിയ പാറകളെപ്പോലെ വളരെ ദൂരത്തോളം ദൂതഗതി
 യായി പാറിപ്പോകുന്നു. അപ്പ, ചെട്ടിപ്പ (കൊങ്കിണിപ്പ),
 പൂവാങ്കുറുന്തല മുതലായവയും കാരറിനെ ആശ്രയിച്ചു

നിൽക്കുന്ന ചെടികളാണ്. ഇതിന്റെ പു, ഒരു നാളത്തിൽ അനേകം ഓരങ്ങൾ പോലെ ഇരിക്കുന്ന അസാരം നീണ്ട നാളകൾ (ഭട്ടങ്ങൾ) മാത്രമാണ്. ഓരോ ഭട്ടത്തിന്റെയും നാളത്തിൽ താണുകിടക്കുന്ന അറ്റമാണ് വിത്തു്. ബീജങ്ങൾ, നാളത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ പുറമേ കാണാത്ത വിധം കിടക്കുന്നു. മൂന്നംഗം പുറമേ തള്ളിനിൽക്കുന്ന ബീജം മൂക്കുമ്പോൾ അതിന്നു് അസാരം തടിയും നല്ല കറുപ്പും കൂടുന്നു. അപ്പോൾ കോപ്പുപോലെ യുള്ള നാളത്തിന്റെ ഉൾഭാഗം മുന്നോട്ടു തുറത്തുകയും ബീജനാളകൾ അതിന്നീടെ ഒരു പേരിന്നു മാത്രം തൊട്ടു നിൽക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ സമയത്തു് കാര്യം തട്ടുമ്പോൾ ഇവ അതിൽപെട്ടു് ഏതൊക്കെയും ഭൂമി വഹിക്കപ്പെട്ടുപോകുന്നു.

നീരോട്ടവും കൂടി സസ്യങ്ങളെ ബീജവിതരണത്തിൽ സഹായിക്കുന്നു. വില വിലിയ കാരകൾ ഉണങ്ങി താൽ വെള്ളത്തിൽ കേവലം ആണ്ടുപോകയില്ല. തേങ്ങയും കൂടി സമുദ്രത്തിൽകൂടെ ഒഴുകി പല ദ്വീപുകളിലും എത്തി, മുളച്ചുവളർന്നായി കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. മഴ പെയ്യുമ്പോൾ കുന്നിന്മേൽ നിന്നും, ഉയർന്ന ഭിക്ഷകളിൽ നിന്നും വരിവെട്ടു ചാൽവഴിയായി ഒഴുകിവരുന്ന വെള്ളത്തിൽ കൂടെ അനേകതരം പല്ലകളുടേയും ചെടികളുടേയും വിത്തുകൾ വളരെ ഭൂതത്തോളം ഒലിച്ചുപോവാൻ സംഗതിയുണ്ടു്.

കുളങ്ങളിലും ഏരികളിലും പൊന്തിക്കിടക്കുന്ന ചുമിയും, ചണ്ടിയും, ചെറുവള്ളികളും, താണതരം നീർച്ചെടികളും നീർപ്പുഷ്പികളുടെ കാലിന്മേൽ കടുങ്ങി, ഒരു കുളത്തിൽ നിന്നു് ഏതാ ഭൂതലായാലും വേണ്ടില്ല

മരൊരായ കുളത്തിൽ എത്തിച്ചേരുന്നു. ചില നീച്ചെട്ടികളുടെ പൊടിപ്പ് വരുന്ന ഭാഗത്തിനേൽ ഒരുതരം പശ പൊടിയുന്നതുകൊണ്ട്, ആ ഭാഗം നീപ്പിക്കികളുടെ തുവലോട് പറ്റി, വിട്ടുവിട്ടുകിടക്കുന്ന പല ജലാശയങ്ങളിലും വ്യാപിക്കുന്നു. ഒരുതരം ഞണ്ട്, തന്റെ ശത്രുക്കളുടെ കണ്ണിൽ പൊടിയിട്ട് ചാൻ വേണ്ടി, കടലിൽ കാണുന്ന ചില വള്ളികൾ മുറിച്ച് അതിന്റെ ശരീരത്തിനേൽ ചുറ്റി വളരെ അകലെ കിടക്കുന്ന ഭാഗങ്ങളിൽ സഞ്ചരിക്കുന്നു. ഞണ്ടിന്റെ അഭാവത്തിൽ ഈ വള്ളികൾ അവിടെ വളരുകയും ചെയ്യുന്നു.

വളരെ സസ്യങ്ങൾക്ക് അതിന്റെ കൊമ്പുകളും ചുളികളും മുറിച്ച് സ്ഥലംമാറ്റം ചെയ്താൽ ആ കഷണങ്ങൾ പൊടിച്ചു വെച്ചേറെ സസ്യങ്ങളായി വളരുവാൻ സാധിക്കും. ഒരു തൊട്ടാവടി പറ്റിച്ച് വെറുകഷണങ്ങളാക്കി എറിഞ്ഞാൽ ഓരോ കഷണവും ഓരോ തൊട്ടാവടിയായി വളരുന്നതാണ്. ചുളക്കിഴങ്ങിന്റെ തടിയും ഇങ്ങിനെ അംശിക്കാവുന്നതാണ്. കങ്കുമവും (പാല) മുരിക്കും ചൈതന്യം വളരെ ഉള്ള മരങ്ങളാണ്. മെക്കീക്കൊ രാജയ്ക്ക് വളരുന്ന ഒരുതരം ചെടിമേൽ മുളളുകൾ നിറഞ്ഞ ഉരുണ്ട പൊടിപ്പുകൾ ഉണ്ട്. അവ തൊട്ടുമ്പോൾ ചീണ്ടുപോകുന്ന മാതിരിയിലാണ് നില്ക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ആവക പൊടിപ്പുകൾ, ചെടിയുടെ സമീപത്തു വന്നു മേയുന്ന നാല്ക്കാലികളുടെ രോമത്തിൽ കുടുങ്ങി പല സ്ഥലങ്ങളിലും എത്തുന്നു.

മരത്തിന്റെ കായ്കൾ, അതിന്റെ ബീജവാഹികളാകുന്നു. പൂണ്ണവലിപ്പം എത്തുമ്പോൾ ചില കായ്കൾക്ക്

ഒരു മാംസഉഭോഗം മിക്കവാറും അവസരത്തിൽ, കയ്യര രാസം വഹിച്ചു, കണ്ണിന് ആയുധം തോന്നിക്കാലുകാരം നില്ക്കുന്നുണ്ടാകും. മുതിരിങ്ങ, മാങ്ങ, നാരങ്ങ മുതലായിട്ടുള്ള മനുഷ്യാഹാരസാധനങ്ങളും, ആലിൻകായ് മുതലായ പരവകകളുടെ ആഹാരസാധനങ്ങളും മേല്പറഞ്ഞ ജനുസ്സിൽപ്പെട്ടവയാണ്. മറ്റു ചില മരങ്ങളുടെ കായ്, ഉണങ്ങിക്കുടപ്പമുള്ളതായിരിക്കും. ബദാം, തേങ്ങ, കൊട്ടക്ക മുതലായ കായ്കളാണ് ഈ ജനുസ്സിൽപ്പെട്ടവ. മിക്കവാറും ജന്തുക്കൾ പഴം തിന്നുന്നതുകൊണ്ട് നല്ല പഴമുള്ള സസ്യങ്ങളുടെ ബീജങ്ങൾ പലദിക്കിലും എത്തിച്ചേരുന്നു. ഇതിന്നു പുറമേ പഴത്തിന്റെ ഉള്ളിൽ കിടക്കുന്ന കമ്പ് ഉറപ്പും കടുപ്പമുള്ള ഒരു ഉറയാൽ മുടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് ജന്തുക്കൾ പഴം ആകപ്പാടെ വിഴങ്ങിയായും, അതിന്റെ സാക്ഷാൽ ബീജം ഭവിച്ചുപോകാതെ പുറമെ വിസർജ്ജിക്കപ്പെട്ടുപോകുന്നു. പഴത്തിന്റെ രുചിയുള്ള ഭാഗം മാത്രം തിന്നുന്ന ജന്തുക്കൾ, ആ പഴം തിന്നുകൊണ്ടു നടക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ ബീജം ഒരേ അരികിൽനിന്നു കുറെ അകലെ ഇടുകയുണ്ടാകുന്നു.

പഴങ്ങളുടെ ഏതൊക്കെ വർഗ്ഗങ്ങളായ വണ്ണങ്ങളും കൊതി വീണ്ടുപോകുന്ന രുചിയും ജന്തുക്കളെ ആകർഷിക്കേണ്ടുന്നതിന്നു മാത്രം ഒത്തങ്ങളായിട്ടുള്ളതാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ഒരു സസ്യത്തിന്ന് രുചിയുള്ള പഴങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നത് ആ പഴങ്ങൾ ജന്തുക്കൾ ഭക്ഷിച്ചു ഉപജീവനം കഴിച്ചുകൊള്ളട്ടെ എന്ന ഉദ്ദേശത്തിനേലല്ല, പഴത്തിന്റെ ഭാഗിയും രുചിയുടേകൊണ്ട് അവ ഭക്ഷിപ്പാൻ ആകൃഷ്ടരാകെയെന്നു ജന്തുക്കൾ, അവ അനുഭവി

ക്കുന്നതോടുകൂടി അവയുടെ ബീജങ്ങൾ ഒരേതരത്തിൽ നിന്നു മറെറാതെത്തു് ഏന്തിക്കുവാൻ സംഗതി ഉണ്ടാകുമല്ലോ എന്നു ഉദ്ദേശംകൊണ്ടു മാത്രമാണു്. അതുകൊണ്ടു തന്നെയായിരിക്കും നല്ല ചണ്ണ മുപ്പത്താത്ത പഴങ്ങൾക്കു നല്ല നിറമോ നല്ല രുചിയോ ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടാത്തതു്. നല്ല മുപ്പത്തായി കാലമായാൽ അവ നിറവും രുചിയും വെച്ചു്, മരത്തിന്മേൽ ആരെയും ആകർഷിക്കത്തക്ക നിലയിൽ നിൽക്കുന്നതു കാണുമ്പോൾ ഏതു ജന്തുക്കളാണു് അവ നിന്നാൻ ചെല്ലാത്തതു്. മരത്തിന്റെ ആവശ്യവും അതുതന്നെയാണു്. കരങ്ങൾക്കും പഴംതിന്നികളായ മറ്റു സ്തനധാരികളും വൃക്ഷങ്ങളെ ഇങ്ങിനെ സഹായിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, പക്ഷികളെപ്പോലെ ഈ വിഷയത്തിൽ മരങ്ങൾക്കു തുണ ചെയ്യുന്ന പ വേറെയുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. മനുഷ്യരും അവർക്കു് ആഹാരമായിത്തീരുന്ന സസ്യങ്ങളെ പലേതത്തും നട്ടുവളർത്തിപ്പോരുന്നുണ്ടു്.

മിക്ക പഴങ്ങളുടേയും ബീജങ്ങൾ പക്ഷികളുടെ കക്കിയിൽനിന്നു ഭവിക്കുവാനോ വിസർജ്ജിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടു്. പക്ഷിക്കാഷ്ടങ്ങളിൽനിന്നു പെരുകിയെടുത്ത ബീജങ്ങൾ നട്ടുനോക്കിയപ്പോൾ അവ നൂററിന്നു് ഒരു മുതൽ വെ-വരെ കണ്ടു മുളയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നു് കെൽനർ എന്ന പണ്ഡിതൻ പരിശോധനകൊണ്ടു നിർണ്ണയിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആലിന്റെ കായ് തിന്നുന്ന പക്ഷികളുടെ ഉദരത്തിൽനിന്നു് ആ കായയുടെ പൊൻതരികൾപോലെയുള്ള വിത്തുകൾ ഭവിക്കുവാനോത്തതുകൊണ്ടു് ആലു് പലേടങ്ങളിലും വ്യാപിക്കുന്നു. മനുഷ്യർ ആലുകളെ മിക്ക ഭിക്കിൽനിന്നും നശിപ്പിക്കാതെയിരുന്നാൽ നമ്മുടെ കേരളത്തിന്നു് ആലിളം എന്ന പേർ സിദ്ധിച്ചുപോകുമായി

യന്നു. മരത്തിന്മേൽ പററിപ്പിടിച്ചു വളർന്നുപോരേണ്ടുന്ന ഇത്തിക്കണ്ണി തന്റെ വംശത്തിന്റെ വൃക്ഷിക്ക വേണ്ടി ഒരു നല്ല വിദ്യയാണു കണ്ടുപിടിച്ചത്. അതിന്റെ പഴവും പക്ഷികളെ ആകർഷിക്കാൻ തക്ക അഴകുള്ളതാണു്. ഇതിന്റെ ഉള്ളിൽ കിടക്കുന്ന മാംസളഭാഗം പശുപോലെ ഇരിക്കും. പഴം പക്ഷിയുടെ ഉദരത്തിൽ എത്തി പുറമെ വിസർജ്ജിക്കപ്പെടുമ്പോഴും ബീജത്തിന്റെ ചുറ്റുമുള്ള പശയുടെ ശക്തി ക്ഷയിച്ചുപോകുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു് ഈ പഴങ്ങളും ഭക്ഷിച്ചു് പക്ഷികൾ ഓരോരോ മരക്കൊമ്പുകളിൽ ചെന്നിരുന്നു്, അവിടെവിടെ വിസർജ്ജിക്കുമ്പോൾ ബീജങ്ങൾ പശകൊണ്ടു് ആവക സ്ഥാനങ്ങളിൽ പററിപ്പിടിക്കുകയും, അവിടുന്നു് ഇത്തിക്കണ്ണികളായി മുളയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

മറ്റു ചില ജന്തുക്കൾക്കു്, മേലാലുള്ള ആവശ്യത്തിന്നു പഴങ്ങളും ഫലങ്ങളും ധാന്യങ്ങളും ശേഖരിച്ചുവെയ്ക്കുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായം ഉണ്ടു്. മിക്കവാറും അവസരത്തിൽ സംഭരിച്ചുവെച്ച സാധനങ്ങൾ മുഴുവനും തിന്നുപോകുന്നില്ല. തിന്നുപോകാതെ ബാക്കി കിടക്കുന്നതൊക്കെ സൈതകർയാവസ്ഥ കിട്ടുമ്പോൾ മുളയ്ക്കുന്നു. നമ്മുടെ രാജ്യത്താണെങ്കിൽ അണ്ണാക്കൊട്ടന്മാരും പൊന്നകളും ഉറമ്പുകളും പലതും ശേഖരിച്ചുവെയ്ക്കുന്ന കൂട്ടമാണു്. ഉറമ്പിന്റെ കായ്കത്തിൽ ഒരു സംഗതി കൂടെ ആലോചിക്കാണുണ്ടു്. ഉറമ്പു് ശേഖരിച്ചുവെയ്ക്കുന്ന ചാമപ്പല്ലിന്റെ മണികളിൽ, മണിയുടെ പുറമേ നില്ക്കുന്ന പോഷണപദാർത്ഥം മാത്രം തിന്നു് ബീജമുള്ള ഭാഗം തിന്നാതെ വിടുകയാണു ചെയ്യുന്നതു്. ആ ഭാഗം കാലക്രമേണ മുളച്ചുവരികയും ചെയ്യും.

ഇങ്ങിനെ ആഹാരാത്മ്യമായി ജന്തുക്കളാൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്ന അവസരത്തിൽ വിതരണം ചെയ്തു പോകുന്നതിന്നു പുറമെ ചില സസ്യങ്ങളുടെ ബീജങ്ങൾ ജന്തുക്കളുടെ ദേഹത്തിന്മേലോ ഉടുപ്പിന്മേലോ പറ്റിപ്പോകുന്ന നിലയിലായി പലേടങ്ങളിലും കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നു. നീച്ചപ്പട്ടികളുടെ ഒഴുകുന്ന ബീജങ്ങൾ പ്രത്യേക കോപ്പുകളാണെന്നു കൂടാതെ, പക്ഷികളുടെ തൂവലുകളിന്മേൽ പിണഞ്ഞുപോകപ്പെട്ട നിലയിൽ പല ജലാശയങ്ങളിലും ചെന്നുചേരുന്നു. ചില സസ്യങ്ങളുടെ ബീജങ്ങൾ ചതുപ്പു സ്ഥലത്തും ചളിയിലും വീണുകിടക്കുകയും ആ വഴിയെ ആഹാരാത്മ്യം നടക്കുന്ന പക്ഷികളുടെ കാലിന്മേൽ പറ്റുവാനിയുള്ള മണ്ണോടൊ ചളിയോടൊ ഇടകലൻ കിടക്കുന്ന ഇവ വളരെ ദൂരദേശങ്ങളിൽ കൂടി പക്ഷികളാൽ കൊണ്ടിടപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു. ചില ചെടികളുടെ തൊട്ടാൽ പറ്റുന്ന പഴങ്ങളും കായകളും, കുന്നുകാലികളുടെ കാലിന്മേലോ ദേഹത്തിന്മേലോ പറ്റിപ്പോയ നിലയിൽ അങ്ങമിങ്ങം കൊണ്ടുപോകപ്പെടുന്നു. ഉതിരത്തിന്റെ കായ് മുഴുവൻ ചെറിയ നാരുകൾ നിറഞ്ഞതാണ്. ഈ നാരിന് അസാരം പശയുണ്ട്. അതു കൊണ്ട് അതിനിടയിൽ കൂടെ വല്ല ജന്തുക്കളും നടന്നാൽ ഈ കായ് അവയുടെ ദേഹത്തിന്മേൽ ഉണ്ണി പറ്റുമ്പോലെ പറ്റിക്കിടക്കും. ചില കായകൾക്കു മൂണ്ടൽപോലെയുള്ള ഒരു ശരം ഉള്ളതുകൊണ്ട് അവയ്ക്ക് പലേടങ്ങളിലും കൊളുത്തിപ്പിടിക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നു. ചില പുല്ലുകൾ ഈ കായ്ത്തിൽ എണ്ണം പറഞ്ഞവയാണ്. വയലുകളിൽ കൂടെ നടന്നാൽ മൂണ്ടിന്മേൽ സ്ഥിരമായില്ലാതെ ജീരകപോലെ ഇരിക്കുന്ന വിത്തുകൾ പറ്റിക്കിടക്കും.

നാനു കണ്ടാൽ അതൊക്കെ ഒരു പ്രത്യേക തരം പല്ലി
 നേർത്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കണം.

തെക്കൻ ആഫ്രിക്കയിലെ ഒരു തരം വൃക്ഷത്തിന്റെ
 കായമേൽ വലിയ മുളളുകൾ ഉള്ളതുകൊണ്ട്, മൃഗങ്ങ
 ളുടെ മേൽ വീണാൽ അവ അവിടെ തറച്ചുപോകയും,
 പെട്ടെന്നുള്ള വേദനകൊണ്ട് മൃഗങ്ങൾ വളരെ ദൂരം ഓടി
 പോകയും, പിന്നെ ഒരേത്തരം നിന്ന് വല്ല പ്രകാരത്തിലും
 കടഞ്ഞു് ആ കായ് തള്ളിയിട്ട ഭ്രോഹത്തിൽനിന്ന് ഒഴി
 യുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങിനെയാണു് ഒരു വൃക്ഷത്തിന്റെ
 കായ് മരൊരേടത്തു് എത്തുവാൻ വഴി കാണുന്നതു്.
 ചില സമയത്തു് ഭേദത്തിന്മേൽ തറച്ചുപോകുന്ന ഈ
 കായ് തട്ടിക്കളവാൻ സാധിക്കാതെ പോയിട്ടു് വലിയ
 മരങ്ങളും ഡിംഹങ്ങളും ചത്തുപോകാറുണ്ട്. അങ്ങിനെ
 വരുമ്പോൾ സ്ഥലംമറ്റം കിട്ടിയതു കൂടാതെ ഈ
 കായ് വളവു കൂടി സമൃദ്ധിയാക്കിത്തരുന്നു. കമിലുകൾ
 (കൂനുകൾ) നിന്ന് ഉപജീവനം കഴിക്കുന്ന അനേകം
 പ്രാണികളുണ്ട്. കമിലിന്റെ ചെറിയ പൊടിപോലെ
 ഇരിക്കുന്ന ബീജങ്ങൾ ഒരിച്ചുപോകാതെ പ്രാണികളുടെ
 ഉദരത്തിൽനിന്ന് പുറത്തുവരുന്നു. ഈ സംഗതിയാൽ
 കമിലിന്നും തന്റെ വാശക്കാരെ പലേടങ്ങളിലും പര
 ത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നു. നിലത്തിറകൾ (Earth worm)
 ഇങ്ങിനെ ചില കമിലുകളെ സഹായിക്കുന്നുണ്ട്.

രോഗകാരുണങ്ങളായി നിൽക്കുന്ന അണുസസ്യങ്ങ
 ളുടെ ബീജങ്ങൾ ബാക്കിയുള്ള ജന്തുക്കൾ ഏതെല്ലാം
 വിധത്തിൽ പരത്തുന്നുണ്ടെന്നു കാര്യം ഗ്രന്ഥവിസ്തരം
 മേപ്പെട്ടു് ഇവിടെ വിവരിക്കുന്നില്ല.

II

എന്റെ ജീവിതത്തിലെ ഒരു പ്രധാന സംഭവം.

[തിരുവിതാംകൂർ ഹൈക്കോടതിയിലെ ഒരു അഡ്വക്കേറ്റായ ഏതാനും സരസങ്ങളായ ഭാഷാപ്രാവീണ്യങ്ങളുടെ കർതാവുമാണ് ശ്രീമാൻ എം. ജി. കേശവപിള്ള. അദ്ദേഹം തന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം വിപുലമാക്കുവാൻ തന്നെ ബാല്യകാലത്തിൽ പ്രേരിപ്പിച്ച ഒരു സംഭവത്തെ ഇവിടെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു]

ജീവിതത്തിലെ രണ്ടു മൂന്നു പ്രധാന സംഭവങ്ങൾ അഹമഹമികയാ എന്റെ മനോഭൂമിയിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നുണ്ട്. ഒന്നെഴുതാനേ പത്രാധിപർ അനുവദിച്ചിട്ടുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് അതിൽ ആദ്യത്തേത് ആയിക്കളയാമെന്നു വെച്ചു. അതു ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

അന്നു ഞാൻ മലയാളം പള്ളിക്കൂടത്തിൽ പഠിക്കുകയായിരുന്നു. വ്യാകരണം തെറ്റാത്തതുകൊണ്ട് “പഠിച്ചു കഴിഞ്ഞു” എന്നു തിരുത്തണം. എന്തെന്നാൽ അന്നു തെരുവിലുണ്ടായിരുന്ന വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ “സർവ്വജ്ഞപീഠ”മായ “നാട്ടഭാഷാമുഖ്യപരീക്ഷ”—കുറേക്കൂടി മോടിയിൽ പറഞ്ഞാൽ “ഹയർപരീക്ഷ”—ഏഴുതിക്കഴിഞ്ഞു. അതിന്റെ ഫലം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സന്ദർഭമാണ്. ചെറുപ്രായത്തിൽ തന്നെ ഇത്ര വലിയ ഒരു പരീക്ഷാവിജയത്തിൽ വലിയ ആശങ്കയ്ക്ക് അവകാശമില്ലാത്ത രീതിയിൽ, ഏഴുതിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നതിനാൽ “അമ്പലത്തറ” എന്നുള്ള ഒരു ഭാവത്തിലാണ് ഞാൻ അന്നു നടന്നിരുന്നത്. അതിനപ്പുറത്തു ചിന്നെ യാതൊന്നുംതന്നെ

പഠിക്കാനില്ല എന്നുള്ള സ്ഥിതിക്ക് അഹങ്കാരം അനാസ്തമല്ലെന്ന വിശദമല്ലേ? ഹർദ്ദപരീക്ഷയ്ക്കു ജയിക്കാത്ത പലരേയും പറ്റി—ബി. എ. പരീക്ഷ ജയിച്ചവരായിരുന്നാലുംകൂടി—ഒരു പുസ്തകമാണു തോന്നിക്കിരുന്നതു്. ഭാവിയിലേ പറ്റി പല ആലോചനകളും അതിനിടയ്ക്കു കഴിച്ചുവെച്ചിരുന്നു. പരീക്ഷാഫലം പുറത്തുവന്നാൽ—ജയിക്കുമെന്നുള്ള കാര്യം നിർവിവാദമാണല്ലോ—ഉടൻ കിട്ടും ഒരു വാല്യോരുജ്ജ്വാലി. സമുദായപ്രാതിനിയുവാദവും, സർവീസ് ജി. ഒ-യും ഒന്നും ഉള്ള കാലമല്ല പ്രസ്തുത പരീക്ഷയ്ക്കു് ആയാളിൽ ചേർന്നിരുന്നവരുടെ സംഖ്യ അമ്പതിനാഴെ മാത്രം. പിന്നെന്താ ജ്ജ്വാലി കിട്ടാൻ വിചാരം? ജ്ജ്വാലി കിട്ടിക്കഴിഞ്ഞാലോ, ഒരു കൊച്ചുസുന്ദരിയെ—അതാരാണെന്നറിയാൻ കൗതുകം തോന്നുന്നവർ നിരാശപ്പെടാനേ തരമുള്ളു—യഥാകാലം വിവാഹവും ചെയ്തു് അങ്ങനെ സുഖമായും സന്തോഷമായും കഴിക്കാം ജീവിതം, എന്നെല്ലാം മോഹിപ്പിരുന്ന എനിക്ക് അവിചാരിതമായി കിട്ടിയ ഒരുടി—എന്റെ ആത്മാഭിമാനത്തെ അത്യധികം ക്ഷതപ്പെടുത്തി, എന്നെ ഇന്നു കാണുന്ന ഞാനാക്കിത്തീർത്ത ഒരു സംഭവം—വായനക്കാർക്ക് പക്ഷേ സെലുദമായിരിക്കും എന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഇംഗ്ലീഷ് സ്കൂളിൽ മൂന്നാം നാലാം ഫോറങ്ങളിൽ പഠിക്കുന്ന ചില സ്റ്റേഫിതന്മാരും ഞാനുംകൂടി ഒരു അപരാഹ്നത്തിൽ കാഴ്ചബംഗ്ലാവു കാണാൻ പോകുകയായിരുന്നു. വഴിക്ക് കാളേജ്(ത്രിവനന്തപുരത്തെ ജൂനിയർ സയൻസ് കാളേജ്)വളപ്പിനടുത്തെത്തിയപ്പോൾ പണി പൂർത്തിയായി വരുന്ന ഫിസീക്സ് ലാബറേട്ടറി സന്ദർശിക്കാൻ ഞങ്ങൾക്ക് ഉത്സാഹം തേന്നി. എന്റെ കൂട്ടുകാരെക്കാളും

ആ വിഷയം അന്ന് എനിക്കറിയാമായിരുന്നു. അന്നത്തെ
 ഹയർ പരീക്ഷയ്ക്ക് ഫിസിക്കുസും, കെമിസ്ട്രിയും, ആർ
 ജിബ്രയും, ജാമദിയും ഒക്കെ നിർബന്ധവിഷയങ്ങളാണ്.
 എങ്കിലും ആ കെട്ടിടത്തിന്റെ പരിമിതിയും, അതിന
 കത്തു സംഭരിച്ചിരുന്ന ഉപകരണങ്ങളുടെ വിവിധത്വവും
 എന്നെ അതുതപരതനാക്കി. ആയുശാലമുക്കിനടുത്ത്
 ഇന്നും പഴയ സ്ഥിതിയിൽ കാണാമെന്നുള്ള ചാലസ്ത്രൾ
 കണ്ടിട്ടുള്ളവർക്ക് എറിക്കു തോന്നിയ അതുതം. മനസ്സി
 ലാക്കാം. നിരയും പുരയും ആയിട്ടുള്ള ഒരു പഴയ നാലു
 കെട്ടാണത്. വിദ്യാർത്ഥികളെ “കണ്ണുകാണാറാക്കു”ന്നതി
 നുള്ള ഒരു സ്ഥാപനത്തിൽ വാല്യുമാർക്കും കൂടി കണ്ണു കാ
 ണാൻ പാടില്ലാതെ വരരുതെന്ന് ഉദ്ദേശിച്ചായിരിക്കാം
 നിര അവിടവിടെ വെട്ടിത്തുറന്ന് ചെറിയ ജാലകങ്ങൾ
 ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ‘സമർശി’യുടെ സ്ഥാപകനായ
 ശ്രീമാൻ രാമൻമേനോൻ അന്നവിടെ ഒരു സഹായാദ്ധ്യാ
 പകനായിരുന്നു. അദ്ദേഹം എന്റർ വിനു പഠിപ്പിച്ചാൽ
 കെട്ടിടത്തിന്റെ തട്ടം അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൊപ്പിയുമായി
 കഷ്ടിച്ച് നെരച്ചാണിന്റെ അകലമേ കാണൂ. ഞങ്ങൾ
 കണ്ടായിരുന്ന ഒരു ഡ്രായിംഗ് മാസ്റ്ററുടെ കുടും പുറകി
 ലായിരുന്നതുകൊണ്ട് അത് തുലാത്തിൽ തട്ടാറില്ല. അ
 ണിനെയുള്ള വിദ്യാലയം കണ്ടു പഴകിയിട്ടുള്ള എന്റെ
 കണ്ണുകൾ ആ ഡ്രായിംഗ് മാസ്റ്റർ സ്വാമിജ്ജപാലം
 സുഖമായി നിവൺ വിന്ത് രണ്ടു കയ്യും ഭരമകൂടാതെ മുക
 ളിലോട്ട് ഉയർത്താൻ തക്ക വിസ്തീർണ്ണമുള്ള ജനാലകളും,
 ആകാശത്തോളിയായ മൂന്നാംനിലയും ഒക്കെക്കൂടി കണ്ടു
 പോൾ, വട്ടൻ വലുതായെങ്കിൽ അതിൽ അസംഗത്യ
 ത്തിന് അശേഷം വകയില്ല. കണ്ണു മാത്രമല്ല വായും

അല്പം തുറന്നിരിക്കണമെന്നാണ് എനിക്കിപ്പോഴും സംശയമുള്ളത്. ഹയറും ജനിച്ചു വാല്യുർവേലയ്ക്കു പോയിക്കഴിഞ്ഞാൽ ഇമ്മാതിരി ഒരു വിദ്യാലയത്തിൽ ഒന്നു പഠിക്കാൻ ഇനി ഈ ജന്മത്തു് സാല്യമാകുമോ എന്നൊരു അസംതൃപ്തി ഗ്രസ്ഥമായി എന്നെ ബാധിച്ചു.

കാഴ്ചബംഗ്ലാവിലെത്തി പക്ഷിമൃഗാദികളെ നോക്കി രസിച്ചു നടന്നപ്പോഴും പ്രസ്തുത വിചാരം എന്നെ വിട്ടു മാറിയിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. നേരംപോക്കുകൾ പറഞ്ഞും യുവസഹജമായ വികൃതികൾ പലതും കാട്ടിയും നടന്നു് ഞങ്ങൾ മൃസിയം കെട്ടിടത്തിന്റെ മുൻവശത്തെത്തി. അവിടെയാണല്ലോ ഫെറണ്ടൻ—ഒരു അർത്ഥിഫിഷ്യൽ ഫെറണ്ടൻ (Artificial Fountain) ആണെന്നു് കൂട്ടുകാരിൽ ഒരാൾ പറഞ്ഞുകേട്ടതു് ഞങ്ങളുടെ മടക്കയാത്രയിൽ ഓരോ വർത്തമാനങ്ങൾ പറഞ്ഞതിനിയ്ക്കു് സന്ദർഭവശാൽ ഞാനൊന്നു പ്രയോഗിക്കാൻ മുതിന്നു. ഇംഗ്ലീഷു വിദ്യാലയത്തിൽ പഠിക്കുന്നവർ ഇന്നും ഉപയോഗിക്കുന്ന “മണിപ്രവാള”ത്തിലായിരുന്നു വർത്തമാനം എന്നു് വിശേഷിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

മലയാളം പള്ളിക്കൂടത്തിൽ “മേമ്പൊടി”ക്കു മാത്രം ഇംഗ്ലീഷ് അന്നു പഠിപ്പിച്ചുവന്നു. “Dick had a hat as well” എന്ന വാചകം “ഡിക്കിനു് കിണറുപോലെ കഴിഞ്ഞ ഒരു തൊപ്പിയുണ്ടായിരുന്നു” എന്നു് ഒരു അല്പാപകൻ പരിഭാഷപ്പെടുത്തി തന്നതു് ഞാൻ നാലാംക്ലാസിൽ പഠിച്ചിരുന്നപ്പോഴാണ്. ആ മുറയ്ക്കു് ഐട്ടാംക്ലാസിൽ (അന്നത്തെ ഹയർക്ലാസ്) എത്തിയപ്പോഴേയ്ക്കും,

“Ba, Ba, Black Sheep
Have you any wool?”

എന്ന പദ്യശകലം

“കുത്തുവാടേ അരികത്തു വാ വാ
നിനക്കുതന്നേക്കാ കിരപി പരോമം?”

എന്ന് എന്റെ ഒരു സഹപാഠി തർജ്ജിമ ചെയ്തു. ഈ ഗ്രീഷ്മദോഷമോട് അത്രത്തോളമൊക്കെ സമ്പർക്കമുണ്ടായിരുന്ന എനിക്ക് ആ സ്നേഹിതനാലോടുള്ള സംഭാഷണത്തിൽ അങ്ങും ഇങ്ങും ചില ഇംഗ്ലീഷുപദങ്ങൾ കൂടിക്കുത്തിയ പൂലുത്തിയില്ലെങ്കിൽ അത് എന്റെ സർവ്വതയ്ക്കു വലുതായ ഒരു സ്തുതയായിരിക്കും എന്നു തോന്നി. അതാണ് മുൻ പറഞ്ഞ പുതിയ സമ്പാദ്യം ഒന്ന് ഉപയോഗിക്കണമെന്ന് ഞാൻ ആഗ്രഹിച്ചത്. അതിലാണ് എനിക്ക് വലിയ ഇളിഭൂതം പററിയത്.

അർത്ഥിഷ്യൽ എന്ന ഇംഗ്ലീഷുപദം അതിനു മുൻപ് ഞാൻ കേട്ടിട്ടുള്ളതല്ല. അതിനോട് സാമാന്യം സാമ്യമുള്ള മറ്റൊരു പദം അറിയാമായിരുന്നതാണ്. അതാണ് “അഗ്രിക്കൾച്ചറൽ” (Agricultural). ഈ പദത്തിന്റെ അർത്ഥം അറിയാമായിരുന്നു എന്നല്ല “അഗ്രിക്കൾച്ചറൽ”മായി വിഷയശബ്ദമൊന്നും എനിക്കുണ്ടായിരുന്നില്ല. കരമനപ്പാലം കഴിഞ്ഞു അല്പം കൂടി കിഴക്കോട്ടു പോയാൽ അവിടെ റോഡിനു തെക്കുവശത്തു് ഒരു ഗേറ്റിനു മീതെ അർദ്ധവൃത്താകൃതിയിൽ ഒരു വലിയ ബോർഡ് അക്കാലത്തുണ്ടായിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷും മലയാളവും വശമുള്ളവർ മാത്രമേ കാര്യം മനസ്സിലാക്കാവൂ എന്നുള്ള നിർബന്ധംകൊണ്ടെന്നു പോലെ മൂന്നു ഇംഗ്ലീഷുവാക്കുകളാണ് മലയാളലിപി കളിൽ ആ ബോർഡിൽ എഴുതിയിരുന്നത്. “അഗ്രിക്കൾച്ചറൽ ഡെമോൺസ്ട്രേഷൻഫാറം” (Agricultural Demonstration Farm). കൂടുകൂടെ അതുവഴി പോയി

പരിചയമുള്ള ഞാൻ ഈ വാക്കുകൾ മൂന്നും ഏദിസ്ഥമാക്കിയിരുന്നു. അതിലെ ആദ്യപദമാണ് കാഴ്ചബംഗ്ലാവിലെ ഫെറുണ്ടൻ വിശേഷണമായി ഞാൻ പ്രയോഗിച്ചുപോയത്. “നമ്മൾ ആ അഗ്രിക്കൾച്ചറൽഫെറുണ്ടൻ അടുത്തുവെച്ചു കണ്ടില്ലേ” എന്നും സഭയെയും തട്ടിവിട്ടുകൊടുത്തു. കൂട്ടുകാർ പൊട്ടിച്ചിരിച്ച് ആത്മവിളിച്ചു തുള്ളിച്ചാടി പബ്ളിക്റോഡിൽ ഗതാഗതതടസ്സമുണ്ടാക്കിയിട്ടും എനിക്കു കാര്യം മനസ്സിലായില്ല. അതിലൊരാൾ സകരണം എന്റെ തെറ്റു തിരുത്തിത്തന്നു. ഞാൻ എന്റെ “താക്സം” പറഞ്ഞു. എന്നാൽ മറ്റൊരു വീരൻ വിട്ടില്ല. വീട്ടിലെത്തുന്നതിനിടയ്ക്ക് പത്തിരുപതു പ്രാവശ്യം “അഗ്രിക്കൾച്ചറൽഫെറുണ്ടൻ” ആ നിർദ്ദയൻ ആവർത്തിച്ചു. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ ഞാൻ വെറും ഒരു ഇളിഭ്യനായിട്ടാണ് വീട്ടിൽ മടങ്ങിയെത്തിയത്. സർവ്വജ്ഞപീഠം കയറാൻ തയ്യാറെടുത്തു മപ്പം കൊട്ടി നടന്ന എനിക്കു അതേത്ര കണ്ണി തമുണ്ടാക്കി എന്നു് എഴുതി അറിയിക്കാൻ പ്രയാസം.

ഞാൻ പരീക്ഷയിൽ ജയിച്ചു എന്നുള്ള വാർത്ത എന്തെന്നാൽ മുൻപേ വീട്ടിലെത്തി എന്റെ സഹോദരന്മാരെയും സഹോദരിയേയും (അവർ മാത്രമേ അടുത്ത ബന്ധുക്കളായി അന്നൊള്ളൂ) ആഹ്ലാദഭരിതരാക്കിയിരുന്നു. എന്നാൽ എനിക്കു് വലിയ സന്തോഷമൊന്നും ഉണ്ടായില്ല. “അഗ്രിക്കൾച്ചറൽഫെറുണ്ടൻ” എന്നെ തുറിച്ചുനോക്കിക്കൊണ്ടു് മുമ്പിൽ നില്ക്കുമ്പോൾ സന്തോഷം എങ്ങിനെ ഉണ്ടാകും? പോരെങ്കിൽ ഫിസിക്സ് ലാബറട്ടറി കണ്ടപ്പോൾ ഉണ്ടായ അസംതൃപ്തിയും ഉണ്ടു്. രണ്ടും കൂടി എന്നെ വളരെ വിഷമിപ്പിച്ചു. അത്താഴം കഴിച്ചെന്നും കഴിഞ്ഞില്ലെന്നും വരുത്തി ഞാൻ

വേഗം ഉറക്കറയിൽ കടന്നു. ഉറങ്ങാനല്ല. ഉറക്കം അന്നു സാധ്യമായിരുന്നില്ല. എന്തെന്നാൽ അവിടെയും ഉണ്ടായിരുന്നു “അഗ്രിക്കൾച്ചറൽ ഫെറണ്ടൻ.” നെടുനെടാണുള്ള ആ സത്വം മാർഗ്ഗവിലംഫിയായി നില്ക്കുമ്പോൾ നിദ്രാദേവി എങ്ങിനെ എന്നെ സമീപിക്കും? എന്തിനധികം. ഉരുണ്ടും പിരണ്ടും കിടന്ന് ഒരുവിധം നേരം വെളിപ്പിച്ചെന്നു ചുരുക്കത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ വായനക്കാരെ മുഷിപ്പിക്കാതെ കഴിക്കാം.

ഇംഗ്ലീഷ് എന്തായാലും പഠിക്കണം എന്നുള്ള ഒരു ദൃഢവ്രതത്തോടെയാണ് പിറേറന്നു രാവിലെ ഞാൻ എണീറ്റത്. “ജോലിക്ക് അപേക്ഷ കൊടുക്കുന്നോ, അതോ ഇനിയും പഠിക്കണമോ?” എന്നായിരുന്നു എന്റെ രക്ഷകന്താവായ മുത്തശ്ശേപ്പന്റെ ആദ്യത്തെ ചോദ്യം. അപ്പൻപ്പിപ്പിച്ചതും പാൽ, വൈദ്യൻ കല്പിച്ചതും പാൽ! ഇംഗ്ലീഷ് പഠിക്കണമെന്നുള്ള അത്യുൽക്കണ്ഠ “ഭർത്താരം ദേഹി” എന്നു പണ്ടു നാളായണിയെക്കൊണ്ടു അഞ്ചുപ്രാവശ്യം തുടരെത്തുടരെ പറയിച്ചതുപോലെ എന്റെ കാര്യത്തിലും പ്രവർത്തിച്ചില്ലയോ എന്ന് എനിക്കിന്നും സംശയമാണ്.

അന്നത്തെ കാളേജിനോടു് അനുബന്ധിച്ചു നടത്തിവന്ന മഹാരാജാസ് ഇംഗ്ലീഷ് ഹൈസ്കൂളിലാണ് ഞാൻ പ്രവേശനത്തിന് അപേക്ഷിച്ചത്. ഫെഡ് മാസ്റ്റർ സുപ്രസിദ്ധനായ മി. രാമനാഥയ്യരായിരുന്നു. എന്റെ ഹയർപരീക്ഷാവിജയത്തെ ആദരിച്ച് അഞ്ചാം ഫാറത്തിൽ പ്രവേശനം നൽകാമെന്ന് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. അപമാസവിരുതനായ ആ സ്റ്റേഫിതൻ അന്ന് ആ സ്കൂളിൽതന്നെ നാലാംഫാറത്തിൽ പഠിക്കുകയായിരുന്നതിനാൽ ഫെഡ് മാസ്റ്റരുടെ കരുണയെ ആശ്രയിച്ച് ആ യുവസാഹസികന്റെ മുകളിലത്തെ ക്ലാസ്സിൽ

കയറി ഇരിക്കാൻ എനിക്ക് ആഗ്രഹം തോന്നി. എങ്കിലും അപജയഭയം എന്നെ അതിന്ന് അനുവദിച്ചില്ല. അതുകൊണ്ട് മൂന്നാംഹാരം ഞാൻ സ്വയം വരിച്ചത് ആ ഗുരുഭൂതനെ അത്യധികം വിസ്മയിപ്പിച്ചു. അങ്ങിനെയാണ് ഞാൻ ഇംഗ്ലീഷു പഠിക്കാനും ഇന്നത്തെ നിലയിൽ എത്തിച്ചേരാനും ഇടയായത്. മൂന്നാംഹാരത്തിലാണ് അന്ന് ഞാൻ ചേന്തെങ്കിലും ഒരിക്കലും മറക്കാത്ത ആ സ്നേഹിതനെ അപിരേണ പിന്നിലാക്കിയെന്നു മാത്രമല്ല, ഞാൻ ബി. ഏ. പാസ്സായി കാളേജ് വിട്ട സന്ദർഭത്തിൽ മാത്രമേ അദ്ദേഹത്തിന് ഒരു കാളേജ് ക്ലാസ്സിൽ കാൽ കത്താൻപോലും സാധിച്ചുള്ളൂ എന്നുള്ള പരമാർത്ഥം ഇവിടെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നത് ഒരു അഹങ്കാരമായി തോന്നിയാലും ക്ഷണവുമില്ല.

ഇന്ന് തിരുവിതാംകൂറിനു വെളിയിൽ ഒരു ഉയർന്ന ഉദ്യോഗത്തിൽ പരിശോഭിക്കുന്ന ആ മാനുസ്നേഹിതനോട് ഞാൻ ആജീവനാന്തം കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അന്നത്തെ നിഷ്കരുണമായ അപമാസംകൊണ്ടല്ലെങ്കിൽ, എന്റെ ഹയർപരീക്ഷാവിജയം, ഫിസിക്സ് ലാബറട്ടറിയുടെ സ്മരണയേയും അതിലംഘിച്ച് എന്നെ ഒരു മലയാളംസ്കൂൾ അദ്ധ്യാപകനാക്കുന്നതിന് സമർത്ഥമാകുമായിരുന്നു. എങ്കിൽ ഞാൻ ഇപ്പോൾ ഏതു സ്ഥിതിയിലായിരിക്കുമായിരുന്നു? കൂടി വന്നാൽ ഒരു വി. എച്ച്. സ്കൂൾ ഫെയ് മാസ്റ്റർ! തലവേദനകൊണ്ട് അപേക്ഷാഹാരത്തിൽ “മദീയകണ്ഠദേശസീരസങ്കോചപരിഹാരണാത്മം” എന്ന് കരണം കുറിക്കുന്ന മലയാളംസ്കൂൾ അദ്ധ്യാപകന്റെ മുത്തച്ഛൻ! അതോ “അഗ്രിക്കൾച്ചർ” ചെയ്ത ഉപകാരം!

III

തൃക്കണാമതിലകം

[പ്രസിദ്ധനായ മാരാകവി കൊട്ടങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ പദ്യരചനയിലാണ് ഒട്ടു മുക്കാലും സമയം ചിന്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നത്. എങ്കിലും അദ്ദേഹം ചിലപ്പോഴെല്ലാം എഴുതാമെന്നായിരുന്ന ഗദ്യം അദ്ദേഹം ഒരു നല്ല ഗദ്യമെഴുത്തുകാരനും കൂടി ആയിരുന്നു എന്നു കാണിക്കുന്നുണ്ട്. പണ്ട് കേരളത്തെ ഭരിച്ചിരുന്ന പെരുമാക്കന്മാരുടെ രാജധാനിയായ കൊട്ടങ്ങല്ലൂരിന്റെ വടക്കേ അറ്റത്തിയിൽ സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്ന പ്രസിദ്ധപ്പെട്ട തൃക്കണാമതിലകം ക്ഷേത്രത്തിന്റെ നാശത്തെപ്പറ്റിയുള്ള ഐതിഹ്യം അദ്ദേഹം ഈ ലേഖനത്തിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു].

മലയാളത്തെക്കുറിച്ച് ശരിയായ ചരിത്രപുസ്തകങ്ങളൊന്നുമില്ലാതിരിക്കുന്നതു വലിയ പോരാജ്യമാണെന്നും മറ്റും നവീനവിദ്യാഭ്യാസമുള്ളവർ ആവലാതി പറയുന്നത് ഏറെക്കുറെ വാസ്തവമായ ഒരു സംഗതിതന്നെയാണ്. പക്ഷേ നമ്മുടെ പൂർവ്വാർ നിർഭാഗ്യവശാൽ ഈ ഒരു വിഷയത്തിൽ അത്ര ദൃഷ്ടി വെക്കാതിരുന്നതിനാൽ, ഇപ്പോഴത്തെ പുതിയ കൂട്ടർ പലതുകൂടി പരിശ്രമിച്ചാലും മലയാളത്തിന്റെ പൂർവ്വചരിത്രം ഏതു വിധത്തിലെങ്കിലും ഒന്നാക്കിത്തീർക്കാൻ അത്ര എളുപ്പത്തിലൊന്നും സാധിക്കയില്ലെന്നു തീർച്ചയായി പറയാം. എന്നാൽ അതു വിചാരിച്ച് നാം ഈ കാര്യത്തിൽ ഒന്നു

പ്രവർത്തിക്കാതിരിക്കുന്നതും ഇപ്പോഴത്തെ പരിഷ്കൃതരീതിക്കു ചേർന്നതല്ല. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ കലവുലന്മാർ പഠത്തുവരുന്ന ചില ഐതിഹ്യങ്ങളെ ശേഖരിച്ചിട്ട്, നമ്മെ വുലന്മാരെ പഠയുവാൻ തക്കവണ്ണം ഇനിയുണ്ടാവുന്ന അനന്തിരവന്മാരായ നവീനപണ്ഡിതന്മാർക്കു സൂക്ഷാസൂക്ഷവിവേചനം ചെയ്തു ശരിയായ ഒരു ചരിത്രപുസ്തകം ഉണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്നതിന്നു വേണ്ട സ്വപത്ത് സമ്പാദിച്ചുവെപ്പാൻ മാത്രമെങ്കിലും നാം ഇപ്പോൾ യഥാശക്തി ശ്രമിക്കാതെ കഴികയില്ലെന്നു വന്നിരിക്കുന്നു. ചുരുക്കിപ്പറയുന്നതായാൽ നമ്മുടെ മലയാളത്തിന്നു ചരിത്രകാലമായിട്ടില്ല; ഐതിഹ്യകാലമേ ആയിട്ടുള്ളൂ. എങ്കിലും 'കാലത്തിനടുത്തു കോലം' എന്ന പഴഞ്ചൊല്ലു പ്രകാരം പഴമക്കാർ പഠത്തുകേട്ടിട്ടുള്ള ഒരു വലിയ ഐതിഹ്യത്തെ നമ്മുടെ ചരിത്രത്തിന്നുള്ളൊരു പ്രസ്താവനയായി ചേർക്കുന്നത് ഒട്ടേറെ അനാവശ്യമായിരിക്കുകയില്ലെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം.

പ്രാചീനകേരളത്തിൽ പരിഷ്കാരത്തിന്നു പരിപൂർത്തി ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതു പെരുമാക്കന്മാരുടെ വാഴ്ചക്കാലത്തായിരുന്നു എന്നു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. അക്കാലത്തു കേരളത്തിന്റെ തലസ്ഥാനം കൊടുങ്ങല്ലൂരായിരുന്നു. ഈ പ്രധാന പട്ടണം കൊടുങ്ങല്ലൂരി മുതൽ 'തൃക്കണാമതിലകം' എന്നു കേരവി കേട്ടിരുന്ന മഹാക്ഷേത്രത്തിന്റെ വടക്കേ അറ്റത്തിവരെ നീണ്ടുകിടന്നിരുന്നു എന്നു മാത്രം പറഞ്ഞാൽ ഇതിന്നു് അന്നുണ്ടായിരുന്ന വിസ്താരം എത്ര

യാണെന്നു വായനക്കാർക്കു സാമാന്യമൊക്കെ ഉൾക്കൊള്ളാമല്ലോ. ഈ മഹേശ്വരക്ഷേത്രമായിരുന്നു അക്കാലത്തു കേരളത്തിലുള്ള മറ്റൊല്ലാ ക്ഷേത്രങ്ങളിലും വെച്ച് അധികം പ്രധാനപ്പെട്ടതും. പനിയൂർ, ശുകപുരം (ചൊല്ലാം) മുതലായ പ്രധാനപ്പെട്ട ഗ്രാമക്ഷേത്രങ്ങൾപോലും അന്ന് ഈ ഒരു ക്ഷേത്രത്തിന്റെ കീഴിലായിരുന്നു എന്നു തന്നെ പറയാം. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ അവയെല്ലാം പ്രത്യേകം ഓരോ ഗ്രാമക്കാരുടെ യോഗപരദൈവ ക്ഷേത്രങ്ങളേ ആയിരുന്നുള്ളൂ. തൃക്കണാമതിലകത്തോ, കേരളത്തിലുള്ള അറുപത്തിനാലു ഗ്രാമക്കാർക്കും പൊതുവിലുള്ള ഒരു കലദൈവാലയമായിരുന്നു. എന്നു മാത്രമല്ല, ധനുഷ്ഠി, പതിവായും വിശേഷിച്ചുമുള്ള ഓരോ അടിയന്തിരങ്ങൾ, ഉത്സവങ്ങൾ, ഉപാസനാഭേദങ്ങൾ, ഈശ്വരദൈവതന്ത്രം എന്നിവക കൊണ്ടും തൃക്കണാമതിലകംതന്നെയാണ് അന്നു മറ്റൊല്ലാ ദൈവാലയങ്ങളേയും അതിശയിച്ചു നിന്നിരുന്നത്. അക്കാലങ്ങളിൽ ഈ മഹാക്ഷേത്രത്തിന്റെ അതിവിശാലമായ കുളപ്പുറയിൽ കേരളത്തിലുള്ള സകല ബ്രാഹ്മണരുടേയും ഒരു മഹായോഗം (വലിയസഭ) നിത്യസന്നിഹിതമായിരുന്നു. അന്നു വേദശാസ്ത്രാദിപാഠങ്ങളുടെ പരിപൂർത്തി വരുത്തുക മാത്രമല്ല, മതവിഷയങ്ങളായും ആചാരവിഷയങ്ങളായുമെന്നു വേണ്ട രാജ്യതന്ത്രങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചും, ജനസമുദായത്തിന്റെ യോഗക്ഷേമങ്ങളെ ഉദ്ദേശിച്ചും മറ്റുമുള്ള സകല കാര്യങ്ങളിലും വാദപ്രതിവാദം ചെയ്തു സംശയ നിവൃത്തി വരുത്തി ഒരു തീർപ്പിവിധി കല്പിക്കുന്നതും ഈ മഹാബ്രാഹ്മണയോഗത്തിൽ തന്നെയായിരുന്നു. കേരള

ചക്രവർത്തികളായ പെരുമാക്കന്മാരുടെ ഒരു പാർലി
മെൻറുസഭ തന്നെയായിരുന്നു ഈ മഹാസമാജം എന്നു
കൂടി പറഞ്ഞാൽ ഇതിന്റെ മഹാത്വ്യാതിശയത്തെക്കു
റിച്ച് ചുരുക്കത്തിൽ എല്ലാ വിവരണവും കഴിഞ്ഞു.

പെരുമാക്കന്മാരുടെ വാഴ്ചക്കാലത്തിന്നു ശേഷവും
കുറേ കാലത്തോളം ഈ മഹാക്ഷേത്രം വളരെ പുഷ്പി
യോടുകൂടിയതെന്നു നിന്നിരുന്നു. മഹാബ്രാഹ്മണരുടെ,
എന്നുവെച്ചാൽ കേരളത്തിലുള്ള ജനസമുദായപ്രതിനി
ധികളുടെ, ആ മഹായോഗവും പിന്നീട് ചില ശതാബ്ദ
ങ്ങളോളം അവിടെത്തന്നെയാണു കൂടിയിരുന്നതു്. എ
ന്നാൽ കൊല്ലവർഷാരംഭങ്ങൾക്കു മുമ്പായി കലിവർഷം
൩൬൬൬-മാണ്ടു് പന്നിയൂർ ഗ്രാമക്കാർ വരാഹമുർത്തി
യെ ചുട്ടുപൊരിച്ചതായി പറയുന്ന കാലത്തിന്നും, “ഒര
ലാശ്ശേരി യോഗിയാതിരിപ്പാടു്” എന്നു പ്രസിദ്ധനായ
മഹാപുരുഷൻ ‘തൃശ്ശിവപേരൂർ മതിലകം’ പുഷ്പി വരു
ത്തിയതായി പറയുന്ന കാലത്തിന്നും ഇടയ്ക്കാണ് ‘തൃക്ക
ണാമതിലകം’ നശിച്ചുപോയതെന്നു് ഉറവിക്കേണ്ടിയി
രിക്കുന്നു. പന്നിയൂർ ഗ്രാമം ക്ഷയിച്ചതിൽ പിന്നെയാണ്
ഇരിക്കാലക്കുട ഗ്രാമം ഉയർന്നതെന്നും, ഒരലാശ്ശേരി
യോഗിയാതിരിപ്പാടാണ് തൃക്കണാമതിലകത്തുണ്ടായി
രുന്ന മഹാബ്രാഹ്മണയോഗം തൃശ്ശിവപേരൂർ ഭക്തപ്രിയ
ക്ഷേത്രത്തിലേക്കു മാറ്റിയതെന്നും പ്രസിദ്ധിയുണ്ടു്. തൃക്ക
ണാമതിലകത്തിന്റെ താഴ്വയ്ക്കും, ഇരിക്കാലക്കുട ഗ്രാമ
ത്തിന്റെ ഉയർച്ചയ്ക്കും തമ്മിൽ എന്തൊരു ദൂരം
മായ സംബന്ധമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നതിനാലാണ് ഈ
തൃക്കണാമതിലകം നശിച്ചതു് മുൻ പറഞ്ഞ കാലത്താ
യിരിക്കാമെന്നു് ഉറവിക്കുവാനിടവന്നതു്.

ഒട്ടക്കൂടെ പേരമാൻപെരുമാളായിരുന്ന ഭാസ്കര രവിവർമ്മ കലശേഖരപ്പെരുമാൾ രാജ്യാധികാരം വിട്ടൊഴിയുമ്പോൾ, കൊടുങ്ങല്ലൂർ നാട്ടകം മുഴുവൻ ഐക്യരാജി ക്കളും ഗ്രാമത്തിന്റെ അധ്യക്ഷനായ പടിഞ്ഞാറേറ്റത്തു ഭട്ടതിരിക്കാണ് ഭാസ്കരകാരം അധികാരപ്പെടുത്തിട്ടുള്ളതെങ്കിലും, തൃക്കണാമതിലകം ക്ഷേത്രകാര്യം പണ്ടേതന്നെ അന്വേഷിച്ചുവന്നിരുന്നതു തെക്കേടത്തു നായരെന്നും വട്ടക്കേടത്തു നായരെന്നും പറഞ്ഞുവരുന്ന രണ്ടു നായർ കുടുംബക്കാരായിരുന്നു. അതിനാൽ അദ്ദേഹം തന്റെ അധികാരകാലത്തു അവരുടെ മേൽ ഒരു രാജ്യാധികാരം മാത്രമേ വഹിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ക്ഷേത്രത്തിലെ ഊരാളന്മാരുടെ നിലയിൽ സകല കാര്യങ്ങളും അവർ തന്നെയാണു നടത്തിപ്പോന്നിരുന്നതു്. ആ ക്ഷേത്രത്തിന്നു സകല വിധത്തിലും പുഷ്പി വരുത്തുവാൻ ഇവർ സന്നദ്ധരായിരുന്നു. ഇവരുടെ പ്രാബല്യത്തിന്നും ധനപുഷ്പിക്കും എതിരില്ലാതിരുന്നതിനാൽ ക്ഷേത്രത്തിന്നു ക്രമേണ അധികമായ പുഷ്പി കൂടി വന്നിരുന്നു. തുല്യേക്കളും, ഗുരുവായൂർ മുതലായ മഹാക്ഷേത്രങ്ങൾ പലതും ഈ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ കീഴടക്കളായിരുന്നതിനാൽ അവയും ഇവർ വേണ്ടപോലെ പുഷ്പി വരുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഈ മഹാക്ഷേത്രത്തിന്റെ 'മതിലകം', 'തുല്യേക്കളത്ത്' സ്ഥലവും, 'നെയ്തേരണി' സ്ഥലവും പുറത്തുള്ള ചെറു ദേവന്മാരുടെ ക്ഷേത്രങ്ങളായിരിക്കത്തക്കവണ്ണം രണ്ടര നാഴികയോളം വിസ്താരമുള്ളതായിരുന്നു. ഈ മതിലകത്തിന്റെ വിസ്താരം നിമിത്തമാണ് ആ ദേശത്തിന്നു തന്നെ 'മതിലകം' എന്നു പേരു വന്നതു്. ഇപ്പോൾ ആ മഹാക്ഷേത്രവും മതിലകമല്ലാം നശിച്ചുപോയിട്ടും

‘മതിലകം’ എന്ന പേർ മാത്രം ശേഷിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇക്കാലത്തു് ആ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ സൂചകമായി വലിയകുളം ഒരു മാത്രമേ അവിടെ കാണുന്നുള്ളൂ.

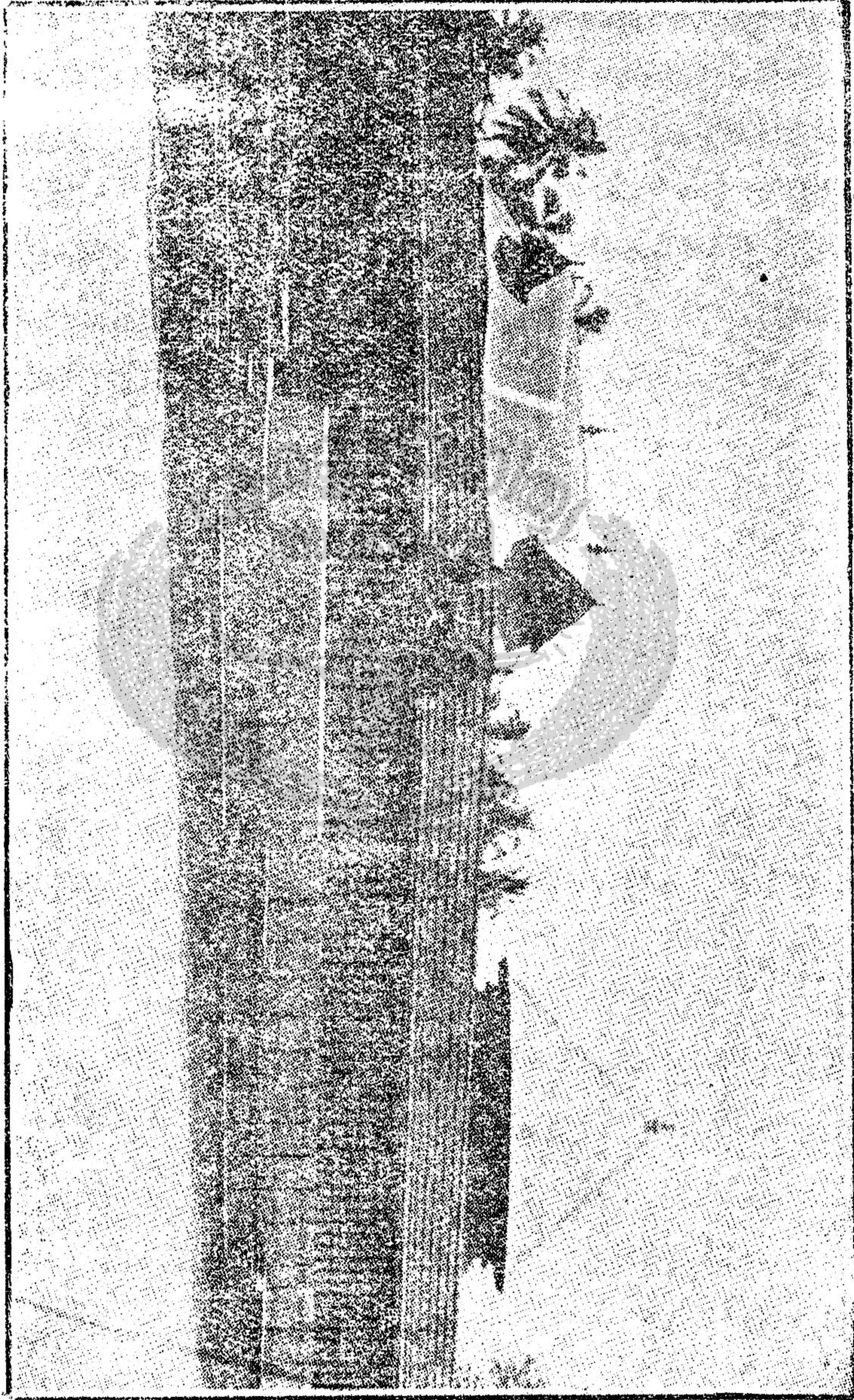
അക്കാലത്തു് അങ്ങിനെയുള്ള മതിൽക്കെട്ടിന്നും പുറമേ ആറു മതിൽക്കെട്ടും കൂടിയുണ്ടാക്കി അതാതിന്നുള്ളിൽ അവസ്ഥാനുസാരേണ ഓരോ ജാതിക്കാരുടെ ഭവനങ്ങളും ക്രമത്തിൽ ഉണ്ടാക്കിച്ചു് ആ പ്രദേശം ‘ശ്രീരംഗം’ പോലെ ഭംഗിയാക്കിത്തീർക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തോടു കൂടി ഏകശാസനക്കാരും കേരളകബേരന്മാരായ നായന്മാർ ഉത്സാഹിച്ചു പുറപ്പെട്ടു. അവരുടെ ഈ ഉദ്യമത്തിന്നു് ഉടനെ വലിയ വിരോധക്കാരും ഉണ്ടായി. ഈ വിരോധകുഷ്ഠിക്കാർ ഇരിക്കാലക്കടക്കാരുല്ലാതെ മറ്റാരുമായിരുന്നില്ല. അവർക്കു് പ്രത്യേകം തടസ്ഥം പറയുവാൻ നല്ല കാരണവുമുണ്ടായിരുന്നു. “ഒട്ടക്കത്ത മതിൽക്കെട്ടു് ഇരിക്കാലക്കടക്കരുടെ ഗ്രാമത്തിന്റെ സങ്കേതത്തിൽ കടത്തി കെട്ടേണ്ടിവന്നതിനാൽ അവർക്കു് കലശലായ വൈരവും ജനിച്ചു. എന്നാൽ അതിപ്രബലനായ മതിലകത്തുകാരുണ്ടോ ദർബലന്മാരും സാധുക്കളും ആയ ഇരിക്കാലക്കടക്കരുടെ വൈരവും വകവെക്കുന്നു? ഇരിക്കാലക്കടക്കരുടെ ശാഠ്യവും സങ്കടവും കണ്ടപ്പോൾ ഒടുവിലേ മതിൽക്കെട്ടു് ആദ്യംതന്നെ തീർത്തുകഴയാമെന്നാണു് നായന്മാരുച്ചതു്. അവർ മുറയ്ക്ക കിടങ്ങുകോരി പണി നടത്തിച്ചുതുടങ്ങി. അതിൽ മറ്റേ കൂട്ടക്കുവളരെ സങ്കടമായി. ആ ഗ്രാമസങ്കേതവാസികളിൽ പ്രമാണികളായ നമ്പൂരിമാർ ഒന്നിച്ചുകൂടി ആലോചിച്ചു് നായന്മാരോടു നേരിട്ടുതന്നെ വിരോധം പറഞ്ഞുനോക്കി. ബ്രാഹ്മണരെക്കൊണ്ടും തങ്ങളുടെ ഈശ്വരനാണു മാഹാരത്നം കൂടുന്നതെന്നു വിചാരിച്ചുറച്ചിട്ടുള്ള മതിലകത്തു

൨൬

നായന്മാർ ഈ മഹാബ്രാഹ്മണവാക്കും നിരാകരിച്ചുതേ
യുള്ളു.

ഇരിങ്ങാലക്കുട ക്രൈസ്തവമിഷൻ ക്ഷേത്രം.

ഇവരുടെ ഈ അതിർത്തിത്തർക്കത്തിൽ മതിലകത്തു യോഗക്കാരായ മഹാബ്രാഹ്മണരുടെ മദ്ധ്യസ്ഥവിധിപോലും ഫലിച്ചില്ലെന്നു വേണ്ട. 'വിനാശകാലേ വിചരീത ബുദ്ധിഃ' എന്നു പറഞ്ഞ കൂട്ടത്തിൽ, ആചത്തട്ടത്തിരിക്കുമ്പോൾ എന്തു സമുപദേശം ചെയ്താലും നേരേ തോന്നാൻ പ്രയാസമാണല്ലോ. ഇത്രയൊക്കെയായിട്ടും ഇരിങ്ങാലക്കുടക്കാരും ഒഴിച്ചുപോയില്ല. നിവൃത്തിയുണ്ടെങ്കിൽ ഇതു മുക്കണമെന്നതന്നെ അവർ നിശ്ചയിച്ചു. ഇരിങ്ങാലക്കുടക്കാരുടെ ഐക്യമത്രയും അന്നുമുതലുമാണു പ്രസിദ്ധമായിത്തീർന്നത്; ആ ഗ്രാമസങ്കേതത്തിൽ പെട്ട സകല ജാതിക്കാരും ആബാലവൃദ്ധം തെന്താരുമിച്ച് മതിലകെട്ടുന്ന സ്ഥലത്തു ചെന്നിട്ട് 'അരുതേ, അരുതേ! ഞങ്ങളുടെ ഗ്രാമസങ്കേതത്തിൽ കടത്തി നിങ്ങൾ മതിലകെട്ടരുതേ!', എന്നു വിളിച്ചു നിലവിളിച്ചു. ഇതുകൊണ്ട് അവരുടെ കണ്ണുണിനല്ലാതെ, മതിലകത്തുകാരുടെ മുൻ നിശ്ചയത്തിന്നു ലവലേശവും ഇളക്കം തട്ടിയില്ല. ഒരു ഭാഗക്കാർ വന്നു നിലവിളി കൂട്ടുന്നു; മറോവർ മുറയ്ക്ക മതിലകെട്ടുന്നു. ഇരുക്കുക്ഷിക്കാരും അവരവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യപ്രതിപത്തി വിട്ടില്ല. മതിലകത്തുകാർ അതി പ്രബലന്മാരാകയാൽ അവരോടു കയ്യൂക്കു പ്രയോഗിച്ച ജയം നേടിക്കളയാമെന്നു ഇരിങ്ങാലക്കുടക്കാർ വിചാരിച്ചതേയില്ല. അവർ കൂട്ടം കൂടി ഒന്നായി നിന്നു നിലവിളിച്ചു പറകയും, ഗ്രാമപരദേവതയായ ഭരതസ്വാമിയെ ('സംഗമേശ'നെന്നും 'കൂടൽമാണിക്യ'മെന്നും ഇവരുടെ പരദേവതയ്ക്കു പേർ സിദ്ധിച്ചത് പിന്നെയും കുറേക്കാലം കഴിഞ്ഞിട്ടാണ്) പിടിച്ചു ശപഥം ചെയ്തയും, എത്രകുക്ഷിക്കാർ നശിക്കുവാൻ പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തെന്നാക്കി. അതുകൊണ്ടാണെന്നു താതൊരു ഫലവും ഉണ്ടായില്ല.

ഒടുവിൽ അവർ മതിൽ കെട്ടുന്ന സ്ഥലത്തു ചെന്നു നിരന്നു കിടന്നു് താന്താങ്ങളുടെ ശരീരംകൊണ്ടു തടസ്ഥം ചെയ്തു നോക്കുക എന്നായി. അതിൽ മതിലകത്തുകാക്കു വലിയ ധർമ്മസങ്കടമായിത്തീർന്നു. എങ്കിലും സ്ഥിരോത്സാഹത്തായ നായന്മാരുടെ ആരംഭം ഇവരെ ഒരുപുറത്തു നീക്കുമ്പോഴേയ്ക്കും അവർ മറ്റൊരു പുറത്തു നിരന്നുകഴിയും. ഇങ്ങനെ വലിയ ഒരു കോലാഹലമായിത്തീർന്നു. ഒരു കക്ഷിയിൽ വേദവേദാംഗവേദികളും, ശ്രൗതസ്തോത്ത്വിധിവിശാരദന്മാരും, ഷരക്കർമ്മനിരതന്മാരും, വണ്ണശ്രമനിഷ്ഠയുള്ളവരും, മഹാത്മപുഷ്പികളുമായ തരുണന്മാർ ഗൃഹക്കാർ മുതലായ അനേകം ഉത്തമ ബ്രാഹ്മണരും, അവരുടെ അധീനത്തിലുള്ള മറ്റു പല ജാതിക്കാരായിരുന്നു. മുകക്ഷിയിൽ മഹാധീരന്മാരും, സ്ഥിരനിശ്ചയന്മാരും, ഏറ്റവും ജനസ്ഥാധീനമുള്ളവരും, മഹാധനികന്മാരും, ആയുധപ്രയോഗത്തിൽ അതിവിദഗ്ദ്ധന്മാരും, ശൂദ്രന്മാരും, അപരാജിതന്മാരുമായ നായന്മാരും, അവരുടെ ആജ്ഞയിൻകീഴിൽ നിൽക്കുന്ന അസംഖ്യം മറ്റു ജാതിക്കാരായിരുന്നു. ഇരുപക്ഷക്കാരെയും ഉദ്യമം കലദൈവപ്രതിപത്തി മൂലമായിരുന്നതാനും. അവർ തമ്മിൽ നടന്ന ലഹളയിൽ മഹാബ്രാഹ്മണരെ മാത്രം ഉപദ്രവിക്കുവാൻ വളരെ മടിയുള്ള നായന്മാരുടെ കല്പനയ്ക്കനുസരിച്ചു് അവരുടെ ഭടന്മാർ ബ്രാഹ്മണരെ എല്ലാം ബലാൽക്കാരേണ കൊണ്ടുപോയി ഒരു വലിയ അഗ്രശാലയിലിട്ടുച്ചു തടവിൽ പാറ്റിക്കയും, മറ്റുള്ളവർ ആരെങ്കിലും മതിൽ കെട്ടുന്നേടത്തു വന്നു നിരന്നു കിടന്നാൽ അവരുടെ ഭേൽ കല്പ പടുത്തു മതിലു കെട്ടുകയും ചെയ്തു. എന്തിനധികം വിസ്തരിക്കുന്നു! സാഹസം നിമിത്തം അങ്ങിനെമുള്ള ആ പുരമതിലിന്റെ അസ്ഥിവാദം,

‘അസ്ഥിഭാര’മായിത്തീർന്നു എന്നു പറഞ്ഞാൽ കഴിഞ്ഞു വല്ലോ.

മലയാളത്തിലുള്ള മഹാബ്രാഹ്മണർ മുതലായ സകല ഭിജവർഗ്ഗങ്ങൾക്കും സന്ധ്യാവന്ദനം തുടങ്ങിയുള്ള നിത്യകർമ്മങ്ങളിൽ നേരനീക്കം വരുത്തിക്കൂടാ എന്നു നിഷ്ഠയുണ്ടായിരുന്നതും ആദ്യമായി തെറ്റിത്തുടങ്ങിയത് അന്നുമുതലാണ്. തടവിൽപെട്ടുപോയതിനാൽ സന്ധ്യാവന്ദനം, ഭൂപാസനം മുതലായ നിത്യകർമ്മങ്ങൾക്കു മുക്കം പറ്റിയ മഹാബ്രാഹ്മണർക്ക് അന്നുണ്ടായ മനോവ്യസനം ഇന്നു പ്രകാരത്തിലായിരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞറിയിക്കുവാൻ തീരെ പ്രയാസംതന്നെ! അന്നു സംഭവിച്ചതായ ആ അത്യാപത്തിനെ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടാണ് ഇന്നും ഇരിക്കാലക്കടെ ഗ്രാമത്തിൽ പെട്ട സകല ഭിജവർഗ്ഗക്കാരുടെ സന്ധ്യാവന്ദനത്തിന് ഏകാംപ്യം (ഒരു ഊക്കലു്) മാത്രമായി നടത്തിപ്പോരുന്നതു്. എന്നാൽ ഈ ഗ്രാമത്തിൽ പെട്ട മൂന്നിലക്കാർക്ക് ഇപ്പോൾ മൂന്നാംപ്യമായിട്ടും കണ്ടുവരുന്നുണ്ട്. ഈ ആചാരഭേദത്തിനുള്ള കാരണം അന്നു മൂന്നിലക്കാർ ഈ യോഗത്തിൽ ചേരാഞ്ഞിട്ടോ, അവർക്ക് വല്ല സംഗതിവശാലും സന്ധ്യാവന്ദനം മുക്കുവാനിടവരാഞ്ഞിട്ടോ, എന്താണെന്നു സൂക്ഷ്മമായി പറയുവാൻ സാധിക്കയില്ല. ശുക്ലപുരം, പെരുമനം, ഐരാണിക്കുളം, വേണുനാട് ഈ ഗ്രാമങ്ങളിലുള്ള നമ്പൂതിരിമാരിലും ഭർല്ലഭം വിലർ ഏകാംപ്യക്കാരായിട്ടുണ്ട്. അവരും ഇതുപോലെ വല്ല കാരണത്താലും നിയമഭംഗം വന്നുപോയവരുടെ വംശശാഖയിൽ പെട്ടവരായിരിക്കാം. ഏതായാലും മേൽപറഞ്ഞ അപൂർവ്വസംഭവത്തിനുശേഷം ഇരിക്കാലക്കടക്കാരെല്ലാവരും മതിലകത്തുനിന്നു പിൻവ

ലിച്ചു. മതിലകത്തുകാരുടെ ഈ സാഹസപ്രവൃത്തിയിൽ മറ്റുള്ള മഹാബ്രാഹ്മണർക്കും അവരുടെ മേൽ വൈരസ്വം ജനിക്കുവാനിടയായി. തൃക്കണാമതിലകത്തു കുളപ്പുരയിൽ കൂടിയിരുന്ന യോഗക്കാർ നമ്പൂതിരിമാരും ഓരോരുത്തരായി ഒഴിച്ചുപോകുവാൻ തുടങ്ങി. രക്ഷാധികാരിസ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്ന പടിഞ്ഞാറേടത്തു പട്ടേരിയും ഈ നായന്മാർക്കു ചില നിരോധകല്പനകളുയച്ചു. എന്നാലിത്രയൊക്കെയായിട്ടും സ്ഥിരനിശ്ചയന്മാരായ നായന്മാർ ശ്രമിച്ച കാര്യത്തിൽ നിന്ന് ഒരടിയെങ്കിലും പിന്നോക്കം വെച്ചു തുമില്ല.

ഇരിങ്ങാലക്കുടക്കാർ കൂട്ടത്തോടെ മടങ്ങിപ്പോന്നതിന്റെ ശേഷം, മഹാബ്രാഹ്മണരെല്ലാവരുംകൂടി “പട്ടിണി” എന്ന ആഭിചാരകർമ്മത്തിനാരംഭിച്ചു. ഇത് അത്യാപത്തിൽ പെട്ട കേരളബ്രാഹ്മണർക്കു ശത്രുക്കളുടെ നേരെ പ്രയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ബ്രഹ്മാസൂത്രമായിട്ടാണു പണ്ടുള്ളവർ കരുതിപ്പോന്നിരുന്നത്. ഇരിങ്ങാലക്കുടക്കാർക്ക് ഇതല്ലാതെ മറ്റൊരു ആയുധം പ്രയോഗിച്ചുനോക്കുവാനില്ലാതായിത്തീർന്നതിനാൽ അവരെല്ലാവരും അവിടെ ക്ഷേത്രത്തിലൊത്തുകൂടി മേൽപറഞ്ഞ ആഭിചാരകർമ്മം ആരംഭിച്ചു. അഹസ്സു പകർന്നാൽ കുളിച്ചു നിത്യകൃത്യങ്ങൾ കഴിച്ചതിനു ശേഷം എല്ലാവരും ശത്രുസംഹാരകരുടെയായ മന്ത്രങ്ങളെക്കൊണ്ടു തങ്ങളുടെ പരദേവതയെ സേവിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കും. ഇങ്ങനെ മദ്ധ്യാഹ്നംവരെ സേവ കഴിഞ്ഞാൽ വന്നുകൂടിയ ബ്രാഹ്മണക്കാർക്കു ചതുർവിധവിഭവത്തോടുകൂടിയ സദ്യയുടെ വട്ടമായി. ഭൂരദേശങ്ങളിൽനിന്നും

മറ്റും വിശ്വസ്യവരുന്ന അതിഥികളും വേറെയുള്ളവരും എല്ലാംകൂടി സഭയ്ക്കു പന്തിയിൽ നിരന്നിരുന്നാൽ സകല ഭക്ഷണസാധനങ്ങളും വിളമ്പി “കടിക്കു നീർവീഴ്ത്തും.” ബ്രാഹ്മണർ അതു കടിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി ആ യോഗത്തിൽപെട്ട നാലു ബ്രാഹ്മണർ തങ്ങളുടേ നേരിട്ട സങ്കടം ഇവരുടെ മുമ്പാകെ ചെന്ന് “വിളിച്ചുചൊല്ലി കേൾപ്പിച്ചിട്ട്” ഈ സങ്കടത്തിന്നു നിവൃത്തി വരുത്തിത്തന്നേ നിങ്ങൾ ഉണ്ണാവൂ എന്നു പ്രാർത്ഥിക്കുകയായി. “അങ്ങിനെ തന്നെ” എന്ന് അവർ ശപഥംചെയ്തു കൈകൾക്കുമേൽ നേരിട്ട് എല്ലാവരുംകൂടി ശത്രുഹരമായ ഒരു വലിയ അഥർവ്വണഹോമവും ജപവും മറ്റുമായി നേരം സന്ധ്യയാക്കും. സന്ധ്യാവന്ദനത്തിനു ശേഷവും ഈ ക്രിയയുടെ അവശേഷം നടത്തിട്ടു കേവലം പ്രാണരക്ഷയ്ക്കു മാത്രം പാകംചെയ്യാത്ത വല്ല ഫലമുലങ്ങളും പച്ചവെള്ളവും കഴിച്ചു കിടന്നുറങ്ങും. അഹസ്ത പകർന്നാൽ പിന്നെ പിറേറ്റിവസവും കൃത്യം ഇതുതന്നെ.

അങ്ങിനെ ഇവർ ഒരു മണ്ഡലം (നാലുത്തൊന്നു ദിവസം) ഈ ക്രിയ നടത്തിപ്പോന്നു. അപ്പോഴേയ്ക്ക് മതിലകത്തു് ഉൾരാളന്മാരായ തെക്കേക്കേട്ടു നായരും വടക്കേക്കേട്ടു നായരും തമ്മിൽ ഒരു നിസ്സാരമായ സംഗതിയിൽ വെച്ച് അന്തഃഛിദ്രം മുഴുത്തു വശായി. തെക്കേക്കേട്ടു നായന്മാരിൽ ഒരു ചെറുപ്പക്കാരൻ ഒരു പന്നിയെ നായാടി ഓടിച്ചു് വടക്കേക്കേട്ടു നായന്മാരുടെ സ്ഥലത്തു വെച്ചു് ഏല്ക്കുകൊന്നു. വടക്കേക്കേട്ടു നായന്മാരിൽ ഒരുവൻ അതു

കണ്ടിട്ട് ഈ പണി ഞങ്ങളുടെ സ്ഥലത്തു വന്നു ചത്തൊ കയ്യാൽ ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടേണ്ടതാണെന്നു നേരംപോക്കായി പറഞ്ഞു. മറ്റൊ ചെറുപ്പക്കാരൻ ഇതിന്നു കുറെ അധിക പ്രസംഗവും അലക്ഷ്യവും ആയിട്ടാണു മറുപടി പറഞ്ഞത്. അത് ഈ ആൾക്കു രസിച്ചില്ല. എന്തിനധികം പറയുന്നു? അവർ തമ്മിൽ വാക്കു മുഴുത്തിട്ടൊട്ടാക്കും ആയുധമെടുത്തു വെട്ടും കുത്തുമായി. കാരണവന്മാർ അതു കേട്ടു വന്ന് ഇരുഭാഗവും അനന്തിരവന്മാരെ സഹായിച്ച് കലഹം മുഴുപ്പിച്ച് ഇരുക്കുക്ഷിക്കാരും ആൾക്കു വരത്തൊട്ടുകൂടി വലിയ യുദ്ധത്തിനൊരുമ്പെട്ടു. ചേറുവാ മണപ്പുറത്തുകാർ മുഴുവനും ഇവരുടെ ഓരോ കക്ഷിയിൽ ചേർന്നു. ലഹളയും വളരെ ഭയങ്കരമായിത്തുടങ്ങി. ഹിന്ദു നേപാഷികളായ ഇരിങ്ങാലക്കുട ഗ്രാമീണികളും ആൾക്കാരോടുകൂടി ഇതിന്നിടയിൽ കടന്നു രണ്ടു ഭാഗത്തും അസംഖ്യം ആളുകളെ കൊന്നൊടുക്കി. ഈ വലിയ കലശലിന്നിടയിൽ തെക്കേക്കടത്തു നായരുടേയും വടക്കേക്കടത്തു നായരുടേയും വംശം മുഴുവനും മുടിച്ച് വീടുകളും ചുട്ടുപൊടിച്ച്. ഇതുകൊണ്ടും കഴിഞ്ഞില്ല, പിന്നത്തെ കലാപമാണ് ഇതിലും കറോരമായിത്തീർന്നത്. തൃക്കണാമതിലകത്തെ മതിലുകൾ ഇടിച്ച് പൊളിച്ച്; ഗോപുരങ്ങൾ ചുട്ടെരിച്ച്. അഗ്രശാലകൾക്കു തീവെച്ചു എന്നു മാത്രമല്ല, ആ മഹാക്ഷേത്രം മുഴുവനും ചൊടിഭസ്മമാക്കിത്തീർത്തുകളഞ്ഞു. ആരാണു്, എന്താണു് എന്നൊന്നും “കേൾപ്പോരും കേൾവിയും” ഇല്ലാത്ത സ്ഥലത്തു് അത്യാവേശത്തോടുകൂടിയ പലതരം കൊള്ളക്കാർ കടന്നുകൂടിയൊരു

ഏതൊക്കെ ഉണ്ടാകുമോ, അതൊക്കെയും, അതിലധികവും കൂടി അവിടെ സംഭവിച്ചു എന്നു പറയേണ്ടതുണ്ട്. യഥാശക്തി പണ്ടുണ്ടും പാത്രങ്ങളും ഓരോരുത്തർ അപഹരിച്ചു. ചിലർ സ്ഥാപനസപത്തുകൾ കൈവശപ്പെടുത്തി. ഈ കൂട്ടത്തിലാണ് ഇരിക്കാലക്കട, തിരുവഞ്ചിക്കുളം മുതലായ പല ക്ഷേത്രങ്ങൾക്കും സപത്തുവർദ്ധിച്ചത്. തൃക്കണാമതിലകത്തിന്നു കീഴടമായിരുന്ന തുപ്പേക്കുളം, അന്തിക്കാട്, തുരുവായൂർ മുതലായ പല ക്ഷേത്രങ്ങൾക്കും സപാതന്ത്രം സിലിച്ചു. കാലത്തിന്റെ ശക്തികൊണ്ടോ, ഇരിക്കാലക്കടക്കാരുടെ ആഭിവാദകർത്തിന്റെ ബലംകൊണ്ടോ, എന്തുകൊണ്ടെങ്കിലും “തൃക്കണാമതിലക”ത്തിന്റെ മഹിമയും ഇങ്ങനെ കലാശിച്ചു.

IV

ഗ്രാമീണപുനരുദ്ധാരണം.

[ഇന്നു ലോകത്തിലെ പല ഗവൺമെന്റുകളുടേയും സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടേയും ശ്രദ്ധ പതിഞ്ഞിട്ടുള്ളതും, ജീർണ്ണിച്ചുതുടങ്ങിയ ഇന്നത്തെ സമുദായങ്ങളെ പുനരുദ്ധരിക്കുവാനുള്ള പ്രായോഗികപദ്ധതികളിൽ പ്രധാനവുമായ ഗ്രാമീണപുനരുദ്ധാരണത്തെപ്പറ്റിയാണ് ഇതിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നത്.]

ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ജനങ്ങളിൽ ഇരുപതു ശതമാനത്തോളം മാത്രമേ ഇന്നു ഗ്രാമങ്ങളിൽ നിവസിക്കുന്നുള്ളൂ. അവിടത്തെ ശേഷിച്ച എൺപതു ശതമാനം ജനങ്ങളും ഇന്നു നഗരവാസികളാണ്. നേരേമറിച്ച് ഇൻഡ്യയിലെ എഴുപത്തിഒന്നു ശതമാനം ജനങ്ങളും അതിലെ ഗ്രാമങ്ങളിലാണ് പാർക്കുന്നത്. കേരളത്തിന്റെ സ്ഥിതിയും ഏറെക്കുറെ ഇൻഡ്യയുടേതുപോലെതന്നെ. കേരളത്തിന്റെ മൂന്നു വിഭാഗങ്ങളായ മലബാർ, കൊച്ചി, തിരുവിതാംകൂർ എന്നിവയിൽ, മലബാറിലെ തൊണ്ണൂററിണ്ടു ശതമാനം ജനങ്ങളും, കൊച്ചിയിലെ എൺപത്തിമൂന്നു ശതമാനവും, തിരുവിതാംകൂറിലെ എൺപത്തിഒൻപതു ശതമാനവും ഗ്രാമങ്ങളിലാണ് നിവസിക്കുന്നത്. അതിനാൽ ഇംഗ്ലണ്ടിനെപ്പോലെയുള്ള ചില പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ഇൻഡ്യയിലും കേരളത്തിലും ഗ്രാമങ്ങൾക്കു നഗരങ്ങളെക്കാൾ വളരെ അധികം പ്രാധാന്യമുണ്ടെന്നും, അവയിലാണ് ഇൻഡ്യയുടേയും കേരളത്തിന്റേയും ഏതും ഊന്നിപ്പറയേണ്ട സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതെന്നും സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

ഒരു ഇരുന്നൂറു വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പ് ഇൻഡ്യയിലും കേരളത്തിലും ഇന്നത്തേതിലും കൂടുതൽ ജനങ്ങൾ ഗ്രാമങ്ങളിൽ നിവസിച്ചിരുന്നു. ഇങ്ങിനെ ഇന്നും ഒരു ഇരുന്നൂറു വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പും ഇൻഡ്യയുടേയും കേരളത്തിന്റേയും ജീവൻ സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്നത് അപയുടെ ഗ്രാമങ്ങളിലാണെങ്കിലും, അന്നത്തെയും ഇന്നത്തെയും ഗ്രാമജീവിതങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ അജഗജാന്തരം കാണാവുന്നതാണ്. അന്ന് വിഭവസമൃദ്ധിയും, ഐശ്വര്യവും, സംതുപ്പിയും, സപാത്രയബുദ്ധിയും, അരോഗ്യവും, കാലാനുസൃതവും പ്രായോഗികവുമായ വിദ്യാഭ്യാസവും, സഹകരണബുദ്ധിയും, യോജിപ്പും, സ്വയംഭരണവും കളിയാടുന്ന ഇടങ്ങളായിരുന്നു ഈ ഗ്രാമങ്ങൾ. ഇന്നാകട്ടെ, ദാരിദ്ര്യവും, ജ്ഞാപരവും, തൊഴിലില്ലായ്മയും, അസംതുപ്പിയും, പരാത്രയബുദ്ധിയും, അനാരോഗ്യവും, ഒന്നുകിൽ അനക്ഷരതപം, അല്ലെങ്കിൽ പ്രായോഗികജീവിതത്തിന് നേരിട്ടുതകാത്തതായ ശുദ്ധ സാഹിത്യപരമായ റിദ്യാഭ്യാസം, സഹകരണബുദ്ധിയുടേയും യോജിപ്പിന്റേയും അഭാവം, കൃത്യാന്തരബാഹുല്യത്താൽ ഗ്രാമകാര്യത്തിൽ ഉദാസീനരായി ഭവിച്ചിട്ടുള്ള ഗവണ്മെൻറുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ ഭരണം എന്നിവ കൂത്താടുന്ന സ്ഥലങ്ങളായി പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നു ഇൻഡ്യയിലേയും കേരളത്തിലേയും ഗ്രാമങ്ങൾ.

വ്യത്യസ്തങ്ങളായ ഈ സ്ഥിതികൾക്കു കാരണമെന്ത്? ശോചനീയമായ ഈ പരിവർത്തനം എങ്ങിനെ സംഭവിച്ചു? ആദ്യമായി (മദ്ധ്യ)കേരളത്തിലെ പ്രാചീന ഗ്രാമങ്ങളിലെ ജീവിതരീതി എങ്ങിനെ ആയിരുന്നു എന്നു വിവരിക്കാം. പ്രത്യേക ചേരകളുള്ള മൂന്നു ഭാഗങ്ങളായി

പണ്ടത്തെ ഒരു ഗ്രാമത്തെ വിഭജിച്ചിരുന്നു. ഗ്രാമം, തറ, ചേരി എന്നാണ് പ്രസ്തുത വിഭാഗങ്ങളുടെ പേരുകൾ. നമ്പൂതിരിമാരും, ചെട്ടികളും, അഥവാ വണികരും അധി വസിച്ചിരുന്ന ഭാഗമാണ് ഗ്രാമം. നായന്മാരുടെ അധിവാസസ്ഥലം തറയും, ശേഷിച്ച ജാതിക്കാരെ വാസസ്ഥാനം ചേരിയുമാണ്. ഇവർ ഇങ്ങനെ ഒരു ഗ്രാമത്തിന്റെ മൂന്നു ഭാഗങ്ങളിലായി പാർത്തിരുന്നു എങ്കിലും, ഗ്രാമത്തിനു പൊതുവായുള്ള കാര്യങ്ങളിൽ യോജിച്ചും സൗഹാർദ്ദത്തോടുകൂടിയും ഇവർ പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു. ഓരോ ഗ്രാമത്തിലേയും ജനങ്ങളുടെ മുഖ്യ ഉപജീവന മാറ്റം നെൽക്കൃഷിയും തെങ്ങുകൃഷിയുമായിരുന്നു. കടലോരത്തിൽനിന്നകന്ന സ്ഥിതിചെയ്തിരുന്ന ചില പ്രദേശങ്ങളിൽ ഗ്രാമീണർ കരുമുളകും ധാരാളമായി കൃഷി ചെയ്തുവന്നിരുന്നു. ഗ്രാമത്തിലെ ഓരോ കുടുംബത്തിന്റേയും പാടങ്ങളും, തെങ്ങിൻതോപ്പുകളും, പറമ്പുകളും, അതിവിസ്തൃതങ്ങളായിരുന്നതിനാൽ, ആദായകരമായ വിധത്തിൽ കൃഷി ചെയ്യുവാൻ അവർക്കു സാധിച്ചു. കന്നുകാലികളെ ഗ്രാമീണർ ധാരാളമായി വളർത്തിയിരുന്നതിനാലും, ലതകളുള്ള വൃക്ഷങ്ങൾ ധാരാളമായി ഗ്രാമപരിസരങ്ങളിൽ വളർന്നിരുന്നതിനാലും, ചാണകം മുതലായ മൃഗവളങ്ങളും, പച്ചിലവളങ്ങളും ഗ്രാമീണർക്കു സുലഭമായിരുന്നു. ഇതും നിമിത്തവും, ആരുകളും, തോടുകളും, കുളങ്ങളും ധാരാളമായി ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടും, കാടുകളുടെ ബാഹുല്യത്താൽ ഇന്നത്തേക്കാൾ മഴ കൂടുതലായി പെയ്തിരുന്നതു ഹേതുവായും, കൃഷി അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കുന്നതിനു വേണ്ട സകല പരിതസ്ഥിതികളും ഓരോ ഗ്രാമത്തിലും അന്നു കാണാമായിരുന്നു.

ഗ്രാമങ്ങളിൽ നൂൽ നൂൽക്കൽ, കയറുപിരിക്കൽ, കൊല്ലപ്പണി, കുന്നാപ്പണി, ആശാരിപ്പണി മുതലായ പല കടിൽവ്യവസായങ്ങളും അന്നു നടന്നുവന്നിരുന്നു. കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനു മനുഷ്യരുടെ സമയം മുഴുവനും വേണ്ടിവരായ്കയാൽ, കൃഷിപ്പണിയ്ക്ക് ഇടയ്ക്കുള്ള ദീർഘങ്ങളായ വിശ്രമവേളകളിൽ പ്രസ്തുത കടിൽവ്യവസായങ്ങളിൽ ഏല്പിച്ച് അന്നത്തെ ഗ്രാമീണർക്കു തങ്ങൾക്കു കൃഷിപ്പണിയിൽ നിന്നു ലഭിച്ചിരുന്ന ആദായത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നു. ക്ഷേണിഹിതന്യായിലെ തുണിത്തരങ്ങൾ അന്ന് ശ്രേയങ്ങളായിരുന്നു എന്നു ഒരു പ്രാചീന തമിഴ്കവി അവയെ ഒരു പാമ്പു പോഴിച്ചു പട്ടത്തോടു ഉപമിച്ചിട്ടുള്ളതിൽ നിന്നു മനസ്സിലാക്കാം. ഏറെക്കുറെ ഇത്തരത്തിലുള്ള തുണിത്തരങ്ങൾ അന്നു കേരളത്തിലെ ഗ്രാമീണരും നിർമ്മിച്ചിരുന്നു എന്നു നമുക്കു വിശ്വസിക്കാം.

കയറുപിരിയ്ക്കലിലും അന്നത്തെ കേരളീയഗ്രാമങ്ങൾ പ്രസിദ്ധി നേടിയിരുന്നു എന്നു വിശ്വസിക്കുവാൻ കാരണമുണ്ട്. അറേബ്യ, പെർസ്സ്യ, ബലൂചിസ്ഥാൻ എന്നു അറബിക്കടലിലെ കരയ്ക്കുള്ള രാജ്യങ്ങളിലെ കപ്പലുകൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിനു വേണ്ട തേക്കേടികളും, ആ തടികളിൽനിന്നുണ്ടാക്കുന്ന പലകകളിലെ ചെറുപാറങ്ങളിൽകൂടി കയറിട്ടു കെട്ടി അവയെ ബന്ധിച്ചു കപ്പലുണ്ടാക്കുന്നതിനു് അന്ന് ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിരുന്ന അതിലളിതവും തത്സമയത്തുതന്നെ അനിശ്ചതവുമായ കയറുകളും അന്ന് കേരളത്തിൽ നിന്നാണു് പ്രസ്തുത രാജ്യക്കാർ വാങ്ങിയിരുന്നതു്. ഇത്തരം കപ്പലു

കൾ ഉടയുമ്പോൾ പലകകൾ പൊളിഞ്ഞുപോകുകയല്ലാതെ, പലകകൾ തമ്മിലുള്ള കെട്ടുകൾ അറുത്ത് പലകകൾ തമ്മിൽ വേർപെടുത്തുപോയിരുന്നില്ല എന്നുള്ള സംഗതി ഈ കയറിലെ ബലം എത്ര അധികമായിരുന്നു എന്നു കാണിക്കുന്നുണ്ട്. ഇന്നത്തെ കപ്പലുകളിലെ പലകകളെ തമ്മിൽ ബന്ധിക്കുന്ന ഇരുമ്പ് ആണികളോടും ബോൾട്ടുകളോടും തുല്യബലമുള്ള കയറുകൾ അന്നു കേരളീയർ നിർമ്മിച്ചിരുന്നതു് അന്നത്തെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ കയറുപിരിക്കുന്ന വ്യവസായം അത്യുന്നതമായ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിച്ചിരുന്നു എന്നുള്ളതിന് ഉത്തമസാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുമുണ്ട്.

അന്നത്തെ കേരളത്തിലെ കത്തിവ്യവസായവും പ്രസിദ്ധി നേടിയിരുന്നു. കേരളത്തിലെ അന്നത്തെ കൊല്ലനാക്ക് ഉരുക്ക് അതിസൂക്ഷ്മമായി ഉരുട്ടിയെടുക്കാനുള്ള ക്രമവും, തുരുമ്പുപിടിക്കാത്തതും സ്ത്രീകൾക്കു ഉണ്ടാക്കുന്നതിന് ഇന്ന് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന ഉരുക്കു പോലെ വളയുന്നതുമായ ഉരുക്ക് ഉണ്ടാക്കുന്ന രീതിയും അറിയാമായിരുന്നതിനാൽ, അവർ ഉണ്ടാക്കിയിരുന്ന കത്തികളും, “ഉരുമി” എന്ന ആയുധവും കണ്ടാൽ അവ ഇന്നത്തെ ഷെഫിൽഡ് കത്തികളാണെന്നു നാം വിചാരിച്ചുപോകാം. വെള്ളാട്, കാരോട് മുതലായവകൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കേരളത്തിലെ പണ്ടത്തെ മനോഹരങ്ങളായ പാത്രങ്ങളും, വിളക്കുകളും, കണ്ണാടികളും, അന്നത്തെ ലോഹപ്പണിയിൽ ഗ്രാമീണർക്കുണ്ടായിരുന്ന വൈദഗ്ദ്ധ്യം സ്പഷ്ടമാക്കുന്നുണ്ട്. മരത്തിലും ഭാത്തിലുമുള്ള കലാപരമായ കൊത്തുപണിയിലും അന്നത്തെ കേരളത്തിലെ ഗ്രാമീണർ അതിയായ ചാലം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നു.

ഗ്രാമീണർ വിഭേദങ്ങളിലെ വിപണികളിൽ വിറ്റഴിക്കുവാൻ നിർമ്മിക്കുന്ന വ്യവസായസാധനങ്ങളുടെ ശ്രേഷ്ഠത കുറഞ്ഞുപോകാതെയിരിക്കുവാനായി അവയെ ഗ്രാമീണ അധികാരികൾ പരിശോധിച്ച് അവയിൽ തങ്ങളുടെ മുദ്ര അടിക്കുന്ന പതിവ് ഭക്ഷിണഇൻഡ്യയിൽ അന്ന് ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു കാണിക്കുന്നതിനു രേഖകളുണ്ട്. ഇതിൽനിന്ന് പണ്ടത്തെ കേരളത്തിലെ ഗ്രാമങ്ങളിലും ഈ പതിവുണ്ടായിരുന്നു എന്നു നമുക്ക് അനുമാനിക്കാം. നാണയങ്ങളുടെ ഉപയോഗം അന്നത്തെ കേരളീയഗ്രാമങ്ങളിൽ അപൂർവ്വമായേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. സാധനങ്ങൾ, പ്രത്യേകിച്ചു നെല്ല്, കൈമാറ്റിയാണ് ക്രയവിക്രയങ്ങൾ അന്നു നടത്തിവന്നിരുന്നത്. ഈ നെല്ല് ധാരാളമായി ഗ്രാമീണർക്ക് അന്നു ലഭിച്ചിരുന്നതിനാൽ, ഇന്നത്തെപ്പോലെ അക്രമമായ പലിശയ്ക്കു പണ്ടെങ്കിലും കാരോട് അവർക്ക് പണം കടം വാങ്ങേണ്ടിവന്നിരുന്നുമില്ല.

അന്നത്തെ ഗ്രാമങ്ങളിലെ കുടിപ്പള്ളിക്കൂടങ്ങൾ സാഹിത്യപരമായ പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസം നൽകിയിരുന്നുവെങ്കിലും, അതോടുകൂടിത്തന്നെ ഗ്രാമീണർക്ക് പ്രായോഗികമായ തൊഴിൽവിദ്യാഭ്യാസം ലഭിക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യങ്ങളുമുണ്ടായിരുന്നു. ഗ്രാമത്തിലെ കുടുംബങ്ങളിലെ കാരണവന്മാർ, അഥവാ തലവന്മാർ കൂടിപ്പേർക്ക് ആലോചിച്ച് ഗ്രാമത്തിലെ പൊതുക്കാര്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിച്ചു വന്നിരുന്നു. ഗ്രാമത്തെ മാത്രം ബാധിക്കുന്ന ഇത്തരം കാര്യങ്ങളിൽ ദേശവാഴി അന്ന് ഇടപെട്ടിരുന്നില്ല. ഗ്രാമങ്ങളിലെ കണക്കാലികളുടെ സമുദായിയിൽനിന്നും, വിസ്തീർണ്ണങ്ങളായ പറമ്പുകളിലെ പറമ്പുകൃഷി

യിൽനിന്നും പോഷകസാധനങ്ങൾ മികച്ച പാല്യ, പയറുവസ്തുക്കൾ മുതലായ ആഹാരസാധനങ്ങൾ അന്നത്തെ ഗ്രാമീണർക്കു ധാരാളമായി ലഭിച്ചിരുന്നു. തന്മൂലം അന്നത്തെ ഗ്രാമീണർ അഭോഗദൃഢഗാന്ത്രമായി ജീവിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നിരുന്നു.

ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ ആധിപത്യസ്ഥാപനകാലത്തോടടുത്തു ഭാരതത്തിലേയും കേരളത്തിലേയും ഗ്രാമീണജീവിതത്തിൽ ഇന്നു കാണുന്ന പരിവർത്തനം ഉണ്ടാകാൻ തുടങ്ങി. തങ്ങളുടെ സ്വന്തം വ്യവസായങ്ങളുടെ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുവാൻ പൂർണ്ണമായി ബ്രിട്ടീഷുകാർ ഭാരതത്തിലെ ഗ്രാമീണവ്യവസായങ്ങളുടെ പുരോഗമനത്തെ അടസ്സപ്പെടുത്തി. പതിനെട്ടാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ അന്ത്യകാലത്തോടുകൂടി പാശ്ചാത്യലോകത്തു് യന്ത്രങ്ങൾ കണ്ടുപിടിച്ചു് അവ മുഖേന വൻതോതിലുള്ള വ്യവസായങ്ങൾ തുടങ്ങിയതിനാൽ, ഇൻഡ്യയിലെ കൈത്തൊഴിൽസാധനങ്ങൾക്കു പാശ്ചാത്യവ്യവസായശാലകളിലെ സാധനങ്ങളോടു്, ഭാരതത്തിലെ വിപണികളിലും, വിദേശവിപണികളിലും ഒന്നുപോലെ, കിടന്നിടുകവാൻ സാധിക്കാതെ വന്നു. ഇങ്ങിനെ ഭാരതത്തിലെ ഗ്രാമീണരുടെ മുഖ്യ ഉപതൊഴിലായ കടൽവ്യവസായം നശിച്ചുതുടങ്ങി. അതേ സമയത്തുതന്നെ ഗ്രാമങ്ങളിലെ ജനസംഖ്യാവർദ്ധനവു നിമിത്തം അവരുടെ പാടങ്ങളും പറമ്പുകളും ചെറിയ ചെറിയ തുണുക്കളായി ഭാഗിക്കപ്പെട്ടു വന്നു. ഗ്രാമങ്ങളിലെ കൃഷിക്കുപയുക്തങ്ങളായ കന്നുകാലികളും, കന്നുകാലിവളങ്ങളും, മേച്ചിൽ സ്ഥലങ്ങളും, ജലസേചനവേലകളും, പച്ചിലവളങ്ങളും കുറഞ്ഞുകുറഞ്ഞുവന്നു. ഗ്രാമത്തിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ അറിഞ്ഞു് പ്രവർത്തിക്കുമെ

യിരുന്ന പ്രാചീനഗ്രാമപ്രമാണികളുടെ സ്വയംഭരണാധികാരങ്ങൾ കൃത്യാന്തരബാഹുല്യത്താൽ ഗ്രാമകാര്യങ്ങളിൽ ഉദാസീനരായി ഭവിച്ചു ഗവണ്മെൻറുദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ കൈവശം ഈ സമയത്തു വന്നുചേർന്നത് ഗ്രാമത്തിന്റെ അധഃപതനത്തെ ത്വരിതപ്പെടുത്തി. ഇത്യാദികാരണങ്ങളാൽ ഗ്രാമത്തിലെ കൃഷിയും ആദായകരമല്ലാതായിച്ചമഞ്ഞു.

ഗ്രാമങ്ങളിലെ കടൽവ്യവസായങ്ങളും, കൃഷിയും ഇങ്ങനെ നശോന്മുഖമായി ഭവിച്ചപ്പോൾ ഗ്രാമീണർ കക്കാരായിത്തീർന്നു. അവർക്ക് അക്രമമായ പലിശയ്ക്കു പണം കടം കൊടുത്തിരുന്നവർ അവരുടെ കഷ്ടകൃമികളെ ലേലത്തിൽ വില്പിച്ചു കൈവശപ്പെടുത്തിത്തുടങ്ങി. ദാരിദ്ര്യവും, ഋണഭാരവും, തൊഴിലില്ലായ്മയും, അനാരോഗ്യവും, യോജിപ്പില്ലായ്മയും, അനക്ഷരതപവും, ഇവ എല്ലാ ററിന്റെയും ഫലമായി, നാം ഇന്ന് കാണുന്നതുപോലെ, ഭാരതത്തിലെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ കളിയാടുകയും ചെയ്തു.

കുറെ വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പു മാത്രമാണ് ഗ്രാമങ്ങളുടെ ഈ ശോചനീയമായ സ്ഥിതിയിൽ ഇൻഡ്യയിലെ ഗവണ്മെൻറുകളുടേയും പൊതുജനങ്ങളുടേയും ശ്രദ്ധ പതിഞ്ഞത്. അതോടുകൂടി അവർ ഈ സ്ഥിതിക്കു പരിഹാരമുണ്ടാക്കുവാനായി യത്നിക്കുകയും, ഓരോ പ്രദേശത്തിലേയും പരിതസ്ഥിതിക്കനുസരണമായ പ്രത്യേക ഗ്രാമീണോദ്ധാരണപദ്ധതികൾ നിർമ്മിച്ച് അവയെ നടപ്പിൽ വരുത്തുവാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഇൻഡ്യയിലെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറൻ അതുത്തിസംസ്ഥാനം മുതൽക്ക് ഭക്ഷിണത്തിഭവിതാംഭൂരിലുള്ള മാർത്താണ്ഡംവരെ ഇന്ന് ഗ്രാമീണപുനരുദ്ധാരണകേന്ദ്രങ്ങൾ പ്രവൃത്തി ആരംഭിച്ചി

ട്ടുണ്ട്. ഗ്രാമീണപുനരുദ്ധാരണാത്മക ധാരാളം പണം ചെലവാക്കുവാനും ഇൻഡ്യയിലെ ഗവണ്മെന്റുകൾ ഇപ്പോൾ സന്നദ്ധരായിരിക്കുന്നുണ്ട്. കൊച്ചിയിലെ ഇപ്പോൾ യുള്ള ചില നാട്ടുരാജ്യങ്ങളിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. പൊതുജനങ്ങളോട് ഉത്തരവാദിത്വമുള്ള ഒരു ഗ്രാമോദ്ധാരണമന്ത്രിയും ഇപ്പോൾ കൊച്ചിയിലുണ്ട്. മറ്റു ചില ഗവണ്മെന്റുകൾ ഗ്രാമീണോദ്ധാരണത്തിന്റെ മേൽനോട്ടം വഹിക്കാനായി പ്രത്യേക ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുകൾ സ്ഥാപിച്ചിരിക്കുന്നു. കൊച്ചിയിൽ ഗ്രാമോദ്ധാരണപ്രവർത്തനമാരെ പരിശീലിപ്പിക്കുവാനായി ചേർപ്പ് എന്ന സ്ഥലത്ത് കൊച്ചിഗവണ്മെന്റിൽ റിന്നും ഒരു കേന്ദ്രം സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ഇന്ത്യയുടെ പല ഭാഗങ്ങളിലും തുടങ്ങിയിട്ടുള്ള ഗ്രാമോദ്ധാരണപദ്ധതികളിൽ ആ പ്രദേശങ്ങളുടെ പ്രത്യേക സ്ഥിതികൾക്കനുസരണമായ ചില വ്യത്യാസങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുകയും, പ്രധാനമായി അവയെല്ലാറ്റിലും ആരു ഭാഗങ്ങൾ കാണാവുന്നതാണ്. ശാസ്ത്രീയമായ കൃഷിയും കന്നുകാലി വളർത്തലും, കടൽവ്യവസായം, പരസ്പര സഹായസംഘങ്ങൾ, ഗതാഗതസൗകര്യം, വിദ്യാഭ്യാസം, പൊതുജനാരോഗ്യം എന്നിവയാണ് പ്രസ്തുത ആരു ഭാഗങ്ങൾ.

കൃഷിയും കന്നുകാലി വളർത്തലും.

ഇന്ന് ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിന് ഇന്ത്യയിലെ ജനങ്ങൾക്ക് അറിഞ്ഞുകൂടാ. അതിന് അവരെ അഭ്യസിപ്പിക്കണം. ഈ വിഷയത്തിൽ കൃഷി ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുകാരുടെ ഉപദേശം കർഷകർ ആവശ്യപ്പെട്ടു വാങ്ങേണ്ടതും, ആ ഉപദേശമനുസരിച്ച്

കൃഷി നടത്തേണ്ടതുമാണ്. പഴയ കൃഷിയായുധങ്ങൾക്കു പകരം നമ്മുടെ നാട്ടിലെ കൃഷിക്കനുയോജ്യമായ പുതിയതരം ഉപകരണങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കണം. ഉഴവു നടത്തുന്നത് അടിമണ്ണിളകി വെളിച്ചവും കാരും കിട്ടത്തക്ക വിധത്തിലായിരിക്കണം. ഭൂമിയ്ക്കും പ്രസവിച്ചാൽ പ്രസവരക്ഷ ചെയ്യേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്. ഭൂമിയിൽനിന്നും എത്രമാത്രം ഇങ്ങോട്ടെടുക്കാൻ കഴിയുമോ അത്രയും എടുക്കുന്നതല്ലാതെ, അങ്ങോട്ടു കൊടുക്കേണ്ടതു കൊടുക്കുന്നതിൽ ഇൻഡ്യൻകൃഷിക്കാർ ശ്രദ്ധിക്കാറില്ല. അതാണ് ഓരോ വർഷം ചെല്ലുന്തോറും വിളവുകൾ കുറഞ്ഞു കുറഞ്ഞു വരുന്നതിനുള്ള കാരണം. അതിനാൽ മണ്ണിന്റെ ഉല്പാദകശക്തി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നത് അത്യാവശ്യമാണ്. അതിനു പ്രധാനമായി വേണ്ടതു വളം ഉപയോഗിക്കുകയാണ്. മണ്ണിന്റെ തരം തരം പോലെയാണ് വളം ഉപയോഗിക്കേണ്ടത്. വളംതന്നെയും പല തരത്തിലുണ്ട്. ഏതുതരം വളമാണ് ഒരു നിലത്തിന്നാവശ്യമെന്നും, അതെത്ര വേണമെന്നും, അതെപ്പോൾ എങ്ങിനെ മണ്ണിൽ ചേർക്കണമെന്നും മനസ്സിലാക്കണം. രാസവളങ്ങളാണ് ആവശ്യമെന്നു വിശ്വസിച്ചിരുന്ന പലരും ആ മാതിരി വളങ്ങൾ വിദേശങ്ങളിൽ നിന്നും വരുന്നതിനെ ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ നാട്ടിൽ ആ മാതിരി വളത്തിന്റെ ആവശ്യം വളരെ കുറവായിട്ടേയുള്ളൂ. ഇവിടെ ചാണകം, ചാരം, പച്ചിലകൾ, ഉണങ്ങിയതും ചീഞ്ഞതുമായ ഇലകൾ, അടിച്ചുവരിക്കേണ്ടുന്ന പാലകൾ, മനുഷ്യന്റെ മലം എന്നിവയാണ് വലിയ ചെലവോ പ്രയത്നമോ കൂടാതെ വളമാക്കി എടുക്കാവുന്ന സ്വാമഗ്രികൾ. ഇവയെ

കണ്ടുവളമായോ, കമ്പോസ്റ്റുവളമായോ പാകപ്പെടുത്തി ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്. ചാണകം തീകത്തിച്ചുകളകയോ, ഉപയോഗശൂന്യമായിത്തള്ളുകയോ ചെയ്യാതെ വളത്തിനായി സൂക്ഷിക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്. മനുഷ്യമലവും നികൃഷ്ടമെന്നോ നിസ്സാരമെന്നോ കരുതി ഉപേക്ഷിക്കാവുന്നതല്ല. ജപ്പാനിലും ചൈനയിലും നെൽകൃഷിക്കാർ അതിനെ വളരെ പിടിച്ചു സാധനമായിട്ടാണ് കരുതിവരുന്നത്. അതിൽനിന്നുമുണ്ടാക്കുന്ന കമ്പോസ്റ്റ് വളം വൃക്ഷങ്ങൾക്കും ചെടികൾക്കും കൂടി ഉപകാരപ്രദമാണ്. വളം ഡിപ്പോകൾ നാട്ടിന്റെ നാനാഭാഗത്തും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാകുന്നു.

മണ്ണിനെ വേണ്ടവിധം പാകപ്പെടുത്തുന്നത് കൃഷിക്ക് അത്യാവശ്യമായ കാര്യമാണ്. ജലസേചനവും കൃഷിയുടെ അഭിവൃദ്ധിക്ക് ഒഴിച്ചുകൂടാൻ പാടില്ലാത്ത ആവശ്യമാണ്. നദികൾ, തോടുകൾ എന്നിവ മാറ്റുമായിട്ടാണ് ജലസേചനം പ്രധാനമായി സാധിക്കേണ്ടത്. നദികളിൽതന്നെ വലിയ അണകൾ കെട്ടി വെള്ളം തടഞ്ഞുനിർത്തി അവിടെനിന്നും തോടുകൾ മാർഗ്ഗമായി കൃഷിസ്ഥലങ്ങളിലേക്കു വെള്ളം കൊണ്ടുപോകുന്നതിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ കേരളത്തിന്റെ ഭൂസ്ഥിതി അനുസരിച്ചുണ്ടെങ്കിലും, ആ വിഷയത്തിൽ ഗവണ്മെന്റുകളുടെ ശ്രദ്ധ പതിയുവാനിരിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. കളങ്ങളും, ചെറിയ തോടുകളും, കിണറുകളും ഗ്രാമീണർക്ക് ഒരുമയുണ്ടെങ്കിൽ കൂടുതലായി അതതു സ്ഥലങ്ങളിൽ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതാണ്. ജലദുർഭിക്ഷം പല സ്ഥലങ്ങളിലും പലപ്പോഴും കൃഷിയെ ദോഷപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.

“ചിത്തുഗുണം പത്തുഗുണം” എന്ന പഴമൊഴി എത്രയും അർത്ഥവത്തായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. കൃഷി നന്നായി

രിക്കുന്നതിന് നല്ല വിത്തു ഉപയോഗിക്കുന്നത് ആവശ്യമാണ്. നല്ല വിത്തു ശേഖരിക്കുന്നതിൽ നമ്മുടെ കൃഷിക്കാർ ശ്രദ്ധയില്ല. വിത്തു തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന രീതിയും അവരിൽ മിക്കപേർക്കും അജ്ഞാതമാണ്. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ പലതരം വളങ്ങൾ കച്ചവടം ചെയ്യുന്നവരെപ്പോലെതന്നെ വിവിധവിധം നല്ല വിത്തുകൾ വില്ക്കുന്ന കച്ചവടക്കാരാകുന്നു. എന്നാൽ ഈ നാട്ടിൽ അങ്ങനെയുള്ള വ്യാപാരികൾ ഇല്ലാത്തതിനാൽ ഗ്രാമീണരുടെ സംഘങ്ങളും കൃഷിവിപ്ലവകർമ്മങ്ങൾക്കായ് യോജിച്ച് ഈ വിഷയത്തിൽ വേണ്ട ഏർപ്പാടുകൾ ചെയ്യേണ്ടതാണ്. വൃക്ഷങ്ങൾ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിലും, ശരിയായി മേലാൽ ഫലപുഷ്ടിയുണ്ടാകുന്ന തരം തൈകൾ തന്നെ വെച്ചു പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള സൗകര്യങ്ങൾ ശ്രദ്ധാപൂർവ്വം ഉണ്ടാക്കേണ്ടതായിരിക്കുന്നു. വിത്തുകളും തൈകളും ഭൂസ്ഥലങ്ങളിൽ അതയ്ക്കുകൊടുക്കുന്ന ചില കച്ചവടക്കാർ പല വ്യാജങ്ങളും നടത്തിവരുന്നതായി പലർക്കും അനുഭവപ്പെടുന്നുണ്ട്.

ഓരോ സ്ഥലത്തിനും അനുയോജ്യമായ കൃഷി ചെയ്യുന്നതിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാകുന്നു. തെങ്ങു് പിടിക്കാത്ത മണ്ണിൽ തെങ്ങു പിടിപ്പിച്ചു് ഒരു തേങ്ങു പോലും കിട്ടാതെ ഇല്ലാഭംഗപ്പെടുന്നവർ അപൂർവ്വമല്ല. ആ സ്ഥലങ്ങളിൽ മാവോ, പ്ലാവോ, ചററു വൃക്ഷങ്ങളോ, ചെടികളോ കൃഷി ചെയ്യണം. നെല്ലുണ്ടാകാത്ത ചില നിലങ്ങൾ വാഴക്കൃഷിക്കു നല്ലതായിരിക്കും. ചിലതു നീക്കത്തി വൃക്ഷങ്ങൾ വെച്ചു പിടിപ്പിക്കുന്നതിനാകൊള്ളാവുന്നവയായിരിക്കും. അതാതു മണ്ണിനും മറ്റു സൗകര്യങ്ങൾക്കും യോജിച്ചു തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന കൃഷിയെ ചെയ്യാവുന്ന ഒരു സ്ഥലത്തുതന്നെ ഒരു സമയം ഒന്നില

രന്ന

ധികം തരത്തിലുള്ള കൃഷികളും, കാലം മാറി പലവിധം കൃഷികളും ചെയ്യാവുന്നതാണ്. കാഷ്ചികോല്പന്നങ്ങളുടെ ആവശ്യവും കമ്പോളവും കൂടി നോക്കി വേണം കൃഷി ചെയ്യാൻ. ചില കാഷ്ചികോല്പന്നങ്ങൾക്കു ശരിയായ വില കിട്ടാതെ വരുന്നപക്ഷം ആ കൃഷിയിൽ ഏറ്റെടുത്തവർക്ക് വലിയ നഷ്ടം നേരിടുന്നതാണ്.

ഗ്രാമീണർ നല്ല പഴങ്ങളുണ്ടാകുന്ന ഫലവൃക്ഷങ്ങൾ വെച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നതിലും, അടുക്കളത്തോട്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുന്നതിലും പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. പഴങ്ങൾ യൂറോപ്യൻ ധാരാളം ഭക്ഷണസാധനമായി ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നു. ആരോഗ്യപരിപാലനത്തിന് പഴങ്ങൾ ധാരാളം നാമും ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണെന്ന് ഡോക്ടർമാർ നമ്മോടു ഉപദേശിക്കുന്നു. ഇൻഡ്യയിലും പഴവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ഉപയോഗം ദിനംപ്രതി വർദ്ധിച്ചുതുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഓരോ വീട്ടിലേയും ആവശ്യത്തിനുള്ള സമ്പ്രദായികരും അന്യരരുടെ പഠനുകളിൽത്തന്നെ കൃഷി ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ കർഷകന്മാരെക്കാൾ സ്ത്രീകളും കുട്ടികളും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് പഠനുകൾ വൃത്തിയായും ഭംഗിയായും ഇരിക്കുന്നതിന് പുറമേ, സാധാരണക്കാരും ആരോഗ്യപ്രദവും ആയ ആഹാരസാധനങ്ങൾ ധാരാളമായി വീട്ടിലുള്ളവർക്ക് ഭക്ഷണത്തിനുള്ളായിരിക്കുന്നതുമാണ്.

കന്നുകാലിവളർത്തൽ നമ്മുടെ ഗ്രാമജനങ്ങളുടെ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കേണ്ടതാണ്. ആരോഗ്യപരമായ ജീവിതത്തിന് ആവശ്യമായ നല്ല പാലും, തൈരും, നെയ്യും കിട്ടുന്നതിനും, കൃഷിക്ക് ഉപയോഗയോഗ്യമായ

ഗുമായ കാളകളെ ലഭിക്കുന്നതിനും കന്നുകാലിവളർത്തൽ ഉപകരിക്കുന്നു. പാലു മുതലായതിൽ നിന്നും നല്ല ലാഭമുണ്ടാക്കി ജീവിതം നയിക്കുന്ന കുടുംബക്കാർ നമ്മുടെ ഇടയിൽ ധാരാളമുണ്ട്. ഡൻമാർക്കിൽ പാൽക്കച്ചവടം ഏതായും ആദായകരമായ ഒരു തൊഴിലായി നടത്തിവരുന്നു. നമുക്കും വേണ്ട സംഘടനയോടുകൂടി നടത്തുന്ന പക്ഷം ഇതു് ആദായകരമായ ഒരു തൊഴിലാക്കി നടത്താം. ഒന്നു രണ്ടു സംഗതികളിൽ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കേണ്ടതായുണ്ട്. ഒന്ന് കന്നുകാലികൾക്കു ശരിയായി തീറ്റ തീറ്റ കൊടുക്കുന്നതിൽ ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട നിഷ്കൃഷ്ടതയാണ്. നമ്മുടെ കന്നുകാലികൾ മിക്കതും ഏല്പും തൊലിയുമായി നടക്കുന്നതു കാരണം, നല്ല മേച്ചിൽസ്ഥലങ്ങൾ ഏല്പാ ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലും ഉണ്ടായിരിക്കണം. ഗിനിപ്പുല്ല് മുതലായി നല്ല പുല്ലുകൾ നട്ടു വളർത്തി വേണ്ടുവോളം തീറ്റ കൊടുക്കണം. പുല്ലുകൾ അരിഞ്ഞെടുത്തു് ഭൂമിക്കടിയിൽ കേടു വരാതെ സൂക്ഷിക്കാവുന്നതും വേനൽക്കാലത്തു് കന്നുകാലികൾക്കു കൊടുക്കാവുന്നതുമാണ്. ഇപ്പോൾ മറ്റു കൃഷികൾക്കു് ഉപയോഗിക്കുന്നതും ഒരു കൃഷിക്കും ഉപയോഗിക്കാതെ കിടക്കുന്നതുമായ സ്ഥലങ്ങൾ മേച്ചിൽമൈതാനങ്ങളായും പുല്ലു വളർത്തുന്നതിനുള്ള സ്ഥലങ്ങളായും രൂപാന്തരപ്പെടുത്താം. യൂറോപ്പിലെ രാജ്യങ്ങളിൽ കൃഷിക്കാർ അവരുടെ കൃഷിയിടങ്ങളിൽ കുറേഭാഗം ഓരോരുത്തനും കന്നുകാലികൾക്കുള്ള ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങൾ വളർത്തുന്നതിനായി തിരിച്ചിട്ടാരുണ്ട്. കൂടുതലായി നല്ല ജാതി പശുക്കളേയും കാളകളേയും സിൻഡ് മുതലായി നല്ലതരം കന്നുകാലികളുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽനിന്നും വരുത്തി വളർത്തണം. ബലഹീനങ്ങളായ നമ്മുടെ

നാടൻകാളുകളെ വരി കീറിക്കളഞ്ഞു വിടുകയും, നല്ല
തരം കാളുകളെ മാത്രം വിത്തുകാളുകളായി ഉപയോഗി
ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

കോഴിക്കൂപ്പി വലിയ മൂലധനം കൂടാതെ ചെയ്യാ
വുന്നതും, സ്വന്ത ഉപയോഗത്തിന് പോഷകാംശമുള്ള മുട്ട
കൾ ധാരാളമായി ലഭിക്കുന്നതിന് പുറമേ ആദായകര
മായ ഒരു തൊഴിലായി നടത്താവുന്നതുമാകുന്നു. ഇൻഡ്യ
യിൽ ഇതു പണ്ടേ നടപ്പുള്ള ഒരു വ്യവസായമാണ്.
ചില ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പൂജാതനകാലം മുതൽക്കേ കോഴി
കളെ ബലി ചെയ്യുന്ന ഐപ്പാട് നടത്തുന്നതിൽ നിന്നു
തന്നെ കോഴിക്കൂപ്പി നമ്മുടെ ഇടയിൽ വളരെ പഴക്കം
ചെന്ന ഒരു തൊഴിലാണെന്നു തെളിയുന്നു. യൂറോ
പ്പിൽ മുട്ട ധാരാളമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തിവരുന്നുണ്ട്.
ഇതിന്റെ പ്രചാരം ഇന്ത്യയിലും നാൾക്കുനാൾ വർദ്ധി
ച്ചുതന്നെ വരുന്നു. നല്ല ജാതി കോഴികളെ മാത്രമേ വള
ർത്തുകയുള്ളൂവെന്ന് കോഴിക്കൂപ്പിക്കാരന് പ്രധനിത്വം
വേണ്ടതാണ്.

തേൻ നല്ല പോഷകാംശമുള്ള ആഹാരവും, പ്രചാ
രത്തിൽ വന്നുതുടങ്ങുന്നതായി ഇപ്പോൾ കാണുന്നതുമാ
കുന്നു. പറയത്തക്ക ചെലവു കൂടാതെ തുടങ്ങാവുന്നതാണ്
തേനീച്ചവളർത്തൽ. നല്ല ജാതി ഈച്ചകളെ വരുത്തി
കൂട്ടിലാക്കണം. സസ്യാദികളും പൂക്കളും ധാരാളമുള്ള ഈ
രാജ്യത്ത് തേനെടുക്കൽ ഒരു തൊഴിലാക്കാം. വലിയ
ആദായമില്ലെങ്കിലും ഒരു ചെറിയ ആദായം പറയത്തക്ക
ശ്രമമോ വ്യയമോ കൂടാതെ ഇതിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന
താണ്.

കുടിൽ വൃദ്ധസായങ്ങൾ.

സാമാന്യം ആദായകരമായ നിലയിൽ ചെയ്യാവുന്ന പല വൃദ്ധസായങ്ങളും കേരളത്തിലുണ്ട്. മുണ്ടനെന്തെത്തു പോലെ കൈത്തൊഴിലായി ചെയ്യാവുന്ന തൊഴിലുകൾ ഇത്രശാലകൾ മൂലം ചെയ്ത് കൈത്തൊഴിൽ ചെയ്യുന്ന വയസ്സ് തൊഴിലില്ലാതായിത്തീരാതെ സൂക്ഷിക്കേണ്ട ചുമതല ഗവണ്മെന്റുകൾക്കും പൊതുക്കാര്യ പ്രവർത്തകന്മാർക്കുമുണ്ട്. ഗ്രാമജനങ്ങൾക്കു കൃഷിക്കൊണ്ടു മാത്രം കഴിഞ്ഞു കൂടുവാൻ സാധിക്കയില്ല. കൃഷിയില്ലാത്ത സമയം വേറെ തൊഴിൽ ആവശ്യമാണ്. കേരളത്തിൽ പല കൈത്തൊഴിലുകളേയും പുനരുദ്ധരിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. പല ഗ്രാമങ്ങളിലും പല പുതിയ തൊഴിലുകളും നടപ്പാക്കാവുന്നതായിട്ടുമുണ്ട്.

തെങ്ങുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ കയറുപിരി സാധാരണമാക്കാം. കയറുപാ നെയ്ത്തും ചിലയിടങ്ങളിൽ ഏർപ്പെടുത്താം. കൊപ്ര ഉണക്കുന്നതും വെളിച്ചെണ്ണ ആട്ടി ഏടുക്കുന്നതും ആ സ്ഥലങ്ങൾക്കു തോജിച്ച തൊഴിലുകൾ തന്നെ. ആത്മന്തല്പിന്നു പണി വരുത്തിക്കൊടുത്തും ഗ്രാമജനങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. കൈത്തറി നെയ്ത്ത് ഇന്നും സാമാന്യം ലാഭകരമായി നടത്തിപ്പോരുന്നുണ്ട്. കൈത്തറികളിലുണ്ടാക്കുന്ന മുണ്ടവസ്ത്രങ്ങൾ മാത്രമേ ധരിക്കൂ എന്ന വൃതം പൊതുജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ കുറേക്കൂടി പ്രചാരത്തിൽ വരുന്നതായാൽ അതിനെ ഗ്രാമങ്ങളിൽ തിരിക്കലും ഒരു ഭവിയായ തൊഴിലായി നിലനിർത്തിപ്പോക്കാവുന്നതാകുന്നു. കുത്തുവണ്ടി ശേഖരിച്ചു തോടും തൊലിയും കളഞ്ഞു പാകപ്പെടുത്തിയെടുക്കുന്നതു

ചില പ്രദേശങ്ങൾക്കു യോജിച്ചതായിരിക്കും. മെത്തപ്പായ്, തഴപ്പായ്, പുല്ലുപായ് എന്നിവ നെയ്യക, കുട്ടകൾ, വട്ടികൾ, വീശറികൾ, ചെയിൻറുല്, കാൻവസ്സ്, സഞ്ചികൾ എന്നിവ തഴകൾകൊണ്ടും നാരുകൾകൊണ്ടും ഉണ്ടാക്കുക എന്നിവയും ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ലോഹങ്ങൾകൊണ്ടു് ആഭരണങ്ങൾ, പാത്രങ്ങൾ, വിഗ്രഹങ്ങൾ, അലങ്കാരസാധനങ്ങൾ എന്നിവയും, ആനക്കൊമ്പു്, മരം മുതലായവകൊണ്ടു് ബട്ടൻസ്, വിശേഷതരം സാമാനങ്ങൾ, കളിപ്പാട്ടങ്ങൾ ഇവയും ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലും ഉണ്ടാക്കാം. എള്ളു്, മരോട്ടിക്കാ, പുനയ്ക്കും തുടങ്ങിയ എണ്ണക്കുരുക്കളിൽനിന്നു് എണ്ണയും, വെളിച്ചെണ്ണയിൽനിന്നു് സുഗന്ധതൈലങ്ങൾ, സോപ്പുകൾ എന്നിവയും, നേന്ത്രക്കായ്, കൂവ, കപ്പ, കാച്ചിൽ, ചേന എന്നിവയിൽ നിന്നും ഔഷധാഹാരങ്ങളും മറ്റു ഭക്ഷണസാധനങ്ങളും, മാമ്പഴം, കൈതച്ചക്ക, പപ്പയ്ക്ക എന്നിവയിൽനിന്നു് ജാം, ജെല്ലി പാനീയങ്ങൾ എന്നിവയും നാട്ടിൻപുറങ്ങളിൽ ഉണ്ടാക്കാം. അടയ്ക്കു യുണക്കുക, കളിയടയ്ക്കു യുണ്ടാക്കുക, സുഗന്ധപാക്കുപൊടി നിർമ്മിക്കുക എന്നിവയും ലാഭമുള്ള തൊഴിലുകളാണ്.

വേരേയും പല തൊഴിലുകളും ഗ്രാമങ്ങളിൽ പുതുതായി ഏറ്റെടുത്താണെന്നും പരിഷ്കരിക്കുന്നതുമായിട്ടുണ്ടു്. നെല്പുറത്തിന്റെ കാര്യം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. മില്ലുകളിൽ നെല്ല് കത്തുന്നതുകൊണ്ടു് അരിയിലുള്ള പോഷകാംശം മിക്കവാറും നശിച്ചുപോകുന്നുവെന്നും, അരിയിൽ കഴിയുന്നതും തവിടുകുളയാതെയുള്ള കൈക്കുത്തി ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണെന്നും, ഗവേഷണ

ങ്ങൾ നടത്തി വിഭാഗമായ ഡാക്ടർമാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. നെല്ലുകയറ്റ ഗ്രാമങ്ങളിലെ സ്ത്രീകളുടെ ഒരു പ്രത്യേക കടൽപ്പുവസായമായി പരിരക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. അങ്ങനെ നെല്ലു കയറ്റുന്നത് തൊഴിലാക്കുന്ന സ്ത്രീകൾക്കും അവരുടെ കുടുംബാംഗങ്ങൾക്കും അതു നിത്യമെന്നോണം തുണകരമായ ഒരു ഏർപ്പാടായി അനുഭവപ്പെടുന്നതുമാണ്.

സഹകരണസംഘങ്ങൾ.

ഗ്രാമീണരുടെ ഇടയിൽ കൃഷിയും കൈത്തൊഴിലും അഭിവൃദ്ധിപ്പെടേണമെങ്കിൽ അവയെ സഹായിക്കുന്നതിനു സഹകരണസംഘങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. ആ സംഘങ്ങളെ കഷ്ടകസംഘങ്ങൾ, വ്യവസായസംഘങ്ങൾ, വില്പന സംഘങ്ങൾ എന്നു പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം സംഘങ്ങളായി തരംതിരിക്കാം. ഈ മൂന്നു കാർയ്യങ്ങൾക്കും അത്യാവശ്യത്തിനു പണം കടംകൊടുക്കുന്നതിനുമായി പൊതുഗ്രാമീണസംഘങ്ങളായും രൂപവൽക്കരിക്കാവുന്നതാണ്. രണ്ടാമതു പറഞ്ഞ തരത്തിലുള്ള സംഘങ്ങളെയാണ് ഇൻഡ്യൻ റിസർവ് ബാങ്കും, ബോംബേ ഗവണ്മെന്റും അനുകൂലിക്കുന്നത്. കഷ്ടകനു വിത്തും, വളവും, കൃഷിയായുധങ്ങളും, കൃഷി സംബന്ധിച്ച ആവശ്യമാണെങ്കിൽ അതിലേക്കു മാത്രം പണവും ഈ സംഘങ്ങൾ കൊടുക്കണം. കൃഷി ഏടുക്കുന്ന അവസരത്തിൽ പണമോ കാഷ്ചികോപ്പുന്നമോ ആയി വായ്പ തിരിയെ വാങ്ങിക്കണം. കടം വീണ്ടുകിട്ടുവാൻ ഇടയാക്കരുത്. കഷ്ടകർ അന്യായമായും നഷ്ടപ്പെട്ടും മുൻകൂട്ടി ഉല്പന്നങ്ങളെ വിലക്കുതെ രക്ഷിക്കേണ്ടത് ഈ സംഘമാണ്. കരുമുള്ള പഴുക്കുന്നതിനു മുമ്പുതന്നെ മൊത്തമായി വില പറഞ്ഞു ല്ലാളുകൾക്കു

കൊടുക്കുന്ന ഏറ്റവും പലയിടത്തുമാണ്. അതുപോലെ തന്നെ മറ്റു പല വിളവുകളെ സംബന്ധിച്ചും സാധു കർഷകൻ നഷ്ടപ്പെട്ട് മുൻകൂട്ടി കച്ചവടം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. കർഷകന്റെ ഉല്പന്നങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് പ്രത്യേക ശാലകളിൽ സൂക്ഷിച്ചു ന്യായമായ വിലയ്ക്കു വിറ്റു ഇടനിലക്കാർ കർഷകന്റെ ആദായം മുഴുവൻ തട്ടിയെടുക്കാൻ ഇടയാക്കാതെ കർഷകനെ സഹായിക്കേണ്ടതും ഈ സംഘങ്ങൾ തന്നെയാണ്. വ്യവസായികർക്കും സാധനസാമഗ്രികളോ യന്ത്രങ്ങളോ ന്യായമായ വിലയ്ക്കു കൊടുത്ത് അവയുടെ വില ഏതാനും ശതമാനത്തോളം വാങ്ങിക്കുകയും, വ്യവസായോല്പന്നങ്ങളെയും ശേഖരിച്ചശാലകളിൽ സൂക്ഷിച്ചു പല സ്ഥലങ്ങളിലും അയച്ച് വില്പന നടത്തി തൊഴിലുടമർ ന്യായമായ ആദായം ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതും ഈ സംഘങ്ങളാണ്.

തൊഴിൽ ചെയ്യേണ്ടിയിട്ടും കടം വീട്ടുമെന്നുള്ള ഗ്രാമീണർക്ക് അന്യാവശ്യങ്ങൾക്കു പണം കടംകൊടുക്കേണ്ടതും, അവരുടെ പഴയ കടങ്ങളെ ചുരുങ്ങിയ കാലംകൊണ്ടു വീട്ടിത്തീർക്കുന്നതിനുള്ള വ്യവസ്ഥയോടും തക്കതായ ഉറപ്പോടും കൂടി ഏറ്റെടുത്തു വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന കടത്തിൽ നിന്നും കർഷകരെ രക്ഷിക്കേണ്ടതും ഈ ഗ്രാമീണസംഘങ്ങൾ തന്നെ. ഉല്പാദനപരങ്ങളായ ആവശ്യങ്ങൾക്കല്ലാതെ സാധാരണയായി കടംകൊടുക്കുന്നതല്ലെന്നുള്ള നിശ്ചയം ഈ സംഘങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കണം. പഴയ കടങ്ങൾ തീർക്കാൻ ശരിയായ ഇടവിന്മേൽ ദീർഘകാലത്തേക്കു പണം കടം കൊടുക്കുന്ന ചുമതല ഭൂസമ്പത്തുജാമ്യബാങ്കുകൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതാണ്. ഗ്രാമീണസംരക്ഷണസംഘ

ങ്ങൾ ചെയ്യേണ്ട അതിപ്രധാനമായ കാര്യം ഗ്രാമീണരുടെ കാർഷികവും മൃഗാധിസംഹിതവുമായ ഉല്പാദനത്തെയും, ഉല്പന്നങ്ങളുടെ വില്പനയേയും ഒരു പൊതുസംഘടനയെന്ന നിലയിൽ സഹായിച്ചു വിജയകരമാക്കുകയെന്നുള്ളതാണ്. ഗ്രാമോല്പാദനത്തിന്റെ വിജയം ഗ്രാമജനങ്ങളുടെ സാമ്പത്തികനിലയെ തൃപ്തികരമായി ഉയർത്തുന്നതിലാണ് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതും.

ഗതാഗതസൗകര്യങ്ങൾ.

ഗ്രാമങ്ങളിൽ ഗതാഗതസൗകര്യങ്ങൾ വളരെ കുറവായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. വീതിയുള്ളതും പൊടിയുടെ ശാഘരില്ലാത്തതുമായ പാതകൾ ഗ്രാമജനങ്ങൾക്ക് ആവശ്യമാണ്. അവർ പട്ടണങ്ങളിൽ പോകുന്നതിനും, അവരുടെ ഉല്പന്നങ്ങളെ കമ്പോളങ്ങളിൽ കൊണ്ടുപോയി വില്പിക്കുന്നതിനും ഗതാഗതസൗകര്യങ്ങളുണ്ടായിരിക്കേണ്ടതു് ഏതായാലും ആവശ്യമാകുന്നു. കൃഷിസ്ഥലങ്ങളിലേക്കു വളം കൊണ്ടുപോകുന്നതിനും സൗകര്യം വേണ്ടതാണ്. ഗതാഗതമാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിഷ്കരിക്കുകയും പുതിയൊരുതരം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് ഗ്രാമീണാപ്തനങ്ങൾക്കു കൂടുതലായ കമ്പോളവുംവിലയും ലഭിക്കുന്നതിനിടയുണ്ടു്.

വിദ്യാഭ്യാസം.

ഗ്രാമോല്പാദനത്തിൽ അനുപേക്ഷണീയമായ ഒരു വിഷയം വിദ്യാഭ്യാസമാണ്. സാമാന്യ വിദ്യാഭ്യാസം സകലർക്കും, സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും കൂടി, സിദ്ധിക്കണമെന്ന വിധത്തിൽ വേണ്ട വ്യവസ്ഥകൾ ഗ്രാമോല്പാദകന്മാർ ചെയ്യണം. ഇന്ത്യയിലെ മറ്റു പ്രവിശ്യകളെ അപേക്ഷിച്ച് കേരളത്തിന്റെ സ്ഥിതി പ്രത്യേകിച്ചും കൊച്ചി

യുടെയും തിരുവിതാംകൂറിന്റെയും സ്ഥിതി, വളരെ മെച്ചമാണെങ്കിലും, അക്ഷരാഭ്യാസമില്ലാത്തവരുടെ സംഖ്യ കേരളത്തിലും വളരെ കുറവല്ല. ഒരു സ്ഥലത്തെ ജനങ്ങളുടെ ജീവിതരീതി ഉയർത്തുന്നതിനും, സാമൂഹ്യജീവിതത്തെപ്പറ്റി അവർക്ക് സാമാന്യമായ ഒരു ജ്ഞാനം സിദ്ധിക്കുന്നതിനും, രാഷ്ട്രീയമോ, സാമുദായികമോ, സാമ്പത്തികമോ ആയ വിഷയങ്ങളെക്കുറിച്ചു സാമാന്യമെങ്കിലും ശരിയായ ഒരു അഭിപ്രായം രൂപവൽക്കരിക്കുന്നതു സാധ്യമാകുന്നതിനും, ആ സ്ഥലത്തെ ജനങ്ങൾക്ക് സാധാരണ വിദ്യാഭ്യാസമെങ്കിലും ഒഴിച്ചുകൂടാൻ പാടില്ലാത്തതാണ്.

ഏതു ഗ്രാമത്തിലും പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസത്തിനുള്ള വിദ്യാലയം അന്യാവശ്യമാണ്. ഇത് കട്ടികളുടെ ഗുണത്തെ മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളതാണ്. എന്നാൽ ഏതു പരിപരിഷ്കാരത്തിനും അടിസ്ഥാനം വിദ്യാഭ്യാസമാകയാൽ ഗ്രാമവാസികളെ പൊതുവിൽ വിദ്യാഭ്യാസസ്കരാക്കുന്നതിനാണ് ശ്രമിക്കേണ്ടത്. ഇന്ന് ഇന്ത്യയിൽ പല സ്ഥലത്തും നിരക്ഷരതപത്തോടു മല്ലിടുന്നതിനുള്ള സന്നാഹം നടപ്പിൽ വരുത്തിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഈ വിഷയത്തിൽ ബീഹാർ ഗവണ്മെന്റ് ഒരു കൊല്ലത്തെ പരിശ്രമഫലമായി കുറെയൊക്കെ വിജയം സമ്പാദിച്ചു കഴിഞ്ഞു. കേരളത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസം സിദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളവരുടെ സംഖ്യ ധാരാളമുള്ളതിനാൽ, നിരക്ഷരതപത്തെ കേരളത്തിൽനിന്നും നീക്കുന്നത് വളരെ പ്രയാസമുള്ള കാര്യമല്ല. ഗ്രാമോദ്ധാരകർ അഭ്യസ്തവിദ്യരുടെ സഹായസഹകരണങ്ങളെ സംഘടിപ്പിച്ച് ഈ വിഷയത്തിൽ ശ്രമിക്കുന്നതായാൽ വിജയം സിദ്ധിക്കുന്നതാണ്. പക്ഷേ, നിരക്ഷരതപം തൽ

കാലം മാറിയാൽ മാത്രം മതിയാകുന്നതല്ല. അക്ഷരാ
 ഭാസം ചെയ്തിട്ടുള്ള പലരും വായിക്കുകയോ ഏഴുതുക
 യോ പിന്നീട് ചെയ്യാത്തതുകൊണ്ട് വീണ്ടും നിരക്ഷര
 ക്ഷണികളായിത്തീരുന്നുണ്ട്. അങ്ങനെ വരാതിരിക്കാൻ
 വായനശാലകളും ഗ്രന്ഥശാലകളും മുഖേന ഏല്പാടുകൾ
 ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

എന്നാൽ നിരക്ഷരത്വം നീക്കിയതുകൊണ്ട് മാത്രം
 പോരാ, പ്രായപൂർത്തി വന്നവർക്ക് വിദ്യാഭ്യാസം തന്നെ
 കൊടുക്കേണ്ടതാണ്. വാർദ്ധക്യമെന്നതു തന്നെ ഒരു
 വിധം നോക്കുന്നതായാൽ പുതിയ വിഷയങ്ങൾ പഠിക്കു
 ന്നതിനുള്ള ശക്തിയുടെ ക്ഷയമാണ്. പുതിയ വിഷയ
 ങ്ങൾ പഠിക്കുന്നതിന്, അവയുടെ ജീവിതക്രമത്തെ
 നന്നാക്കുന്നതിനും നല്ല നിലയിൽത്തന്നെ വച്ചുകൊണ്ടു
 പോകുന്നതിനും പര്യാപ്തമായ വിഷയങ്ങൾ പഠിക്കുന്ന
 തിന്, വേണ്ട സൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കണം.
 അവർക്ക് താല്പര്യം തോന്നുന്നതും ആവശ്യവുമായ വിഷ
 യങ്ങൾ, ഇന്നത്തെ ലോകസംഭവങ്ങൾ, രാജ്യഭരണ
 ത്തിലുള്ള പ്രധാന സ്ഥിതിഗതികൾ, കലകൾ, സാഹി
 ത്യം, ഗ്രാമീണപൗരത്വശാസ്ത്രം എന്നിവയാണ്. ഇവ
 യെക്കൂടാതെ തത്തൽ സ്ഥലങ്ങളിലേ കൃഷിയെ പൂർണ്ണപ്പെ
 ട്തേണ്ടുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങൾ, ആഹാരശാസ്ത്രം, അടുക്കള
 തോട്ടനിർമ്മാണം, പശുപാലനം, കോഴിവളർത്തൽ, ആ
 രോഗ്യരക്ഷാമാർഗ്ഗങ്ങൾ മുതലായി ഗ്രാമീണർ അറിഞ്ഞി
 രിക്കേണ്ട വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റിയും അവർക്ക് അറിവു നൽ
 കേണ്ടതാണ്. ഈ വിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രദർശനങ്ങൾ,
 മായാഭീപ്രദർശനങ്ങൾ എന്നിവയോടുകൂടിയ പ്രസംഗ

പരമ്പര നടത്തുന്നത് ഗ്രാമോലാഭനപദ്ധതിയിലെ ഒരു പ്രധാന പ്രവർത്തനമായിരിക്കും. പ്രായം ചെന്നവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് നിശ്ചിതപാഠശാലകളായിരിക്കും അധികം ഉപകരിക്കുന്നത്.

ഒരു ഗ്രാമത്തിൽ സാധാരണ പ്രാഥമിക വിദ്യാലയത്തിനും പുറമേ ഒരു സാങ്കേതികപാഠശാലയോ, ചെറു വിഷയങ്ങളും സാങ്കേതിക വിഷയങ്ങളും കൂടി പഠിപ്പിക്കുന്ന മറ്റു പാഠശാലയോ ആവശ്യമാണ്. ആ ഗ്രാമവാസികൾക്കും, അവരുടെ സമീപസ്ഥർക്കും ആ ഭേദഗതിയിൽ യനസരിച്ചുള്ള കൃഷി, വ്യവസായം എന്നിവയിൽ അഭ്യസനം നൽകേണ്ടതാണ്.

ചെറുജനാരോഗ്യം

ആരോഗ്യം പരിപാലിക്കുന്നതിന്റെ അത്യാവശ്യത്തേയും, അതു വേണ്ട വിധം നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങളേയും പറ്റി ഗ്രാമീണരെ മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. ഗ്രാമീണർ അവരുടെ ശരീരങ്ങളെ ശുചിത്വമായി സൂക്ഷിക്കുന്നതിനും പുറമേ, വീടുകൾ, പറമ്പുകൾ, ചുറ്റുപാടുമുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ, പബ്ലിക് വഴികൾ, ചെറുജനങ്ങൾ കൂടുന്ന മറ്റു സ്ഥലങ്ങൾ എന്നിവ വളരെ വൃത്തിയാക്കി സൂക്ഷിക്കാൻ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്. പലവിധം പകർച്ചവ്യാധികൾ ഗ്രാമങ്ങളിൽ താഴെ ചെയ്യുന്നുണ്ട്. രോഗങ്ങൾ പകരാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ അവർ ശീലിച്ചിരിക്കേണ്ടതാണ്. മസൂരി, കാളര, മലമ്പനി മുതലായ രോഗങ്ങൾ പല ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളെയും ബാധിക്കാറുണ്ട്. അവ വരാതിരിക്കേണ്ട വിധം ആരോഗ്യ മുതലേ നിവാരണമാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതു് ആവശ്യം.

മാണ്. കടിക്കുന്നതിനു ശുദ്ധജലം കിട്ടാത്ത അനേകം ഗ്രാമങ്ങളുണ്ട്. ഇന്നു പല പ്രവിശ്യകളിലും ഈ വിഷയത്തിൽ ശുദ്ധ പതിപ്പിച്ചു കാണുന്നു. ഗവണ്മെന്റും പൊതുജനാരോഗ്യവകുപ്പും ഈ കാര്യത്തിൽ ഗ്രാമങ്ങൾക്കു വലിയ സഹായങ്ങൾ ചെയ്യുന്നുണ്ടായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ഗർഭിണികളുടെ ആരോഗ്യത്തെ സൂക്ഷിക്കുക, പ്രസവരക്ഷ ചെയ്യ്, ശിശുസംരക്ഷണം നടത്തുക, വിദ്യാത്മികളുടെ ആരോഗ്യപരിശോധന ചെയ്യ് എന്നിവയും ഗ്രാമോദ്ധാരണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളാണ്.

ഭാവനാശക്തി

[ഇന്നത്തെ ഒരു പ്രസിദ്ധ ഗദ്യമെഴുത്തുകാരനാണ് ശ്രീമാൻ മുക്കോത്തു കുമാരൻ. കവികളുടെ ഭാവനാശക്തി എന്താണെന്ന് ഉദാഹരണസഹിതം അദ്ദേഹം ഈ പ്രബന്ധത്തിൽ റിവരിച്ചിരിക്കുന്നു]

കഴിഞ്ഞ കാഴ്ചകളെ ഓർമ്മിപ്പിക്കാനുള്ള വൈഭവത്തിനാണ് സാധാരണയായി ഭാവനാശക്തിയെന്നു പേരെങ്കിലും, സാഹിത്യസംബന്ധമായി പറയുമ്പോൾ ഈ പദത്തിന് അധികമായ ശക്തിയും സാന്നിദ്ധ്യവും ഉണ്ട്. ഈ അർത്ഥത്തിൽ ഓർമ്മശക്തി കൂടി അടങ്ങിയിരിക്കുമെങ്കിലും, അതിനല്ല അധികം പ്രാധാന്യമുള്ളത്. ഭാവനാശക്തി, ബുദ്ധിശക്തിയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും. അത്യന്തം ബുദ്ധിശയനായിരിക്കും അധികം ഭാവനാശക്തിയുള്ളവൻ. ഭാവനാശക്തിയുള്ളവരെക്കൊക്കെ അവശ്യം ബുദ്ധിമാന്മാരായിരിക്കേണ്ടതെങ്കിലും, എല്ലാ ബുദ്ധിമാന്മാർക്കും ഭാവനാശക്തി ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നോ, ഇരിക്കേണ്ടതെന്നോ ഇല്ല.

മനുഷ്യരുടെ അറിവിന്നും, വാസനയ്ക്കും, പരിചയത്തിന്നും ഉള്ള ഏറ്റക്കുറച്ചിലിന്നനുസരിച്ച്, അവർ പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾ വഴിയായി അറിയുന്ന സാധനങ്ങളുടേയും, കാഴ്ചകളുടേയും ഗുണഗുണങ്ങളെ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനു വ്യത്യാസമുണ്ടായിരിക്കുമല്ലോ. ഒരു ചെടിയേയോ, പുഷ്പത്തേയോ, ഒരു സാധാരണ മനുഷ്യൻ കാണുന്നതിലും, ഒരു സസ്യശാസ്ത്രജ്ഞൻ കാണുന്നതിലും ഫലത്തിൽ

വൃത്യാസമുണ്ടു്. ഒരു ചാട്ടു കേരളക്കമ്പോൾ “സംഗീതത്തിന്നു ചെവിയില്ലാത്ത” ഒരാൾക്കു് ഉണ്ടാകുന്ന അനുഭവവും, ഒരു സംഗീതജ്ഞനുണ്ടാകുന്ന അനുഭവവും, രണ്ടും, രണ്ടുവിധത്തിലായിരിക്കും. മനുഷ്യരുടെ വാക്കിൽനിന്നും, അവരുടെ മുഖസപദാവർത്തിൽ നിന്നും, അവരുടെ മനോഹൃണം അറിവാൻ ലോകവ്യവഹാരത്തിൽ അധികം ഇടപെട്ട വൃദ്ധന്മാർക്കു് സാധിക്കുംപോലെ ചെറുപ്പക്കാർക്കു് സാധിക്കുകയില്ല. അതുകൊണ്ടാണല്ലോ “ഇളമാൻ കടവറിയം” എന്നു പറയുന്നതു്.

ഇങ്ങിനെതന്നെ, വല്ല സാധനങ്ങളേയും കാണുന്ന മാത്രയിൽ അവരുടെ മുഖഗുണങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി, അവയോടു സാമ്യമുള്ള മറ്റു സാധനങ്ങളെ ക്ഷണത്തിൽ ഓർമ്മിച്ചു് അന്വേഷ്യമുള്ള തുല്യാതുല്യതകളെ ഗണിച്ചു റിവാദമുള്ള, ജന്മസിദ്ധമായ “വൈഭവത്തോടുകൂടി” ഭാവനയെന്നു പറയുന്നതു്. ചിത്രമെഴുത്തുകാർക്കും കവികൾക്കും ഭാവനാശക്തി അത്യാവശ്യമാണു്. മറ്റുള്ളവർ നിസ്സാരങ്ങളെന്നു വിചാരിക്കുന്ന ഒരു ഇലയുടെ നില്പോ, ഒരു അംഗത്തിന്റെ സ്ഥിതിയോ, ചിത്രത്തിന്നു സ്വാഭാവികത നൽകുവാൻ ഏറ്റവും ഉപയോഗമുള്ളവയായി ഒരു ചിത്രകാരൻ വിചാരിച്ചെന്നു വരാം. ഏറ്റവും വിപരീതഗുണങ്ങളുള്ള വികാരങ്ങളെ ചിത്രത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കുവാൻ, മുഖത്തിന്റെ ഒരു ചുളിയോ കണ്ണിലെ പ്രകാശഭാവത്തിന്റെ സ്ഥാനമോ അല്പം ഭേദിച്ചാൽ മതി.

ഗുണഭോഷവിവേചനയിൽ അത്യന്തം പാടവമുള്ള ഒരാളെ, സ്വതന്ത്രനായ ഒരു ചിത്രമെഴുത്തുകാരൻ വരച്ചു

ഒരു ചിത്രം കാണിച്ചപ്പോൾ, ചിത്രം ശാസ്ത്രാനുസാരമായ ഐല്യം കാഴ്ചക്കുള്ള അടങ്ങിയതാണെങ്കിലും ആവശ്യമായ ഒരു “അത്ത്” ഇല്ലാത്തതുപോലെ ഇരിക്കുന്നു എന്നു പറഞ്ഞുപോൽ. ആ “അത്ത്” എന്നതാണെന്നു ഗുണഭോഷവിവേചനജ്ഞാനത്തന്നെ പറവാൻ സാധ്യമായിരുന്നില്ല. ഭാവനാശക്തിയുള്ള ഒരു ചിത്രകാരന്റെ രൂപീകരണമാണ് ഒരു ചെറിയ ചൊട്ടയോ, നേരിയ ഒരു വരയോ, ചിത്രത്തിന് ആ “അത്ത്” ഉണ്ടാക്കിയെന്നു വരാം. കവിതയുടെ കാര്യവും ഇങ്ങനെ തന്നെയാണ്. ചിത്രകാരന്റെയും കവിയുടേയും ഭാവനാശക്തിയുടെ ഭാവഭാവങ്ങൾ തിരിച്ചറിയാനുള്ള വാസന ഈ ചൊട്ടയോ വരയോ പോലെ അത്ര സൂക്ഷ്മമായതാണെന്നും.

നമുക്ക് ഇവിടെ കവികളുടെ ഭാവനാശക്തിയെപ്പറ്റി വിചാരിക്കേണ്ടതേ ഉള്ളൂ. അതിനേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ.

വല്ല സാധനവും വിവരിക്കുന്നത് അതിന് ഏറ്റവും മുഖ്യമായി മററുള്ളവയിൽ നിന്നു ക്ഷണം തിരിച്ചറിയാത്തതായ ഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടായിരിക്കണം. അങ്ങനെയുള്ള ഗുണങ്ങളെ കണ്ടുപിടിക്കാനാണ് ഭാവനാശക്തിയുടെ സഹായം വേണ്ടത്.

... .. ഒരു മുത്ത

കരങ്ങിന്റെ വടിവായി ചമഞ്ഞും കൈകളും കാലും
കഴഞ്ഞു വാലുമക്കാലം മെലിഞ്ഞ കൈകളെക്കൊണ്ടു
ചൊരിഞ്ഞു, രോമമെപ്പേരും കൊഴിഞ്ഞു മേനിയും ചുക്കി-
ച്ചുളിഞ്ഞു കണ്ണിനു കാഴ്ച കുറഞ്ഞു, പീളയും വന്നു
നിറഞ്ഞു, താൻ വഴിയിൽച്ചെന്നുറച്ചു, നേത്രവും ചിമ്മി-
ശ്ശയിച്ചു.....

സമ .

ഈ മുത്ത കരങ്ങ് മെലിഞ്ഞ കൈകളെക്കൊണ്ടു ചൊരിഞ്ഞിടുന്നില്ലേങ്കിൽ കണ്ണൻനമ്പ്യാരുടെ ചിത്രം ഒരിക്കലും പ്രശംസാർഹമാകുന്നതല്ലായിരുന്നു.

വാനീരത്തിൽ മരിച്ച പക്ഷികളിരി-
ക്കുമ്പോൾ കൊഴിഞ്ഞുളള നൽ-
സുനംകൊണ്ടു സുഗന്ധമാർന്നി തണ-
പ്പുള്ള മൂലമുള്ളതൊട്ടും,
താനേ കണ്ണൻ പഴുത്തു നീലനിറമാം
ജംബൂവനേ മുട്ടി വൻ-
ധ്വാനത്തോടൊഴുകുന്നു ചോലകളിത
നാനാവഴിക്കീവനേ.

ഭവഭൂതിയുടെ ഈ വിവരണം വായിക്കുമ്പോൾ ആ ചോലകളുടെ കരയിലിരുന്നു സുഗന്ധവും തണുപ്പും ഉള്ള വെള്ളത്തിന്റെ സാന്നിദ്ധ്യം അനുഭവിക്കാൻ ആർക്കും ഒരുഗ്രഹം തനിയേ ജനിക്കത്തക്കവണ്ണം ആ വിവരണം അത്ര കൃത്യവും സ്വാഭാവികവുമായിരിക്കുന്നു.

ലങ്കയിലേക്കു ചാടാൻ ഭാവിക്കുന്ന ഹനുമാന്റെ ഹാസാപടം എടുത്തിരുന്നെങ്കിൽ താഴെ പറയുന്ന വിവരണത്തിനനുസരിച്ചിരിക്കും.

.....വലും നിജ-
മേറുമുതത്തി പരത്തി കരങ്ങളും
അതിവിപുലഗുളതലവുമാജ്ജവമേക്കിനി-
നാകഞ്ചിതാംശ്രീനായ്.

ഇങ്ങിനെ തന്നെയാണ്,

“സ്വപക്ഷം കടിഞ്ഞാണവിട്ടയുടനെ
നീട്ടിക്കഴുത്തേററവും
പുഷ്പാഗ്രങ്ങൾ ചലിച്ചിടാതെ, ചെവികൾ
കൂപ്പിച്ചുനടക്കുകയും”

ഓടിയ ഭ്രഷ്ടന്മാരുടെ കരിയും,

“കണ്ഠനാളമഴകിൽത്തിരിച്ചുനചരം
രഥം പിറകിൽ നോക്കിയും
കണ്ഠനായ് ശരഭയേന പൃഥ്വമതു
പൂർവ്വകായഗതമാക്കിയും”

കൊണ്ടു് ജീവരക്ഷയ്ക്കായി ഓടിയ മാനം.

അധികം ഉദാഹരണങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ഉപന്യാസം ദീർഘിപ്പിക്കുന്നില്ല. യഥാർത്ഥകവികളുടെ കൃതികളൊക്കെ ഇതിന്നു ദൃഷ്ടാന്തമായിരിക്കും.

ഇങ്ങനെ സാധനങ്ങളുടെ സ്വന്തഗുണങ്ങൾ കണ്ടു റിക മാത്രമല്ല, തുല്യഗുണമുള്ള മറ്റു സാധനങ്ങളെ പെട്ടെന്നു മനസ്സിൽ ഓർമ്മിക്കുകയോകുന്നു ഭാവനാശക്തി ചെയ്യുന്നത്. ഇങ്ങനെ ഓർമ്മിക്കുന്നത് പണ്ടെങ്ങാൻ കണ്ടു മനസ്സിലാക്കിയതോ, കേൾക്കുകയോ, വായിച്ചു റികയോ, ചെയ്തിട്ടുള്ളതോ ആയ സാധനങ്ങളായിരിക്കാം. തുല്യഗുണങ്ങൾ ആകൃതിയിലോ പ്രകൃതിയിലോ ആയിരിക്കാം. ഭാവനാശക്തിയുടെ ഈ പ്രകടനത്തിൽനിന്നു കുന്നു ഉപമാദി അലങ്കാരങ്ങളുടെ ഉത്ഭവം.

എന്നതു കേട്ടൊരു കംസൻതൻ കോപവും
മന്ദമായ് വന്നതായ് മെല്ലെ മെല്ലെ,
മന്ത്രംകൊണ്ടീശൽ തളൻനിന്നീടുമ-
പ്പന്നഗവീരൻതൻ കോപംപോലെ.

ഭോദിതയായൊരു സോദരി തന്നെയും
 ആദരവോടെയെല്ലു നിന്നാൻ.
 വമ്പുലിവാതിൽനിന്നുവെട്ടെ വീണ്ടുപൊ-
 യ്ക്കുവെട്ടെപ്പൂണെന്നോരേണംചോലെ
 ദേവിനിന്നീടുന്ന ദേവകീദേവിതാൻ
 കേവലം കംസനെ നോക്കി നിന്നാൾ.

ഇങ്ങനെയുള്ള അലങ്കാരങ്ങൾ അനവധി അടങ്ങിയിരി-
 ക്കുന്ന കൃഷ്ണഗാഥ രചിച്ച വിദ്വാന്റെ അനിതരസാധാര-
 ണമായ ഭാവനാശക്തി ഈ വിധത്തിലാണ് അധികവും
 പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടത്. കണ്ഠൻനമ്പിയാർ ഉപമാലങ്കാരം
 അത്ര വളരെ പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നില്ല.

ഹേമന്തനരവരപുരമിതു സുരവര-
 ഗേഹസമാനം ഭൂവി വിലസതിമാൻ.

ഇങ്ങിനെ ചില കവികൾ സ്വർഗ്ഗലോകത്തേയും, താമര-
 യേയും, അരയന്നത്തേയും, ചന്ദ്രനേയും വിടിച്ചുവലിച്ചു
 ളക്കാക്കുന്നവയെ ഭാവനാശക്തിയുടെ ഫലമായി ഞാൻ
 വിചാരിച്ചിട്ടില്ല. ആരും വിചാരിക്കയില്ല.

യാതീഹ മുന്മോട്ടു വെപ്പുസ്സു മാത്രം
 ചേതസ്സു പശ്ചാദവശം പ്രയാതി
 വാതസ്യ വേഗം പ്രതിനീയമാനം
 കേതോഃ പതാകാംശുകമെന്നവണ്ണം.

സ്വപ്നം ഭാവനാശക്തിയുടെ ഉത്തമദൃഷ്ടാന്തങ്ങളായ ഈ
 വക ശ്ലോകങ്ങളുടെ ഗാംഭീര്യവും സസവും വേറെതന്നെ
 യാണ്. രാജാക്കന്മാർ പ്രജകളെ ചരിചാലിക്കേണ്ടതി-
 നനുഭവിക്കുന്ന സങ്കടങ്ങളും, രാജപദവികളെ സൗകര്യം

നൂറ്

വും അറിയാത്തവർ വെയിലിൽ കട പിടിച്ചു നടക്കുന്ന
വരിൽ ആലം ഉണ്ടായിരിക്കയില്ല. പക്ഷെ,

അിതിക്കിങ്ങിൻ കൃത്യം ശ്രമഹരവുമാം ശാന്തിഭവുമാ-
മതിന്നൊപ്പം ചേക്കാൻ സുകരയുതഭണ്ഡം കടയതെ

എന്ന പ്രയോഗിക്കുവാൻ കാളിഭാസന്റെ ഭാവനാശ
കരിക്ക മാത്രമേ കഴിഞ്ഞുള്ളൂ.

“ചാറക്കൂട്ടം പരമവിടെയുണ്ടെന്നതും ചേർന്നുകൂടി-
ക്കാരംഭംസ്സേവയത്തിനായ് വന്നിറങ്ങുന്നവണ്ണം.”

ഇതും വെറും ഭാവനാശകതിയുടെ സൃഷ്ടിയാകുന്നു. അറി-
വും ഒര്മശകതിയും മനസ്സിന്റെ ക്ഷോഭവും ആണ്
തുല്യവസ്തുക്കളും സംബന്ധപ്പെട്ട സംഗതികളും മനസ്സിൽ
ജനിപ്പിക്കാൻ കാരണമാകുന്നത്.

ചെരിയോരു തരസപിണ്ഡീജമായ്
തെരിയുന്നേക്ക കമാരകൻ മമ
എരിയുന്നതിനിന്ധനേച്ഛയാ
ചൊരിയായ്ക്കാൻ മരുവുന്നേരേഗ്നിപോൽ.

ഇത് അറിയാത്തവർക്കു തോന്നുന്ന സാമ്യഗുണങ്ങളല്ല.

സുന്ദരനായൊരു നന്ദകുമാരനെ
വൃന്ദാവനത്തിൽ നിന്നുകണ്ടാൻ
മേഘങ്ങൾ ചോയാലങ്ങാകാരംതന്നിലെ
മേവുന്ന തിങ്കൾതാനെന്നചോലെ.

ഇത് സാധാരണ കണ്ടുന്ന സാധനത്തെ ഒര്മിച്ചതിൽ
ഉണ്ടായ ഉപമയാണ്. മനസ്സിൽ ക്ഷോഭം ഉണ്ടാക-
മ്പോൾ ഒരു സാധനത്തോടു സംബന്ധപ്പെട്ട അനേക
കാര്യങ്ങൾ തോന്നിക്കൊണ്ടിരിക്കും. മകൻ മരിച്ച
വിവരം അറിഞ്ഞയടനെ അമ്മയുടെ മനസ്സിൽ മകൻ

ചെയ്തതും അവനെ സംബന്ധിച്ചതുമായ ഏതൊക്കെ സംഗതികൾ ഉണ്ടായിരുന്നു.

എന്നാൽ, അനുഭവിച്ചറിവാൻ സംഗതി വന്നില്ലെങ്കിലും ഒരു സാധനം ശരിയായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നു, കൃത്യമായി വർത്തിക്കാൻ സാധിക്കുന്നവരുടെ ഭാവനാശക്തി ഏറ്റവും വിസ്മയജനകമായതാകുന്നു. പഠിക്കുന്ന കുട്ടികളെ പൂട്ടിയ രഥത്തിൽ ഏറ്റവും ആകാശഗമനം ചെയ്യാൻ കാളിദാസൻ സംഗതി വന്നിരുന്നുവെന്നോ, ബലൂൺ എന്ന ആകാശവിമാനം കാളിദാസന്റെ കാലത്ത് നമുക്കിപ്പോൾ വന്നിരുന്നുവെന്നോ വിശ്വസിക്കാത്തവരെ താഴെ എഴുതുന്ന ശ്ലോകത്തിൽ പ്രകടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാവനാശക്തി നിശ്ചയമായും വളരെ രസിപ്പിച്ചിരിക്കണം.

പൊങ്ങിപ്പോരുന്നപോലുള്ളഗശിഖരമതിൽ
 തിന്നയോഗേവ ധാത്രി
 തിങ്ങിപ്പൊളകുകരൂപസ്ഥിതതകതതിരാവി-
 ഷ്ടരോതിപ്രകാശം
 മങ്ങിപ്പാമസ്സകാണാഞ്ഞൊരനഭികളഭി-
 വൃക്കതാം തന്തി; കാഴ്ച-
 യ്ക്കിങ്ങിപ്പോരുന്നമിപ്പിച്ചൊരുവനരികിലേ-
 ക്കാനയിക്കുന്നു കിം മേ?

വേഗത്തിൽ താഴേട്ടിറങ്ങുന്ന രഥത്തിൽനിന്നു കാണുന്ന ഭൂലോകത്തിന്റെ കാഴ്ച ഇങ്ങിനെ കാളിദാസൻ വിവരിച്ചത് വായിച്ചതിനു ശേഷം അങ്ങിനെതന്നെ ആയിരിക്കുമെന്നു നമുക്കു തോന്നുന്നു. അത് വായിക്കുന്നതിനു മുൻപ് ഈ നിരൂപണം നമുക്കു മനസ്സിൽ തോന്നിയിരുന്നില്ലല്ലോ. ഭാവനാശക്തിയുള്ള കാളിദാസൻ അതി

പ്രാതഃ നമഃ അന്യോന്യമുള്ള വൃത്യാസമാണിത്. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് കേരളത്തിലെ ചില കവികൾ ചന്ദ്രനെയും താമരയേയും വിടാത്തത്. തൊണ്ടിപ്പഴങ്ങളെ ഇന്നും കാട്ടിൽനിന്നു നാട്ടിലിറങ്ങാനും, ശംഖുകളെ കടലിൽനിന്ന് കരയിൽ കയറാനും നമ്മുടെ ചില കവികൾ സമ്മതിക്കാത്തതും ഇതുതന്നെയാണ്.

ഭാവനാശക്തിയെ ആലോചനാശക്തികൊണ്ടു നിയന്ത്രണം ചെയ്യാതിരുന്നാൽ കടിഞ്ഞാൺ പൊട്ടിയ കന്തിരയെപ്പോലെ ഏതിലേ എങ്കിലും ഓടും. ഭ്രാന്തന്മാരുടെ സ്ഥിതി ഇങ്ങിനെയാണ്; വല്ല സാധനവും അവർ കാണുമ്പോൾ അതേക്കം തുല്യവസ്തുക്കൾ അവരുടെ ഓർമ്മയിൽ വരികയും, അവയെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്താൻ ആലോചനാശക്തി ഇല്ലായ്മയാൽ, പല വികൃത സ്വരൂപങ്ങളും, പ്രേതവും, പിശാചും മനസ്സിൽ തിക്കിത്തൂടി കടക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. രാത്രിയിൽ ചെട്ടെന്നു ഭയപ്പെട്ടുപോകുന്ന ഒരാൾ മനസ്സിന്റെ സ്ക്രോളിംഗ്മിത്തം ഉണ്ടാകുന്ന ഭാവനകൊണ്ട് ചെറിയൊരു ചെടിയേയോ, ഇലയേയോ, നിഴലിനേയോ പിശാചായി സങ്കല്പിക്കുന്നു. ഭയംനിമിത്തം മനസ്സിൽ ആലോചനയ്ക്ക് ഇടയുണ്ടാകാതെ വന്നുകൂടുന്നതാണിത്.

ഭാവനാശക്തിയുടെ ഇരവിധമുള്ള അതിർകവിഞ്ഞെ ഫലം ഒഴിച്ചു പറയുന്നതായാൽ കവികൾക്ക് ഇത്ര അത്യാവശ്യമായ ശക്തി വേറെ ഇല്ലെന്നു തീർച്ചയാക്കാം. കാര്യങ്ങളുടെ യഥാർത്ഥ രൂപം മനസ്സിലാക്കാൻ ഉപമകളെപ്പോലെ സഹായമായി മററാണമില്ല. ഗോചരങ്ങളല്ലാത്ത വസ്തുക്കളെ ഗോചരങ്ങളായവയോടും നേരേ

൬൭

മറിച്ചും ഉപമിക്കുന്നതായാൽ അവയുടെ ശരിയായ
ജ്ഞാനം ഉണ്ടാകാൻ എളുപ്പത്തിൽ സാധിക്കും.

മനമേ ഭവ സാഭിലാഷമിച്ഛാമഃ
ഘനകേശീംപ്രതി സംശയങ്ങൾ തീൻ

എന്നു മാത്രം പറഞ്ഞുവെച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ ഉണ്ടാകുന്ന
തിനെക്കാൾ എത്ര ദുഃഖമായും വ്യക്തമായും ഉള്ള ഒരു
ജ്ഞാനമാണ്,

കുതലെന്ന നിനച്ചുപോയി നീ താ-
നനഘം വക്ഷസി ധാര്യമായ രത്നം.

എന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നത്! മനുഷ്യന്റെ
ജീവൻ രാധിമല വികസിച്ച് വൈകുന്നേരം വാടി
വീഴുന്ന പുഷ്പങ്ങളോടും,

നളിനീദളഗത ജലലവ തരളം
തപജ്ജീവിതമതിശയ ചപലം.

എന്നിങ്ങനെ ഉപമിച്ചു പറയുന്നതിൽനിന്ന് അതിന്റെ
അസ്ഥിരതയേയും ക്ഷണഭംഗതയേയും നമുക്ക് എത്ര
ക്ഷണത്തിൽ എത്ര വ്യക്തമായി ധരിക്കാറാവുന്നു!

ഇങ്ങനെയുള്ള അനേകം ശക്തികളുടെ സമേത
ഉനംകൊണ്ട് തനിയെ ഉണ്ടായിത്തീരുന്ന ഒരു ജീവി
താണു കവിതയെന്നും, ആശിച്ചാൽ ലഭിക്കാവുന്ന ഒരു
സ്ഥാനപ്പേരല്ലെന്നും നമുക്കു ചില വിഭാഗങ്ങൾ ധരിക്കു
ന്നതു് മറ്റുള്ളവയ്ക്ക് ഉപകാരപ്രദമായിരിക്കുന്നതാണ്.

VI

അരാകുളം

[ഭാഷാചെറുകഥയെഴുത്തുകാരടെ മുന്നണിയിൽ നിൽക്കുന്ന ഒരു ദേഹമാണ് ഏ. നാരായണപൊതുവാൾ. അദ്ദേഹം രചിച്ച 'കേരള പുത്രൻ' എന്ന ചരിത്രനോവൽ തുടങ്ങുന്ന ഭാഗമാണ് ഇവിടെ ചേർത്തിരിക്കുന്നത്. പണ്ട് പെരുമാക്കന്മാർ കേരളത്തെ ഭരിച്ചിരുന്ന കാലത്ത് അവരുടെ അന്നത്തെ രാജധാനിയായ കൊടുങ്ങല്ലൂരിനടുത്തുള്ള മഹോദയപുരത്തെ അരാകുളത്തിന് സമീപത്തു വെച്ചു നടന്നതായി ഗ്രന്ഥകാരൻ സങ്കല്പിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സംഭവത്തെ ഇവിടെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു]

മഹോദയപുരത്തിലെ അരാകുളം എന്ന തടാകം പെരുമാക്കന്മാരുടെ രാജധാനിക്കു തൊട്ടുകുറി പോലെ ശോഭിച്ചു. ഉളിയാടി മിനുസപ്പെടുത്തിയ ശിലകളെക്കൊണ്ടു കെട്ടിപ്പുത്ത തറകളിൽ നിൽക്കുന്ന അരയാലുകളുടെ ചെന്തളിരുകൾ എളുപ്പിർവെള്ളത്തോടു കിടപ്പിച്ചു കിടക്കുന്ന തോയരാശിയിൽ നിഴലിച്ചുനില്ക്കുകയും, പൊൻനൂറുകൾ വാരി വിതറിയതുപോലെ പ്രകാശമാനങ്ങളായ ചെറുമീൻനിരകൾ ഒന്നിച്ചും ഭിന്നിച്ചും ആ വെള്ളത്തിൽക്കൂടി അങ്ങമിങ്ങം പായുകയും ചെയ്യുന്നതു കണ്ടാൽ, തള്ളയില്ലാപ്പിള്ളയായ ഭദ്രയെ മോടി കൂട്ടുവാനുള്ള മോഹംകൊണ്ടു വീരവാളിപ്പട്ടിന് നീരാളരേഖയിടുവാൻ ഗംഗാദേവി ഉദ്ദേശിക്കുകയാണെന്നു തോന്നും. പരസ്യമല്ലാത്ത ഗൃഹിണീപട്ടം പരിഹാസ്യമാണെന്നു കരുതി കലാവല്ലഭനായ കാമുകനോടു് ഈഷ്യപൂണ്ടു് ഇറങ്ങിപ്പോന്ന ഗംഗാദേവി, അമ്മയില്ലാപ്പെണ്ണിന്റെ ചാരിത്രശുദ്ധിയെ കാപ്പാരോണ്ടുന്ന കടമ പിതാവിനെക്കാൾ തനിക്കാണെന്നു ശങ്കിച്ചു് ഇടയ്ക്കിരിപ്പമുറ

പ്പിച്ചതുപോലെയാണു് തുറാലയത്തിന്നും ഭൂരാലയത്തിന്നും മദ്ധ്യേ ആ തടാകം കിടക്കുന്നതു്. മേച്ചിപ്പറം കേറിപ്പോരുന്ന കാലിത്തട്ടങ്ങൾ തരി മുഴുത്ത മണൽത്തീരങ്ങളിൽ വന്നിറങ്ങി ദാഹം ശമിപ്പിച്ചിട്ടും മുഖം വെള്ളത്തിൽ നിന്നെടുക്കാതെ ക്ലാന്തഭാവത്തോടേ നില്ക്കുന്നതു കണ്ടാൽ ആത്മരൂപത്തെപ്പറ്റിയ ഗാഢമോട്ടു് ഭാവിതെപ്പറ്റി അവ ഏതോ മന്ത്രിക്കുകയാണെന്നു തോന്നും. മനസ്സിനെ പരിഷ്കരിച്ചു മാലിന്യത്തെ ഭൂരികരിച്ചു സ്വധർമ്മത്തെ പരിപാലിക്കുവാൻ തക്ക കോപ്പും കെല്പുമുള്ള സാധുവികളിൽ വിടന്മാരുടെ അകിട്ടും പകിട്ടും പ്രയോജനകരമല്ലെന്നു പ്രത്യക്ഷീകരിക്കുന്ന വിധം കുന്നാലിപ്പിള്ളർ കളംചാടി കുത്തിമറിഞ്ഞിട്ടും ആ നിർമ്മലതോയ പൂരഭരിതയായ വാചിയിൽ ലേശമെങ്കിലും കലങ്ങൽ കണ്ടില്ല. കാലി മേയ്ക്കുന്നവർ കോലു കരയ്ക്കു വെച്ചു വെള്ളത്തിൽ ഇറങ്ങി മരിക്കുന്നതിനിടയ്ക്കു് കുററക്കിടാങ്ങൾ തള്ളനെ വിട്ടു തെറ്റിച്ചാടി മറ്റു പശുക്കളുടെ അകിട്ടു പറ്റി കുടിക്കുന്നതു കണ്ടു് ഇത്തരംതരം ഏറി ഓടുന്നവർ മുട്ടോളം പൂലുന്ന മണലിൽ മൂന്നു കുത്തി വീഴുന്നുണ്ടു്. അവസ്ഥാഭേദം കൊണ്ടു കർമ്മത്തിന്റെ ഫലഭാഗത്തിങ്കൽ ഏറ്റക്കുറവു വന്നുപോകുമെന്നിങ്ങനാലും, പരോപകാരവിഷയത്തിൽ പ്രേരിതചിത്തവൃത്തിയോടു കൂടിയവരുടെ പ്രവൃത്തിക്കു പ്രായഭേദമനുസരിച്ചല്ല ഫലപ്രാപ്തിയുണ്ടാകുന്നതെന്നു പൈതൃകമന്ത്രാരുടെ പഴമയും പറഞ്ഞു് പാമ്പന്മാർ പലരും ആൽത്തറകളിൽ വിശ്രമിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. കുന്നാലിപ്പിള്ളരുടെ അലട്ടലിനെ ഭയപ്പെട്ടു തീരം വിട്ടു് അകന്നുനിന്നിരുന്നു

ഒരു പെൺകിടാവ് കടവ് ഒഴിഞ്ഞു എന്നു കണ്ടപ്പോൾ കയറിട്ടു പിടിച്ചിരുന്ന പശുവിനെ മേയ്ക്കാൻ വിട്ടുകൊണ്ടു് തടാകത്തിൽ വന്നിറങ്ങി. പശു മേഞ്ഞുകൊണ്ട് മട്ടലുവെട്ടി കുഞ്ഞനെ നീൽക്കുന്ന മരതീരത്തെ പ്രാപിച്ചു. അവിടം നിർബ്ബാധകമെന്നായിരുന്നു അവളുടെ വിചാരം. ആ യുധാഭ്യാസികളുടെ കായികാഭ്യാസത്തിന്നു വേണ്ടി ഒഴിച്ചിട്ടിരുന്ന ആ പ്രദേശത്തുകൂടി അന്യന്മാർ വഴി നടക്കുക പതിവില്ല. വിശേഷിച്ചു് അന്ന് അനല്പായവുമായിരുന്നു. “പക്ഷപ്തയററ”ളു കാലമാണെന്നിലും ആശാനൊന്നിച്ചല്ലാതെ ആ സ്ഥലത്തു് ആരും വ്യാധാമം ചെയ്തയില്ലെന്നുള്ളതും അവൾക്കു് അറിവുള്ള കാര്യമാണു്. ശുദ്ധപക്ഷത്തിൽ ചന്ദ്രോദയം മുതൽ അസ്തമനം വരെ ആയുധാഭ്യാസം പരിശീലിക്കുകയാകുന്നു പക്ഷപ്തയററു് എന്നു പറയുന്നതു്. തട്ടൊപ്പം പരന്നുകിടക്കുന്ന തരി മുഴുത്ത മണൽപ്രദേശത്തു് അങ്ങമിങ്ങും നിലം വിട്ടുപൊങ്ങിനില്ക്കുന്ന “നിലംപുരണ്ട”കളെ പശു കാണാട്ടക്കിത്തുടങ്ങി. കലാചാരങ്ങൾക്കു യോജിക്കാത്തതായ പൊലിമ അചരങ്ങളിൽ അങ്കുരിക്കുന്നതു തിര്യക്കുകൾക്കുകൂടി ശിക്ഷിക്കപ്പെടാവുന്നതാണെന്നിൽ, മതാചാരനിഷിദ്ധമായ വേഷംകെട്ടി പരിഷ്കാരികളാണെന്നു ഭാവിക്കുന്നവരെ മതാചാര്യന്മാർ ഏതു പ്രകാരത്തിൽ ശിക്ഷിച്ചാലും മതിയാവാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കും അവർ മരണം ഭീക്ഷിക്കുന്നതു്. വെള്ളത്തിലിറങ്ങി അഴക്കുകറിക്കൊണ്ടിരുന്ന ആ യുവതി പശു സങ്കടപ്പെട്ടു കരയുന്നതു കേട്ടുകരയ്ക്കു കേറി നോക്കി. ഒരുവൻ പശുവിനെ ബലാൽക്കാരേണ പിടിച്ചു നിർത്തിയിരിക്കുന്നതും, അന്യൻ അടുത്തു നിൽക്കുന്നതും അവൾ കണ്ടു. അവർ ആരാ

ഞെന്നും പശുവിനെ പിടിച്ചു നിർത്തിയിരിക്കുന്നത് എന്തിനാണെന്നും ആ കുട്ടിക്കു മനസ്സിലായില്ല. “അയ്യോ! അതിനെ ഒന്നും കാട്ടല്ലെ” എന്നു പറഞ്ഞു് ഈറൻ ഞെക്കിപ്പിഴിഞ്ഞുകൊണ്ടു് അവൾ കറെ മുന്പോട്ടു ചെന്നു. ആൽത്തറയുടെ മറവുകൊണ്ടു് അവർ തമ്മിൽ കാണാൻ തരമില്ലെങ്കിലും പശുവിനെ പിടിച്ചിരുന്നാൽ അതിനെ വിട്ടയച്ചു പശു ചാടി ഓടി അകലെ ചെന്നു നിന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കി പിന്നെയും കുതിച്ചുതിരിച്ചു പാഞ്ഞു. “നോക്ക ഒരു ചേട്ടത്താ! അതു ചിരണ്ടാൽ പിന്നെ പിടിക്കാനാകൂടി കിട്ടില്ല” എന്നു പറഞ്ഞു് പെങ്ങിടാവു പശുവിനെ മാടിക്കൊണ്ടുവരുവാൻ പോയി. പശുവിനെ പിടിച്ചു നിർത്തിയതിൽ ദുഃഖവിചാരം ഇല്ലെന്നു് ആ യുവാക്കന്മാരുടെ സംഭാഷണംകൊണ്ടു നമുക്കറിയാം.

ഒന്നാമൻ:—ഇത്ര കെഴുതുകമുള്ള പശുവിനെ ഞാൻ ഇതിന്നു മുമ്പു കണ്ടിട്ടില്ല. കാമധേനു തന്നെ.

രണ്ടാമൻ:—അനുഭവത്തെക്കുറിച്ചു് അറിയുന്നതിന്നു മുമ്പു് കാഴ്ചയ്ക്കു കെഴുതുകമുണ്ടെന്നുവെച്ചു കാമധേനു വാക്കിക്കല്പിച്ചതിന്നു കാരണം മതിയായില്ല.

ഒന്നാമൻ:—വിഡ്ഢി! കാഴ്ചയിൽ കുറുമില്ലാത്തതു് കാര്യത്തിലും തെറ്റിപ്പോയില്ല. കണ്ണല്ലെ പ്രമാണം?

രണ്ടാമൻ:—അല്ല. പ്രമാണം നെസ്സാണ്. കാഞ്ഞിരപ്പഴത്തിന്റെ സ്വാദു് കയ്യല്ലേ?

ഒന്നാമൻ:—എങ്കോ, ഉരുണ്ടാൽ നന്നെന്നാണോ തന്റെ വിചാരം? യുക്തി മുട്ടുമ്പോൾ തന്നിങ്ക് ഉറളിച്ചു സ്വാധീനമാകുകൊണ്ടായിരിക്കാം അതിൽ തന്നിങ്ക് ഇത്ര പത്ഥം. നെസ്സാണ് പ്രമാണം എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു് ഇപ്പോൾ ഉരുണ്ടുതുടങ്ങിയോ?

രണ്ടാമൻ:—തൊട്ടതിന്നൊക്കെ എന്നെ കുറും കല്പിക്കുവാൻ അത്രയ്ക്കു മാത്രം യോഗ്യത അപ്പറത്തില്ല. ഞാൻ ഉരളുന്നുണ്ടെങ്കിൽ മറെറാരാളെ ഉരുട്ടാനും എന്നി കുറിയും.

ഒന്നാമൻ:—സ്റ്റേറിലിംഗ്! ഞാൻ മനസ്സാകുന്ന പ്രമാണത്തിൽ അതും പിഴച്ചെഴുതിപ്പോയി.

രണ്ടാമൻ:—എന്റെ പ്രമാണം പിഴച്ചിട്ടില്ല. അങ്ങയുടെ അനുമാനമാണു തെറ്റിയത്. വരുകയ്ക്കു കൈ വിൽ ചെന്നാൽ അനുഭവപ്പെടുത്തിത്തരാം.

ഒന്നാമൻ:—എന്നിട്ട് ഞാൻ പറയുമ്പോൾ ഞാൻ അവിടെ കിടന്ന് ഒന്നുണ്ടായാൽ ഞന്റെ അനുമാനവും പ്രമാണവും അനുഭവവും ഒക്കെ, ഇല്ലേ?

രണ്ടാമൻ:—കാര്യം വെള്ളത്തിൽ വെച്ചാണ് അങ്ങ ഉരുട്ടാൻ ഞാൻ വിചാരിക്കുന്നത്. സന്ധ്യാവ ണനം തടാകത്തിന്റെ അക്കര പിടിച്ചിട്ട് എന്നല്ലേ അവിടുത്തെ ശുദ്ധം.

ഒന്നാമൻ:—അതെ, അങ്ങിനെ തന്നെയാണ് എന്റെ പ്രതിജ്ഞ.

രണ്ടാമൻ:—ഉരുട്ടലും പിരട്ടലും ആക്കണെന്നു നീതുന്മേൽ അറിയാം. അക്കര പിടിച്ചേ സന്ധ്യ വന്ദിക്ക എന്നു തീർച്ചയുണ്ടെങ്കിൽ അവിടുത്തെ നിത്യകർമ്മം മുടങ്ങും. ഞാനതു ചെയ്യേണ്ടതായും വരും. അതിന്നു ഞാൻ അധികാരിയല്ല.

ഒന്നാമൻ:—അതു കൂടാതെ കഴിക്കാം. വേണ്ടി വന്നാൽ അധികാരിയുമാക്കാം. പക്ഷെ നട്ടുകെത്തി കയ്യും കാലും കഴഞ്ഞു മിഴിച്ചാൽ എന്നെക്കൊണ്ടു നാ

ജാൻ സാധിച്ചില്ലെന്നു വരും. അതു മാത്രം ഓർമ്മ വേണം.

രണ്ടാമൻ: — പത്താൽ പോട്ടെ. ഉശിരാണു വലിയതു്.

ഒന്നാമൻ: — അതെ! അതു ചെറുതേ കളയാൻ നോക്കരുതു് എന്നാണു ഞാൻ പറഞ്ഞതു്.

രണ്ടാമൻ: — ഞാൻ ഭീരുവല്ല; കാര്യത്തോടുകൂടി വേറൊരു കാൽ പിന്നോക്കം വെയ്ക്കാൻ ഗുരു എന്നു ഉപദേശിച്ചിട്ടില്ല.

ഒന്നാമൻ: — എന്നാൽ ഗുരുപദേശം താൻ തെറ്റി ഓടിച്ചു. കാൽ പിന്നോക്കം വെയ്ക്കാതെ നീന്താൻ സാധിക്കുമെന്ന് എന്നിക്കു തോന്നുന്നില്ല.

രണ്ടാമൻ: — അങ്ങയുടെ തോന്നലല്ല എന്നിക്ക്; തെറ്റിലാണു ആക്കാണെന്നുതന്നെ അറിയാം.

ഇങ്ങനെ വാഗ്വാദം ചെയ്തുകൊണ്ടു രണ്ടുപേരും തടാകത്തിന്റെ വക്കണത്തു. ഇരുപേർക്കും കൈയൊന്നു മാഞ്ഞു യൗവനം സ്തൂരിച്ചുതുടങ്ങിട്ടുണ്ട്. പ്രായംകൊണ്ടും നടപടികൊണ്ടും ആ യുവാക്കന്മാർ സോദരന്മാരാണെന്നു തോന്നും. എന്നാൽ ഉത്തരപ്രത്യുത്തരങ്ങളിൽ ബലവൈരികളെപ്പോലെയാണ് അവരുടെ പെരുമാറ്റം. ആയാസപ്രിയന്മാരായ യുവാക്കന്മാർ അരയും തലയും മുറുക്കി തോരാശയത്തിന്റെ മറുകര പററുവാൻ തുടങ്ങി. വിളിപ്പാടുകൾ അവർ ജലക്രീഡയാതി കഴിച്ചു. പിന്നെ കുറേ ദൂരം വാശി പിടിച്ചു തുഴത്തുകഴിഞ്ഞു. ഇനി ആയാസപ്പെടുവാൻ പ്രയാസമാണെന്ന് ഇളയവനു തോന്നി. ഉറക്ക ശമിച്ചു, ലാക്ക പിഴച്ചു. അദ്ദേഹം

വീക്ഷിച്ചു പിന്നെഴിച്ചു. സാഹസപ്രവൃത്തിയിൽനിന്നു വിരമിക്കുവാൻ സ്നേഹിതനെ വിളിച്ചു നിലവിളിച്ചു. മറ്റൊരു ആൾ കൂട്ടാക്കിയില്ല.

മുത്തവൻ മുഷ്ടോടുകൂടി മുന്നോട്ടു നീന്തിക്കേറുന്നു. തടാകത്തിന്റെ ചുക്കൽ ഭാഗവും തരക്കേടുകൂടാതെ കഴിഞ്ഞു. പിന്നീട് മാന്യം കണ്ടുതുടങ്ങി. കൈകൾ കഴുത്തുപോൾ നില ആഞ്ഞുനോക്കി. അതു കിട്ടുന്നില്ല. വന്നുതുവന്നു എന്ന നിലയ്ക്ക് കുറേക്കൂടി തുഴഞ്ഞുചെന്നു. കയറാം നിന്നു. വെള്ളത്തിന്നു മീതെ പാറിക്കിടപ്പാൻ ശ്രമിച്ചു; അതു സാധിച്ചില്ല. ആൾ മയങ്ങി; അടുത്തുള്ള ഇടത്തേക്കു പിടിക്കാൻ നോക്കി. നീന്തൽ പോയി ഏന്തലായി. എന്തായാലും കര പരവാനുള്ള കരുത്തും കതിരവനം ഒന്നിച്ചു അസ്തമിച്ചു.

ഓടിപ്പോയ പശുവിനെ തേടിപ്പിടിച്ചു നമ്മുടെ പെൺകിടാവ് വീണ്ടും തടാകത്തിൽ വന്നിറങ്ങി. നേരം പോയതുകൊണ്ട് പശുവിനെ കളിപ്പിക്കുവാൻ ബലപ്പെട്ടു കയർ പിടിച്ചു വലിച്ചു. പശു പിന്നാഞ്ഞുനിന്നു. “നിന്റെ ഈ ഉഴക്കം കറച്ചു മുമ്പു കണ്ടില്ലല്ലോ; അവർ പിടിച്ചപ്പോൾ പട്ടിയെപ്പോലെ നിലവിളിക്കുകയല്ലേ ചെയ്തത്; എന്നോടാണോ ഇളതരം; ഇനിക്കു ശക്തിയില്ലെന്നു കരുതേണ്ട. ഇറങ്ങു ഇങ്ങോട്ട്” എന്നു പറഞ്ഞു പശുവിനെ വലിച്ചിറക്കി തേച്ചുകഴുകി കയറലമ്പി ചളി കളഞ്ഞു കൈത്തണ്ടയിൽ വളയം ചുറ്റി എടുത്തുകൊണ്ടു നില്ക്കുമ്പോൾ അടുക്കലേക്ക് എന്തോ ഒരു സാധനം എന്തിവരുന്നതുപോലെ അവൾക്കു തോന്നി. ചീങ്കണ്ണിയാണെന്നു വിചാരിച്ചു രണ്ടടി പി

നോക്കും കേറിനിന്നു. കരയ്ക്കടുത്തു വരുന്ന ജന്തു മുങ്ങി
 പൊങ്ങുന്നതിനിടയ്ക്ക് ഒരു ഭയങ്കരശബ്ദം പുറപ്പെടു
 വിച്ചു. ഭയത്താലോ, അനുകമ്പയാലോ എന്നോ വളയം
 ചുറ്റി എടുത്തിരുന്ന കയർ അവൾ വെള്ളത്തിലേയ്ക്കു
 വലിച്ചെറിഞ്ഞു കരയ്ക്കു കേറി. കയർ വീണതോടുകൂടി
 അതു താണു. കയർ കീഴ്പോട്ടു വലിഞ്ഞു. പശു പരി
 ഭ്രമിച്ചു മുന്നോട്ടു പാഞ്ഞു. കഴുത്തിൽ കുടുങ്ങിയ കയ
 റോടുകൂടി ഒരു മനുഷ്യശരീരത്തെ പശു വലിച്ചു കര
 യ്ക്കുറുകയും ചെയ്തു.

VII

നടനകല.

[കലയെ സാമാന്യമായും നടനകലയെ പ്രത്യേകമായും ഈ ലേഖനത്തിൽ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ ആട്ടക്കഥകളുടെ നടനം ഏതുതരം നടനകലയിൽ ഉൾപ്പെടുമെന്നും ഇതിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്.]

സാധനങ്ങളുടെ സൃഷ്ടിയിൽ പ്രകടിതമാകുന്ന പാടവമാണ് കല. ഒരു ഓട്ടപാതും നിർമ്മിക്കുന്നതിലും, ഒരു കാവ്യം രചിക്കുന്നതിലും നിർമ്മാണസാമഗ്ര്യും പ്രത്യക്ഷമാകുന്നുണ്ടെങ്കിൽ, അവ രണ്ടും കലാകൃതികളാണെന്നു പറയാം. അവ രണ്ടും നിർമ്മാണപാടവം കാണിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ, അവ കലാകൃതികൾ ആകുന്നതേയല്ല. കലയെ പ്രയോജനകരമായ കലയെന്നും, ലളിതകല, അഥവാ, സുന്ദരകലയെന്നും രണ്ടു തരമായി സാധാരണയായി വിഭജിക്കാറുണ്ട്. ഒരു ഓട്ടപാതും വെള്ളം കോരിവയ്ക്കുന്നതിന് ഉപയോഗപ്പെടുന്നു. തന്മൂലം അതു മനുഷ്യന്റെ ഒരു കായികമായ ആവശ്യത്തിന് ഉപകരിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് അതിൽ പ്രകടിതമായ കലയ്ക്ക് പ്രയോജനകരമായ കല എന്നു പേരു കിട്ടി. നേരെ മറിച്ച് ഒരു കാവ്യം വായിക്കുമ്പോൾ അതു നമ്മുടെ ശാരീരികമായ യാതൊരു ആവശ്യവും നിറവേറുന്നില്ല. അത് നമ്മുടെ മനസ്സിൽ ആനന്ദം ജനിപ്പിക്കുന്നതേയുള്ളൂ. തന്നിമിത്തം അത് മനുഷ്യന്റെ ഒരു മാനസികമായ ആവശ്യം നിറവേറുകയാണു ചെയ്യുന്നത്. അതിനാൽ അതിൽ പ്രകടിതമായ കലയ്ക്ക് ലളിതകല, അഥവാ, സുന്ദരകല

എന്ന നാമം ലഭിച്ചു. ഒരു ഓട്ടുപാത്രം ഉണ്ടാക്കുമ്പോൾ, അത് ഇന്നു ഉപയോഗത്തിനാണെന്നുള്ളത് ആദ്യമേ തന്നെ സൂചകമാണ്. നേരേ മറിച്ചു, ഒരു കാവും രചിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ പ്രയോജനം ആദ്യമേതന്നെ സൂചകമാകുന്നില്ല. ഇവയാകുന്നു പ്രയോജനകരമായ കലയ്ക്കും സുന്ദരകലയ്ക്കും തമ്മിൽ സാധാരണയായി സങ്കല്പിക്കാറുള്ള വ്യത്യാസങ്ങൾ.

പ്രയോജനകരമായ കലയ്ക്കും സുന്ദരകലയ്ക്കും തമ്മിൽ ദൈനന്ദിനജീവിതത്തിൽ നാം സങ്കല്പിക്കാറുള്ള പ്രസ്തുത വ്യത്യാസങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി സാധൂകരിക്കാവുന്നവയല്ലെന്നും ഇവിടെ ഓർമ്മിക്കേണ്ടതാണ്. നവീന മനശ്ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരിൽ ഒരു കൂട്ടർ മനസ്സിനും ശരീരത്തിനും തമ്മിൽ നാം സങ്കല്പിക്കാറുള്ള വ്യത്യാസം മിഥ്യയാണെന്നു വാദിക്കുന്നുണ്ട്. ഒരു ഓട്ടുപാത്രത്തിൽ പ്രകടിതമായ നിർമ്മാണപദ്ധതിയും കണ്ടു നമുക്കുണ്ടാകുന്ന ആനന്ദത്തിനും, ഒരു കവിത വായിക്കുമ്പോൾ തമ്മിൽ ജനിക്കുന്ന ആനന്ദത്തിനും തമ്മിൽ യഥാർത്ഥമായി യാതൊരു വ്യത്യാസവുമില്ല. മനസ്സിനും ശരീരത്തിനും തമ്മിൽ ഐക്യമോ, ഏറ്റവും അടുത്ത പാർശ്വയോ ഉള്ളതിനാൽ, മാനസികമായ പ്രയോജനവും, ശാരീരികമായ പ്രയോജനവും തമ്മിലുണ്ടെന്നു തോന്നുന്ന വ്യത്യാസവും യഥാർത്ഥമായിട്ടുള്ളതല്ല. പ്രയോജനത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള സൂചകതയും അസൂചകതയും ശാസ്ത്രീയമായി സ്ഥാപിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണ്. ശാസ്ത്രദൃഷ്ട്യാ പ്രയോജനകരമായ കലയ്ക്കും സുന്ദരകലയ്ക്കും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമില്ലെങ്കിലും, പ്രായോഗികമായി അവയ്ക്കു തമ്മിൽ വേർപെട്ട വ്യത്യാസം

കുലിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ, നമുക്ക് അതു സ്വീകരിച്ചു മതിയാവും.

കല അരൂപത്തിനാലുണ്ടെന്നു ഹിന്ദുക്കളും, ഏഴുപത്തിരണ്ടുണ്ടെന്നു ജൈനന്മാരും വിശ്വസിച്ചുവന്നിരുന്നു. പാശ്ചാത്യരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ കലയുടെ സംഖ്യയ്ക്ക് അതിരില്ല. കല ഇങ്ങിനെ അനവധി ഉണ്ടെങ്കിലും, അതിന്റെ ഒരു വിഭാഗമായ സുന്ദരകലയിൽ സംഗീതം, കാവ്യം അഥവാ സാഹിത്യം, ചിത്രമെഴുത്തു്, വാസ്തുശില്പം, പ്രതിമാശില്പം, ഗുണം, നടനം അഥവാ നാട്യം എന്നു് ഏഴെണ്ണമുള്ളതായിട്ടാണു് സാധാരണയായി വിചാരിച്ചുവരുന്നതു്. ഈ ഏഴു സുന്ദരകലകളിൽ ചിലതിനെ കൂട്ടിച്ചേർത്തു് സുന്ദരകലയിൽ തന്നെ ചില തരംതിരിപ്പുകളും ഇല്ലാതില്ല. ഉദാഹരണമായി, സംഗീതവും സാഹിത്യവും നാം ത്രാവണേന്ദ്രിയത്തിൽകൂടി അനുഭവിച്ചു രസിക്കുന്നതിനാൽ അവയ്ക്കു ത്രാഘ്രകലകളെന്നും, ശേഷിച്ച സുന്ദരകലകളെ നാം നയനേന്ദ്രിയത്തിൽകൂടി അനുഭവിച്ചു രസിക്കുന്നതിനാൽ അവയ്ക്കു ദൃശ്യകലകളെന്നും പേരുകൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മറ്റുള്ള തരംതിരിപ്പുകളെ ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നില്ല.

കാണികളിലോ, വായനക്കാരിലോ, രസം, അതായതു്, കലാപരമായ ഒരു ആനന്ദാനുഭവം, ജനിപ്പിക്കുക എന്നതാണു് സകല സുന്ദരകലകളുടേയും ഉദ്ദേശം. ഇതിനു് ഓരോ കലയും സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള കരുക്കൾ മാറി മാറിയിരിക്കുന്നതാണു്. ഗുണം താളാനന്ദസ്യതങ്ങളായ അംഗവിഷ്ണുപങ്ങളാൽ പ്രേക്ഷകനിൽ രസം ജനിപ്പിക്കുന്നു. രേഖകളും വണ്ണങ്ങളുമാണു് കാണികളിൽ രസം അങ്കുരിപ്പിക്കുവാൻ ചിത്രകല ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്ന കരു

ക്കൾ. കാര്യം വാക്കുകളേയും, സംഗീതം നാദത്തെയും, ശില്പം ഘനത്തെയും കയക്കളായി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നു. നടനകലയാകട്ടെ, അനന്തരസാരമകങ്ങളായ അംഗ ചലനങ്ങളെയാണ് പ്രേക്ഷകരിൽ രസം ജനിപ്പിക്കുവാൻ ഉതകുന്ന കയക്കളായി അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത അംഗചലനങ്ങൾ മുഖേന നടനകല പ്രേക്ഷകന്റെ മനസ്സിൽ ഒരു മായാബോധം ഉളവാക്കി അവനിൽ രസം ജനിപ്പിക്കുന്നു. താൻ ആരാണെന്നു ഭാവിക്കുന്നുവോ, ആ മനുഷ്യന്റെ ഭാവങ്ങളേയോ, അതായത്, വികാരങ്ങളേയോ, തത്തുല്യങ്ങളായവയേയോ പ്രേക്ഷകനിൽ ജനിപ്പിച്ച് അവനെ രസിപ്പിക്കുകയാണ് നടന്റെ ഉദ്ദേശം. ഇവിടെ രസിപ്പിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞത് ചുവടെ വിവരിക്കുന്ന ഒരു വിസ്തൃതമായ അർത്ഥത്തിലാണെന്ന് ഓർമ്മിക്കണം. പ്രേക്ഷകനു തോന്നുന്നത് സന്തോഷമായാലും ശരി, സന്താപമായാലും ശരി, കലാദൃഷ്ടിയാ അവ രണ്ടും ഒന്നുപോലെ അവനെ രസിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. സാധാരണയായി സന്താപംകൊണ്ട് ഒരുത്തനു രസം ഉണ്ടാകുമെന്നു നാം പറയാറില്ല. നടന്റെ ഉദ്ദേശം തന്നിൽ അനുസ്മൃതമായി വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഭാവങ്ങളുടെ, അഥവാ മനസ്ഥിതികളുടെ സ്വഭാവങ്ങളെക്കുറിച്ചും, തന്മൂലം തന്റെ വ്യക്തിത്വത്തെക്കുറിച്ചും, കാണികളിൽ ഒരു മിഥ്യയായ വിശ്വാസം ജനിപ്പിക്കുന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. കാണികളിൽ ജനിക്കുന്ന പ്രസ്തുത മിഥ്യാബോധം പ്രത്യേക അർത്ഥമുള്ള ഒന്നാകുന്നു. തന്റെ മനസ്സിൽ ജനിക്കുന്ന വികാരങ്ങൾ മായാവികാരങ്ങളാ

ണെന്നുള്ള ബോധവും, ആ വികാരങ്ങൾ യഥാർത്ഥമായി അനുഭവിക്കുന്നതിൽ നിന്നു ജനിക്കുന്ന ആനന്ദവും ഒരു സമയത്തു തന്നെ പ്രേക്ഷകന്റെ മനസ്സിൽ കടികൊള്ളുന്നുണ്ട്. നടൻ സാമർത്ഥ്യം കരയുമ്പോൾ, പ്രേക്ഷകന്റെ പ്രസ്തുത മിഥ്യാബോധം, ആ ആനന്ദാനുഭൂതിയെ നശിപ്പിക്കത്തക്കവണ്ണം പ്രബലമായി വളർന്നുവരുകയും ചെയ്യും.

നടനും, അഥവാ അഭിനയം നാലുതരത്തിലുണ്ടെന്നും, അവ ആംഗികം, വാചികം, ആഹാര്യം, സാത്വികം എന്നാണെന്നും ഭാരതീയനാട്യശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. തല, കൈയ്, നെഞ്ച്, പാർപ്പം, കടി എന്ന അംഗങ്ങളെക്കൊണ്ടും, കണ്ണ്, പുരികം, മൂക്കു്, അധരം, കപോലം, താടി എന്ന ഉപാംഗങ്ങളെക്കൊണ്ടും അഭിനയിക്കുന്നതിനാണു് ആംഗികം എന്ന പേരു നൽകിയിരിക്കുന്നതു്. വാക്കുകൊണ്ടു് അഭിനയിക്കുന്നതിന്നു വാചികമെന്നും, വേഷഭൂഷാഭികളെക്കൊണ്ടു് അഭിനയിക്കുന്നതിന്നു് ആഹാര്യമെന്നും, സേവദം, സ്തംഭം, രോമാഞ്ചം മുതലായ എട്ടു സാത്വികഭാവങ്ങളെക്കൊണ്ടുള്ള അഭിനയത്തിന്നു് സാത്വികമെന്നും പേരുകൾ പറഞ്ഞുവരുന്നു. നാടകത്തിൽ പ്രസ്തുത നാലുതരം അഭിനയങ്ങളും ഉണ്ടായിരിക്കും. കഥകളിയെ, അഥവാ ആട്ടത്തെപ്പോലെയുള്ള നൃത്യത്തിൽ വാചികം ഒഴിച്ചുള്ള അഭിനയങ്ങളേ കാണുകയുള്ളൂ. ആട്ടത്തിൽ നടന്മാർ നാടകങ്ങളിലെ നടന്മാരെപ്പോലെ സംസാരിക്കുകയോ, പാടുകയോ ചെയ്യുകയില്ലെന്നും, അവർ ആട്ടക, അഥവാ

അഭനയിക്കുക മാത്രമേ ചെയ്യുകയുള്ളൂ എന്നും പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

നടനത്തെ അപഗ്രഥിച്ചുനോക്കിയാൽ, അതിൽ 'ഒന്നിനേ തുടൻ' ഒരു വരുന്ന മൂന്ന് അംശങ്ങളുണ്ടെന്നു കാണാൻ കഴിയും. അനുകരണം, വ്യാഖ്യാനം, ധ്വനി അഥവാ വ്യഞ്ജനം എന്നാകുന്നു ഇവ. ലോകത്തിൽ നടക്കുന്ന ഒരു പ്രവൃത്തി ഒരു നടൻ കാണുന്നു. ആ പ്രവൃത്തിയിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന അംഗചലനങ്ങളെ അതു പോലെ അയാൾ തന്നിലും ജനിപ്പിക്കുമ്പോൾ, ആ നടൻ ആ പ്രവൃത്തിയെ അനുകരിക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നത്. ഇതുകൊണ്ടു മാത്രം അതു നടനമായിത്തീരുന്നതല്ല. കരങ്ങിനെപ്പോലെ ഉയർന്നു പടിയിലുള്ള ഒരു ജന്തുവിനും ഇങ്ങനെയൊന്നു സാധ്യമാണ്. "അനുകരണം അവസാനിക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ കല തുടങ്ങുകയുള്ളൂ" എന്നാണ് ഓസ്കർ വൈൽഡ് എന്ന പ്രസിദ്ധ ഇംഗ്ലീഷ് നാടകകർത്താവ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. പ്രസ്തുത പ്രവൃത്തി നടനമായി പരിണമിക്കണമെങ്കിൽ, രണ്ടു പടികൾ കൂടി അതു കടന്നു തീരൂ. ഒന്നാമതായി, ആ നടൻ ആ പ്രവൃത്തിയെ തന്റെ സ്വന്തമാക്കി അതിൽ അയാളുടെ വ്യക്തിപരമായ സത്തയെ ഉൾക്കൊള്ളിക്കണം. പ്രസ്തുത പ്രവൃത്തിയെ അയാൾ സ്വന്തനുമായി വ്യാഖ്യാനിച്ചാൽ മാത്രമേ ഇതു സാധ്യമാകുകയുള്ളൂ. അനന്തരം, പ്രസ്തുത വ്യാഖ്യാനാനുസരണം അയാൾ ആ പ്രവൃത്തിയിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള ചലനങ്ങളെയും, അവയുടെ അർത്ഥങ്ങളെയും പ്രായേണ ധ്വനീശബ്ദങ്ങളായ ചില ചലനങ്ങളാൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്നു. ഇതോടുകൂടി നടനും പൂർണ്ണമാകുകയും ചെയ്യുന്നു. എന്ത് അഭിനയത്തിലും പടിപ്പടിയായുള്ള ഈ മൂന്ന് അംശങ്ങളും ഉണ്ടാ

യിരിക്കുമെങ്കിലും, അംഗത്തിൽ പ്രേക്ഷകർ കാണുന്നത് മൂന്നാംദശയിലെ പ്രസ്തുത പ്രായേണ ധ്യാനാത്മകങ്ങളായ ചലനങ്ങൾ മാത്രമാണ്.

നടനത്തെ സാദൃശ്യാത്മകനെന്നെന്നും, ധ്യാനാത്മകനെന്നെന്നും രണ്ടു പ്രധാന തരങ്ങളായി പാശ്ചാത്യകലാനിരൂപകർ വിഭജിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആധുനിക നാടകഭിനയങ്ങളിൽ സാദൃശ്യാത്മകനെന്നും, കഥകളിയിൽ ധ്യാനാത്മകനെന്നും കാണാം. നടനും സാദൃശ്യാത്മകമായാലും ശരി, ധ്യാനാത്മകമായാലും ശരി, കേരളത്തിലും ധ്യാനാത്മകത്വം അതിൽ ഉണ്ടായിരുന്നെ മതിയാവൂ. ഇതിനു മെലികമായ കാരണം “കലയ്ക്കു ധ്യാനാത്മകത്വമുള്ളതു്, മനുഷ്യനും ധ്യാനാത്മകത്വമുള്ളതുകൊണ്ടുതന്നെ” എന്നുള്ള ഓസ്കർ വൈൽഡിന്റെ വാക്കുകളിൽ വിവരിക്കാം. സകല സൃഷ്ടികളേയും നിർമ്മിക്കുന്നതിൽ സൃഷ്ടികർത്താവു സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള പ്രധാന തത്വങ്ങളെ, സൃഷ്ടികളിൽ വെച്ച് ഉത്തമനായ മനുഷ്യനിൽ നിന്നു മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. മനുഷ്യൻ സൃഷ്ടിതത്വങ്ങളെ ധ്വനിപ്പിക്കുന്നു എന്ന് ഇതിനെ മറ്റൊരുവിധത്തിൽ പറയാം. അതുപോലെ തന്നെ കലയുടെ മെലികതത്വങ്ങൾ ഓരോ ഉത്തമകലാസൃഷ്ടിയും ധ്വനിപ്പിക്കുന്നതാണ്. വികാരങ്ങളെ അംഗവിക്ഷേപങ്ങൾ, അഥവാ ചലനങ്ങൾകൊണ്ടു മാത്രമേ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളല്ലോ. ഈ അംഗവിക്ഷേപങ്ങളിൽ, അഥവാ ചലനങ്ങളിൽ വിലതിന് മറ്റുള്ളവയെക്കാളി ധ്വനിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയും. ഒരു നടൻ അനുകരിക്കുന്ന പ്രവൃത്തിയിൽ അസംഖ്യം അതിസൂക്ഷ്മങ്ങളായ അംഗവിക്ഷേപങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കും. ഇവയെ മുഴുവനും അയാൾക്ക് അനുകരിക്കുവാൻ സാധിക്കായ്യാൽ,

അവയെ എല്ലാം ധ്വംസനം ചെയ്തുകൊണ്ടു ഏതാനും ചില അംഗ വിഭാഗങ്ങളെ അന്ധരായ തിരഞ്ഞെടുക്കേണ്ടതായി വന്നു. ഇതുകൊണ്ടാണ് ധ്വംസനങ്ങളായ ഏതാനും അംഗചലനങ്ങൾ കൂടാതെ അന്ധരായ അഭിനയവും സാധ്യമല്ലെന്ന മുകളിൽ പ്രസ്താവിച്ചതും.

നടനത്തെ സാമൂഹ്യതകനടനമെന്നും, ധ്വംസന കനടനമെന്നും രണ്ടായി തരംതിരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഇവയ്ക്ക് ഓരോ ഉദാഹരണ മെടുത്ത് ഇവ തമ്മിലുള്ള പ്രധാന വ്യത്യാസം വിശദമാക്കാം. സാമൂഹ്യതകനടനത്തിന് മകുടോദാഹരണമായി റഷ്യയിലെ മോസ്കോയ്ക്കു് തീയേറ്റർ പ്രവർത്തകർ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള സ്റ്റാനിസ്ലാവ്സ്കിപദ്ധതി എടുക്കാവുന്നതാണ്. ഈ പദ്ധതി അനുസരിച്ച് നടന്മാർ അഭിനയിക്കുവാൻ പോകുന്ന നാടകത്തിലെ ഓരോ ഘട്ടങ്ങളിലും കഥാപാത്രങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട മനസ്ഥിതിയെ പറ്റി റിഹേർസൽസമയത്ത് ഒരു വാദപ്രതിവാദം നടത്തുന്നതാണ്. നടന്മാരിൽ സന്ദർഭോചിതങ്ങളായ മനസ്ഥിതികൾ യഥാവസരം ജനിക്കുന്നതിനുള്ള പരിശീലനങ്ങൾ അവർ നൽകുകയും ചെയ്യും. ഇങ്ങനെ അഭിനയിക്കേണ്ട ഭാവങ്ങളെ പറ്റി നടന്മാർക്ക് നല്ല പരിശീലനങ്ങൾ നൽകിയതിനു ശേഷം, പ്രസ്തുത ഭാവങ്ങൾക്ക് ഉചിതമായിട്ടുള്ള അംഗചലനങ്ങൾ യഥേഷ്ടം നാടകാഭിനയസന്ദർഭങ്ങളിൽ ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുള്ള സാധനവും അവർ തന്നെ വിട്ടുകൊടുക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. ഭാവം ശരിയായി ഉണ്ടായാൽ, നടന്മാർ പൂർവ്വികഭൂമിയെ അതിന് അനുരൂപങ്ങളായ അംഗചലനങ്ങൾ സ്വയമേവ ഉണ്ടാക്കിക്കൊള്ളും എന്നതാണ് ഇതിൽ അന്തർഭവിച്ചിരിക്കുന്ന മൗലികതത്വം.

സാമ്രാജ്യത്വം കണ്ടു രസിക്കുന്നതിന്നു പ്രത്യേക പരിശീലനം ഒന്നാണെന്നു ആവശ്യവുമില്ല.

കഥകളിയിലെ നടനത്തിൽ ധ്യാനാത്മകനടനത്തിന്റെ സമ്പൂർണ്ണമായ രൂപമാണു നാം കാണുന്നത്. ഓരോ ഭാവങ്ങൾക്കും ഇന്നു ഇന്നു അംഗചലനങ്ങൾ വേണ്ടതാണെന്നു മുൻ നിർദ്ദേശം അതിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുകയും, ആ നിർദ്ദേശങ്ങളിൽ നിന്നും അണുമാത്രം വ്യതിചലിക്കാതെ കഥകളിയിലെ നടന്മാർ, അഥവാ ആട്ടക്കാർ അവയെ അഭിനയിക്കുകയും ചെയ്യും. പ്രസ്തുത മുൻ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഏറിയകൂറും ധ്യാനാത്മകങ്ങളായ ചലനങ്ങളെ നിർദ്ദേശിക്കുന്നവയും ആയിരിക്കും. ഇതിനും പുറമെ, ആട്ടക്കഥകളുടെ അഭിനയത്തിൽ മുദ്രകൾക്ക് — അതായത് റോക്കെയ്ക്കൊക്കെയും ഇരട്ടക്കെയ്ക്കൊക്കെയും കാണിക്കുന്ന സങ്കേതാത്മകങ്ങളായ ആംഗ്യങ്ങൾക്ക് — സർവ്വപ്രാധാന്യം ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതുമാണ്. ഉദാഹരണമായി, പതാകം എന്ന മുദ്ര ഏറ്റക്കൂറും. വിരലുകളെല്ലാം അടുപ്പിച്ചു നിവർത്തി നിൽക്കുകയും, ചെരുവിരൽ അല്പം വളയ്ക്കുകയും ചെയ്താൽ പതാകം, അതായത് കൊടിക്കൂറ എന്നതിന് മുദ്രക്കെഴുതായി. മുഷിപ്പിപ്പിച്ചു മുഖത്തിന്നു നേരെയായി മാറോട്ടു ചേർത്ത് അമ്മാനമാടുന്നതുപോലെ കാണിച്ചാൽ പാട്ട് എന്നതിന്നു മുദ്രക്കെഴുതായി. ഈ മുദ്രകൾ ധ്യാനാത്മകങ്ങളായ ചിഹ്നങ്ങളാകയാൽ, അവ ആട്ടത്തിലെ ധ്യാനാത്മകങ്ങളായ അംഗചലനങ്ങൾക്ക് അനുയോജ്യമായിട്ടുള്ളവതന്നെ. ആട്ടത്തിലെ അഭിനയം കണ്ടു രസിക്കുന്നതിന് ഈ ധ്യാനാത്മകരൂപത്തിന്റെ പ്രാചുര്യം നിമിത്തം പ്രത്യേക പരിശീലനം കൂടിയേ തീരൂ.

VIII

ശരീരവും, മനസ്സും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം

[ഒരു നല്ല ഗദ്യമഴുത്തുകാരനും, പണ്ഡിതനുമാണ് റാവുസാഹിബ് ഓ. എം. ചെറിയാൻ അവാർകൾ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനസ്സാസ്രസംബന്ധമായ “മനസ്സിന്റെ മാനദണ്ഡം” എന്ന കൃതിയിൽ നിന്നെടുത്തിട്ടുള്ള ഈ പ്രബന്ധം കൈനന്ദിനജീവിതത്തിൽ നാം അവശ്യം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതായ ഒരു അതിപ്രധാന സംഗതി വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു]

ശരീരവും മനസ്സും രണ്ടാണോ? എന്ന് എല്ലാവർക്കും അറിയാം. അവയിൽ ഓരോന്നിന്റേയും സ്വഭാവത്തെയും ലക്ഷണങ്ങളേയും കുറിച്ച് താത്വികന്മാരുടെ ഇടയിൽ വലിയ അഭിപ്രായഭേദങ്ങൾ ഉണ്ടാകിയിട്ടുണ്ട്; ഇനിയും ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്യും.

എന്നാൽ ശരീരം ഇനത്, മനസ്സ് ഇനത് എന്ന് നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ നാം നിണ്ണയം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. സാധാരണ സംഗതികളേ സംബന്ധിച്ച് ആ നിണ്ണയം കാര്യക്ഷമവും ആണ്. ഒരു മനുഷ്യന്റെ മനസ്സ് എന്ന പദത്തെ അത് ആ മനുഷ്യന്റെ പ്രജ്ഞകളുടേയും, വികാരങ്ങളുടേയും, നിർദ്ദേശങ്ങളുടേയും (Processes of will) സമുദായം ആകുന്നു എന്നു പരിതാപ ക്രമേണ പരിമേദിച്ച് ഗ്രഹിക്കുന്നതായിരിക്കും. പ്രജ്ഞ, വികാരം, നിർദ്ദേശം ഇതുകൾ അദ്വൈതബന്ധമില്ലാതെ വേറെ വേറെ നിൽക്കുമെന്നു ഗ്രഹിക്കരുത്. ഒരു മനുഷ്യവർത്തനത്തിൽ ഒരംശം അധികമായും, മററതു കുറഞ്ഞും ഇരിക്കാവുന്നതു തന്നെ; എന്നാൽ മൂന്നു ലക്ഷണങ്ങളും ഒരു

പോലെ സമ്മേളിച്ചു കാണാം. കൈ പൊള്ളുന്നതിനെ ഒരു കട്ടി ഗ്രഹിക്കുന്നു എന്നിരിക്കട്ടെ. അതു വികാരപ്രധാനമാണ്, സംശയമില്ല. എന്നാൽ പൊള്ളൽ മുക്കിത്തേലല്ല, കാലിത്തേലല്ല, കൈമലാണ്, എന്നു ചെയ്യുന്ന വിവക്ഷ നിമിത്തം പ്രജ്ഞയും, നിർദ്ദേശം അനുസരിച്ചു ശ്രദ്ധയെ കൈവിരലിത്തേലേക്കു നടത്തുന്നതിനാൽ നിർദ്ദേശവും പ്രത്യക്ഷമാകുന്നുണ്ട്. അതുപോലെ പ്രജ്ഞാപ്രധാനമായതോ, നിർദ്ദേശപ്രധാനമായതോ ആയ മനഃസ്പഷ്ടീകരണങ്ങളിൽ മറ്റു രണ്ടാംശങ്ങളേയും അപ്രധാനങ്ങളായിട്ടെങ്കിലും വിവേചിച്ചു കാണാവുന്നതായിരിക്കും. എന്റെ മനസ്സിന്റെ ഒരു ഭാഗത്തു വികാരവും, അപരഭാഗത്തു പ്രജ്ഞയും, മൂന്നാമതൊരു ഭാഗത്തു നിർദ്ദേശവും സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു എന്നല്ല—എന്റെ മുഴുവനായ മനസ്സ്, വികാരങ്ങൾക്ക് അധീനമാകുന്നു, ബോധിക്കുന്നു അല്ലെങ്കിൽ (ആലോചിക്കുന്നു), നിർദ്ദേശിക്കുന്നു എന്നാണ് ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നത്. കൃഷ്ണവർണ്ണമഷിക്കെത്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു എന്നല്ല, കൃഷ്ണവർണ്ണമഷിയുടെ ഒരുശമാണ്; കൊമ്പ് കാളയുടെ തലയിൽ വച്ചിരിക്കുന്നു എന്നല്ല, കൊമ്പ് കാളയുടെ ഒരുശമാകുന്നു എന്നു നാം വിവേചിക്കാറുള്ളതുപോലെ—പ്രജ്ഞകളും വികാരങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും മനസ്സിൽ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു എന്നല്ല, അതുകൾ മനസ്സിന്റെ അംശങ്ങളാകുന്നു എന്നു നാം ഓർക്കേണ്ടതാണ്.

എന്നാൽ മനഃശ്ശബ്ദം മനസ്സിന്റെ അംശമായ ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രജ്ഞ, വികാരം അല്ലെങ്കിൽ നിർദ്ദേശം എപ്പോഴും പ്രബലമായിരിക്കണം (ബോധത്തിൽ ഉണ്ടാ

യിരിക്കണം) എന്നു നിർബന്ധമില്ല. ഒരു രൂപയ്ക്കു പതിനാറു വിലമാണ് എന്നുള്ള സംഗതി, ഇതു വായിക്കുന്ന ആളിന്റെ മനസ്സിന്റെ പ്രജ്ഞയിൽ ഉള്ളതാണ് എന്നിരിക്കാലും, ഇതു വായിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ ആ പ്രജ്ഞ (പ്രബുദ്ധമല്ലാതിരുന്നു) പഠിതാവിന്റെ ബോധത്തിൽ ഇല്ലായിരുന്നു, എന്നു ഞാൻ കരുതുന്നു. “ഓണത്തിന് വരുത്തുപ്പേരി ഉണ്ടാക്കുക കേരളത്തിൽ സാധാരണമാണ്.” ഈ പ്രജ്ഞയും ഈ ഗ്രന്ഥം വായിക്കുന്ന സന്ദർഭത്തിൽ വായിക്കുന്ന ആളിന്റെ മനസ്സിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നിലും ബോധത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കാൻ ഇടയില്ല. മനസ്സിന്റെ ഘടകങ്ങളായ പ്രജ്ഞ, വികാരം, നിർദ്ദേശം എന്നിനുകൾ ബോധത്തിൽനിന്നു പലപ്പോഴും താണു മറഞ്ഞു നിൽക്കാനിടയുണ്ട് എന്നതിന്നു ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളെ വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. ഇങ്ങനെ ഭൂത നിൽക്കുന്ന പ്രജ്ഞകൾ മുതലായവയും മനസ്സിന്റെ അംശങ്ങൾ തന്നെ. ആയതിനാൽ മനസ്സ് എന്നതിന് മുൻപറഞ്ഞ വിവരണത്തെ ഇങ്ങനെ വികസിപ്പിക്കാം. ബോധത്തിൽ ഇപ്പോൾ ഉള്ള വയം ഭൂതത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്നവയും ആയ പ്രജ്ഞകൾ, വികാരങ്ങൾ, നിർദ്ദേശരീതികൾ എന്ന വാസ്തവങ്ങളുടെ സമുദായമാകുന്നു മനസ്സ്. മനസ്സ് എന്താണെന്ന് ഇവിടെ വിവരിക്കുന്നില്ല; തത്ത്വചിന്തകന്മാരുടെ ഇടയിൽ, ആ ഭാഗം ഇന്നും ഒരു വാദവിഷയമാണ്. പ്രജ്ഞാമാറ്റമായും വികാരമാറ്റമായും നിർദ്ദേശമാറ്റമായും താതൊന്നു പ്രത്യക്ഷമാകുന്നു, അതിനെ വിഭജനമാർ മനസ്സ് എന്നു പറയുന്നു.

പ്രവൃത്തി എടുക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ മനസ്സും ശരീരവും എന്നു താഡമായി സംബന്ധങ്ങളായിരിക്കുന്നു

എന്നുള്ള സംഗതി മിക്കവാറും അറിഞ്ഞുകൂടാത്തതാകുന്നു. എന്നാൽ അതുകൾ തമ്മിലുള്ള സംബന്ധപ്രകാരങ്ങളെ പ്രത്യക്ഷീകരിക്കുവാൻ വലിയ പ്രയാസമില്ല. നമ്മുടെ നിർദ്ദേശങ്ങളെ അനുസരിച്ച് (എന്നു പറഞ്ഞാൽ മനസ്സിനെ അനുസരിച്ച്) കൈകാര്യം ചെയ്ത പണി എടുക്കുന്നതും, സന്തോഷം, സന്താപം, കോപം, ദയ, അസുഖ മുതലായ വികാരങ്ങളെ അനുസരിച്ച് (എന്നു പറഞ്ഞാൽ മനസ്സിനെ അനുസരിച്ച്) ചല്ലിന്മേൽനിന്നു ചിരി മാറുക (ചിരിക്കുക), കണ്ണുനീർ ഒഴുകുക, മുഖമാംസം മുറുകുക, മുഖമാംസം അയയുക, മുഖവണ്ണം മാറുക എന്നിങ്ങനെ രീതിഭേദങ്ങൾ ഉണ്ടാവുന്നതും, ഉത്രമായ വിചാരം തലവേദനയെ ഉത്ഭവിപ്പിക്കുന്നതും, മനസ്സ് ശരീരത്തിന്മേൽ പ്രവർത്തിക്കും എന്നുള്ളതിന്നു ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്. അതുപോലെ തന്നെ നമുക്കു ശരീരം ക്ഷീണിക്കുകയോ, വിഷവായു ശ്വസിക്കുകയോ ചെയ്ത മനുഷ്യൻ മനസ്സിനെ പ്രവർത്തിപ്പിക്കുവാൻ അശക്തനാണ് എന്നുള്ളത്, ശരീരരോഗമായ മനഃശക്തികളെ കെടുക്കുന്നു എന്നുള്ളത്, ദൈവങ്ങളുടെ ശരീരപ്രവേശം മനഃസ്ഥിതിയെ രൂപാന്തരം ചെയ്യുന്നു എന്നുള്ളത്, ദൈവത്തിന്റെ സ്ഥിതി മനസ്സിനെ ആശാസനോഷ്ഠസംപൂർണ്ണമായതോ, നിരാശാസന്താപസംപൂർണ്ണമായതോ ആക്കുന്നു എന്നുള്ളത്—എന്നിതുകളൊക്കെയും, ശരീരം മനസ്സിന്മേൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്നുള്ളതിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളാണ്. ഇതുകളെ ഇങ്ങനെ എടുത്തെടുത്തു കാണിക്കുമ്പോൾ അനുഭവിക്കുന്നവരിൽ പലരും ഇതുകളെ സ്മരിക്കുകയോ, അല്പാപന കാര്യത്തിൽ ഉപദേശിക്കുകയോ സാധാരണ ചെയ്യാറില്ല.

വൻ

ബാലന്മാരുടെ മനസ്സും ശരീരവും വളർന്നു ചുവയല്ല. ആയതിനാൽ അവരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ശരീരം മനസ്സിനേയും മനസ്സ് ശരീരത്തേയും അന്യോന്യം അധികം ചലിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. ഒരു അടി ഏറ്റാൽ അശ്രുധാരാനിരോധം ചെയ്യുന്നതിനോ, ഒന്നു ഭയപ്പെടുമ്പോഴാൽ മനസ്സിനെ ശരിയായി നിർത്തുന്നതിനോ ബാലന്മാർ സാധാരണ ശക്തന്മാരല്ല. ശരീരവും മനസ്സും അന്യോന്യം സംബന്ധമുള്ളതുകളാണ്. ആ സംബന്ധത്തിന്റെ വ്യാപാരപ്രകാരങ്ങളെ അല്പാപകന്മാർ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതും തന്നെ.

IX

ആഹാരം

ഫലിതപുരം ശാസ്ത്രീയവിഷയങ്ങളെ പ്രതിപാദിക്കുന്ന സരസ് ഗദ്യലേഖനകർത്താവായ ഡാക്ടർ കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള മനുഷ്യരുടെ ആരോഗ്യപരിപാലനത്തിൽ അവരുടെ ഭക്ഷണസാധനങ്ങൾക്കും അറിയപ്പെടുന്ന രീതികൾക്കും ഒരു പ്രധാന പങ്കുണ്ട് എന്ന് ഈ ലേഖനത്തിൽ വിശദീകരിച്ചിരിക്കുന്നു]

ആധുനികപരിഷ്കാരവലയത്തിൽ പെട്ട നട്ടംതിരിയുന്ന മനുഷ്യർക്ക് സ്വസ്ഥതരകാലികൾ ലഭിക്കുന്നത് അവരുടെ ദൈനംദിനീയവീഥിമാർഗ്ഗമാണെന്നു സംശയമന്വേപരയാവുന്നതാണ്. വായ്മുതൽ നീണ്ടുകിടക്കുന്ന പ്രസ്തുത സജീവപാതയുടെ രണ്ടറ്റത്തും സ്ഥാപിതമായിരിക്കുന്ന 'ഭോജനശാലകളും' പരിസരങ്ങളും മനുഷ്യന്റെ ആരോഗ്യമുൻസിപ്പാലിറ്റിയുടെ യാഥാർത്ഥ്യവസ്ഥയെ വ്യക്തപ്പെടുത്തുന്നു. പ്രകൃതിനിയമവൈരികളായുപജീവിക്കുന്ന ആധുനിക മനുഷ്യർ, അവരുടെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ, ഈ 'ഭോജന'ങ്ങളെ "സൂചിപ്പിക്കുന്ന"തുല്യമാക്കി, പാതയെ നാരകസാമ്രാജ്യത്തിലേക്കുള്ള 'പെരുവഴി'യാക്കി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തിയതിൽ ആർക്കും കണ്ണിതത്തിനോ അതുതത്തിനോ അവകാശമില്ല. സാമാന്യബുദ്ധി (Common sense) എത്ര തന്നെ മുറവിളി കൂട്ടിയാലും പരിഷ്കാരമത്സരപ്രമത്തരായി, സുഖലോലുപരായി, Society (സമുദായം) എറിക്കുറുന്ന് ഇത്യാദി നിരന്തരങ്ങളായ പരിഷ്കൃതശൃംഖലകളാൽ ബന്ധിതരായി, കാലം

കഴിക്കുന്ന പ്രാപഞ്ചികബുദ്ധിക്ക് യാതൊരുണർവുമുണ്ടാക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ലതന്നെ. വാഹനം ഏതു തന്നെയാകിലും വേണ്ടില്ല; വഴിയുടെ സ്ഥിതി എത്ര പരിതാപവമാകട്ടെ, ടോൾ കൊടുത്താൽ ഏതിനും സഞ്ചാരസ്വാതന്ത്ര്യം ലഭ്യമാണ്. പക്ഷെ, ഈവിധം മനുഷ്യരുടെ “ആരോഗ്യടോൾ” എത്ര കാലം കൊടുപ്പാൻ സാധിക്കുമെന്നുള്ള കാര്യം മാത്രമെങ്കിലും ഗൗരവമായ ആലോചനയ്ക്കു വിഷയീഭവിക്കേണ്ടതാണ്.

ആരോഗ്യജീവിതത്തിൽ എത്രയോ മഹത്തായ സ്ഥാനമാണ് ദഹനേന്ദ്രിയവീഥിയുടെ പ്രവേശനദ്വാരമായ ‘വായ്’ അർഹിക്കുന്നതെന്നു പറയണമെന്നില്ല. ഈ വീഥിയുടെ രണ്ടറ്റവുംപോലെ (അതായത് വായും, ഗുദവും) അശുദ്ധവും, വൃത്തിഹീനവുമായ മറ്റു ദേഹഭാഗങ്ങൾ ഒന്നുതന്നെയില്ല. നിത്യവും, ശുഷ്കാന്തിപൂർവ്വം ശുചിപ്പെടുത്താതിരുന്നാൽ മാലിന്യങ്ങൾ വർദ്ധിച്ചു കെട്ടിക്കിടന്നു ഭക്ഷിച്ചുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുന്ന അസുഖങ്ങൾക്കു തിരില്പ. തന്നെത്തന്നെയും പാർശ്വവർത്തികളേയും ഒന്നുപോലെ ഭരിതമനുഭവിപ്പിക്കാൻ മറ്റൊരംഗത്തിനും ഇത്രയ്ക്കു സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

അധരകവാടങ്ങൾ തുറന്നുകമേ പ്രവേശിച്ചാൽ ഏതൊന്നിനും, ദ്വാരപാലന്മാരായ 32 ദന്തവീരന്മാരുടേയും സമ്മർദ്ദനപരിശോധനകൾക്കു ശേഷമേ പിന്നീടുള്ള യാത്ര സാധിക്കയുള്ളൂ. എന്നാൽ, പല്ലുകൾ പുഴു പിടിച്ചും, ഇത്തിൾ നിറഞ്ഞും, അടന്നും, ഇളകിയും ഇരിക്കയാണെങ്കിൽ, സമ്മർദ്ദനവേളയിൽ പല്ലുകളിലുള്ള മലിനതകൾ ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങളിൽ കലന്ന് ആമാശയ പക്വപാശയങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ച് അവയേയും വിഷലിപ്ത

മാക്കിത്തീർക്കുന്നു. ഇനിയും ആഹാരസാധനങ്ങളിൽ ഒരു കഷണം കേടുപിടിച്ച പല്യകൾക്കിടയിൽപെട്ടു ഭുവിച്ച്, വായിലുള്ള അനേകതരം അണുക്കൾക്ക് ആഹാരമായി തീരുകയും, അതിനാൽ പല്യകൾക്കു കൂടുതൽ കേടിനിട വരുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. കൂടാതെ, പുഴുപെട്ട ശക്തിക്കു യം ഭുവിച്ച പല്യകളിൽനിന്നും ചില ദ്രവ്യങ്ങൾ ക്രമേണ മോണയിൽ വ്യാപിച്ച്, നാം സാധാരണയായറിയുന്ന *Pyrrhorea* (പയോറിയ) അല്ലെങ്കിൽ മോണപുഴുപ്പായും പരിണമിക്കുന്നു. എന്നാൽ മൃഗജാലങ്ങളിൽ വച്ചു പരിഷ്കൃതമനുഷ്യനും മാത്രം ഭന്തരോഗങ്ങൾ (പുഴു, പയോറിയ) ബാധിച്ചുകാണുവാനുള്ള കാരണമെന്തെന്ന് ഈയവസരത്തിൽ ചിന്തിക്കുന്നത് അസ്ഥാനത്തിലാകയില്ല. കാരണം ഏറ്റവും നിസ്സാരമായ ഒന്നാണ്. അതായത്, സർജീവികളിലും വച്ചു ബുദ്ധിമാനായ മനുഷ്യനും മാത്രമേ അവന്റെ ശരിയായ ആഹാരപദാർത്ഥമെന്തെന്നു തിരിച്ചറിവാനുള്ള ശക്തിക്കുറവുള്ളൂ. പ്രകൃതി കൃപാപൂർവ്വം അറിഞ്ഞു നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള ആഹാരസാധനങ്ങൾ മാത്രം ഭക്ഷിച്ചു തൃപ്തിപ്പെട്ടിരുന്നുവെങ്കിൽ, മനുഷ്യനും ഭന്തരോഗങ്ങൾ കൂടാതെ തന്നെ ജീവിക്കാമായിരുന്നു. ഗ്രൂപപ്രദേശങ്ങളിലും മറ്റും വസിക്കുന്ന മൃഗപ്രായമായ എസ്കിമോ, മാവോറിസ് എന്നിവരുടെയിടയിൽ ഭന്തരോഗങ്ങൾ കേട്ടറിഞ്ഞിട്ടുപോലുമില്ല. അവരുടെ ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം പ്രകൃതി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളവയും, പരിഷ്കാരജന്യമായ പാചകവിദ്യകളാൽ ഫലശൂന്യമാക്കപ്പെടാത്തവയുമാണെന്നു കാണാം.

പ്രകൃത്യം സരണമായ ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങൾക്കുള്ള പ്രത്യേകത അവ എന്തുതന്നെയായിരുന്നാലും ഉമിനീർ

ധാരാളം പ്രവഹിപ്പാൻ സഹായിക്കുന്നു എന്നുള്ളതാണ്. പുരാതനമനുഷ്യന്റെ ആഹാരങ്ങളെക്കുറിച്ച് പര്യാലോചിക്കുമ്പോൾ ഈയൊരു ഗുണം വിസ്മരിക്കാൻ പാടില്ല. പല്ലിനേയും അവയ്ക്കുണ്ടാകാവുന്ന രോഗങ്ങളേയും സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ഉമിനീരിനുള്ള പ്രാധാന്യത്തെപ്പറ്റി ഒരുവരും ശരിയായി ധരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഉമിനീരിൽ (Ptyalin) ടൊലിൻ എന്നൊരു സാധനമുണ്ടെന്നും, അത് ആഹാരത്തോടു യോജിച്ച് ആമാശയപകുപാശയങ്ങളിൽ പ്രവേശിച്ച് അനന്തരം ദഹനത്തെ സഹായിക്കുന്നുണ്ടെന്നും മാത്രമേ മുഖ്യമായി ഏവരും ഗണിച്ചിട്ടുള്ളൂ. ഉമിനീരിന്റെ പ്രസ്തുത കൃത്യത്തിന്റെ പ്രാധാന്യതയെ ഇവിടെ വിഗണിക്കുകയോ നിഷേധിക്കുകയോ ചെയ്യേണ്ട ആവശ്യമില്ല. എന്നാൽ ഇതിലുപരിയായിട്ടുള്ളത് ഉമിനീരിന്റെ ദന്തധാപനശക്തിയാണ്. കണ്ണനീർ നയനങ്ങളെ എന്നുവണ്ണം ഉമിനീർ, വാ, പല്ല് ഇവയെ സദാ ശുചിപ്പെടുത്താനുദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു ദ്രാവകമാണ്. പ്രസ്തുത കൃത്യനിർവ്വഹണത്തിനുള്ള സാധനങ്ങളാണ് ഉമിനീരിലധികമായുള്ളത്. മനുഷ്യനു മൂന്നു ജോടി ഉമിനീർസ്രവങ്ങളുണ്ട്. ഇതുകളിൽ നിന്നും ദിനംപ്രതി അനേകമിടങ്ങഴി നീരോളം വായിലേക്കു പ്രവഹിക്കുന്നു. രാപകൽ വൃത്യസ്തംകൂടാതെ ഉമിനീർ ഒഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ചില പ്രത്യേക സാധനങ്ങൾ കാണുമ്പോഴും വായിലിടുമ്പോഴും (ചിലർക്കു മണക്കുമ്പോഴും ഓർമ്മിപ്പിൽതന്നെയും) ഉമിനീർ കൂടുതലായി പ്രവഹിക്കുന്നു. മറ്റു ചില പദാർത്ഥങ്ങൾ ഈ പ്രവാഹത്തെ തടയുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതും ഓർക്കേണ്ടതാണ്. റൊട്ടി, നൈ, ചായ, മാംസം ഇത്യാദികൾ

ഉമിനീരിനെ കുറയ്ക്കുകയാണു ചെയ്യുന്നത്. ഇതിൽനിന്നും പ്രകൃത്യായുള്ള ദന്തസംരക്ഷ, ആഹാരത്തിനനുയോജിച്ചിരിക്കുമെന്നു തെളിയുമെല്ലാം. അതായത് പാചകം ചെയ്തും മറ്റും പ്രകൃത്യായുള്ള ഗുണങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടാത്തതായ ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങളാണു് നമുക്കും നമ്മുടെ പല്ലുകൾക്കും അത്യാവശ്യമെന്നു ധരിക്കണം.

മനുഷ്യൻ സകല ജീവികളുടേയും ചക്രവർത്തിപദം ലങ്കരിച്ചിരുന്നത്, അവൻ പ്രകൃതിദത്തമായ വിററാമിൻ കലൻ ആഹാരങ്ങൾ അനുഭവിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോഴാണ്. എപ്പോഴെങ്കിലും, ഏതു വിധമെങ്കിലും അവൻ ആ സ്ഥിതിയിൽ നിന്നും അധഃപതനമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അതു് അവന്റെ ലൌകിക സുഖാനുഭവങ്ങളെല്ലാംതന്നെ ആഹാരരീതിയിൽ വരുത്തിക്കൂട്ടിയ വൃത്യാസംകൊണ്ടു മാത്രമാണു്. സ്വാദിനു വേണ്ടി മാത്രം ക്രമേണ അവൻ ആഹാരങ്ങളിലുള്ള വിററാമിൻ കുറച്ചു കുറച്ചു, ഇപ്പോൾ ഒട്ടുതന്നെയില്ലെന്നുള്ള മട്ടിലാക്കിത്തീർത്തു. ഈ കുറഞ്ഞൊരു കാലത്തിനിടയിൽ വല്ല നാട്ടിൻപുറങ്ങളിലുമൊഴിച്ചു, ഇതു് അതിന്റെ മുർദ്ധന്യത്തെ പ്രാപിക്കാനും ഇടയായി. മനുഷ്യനുണ്ടാവുന്ന രോഗങ്ങൾ സകലതും അണുക്കൾമൂലമാണെന്നും, അവയെ നശിപ്പിക്കുവാനും തന്മൂലം രോഗനിവാരണത്തിനുമുള്ള ഏകമാർഗ്ഗം ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങൾ നല്ലപോലെ പാചകം ചെയ്യുന്നതാണെന്നും ഉള്ള ധാരണകൂടിയായപ്പോൾ എല്ലാം ശരിയായി. തൊട്ടിൽ മുതൽ ശുശ്രൂഷ വരെ മനുഷ്യർക്കുള്ള ആഹാരങ്ങൾ എല്ലാത്തന്നെ “കണിശമായും, ശരിയായും” പാചകം ചെയ്യാതെ ഉപയോഗിക്കാനേ പാടില്ലെന്നുള്ള പതനത്തിലെത്തി. ശിശുക്കൾക്കു

മുലപ്പാൽ കൊടുക്കുന്നതുതന്നെ മുലക്കണ്ണുകൾ ചുട്ടലോഷ്യനിൽ വൃത്തിയാക്കി കഴുകിയതിനു ശേഷമേ പാടുള്ളൂ; മുല കുറന്നു പാലെടുത്തു തിളപ്പിച്ചു മാത്രമേ കുട്ടികൾക്കു കൊടുക്കാവൂ എന്നു വിധിക്കാത്തതു് ഭാവി ജനതയുടെ മഹാഭാഗ്യമായി കരുതാം. അണുശാസ്ത്രം (bacteriology) പഠിച്ചുകഴിഞ്ഞതു മുതൽ തുവാല മുക്കിൽ നിന്നു് എടുക്കാനേയും, മാമ്പഴം, ചക്കപ്പഴം, സാധാരണ വാഴപ്പഴം ഇതുകളെല്ലാം തിളപ്പിച്ചും, സകല സാധനങ്ങളും ചൂടായിട്ടും ആഹരിച്ചിരുന്ന വൈദ്യയോഗ്യന്മാരുള്ളപ്പോൾ മറ്റുള്ളവരുടെ കഥ എന്തായിരിക്കും! ആകപ്പാടെ, തൊട്ടിൽ ശുശ്രൂഷത്തിനു് ഏറ്റവും അടുത്തുതന്നെ കൊണ്ടു പ്രതിഷ്ഠിച്ചെന്നു ചാറഞ്ഞാൽ മതിയല്ലോ.

പുതിയ പുതിയ രോഗങ്ങൾ ഒട്ടുകയും ഏതെങ്കിലും ഒരു വിധത്തിൽ വിറ്റാമിന്റെ അഭാവം മൂലം ഉണ്ടാകുന്നവ (deficiency diseases) ആണെന്നു വിചാരിക്കുന്നതിൽ വലിയ അബദ്ധമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. വിറ്റാമിന്റെ കുറവു മൂലം ദേഹത്തിനുണ്ടാവുന്ന രോഗനിവാരണശക്തിയുടെ സ്തനത നിമിത്തം രോഗബീജവൈരിസഞ്ചയം ഒന്നോടെ എതിർത്തു നിഷ്പ്രയാസം മാനുഷദേഹത്തെ കീഴടക്കുന്നു. യഥാർത്ഥകാരണമറിവാൻ പാടില്ലാഴികയാലും, ചികിത്സ കണ്ടുപിടിക്കാഴികയാലും “ദേഹപ്പൊത്തവ”യെന്നുള്ള മുദ്രാവാക്യത്തോടുകൂടി, സാവധാനമെങ്കിലും നിശ്ചിതവൈരാഗ്യസമേതം, ജനതയിൽ വ്യാപിച്ചിട്ടുള്ള അനേകതരം “കമ്ബ്യോധികളെ” പറ്റി ഭിവാന്ദിതം ഭീഷ്മചിന്തനം ചെയ്തുകൊണ്ടു് എണ്ണയും സമയവും തലയും ചുങ്കച്ചു ചൂണു്ക്കുന്ന ശാസ്ത്രാനുപ്രതിഷ്ഠകൾ, അവരുടെ ഗവേഷണശാല വിട്ടു കരേണമെ

ങ്കിലും അടുക്കളയിൽ അന്വേഷിച്ചാൽ, അവയ്ക്കു തക്കതായ കാരണങ്ങളോ, പ്രകൃതിയെ പ്രസാദിപ്പിച്ചാൽ ചില്ലറ ശേഷധങ്ങളോ, നിവാരണമാർഗ്ഗങ്ങളോ കണ്ടു പിടിച്ചു പക്ഷേ ജനസാഹചര്യം വരുത്താമായിരിക്കാം!

മനുഷ്യന്റെ ആരോഗ്യജീവിതത്തിന് ആവശ്യമുള്ള സകലതും പാകം ചെയ്യാത്ത പദാർത്ഥങ്ങളിൽ പ്രകൃത്യാ തന്നെ പേണ്ടുവോളവും, അതിൽ കൂടുതലും, ഉണ്ടെന്നു നിസ്തർക്കം സമ്മതിക്കാം. ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങൾ പാകം ചെയ്താൽ അവയിൽ മനുഷ്യാരോഗ്യത്തിന് ആവശ്യമായ വിറ്റാമിൻ നഷ്ടപ്പെടുപോകുന്നതുകൊണ്ടുതന്നെ, മനുഷ്യർ പാകം ചെയ്യാത്ത ആഹാരങ്ങൾ കൊണ്ട് ഉപജീവിച്ചുകൊള്ളണമെന്നുള്ളതാണ് പ്രകൃതിശാസനയെന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്താം. എന്നാൽ പാകം ചെയ്ത സാധനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതുകൊണ്ടു വലിയ ദോഷങ്ങളൊന്നും വരാനില്ല. പക്ഷേ അസ്ഥാനത്തും, സകല സ്ഥാനത്തും ഉപയോഗിക്കരുതെന്നുള്ളതു. അവയെ മദ്യം, പുകയില എന്നീ സാധനങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താം. മിതമായി ഉപയോഗിച്ചാൽ യാതൊരു ദോഷവുമില്ല. അവയിൽ നിന്ന് ആശിക്കാവുന്ന ഏറ്റവും വലിയ ഗുണം യാതൊരു ദോഷവും വരുത്തരുതെന്നുള്ളതു മാത്രമാണ്. മദ്യം, പുകയില എന്നിവ രണ്ടും മനുഷ്യസമുദായത്തിനു വരുത്തിക്കൂട്ടുന്ന ആരോഗ്യഹാനിയെപ്പറ്റിയുള്ള മുറവിളി കൊണ്ട് വായുമണ്ഡലം മാറ്റാലിക്കൊള്ളുന്ന ഇക്കാലത്ത്, പരിഷ്കാരനിമിത്തമായ പാചകവൃത്തി കാട്ടിക്കൂട്ടുന്ന കടംകൈകളെപ്പറ്റി ആരുമേതും അറിയുന്ന ഭാവമേയില്ല.

ചാകും ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് ആഹാരസാധനങ്ങളിലുള്ള സകല വിററമിനും നഷ്ടപ്പെട്ട് വെറും 'ചവറ' മാത്രമേ ശേഷിക്കുകയുള്ളൂവോ, എന്നു ചോദിച്ചേക്കാം. കറേ വിററമിൻ അതിൽ ശേഷിക്കാതെ തരമില്ല. അല്ലാത്തപക്ഷം മനുഷ്യനും അപരന്റെ പരിഷ്കാരവും ഇതിനു മുമ്പുതന്നെ നാമാവശേഷമാകുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, പാചകവിദ്യയിൽ വരുത്തിക്കൂട്ടുന്ന ഓരോ പരിഷ്കാരവും ശേഷിച്ച വിററമിൻപോലും നഷ്ടപ്പെടുത്തുകയാണു ചെയ്യുന്നത്. നമ്മുടെ മുൻസിപ്പാലിറ്റികളും, വിളക്കുവയ്ക്കലും, ബോർഡുസ്ഥാപനവും, നഗരശുചീകരണവും, കായികവിനോദങ്ങളും, മധുവർജ്ജനവും, വൈദ്യശാലകളും മറ്റും കൊണ്ട്, വ്യക്തികൾക്കു പുകഴ്ത്തും, സാമാന്യേന ഒരു കാഴ്ചയുണ്ടാക്കാമെന്നല്ലാതെ, ജനതതിക്കു ശരിയായ ആരോഗ്യജ്ഞാനമുണ്ടായി, സമസ്തജീവരക്തത്തിലുള്ള ആശ കറങ്ങൂ, പ്രകൃത്യസന്ദേശമായ ജീവിതം നയിക്കാതിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം, അവരുടെ ആരോഗ്യപ്രവാഹം കീഴോട്ടേക്കുതന്നെയുവാനേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ.

ഇപ്പോഴുള്ള രീതി ആകമാനം തൃജിച്ചു പ്രകൃത്യസന്ദേശമായ ഒരു ആഹാരരീതി അനുവർത്തിക്കുവിധം ജനങ്ങളെ മാനസാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതിലുള്ള വിഷമതകൾ സീമാതീതങ്ങളാണ്. ഭേദരക്കയ്ക്കും ആരോഗ്യത്തിനുമായി മാത്രം മത്സ്യമാംസാദികൾ നിത്യം വിശ്വസിച്ചു ആഹരിക്കുന്നവരോട്, അവ ഉപേക്ഷിച്ചു സസ്യഫലാദികളും, വെണ്ണ, തൈര് ഇത്യാദികളും മാത്രം ഭജിക്കുന്നതാണ് ഭേദത്തിന് ഏറ്റവും ഉപയുക്തമെന്നു പറഞ്ഞുപോയെങ്കിൽ, പറയുന്നയാളിന്റെ തലയിൽ

“സൂത്രം” എല്ലാം ഉറപ്പായിരിക്കുന്നോ എന്നു പരിശോധന ചെയ്യാതെ വിട്ടയച്ചാൽ കൃതാത്മനാവാം. മറിച്ച്, സമ്പ്രദേശകളെ മാംസഭക്ഷകളാകാൻ ഉപദേശിക്കയാണെങ്കിൽ, അവർക്ക് അതോടുള്ള അറപ്പുകൊണ്ടുള്ള വെറുപ്പ് പ്രദർശിപ്പിക്കുമെന്നല്ലാതെ ഉപദേഷ്ടാവിന്റെ ബുദ്ധിസ്ഥിരതയെപ്പറ്റി സംശയിക്കയില്ല. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലെപ്പോലെ ശവമാംസംകൊണ്ടു മാത്രം ഉപജീവിക്കുന്ന “സുഖിമാന്മാർ” നമ്മുടെ നാട്ടിൽ ഭർത്തൃഭവമായിരിക്കുന്നതുതന്നെ വലിയ ഒരു ആശ്ചര്യമാണ്. മനുഷ്യനു മാംസം ഭജിക്കാനവകാശം ലേശമെങ്കിലുമുണ്ടെങ്കിൽ, അത് അവന്റെ ദേഹം നല്ലപ്പോലെ അലുപാനിപ്പിച്ചു തന്നത്താൻ നായാടി സമ്പാദിച്ച മാംസം മാത്രമാണ്. അല്ലെങ്കിൽ അവൻ അതുപോലുള്ള വ്യായാമം ദിനംതോറും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കണം.

പക്ഷേ, ഇപ്രകാരം അവകാശം സമ്പാദിച്ച ഒരു വനായാലും അതനുഭവിക്കുന്നത് പ്രകൃതി നൽകിയ രൂപത്തിൽ തന്നെ വേണംതാനും. എന്നാൽ ശരിയായ ദേഹാലുപാനവും വ്യായാമവും നിത്യമുള്ളവർക്ക്, മാംസമില്ലെങ്കിൽ യാതൊരു കുറവുമില്ലെന്നു ചില പ്രസിദ്ധ ഭാരതീയമല്ലന്മാരുടെ ജീവിതചരിത്രം വിളിച്ചു പറയുന്നുമുണ്ട്. ഈ സ്ഥിതിക്കും മാംസങ്ങൾ മനുഷ്യന്റെ ആഹാരലിസ്റ്റിൽ നിന്നും വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുന്നത് അനുചിതമായിരിക്കയില്ല. വേണമെങ്കിൽ, നിർബന്ധമെങ്കിൽ, ചിലപ്പോഴെല്ലാം അവന്റെ രുചിഭേദത്തിനു വേണ്ടി, മാംസങ്ങൾ കഴിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. ഒരിക്കൽ വല്ല വിധേനയും മാംസാഹാരങ്ങൾ ത്യജിക്കാൻ സാധിച്ചെങ്കിൽ പിന്നീട് അതിൽ വലിയ അഭിരുചി അവർക്കുണ്ടാവുന്നതായി

സാധാരണ കാണാറില്ല. പക്ഷെ, ഒരിക്കലെങ്കിലും ഉപേക്ഷിച്ചുകിടപ്പേ ഇതു സാധിക്കയുള്ളൂ? മാംസാഹാരങ്ങൾ, പ്രത്യേകിച്ചും പാകംചെയ്തവ നമ്മുടെ ദേഹനേന്ദ്രിയങ്ങളുടെ ഉദ്ദീപനശക്തിയെ വളർത്തുന്നു, സ്വാഭാക്രമം, അമിതഭക്ഷണത്തിനു സഹായിക്കുന്നു. സദാനേരം ഉദ്ദീപനശക്തിയെ പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ദേഹനേന്ദ്രിയങ്ങൾക്കു പെട്ടെന്നു നഷ്ടമാകുമ്പോൾ പല മാതിരി അസുഖങ്ങൾക്കും ഇടവരുന്നു. രുചിക്കുറവു കൊണ്ടു ഭക്ഷണത്തിനുള്ള ആസ്വാദ്യത കുറയുന്നു. വയറു നിറയുന്നതിനാലുള്ള തൃപ്തിയും നഷ്ടപ്പെടുന്നു, ക്ഷീണം തോന്നിപ്പിക്കുന്നു, എന്നുവേണ്ട സകലതും കഴിപ്പം തന്നെ. കുടി നിറുത്താൻ ശ്രമിക്കുന്ന മദ്യപാനിയെപ്പോലെ, മാംസാഹാരം നിറുത്താനുദ്ദേശിക്കുന്ന മാംസഭോജിയും, അതു വീണ്ടും തുടരേണ്ട ആവശ്യകതയെ പുരസ്കരിച്ച് ഒരു പതിനായിരം കാരണങ്ങൾ ഹാജരാക്കുന്നു. മാംസം തൃജിച്ചതിനാൽ വലിയ ക്ഷീണം തോന്നിക്കുന്നു. അതെ, ആദ്യമെല്ലാം നിശ്ചയമായും ക്ഷീണം തോന്നിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. മാംസം ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ ആരോഗ്യം കൂടുതലായിരിക്കുന്നു. അതും ശരി. പക്ഷെ താൽക്കാലികമായ ഈ ആരോഗ്യം എത്രനാൾ നിലനില്ക്കുമെന്ന് ആരറിയുന്നു! മാംസമില്ലാഴികയാൽ വിശപ്പും രുചിയും കുറയുന്നുവെന്നും വാദിക്കാം. അതും അടിസ്ഥാനരഹിതമല്ല. ഭക്ഷിക്കാൻ ആരംഭിക്കുന്നതോടുകൂടി വിശപ്പുണ്ടാക്കാനുള്ള ശക്തിയും, അമിതഭോജനത്തിനുള്ള ഒരു പ്രത്യേകതയും മാംസാഹാരങ്ങൾക്കു മാത്രമുള്ളതാണ്. പാചകം ചെയ്യാത്ത സസ്യാഹാരങ്ങളും, പഴങ്ങളും, വെണ്ണ, തൈര് ഇत्याദികളും ഒരുവൻ എത്ര തന്നെ ശ്രമിച്ചാലും അമിതമായി കഴിക്കാനിടവരികില്ല.

വേവിച്ച മംസത്തെപ്പറ്റി മുൻ പറഞ്ഞതെല്ലാം, പാകം ചെയ്ത ഏതുതരം പദാർത്ഥത്തെയും ബന്ധിക്കുന്നതാണ്. സസ്യാദികളും പാകം ചെയ്യുന്നതുകൊണ്ട് അവയിലുള്ള വിറ്റാമിൻ മിക്കവാറും നഷ്ടപ്പെടുന്നു. പോരേങ്കിൽ അവയെ പാകംചെയ്യുന്നത് കഴിയുന്നത്ര സാധ്യമാവത്തക്ക വിധത്തിലാണ്. അതിനാൽ അവയ്ക്കും ഭവനേന്ദ്രിയങ്ങളെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കാനുള്ള ശക്തിയുള്ളവകുന്നു. ആഹാരം കഴിക്കുന്ന ഒരാൾക്ക് അയാളുടെ പാചകൻ നൽകാവുന്നതിൽ പ്രഥമമായ ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റു്, അവൻ അയാൾക്കു വിളമ്പിയതും കൂടുതലും, അവശ്യമില്ലെങ്കിലും, കൊതികൊണ്ടോ അഥവാ ആത്തികൊണ്ടോ അകത്താക്കിയ ശേഷം, പാത്രങ്ങൾ 'വെച്ചു നക്കി' ഭക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് ഒരു ഏവയ്ക്കത്താലറിയിച്ചു്, ഇങ്ങനെയുള്ളതൊന്നു പൊതുവാൻ പരാശ്രയമന്വേഷിക്കുന്ന ഭാവം തന്നെയാണ്. തുച്ഛമായി പാകപ്പെടുത്താത്ത പക്ഷം ഇത്തരം ഒരു സർട്ടിഫിക്കറ്റു ലഭിക്കുവാനിടവരികയില്ല. നാം സാധാരണയായി വേണ്ടതിലധികം ആഹരിക്കുന്നുവെന്നുള്ളതു തർക്കമറ്റ സംഗതിയാണ്. ആരോഗ്യവാനായ ഒരുവൻ സാധാരണമായ പ്രകൃത്യാ ഹാരങ്ങൾ വേണ്ടുവോളം തൃപ്തി നൽകുന്നവയാണ്. അവൻ വിശപ്പോ, ഉദ്ദീപനശക്തിയോ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന്, ഏതു സാധനവും വേവിച്ചും, മസാല ചേർത്തും, മുളകരച്ചും, പുളി പിഴിഞ്ഞും മറ്റുമായിരിക്കേണ്ട. വിശപ്പുണ്ടാവാനുള്ള ശരിയായ മാർഗ്ഗം ഉപവാസം ഒന്നു മാത്രമാണ്. 'അമിതഭക്ഷണം' നാം പ്രകൃതിയോടു കാട്ടുന്ന ഏറ്റവും കഠിനമായ ദൈവരാധമാണ്. ഈ മഹാപാതകത്തിൽനിന്നും നമ്മെ രക്ഷിക്കുന്നതായാൽ ഉപ

വസിച്ചു ദൈവത്തോടു പ്രാർത്ഥിക്കുകയാണു വേണ്ടതു്. ഉപവാസം നമുക്കു വിശപ്പും തപിയും ആരോഗ്യവും നൽകുന്നു.

വിശപ്പില്ലാത്തപ്പോൾ ആഹാരം കഴിക്കുന്നതിൽ നിന്നുണ്ടാവുന്ന അനന്തരങ്ങൾ പലതാണു്. പരിഷ്കാരം മൂലം നമ്മുടെ ആഹാരസമയത്തെക്കുറിക്കുന്നതു ഘടികാരമാണു്; അല്ലാതെ വിശപ്പല്ല. ഔദ്യോഗിക 'റാങ്കി'ക്കു മണി പന്തടിക്കുമ്പോൾ ഇലയ്ക്കു മുമ്പിൽ ക്ഷീണമനസ്സു നായി ഹാജർ കൊടുക്കുന്നു. വിശപ്പില്ലെന്നു പിറുപിറുത്താ, വയറു തിരച്ചിയും, സങ്കടപ്പെട്ടും 'അതുമിതും' കറെ വാരി വയറിലാക്കുന്നു. യാതൊരു തൃപ്തിയുമില്ല. അന്നു മുഴുവനും മനസ്സുവെരില്ല, വിശപ്പുമില്ല, ഉന്മേഷമില്ല—സഭാ മന്ദിരത്തന്നെ മിഷും. വിശപ്പുണ്ടാവാൻ എന്നു പറഞ്ഞു് വല്ല "കാർബുറേറ്റർ" മരുന്നും കൊടുക്കുന്ന ഡാക്ടറും ചീത്തയായി; അന്നത്തെ ശോധനശ്രമങ്ങളും വിഫലം. ഒടുവിൽ കെട്ടിയ പെണ്ണിനു കഷ്ടകാലം! അല്ലാതെ ആരോടൊന്നു ചെയ്യാനാണു്? എന്നാൽ ആരെങ്കിലും ഈ സാധുവിനോടു വിശപ്പില്ലാത്തപക്ഷം ആഹാരം കഴിക്കരുതെന്നു പറയുമോ? അതുമില്ല. നേരേ മറിച്ച്, "വല്ലതും കുറച്ചു കഴിഞ്ഞു. അല്ലെങ്കിൽ ക്ഷീണമാവൂലേ"; "ഒന്നുകിൽ ഇതു്, അല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു കറെ" എന്താ! ആകപ്പാടെ കറെയെല്ലാം വലിച്ചുകയറും. പിന്നെയും വിശപ്പു നാശിപ്പിക്കുന്നു. വിശപ്പില്ലാത്തപ്പോൾ 'മുക്കിമുളി' ആഹരിക്കാൻ ശ്രമിക്കാതെ, പുരയ്ക്കു ചുറ്റും നാലുവട്ടം ഓടുകയോ, പത്തു കസത്തിടുകയോ ചെയ്തിരുന്നെങ്കിൽ എത്ര നന്നായിരുന്നു!! വിശപ്പുണ്ടായാലും ഇല്ലെങ്കിലും മണി അടിച്ചുപോയതുകൊണ്ടു് ആഹാരം

ത്തിന് ഒരുവെട്ടുമ്പോലെ ഒരു ഭോഷതപം ആരോഗ്യ ശാസ്ത്രദൃഷ്ടി മറെറാന്നില്ലതന്നെ. എങ്കിലും, നല്ല സുബോധവും, അറിവുമുള്ള അനേകായിരം ജനങ്ങൾ ദിനംപ്രതി ഇതു നത്തുന്നുമുണ്ട്.

വിററമിൻ നിറഞ്ഞ, പ്രകൃതിദത്തമായ, സാധാരണ ആഹാരപദാർത്ഥങ്ങൾ പല പ്രകാരേണയും ആരോഗ്യസന്ദായകങ്ങളാണ്. ഇതിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനമായത് പരിഷ്കൃതമനുഷ്യന്റെ ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സായ മലബന്ധ ബാധാപദ്രവം കൂടാതിരിക്കുകയാണ്. ആഹാരസാധനങ്ങളിലുള്ള വിററമിൻ മലശോധനയെ സഹായിക്കുന്നു. ധാരാളം വിററമിൻ ഉണ്ടെങ്കിൽ കടൽ സ്വയമേവ തൃപ്തിയാംവണ്ണം വി.സജ്ജനകൃത്യം നിവ്ഹിച്ചുകൊള്ളും. ഇതില്ലെങ്കിൽ എല്ലാത്തരം ഭേദിതേഷധങ്ങളും, ഗുളികകളും, എണ്ണകളും, ബൽട്ടും, തിരുമും സകലതും ഉപയോഗശൂന്യം തന്നെ. പത്തും മുപ്പതും കൊല്ലമായി ദിവസംപ്രതി കിടക്കുമ്പോൾ എന്തെങ്കിലും ഗുളികയോ ലേഘ്യമോ സേവിച്ചാൽ മാത്രം ഒരുവിധം ശോധന നിവ്ഹിച്ചു നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നവർക്ക്, വിററമിൻ ചേർന്ന ആഹാരങ്ങൾ കഴിക്കാനുപദേശിച്ചതുമൂലം യാതൊരു കഷ്ടതയും കൂടാതെ ശരിയായും ക്രമമായും നിത്യം ശോധനയുണ്ടായതായി പല അനുഭവങ്ങളുമുണ്ട്.

X

പൊതുജനാരോഗ്യം

[ഈ ലേഖനത്തിൽ ഗ്രാമശുചീകരണത്തെപ്പറ്റി സാമാന്യമായും സംക്ഷിപ്തമായും പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി തത്പരരും പ്രായോഗികവുമായ അറിവുള്ള ഡാക്ടർ കെ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള ഇംഗ്ലീഷിൽ എഴുതിയ ഒരു ലേഖനത്തിന്റെ തർജ്ജമയാണ് ചുവടെ ചേർക്കുന്നത്]

ഗ്രാമശുചീകരണം.

ശുചീകരണം (Sanitation) എന്നത് ആരോഗ്യകരമായ പരിസ്ഥിതി പരിപാലിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നതിനെ വിവരിക്കുന്ന ഒരു ശാസ്ത്രവും കലയും ആകുന്നു. പുറമേ നിന്നു തടവിക്കുന്ന സകല രോഗാഘാതങ്ങളേയും ചെറുക്കുവാൻ പ്രയോഗിക്കുന്ന സകല ഉപായങ്ങളും ശുചീകരണത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്. ശുചീകരണവും ആരോഗ്യശാസ്ത്രവും അഥവാ ഹൈജീനും തമ്മിൽ ജ്ജ്വലമായ ഒരു വിഭജനരേഖയില്ല. ഏങ്കിലും, ആരോഗ്യത്തിനും ദീർഘായുസ്സിനും സഹായകമാകുന്ന വിധം നിത്യ ശാരീരിക ജീവിത ചര്യകളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനു വേണ്ട ഉപദേശങ്ങൾ നൽകുന്ന ആരോഗ്യപരിപാലനശാസ്ത്രത്തിന്റെ വിഭാഗത്തിൽ ആരോഗ്യശാസ്ത്രം, അഥവാ, ഹൈജീൻ എന്ന പേര് നീക്കിവയ്ക്കുന്നത് നന്നായിരിക്കും. ശുചീകരണം പൊതുജനാരോഗ്യത്തിന്റെ (Public Health) ഒരു ഭാഗമാകുന്നു. ഇതിൽ രോഗനിവാരണവും ആരോഗ്യ

പരിപാലനവും സംബന്ധിച്ചുള്ള സകല സംഘടിതമായ സാമൂഹികപ്രവർത്തനങ്ങളും ഉൾപ്പെടും.

ശുചീകരണം മനുഷ്യശരീരത്തിന്റെ ആരോഗ്യപരിപാലനത്തിന് അനുകൂലമായ ബാഹ്യപരിതസ്ഥിതിയെ വച്ചു പുലർത്തിക്കൊണ്ടു പോകുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രത്തിന്റെ ഒരു വിഭാഗമാണെന്നു മേൽ പറഞ്ഞതിൽനിന്നും സ്പഷ്ടമാകുന്നുണ്ടല്ലോ. ഈ ശാസ്ത്രവിഭാഗത്തിന്റെ മൗലികങ്ങളായ ഉദ്ദേശങ്ങളെ ചുവടെ ചേർക്കുന്ന നാലു തലക്കെട്ടുകളിൽ സംക്ഷിപ്തമായി വിവരിക്കാം.

(1) ചുറ്റുമുള്ള പഞ്ചഭൂതങ്ങളായ വായു, വെള്ളം, ഭൂമി മുതലായവയെ വേണ്ട വിധത്തിൽ പരിപാലിച്ചു കൊണ്ടു പോവുക.

(2) വിഷമയമോ, ആരോഗ്യനാശകരമോ ആയ അംശങ്ങളും കലർപ്പുകളും കൂടാതെ വേണ്ടിടത്തോളം ആഹാരസാധനങ്ങൾ സംഭരിക്കുക.

(3) രോഗബീജങ്ങളുടെ ആക്രമണം ചെറുക്കുക.

(4) ചതവു്, മുറിവു മുതലായ യാദൃച്ഛികങ്ങളായ കേടുകൾ യന്ത്രങ്ങളിൽനിന്നുണ്ടാകാതെയിരിക്കത്തക്കവിധം വേണ്ട മുൻകരുതലുകൾ ചെയ്യുക.

എന്തൊരു ജീവിയുടേയും ജീവസന്ധാരണം മേൽ പറഞ്ഞവയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുമെന്നും സാമാന്യേന പറയാവുന്നതാണ്.

ഒരു ജന്തുവിന്റെ ജീവൻ ആരോഗ്യം പരിപാലിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നതിന് അവശ്യാവശ്യമായി വേണ്ട ആദ്യത്തെ കാര്യം, അതു ജീവിക്കുന്ന മണ്ഡലത്തിൽ—അതായത്, വായു, വെള്ളം മുതലായവയിൽ—രസതന്ത്ര

പരവും പദാത്മശാസ്ത്രപരവുമായ അനുക്രമ ഘടകങ്ങൾ വച്ചു പുലർത്തിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതാകുന്നു. ശ്വാസോച്ഛ്വാസത്തിന് അവശ്യം വേണ്ടിടത്തോളം പ്രാണവായു (Oxygen) ആദ്യമായി വായുവിൽ വേണ്ടതാണ്. ശരീരത്തിലെ ജീവബിന്ദുക്കളിൽ (protoplasm) സഭാ നടന്നു വരുന്ന വിഭാരണ നിമ്നാണ പ്രവർത്തന(Metabolism)ങ്ങളുടെ ഫലമായി ജനിക്കുന്ന വിസർജ്ജനസാധനങ്ങളെ വായുവിൽ നിന്നു ക്ഷീപ്രം മാറ്റിക്കളയുന്ന സ്ഥിതിയാണ് രണ്ടാമത്തെ ആവശ്യം. മൂന്നാമതായി വായുവിൽ പ്രത്യേക വിഷമയമായ സാധനങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കരുത്. നാലാമതായി വായുവിന് വേണ്ട വിധത്തിലുള്ള ശീതോഷ്ണാവസ്ഥ ഉണ്ടായിരിക്കണം. അവസാനമായി വായുവിലെ ഈർപ്പം, അതായത് അതിലെ ജലബാഷ്പത്തിന്റെ കലർപ്പ് (Humidity) വേണ്ട വിധത്തിലായിരിക്കുകയും വേണം.

ഏഴുപത്തിയെട്ടു ശതമാനം നൈട്രജൻവാതകവും, ഇരുപത്തി ഒന്ന് ശതമാനം ഓക്സിജൻവാതകവും, ഒരു ശതമാനം ആർഗോൺ വാതകവും, കർബോണിക് ആസിഡ് മുതലായ മറ്റു ചില വാതകങ്ങളുടെ അതിതൂല്യങ്ങളായ അംശങ്ങളും, മാറി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ശതമാനമുള്ള ജലബാഷ്പവും നാം ശ്വസിക്കുന്ന വായുവിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. വിദ്യാലയങ്ങൾ, വീടുകൾ, വ്യവസായശാലകൾ, നാടകശാലകൾ മുതലായവയിലെ വായുവിന്റെ സ്ഥിതി മുകളിൽ വിവരിച്ച അഞ്ച് ഉപാധികളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന പരിവർത്തനം കേന്ദ്രമായി മനുഷ്യന്റെ ആരോഗ്യപരമായ ജീവിതത്തിന് ഹാനികരമായി വായുവിലെ പ്രാണവാ

യുവിന്റെ അംശം കുറഞ്ഞുപോയേക്കാം. ഭാഗ്യവശാൽ ആഴമേറിയ വനികൾ, ഉപയോഗിക്കാത്ത ആഴമുള്ള കിണറുകൾ, അത്യുന്നതങ്ങളായ പ്രദേശങ്ങൾ മുതലായ അസാധാരണങ്ങളായ പരിതസ്ഥലങ്ങളിൽ മാത്രമേ ഇപ്രകാരം (ഓക്സിജൻ) പ്രാണവായു കുറഞ്ഞുകാണുകയുള്ളൂ. വായുപ്രവേശം തീരെ കുറഞ്ഞ മുറികളിലും ഭാഗ്യവശാൽ ഓക്സിജൻവാതകത്തിന്റെ ശതമാനം ഇതപരിധിയിൽ കുറഞ്ഞിരിക്കുകയില്ല.

വായു ദോഷകരമായി ഭവിക്കുന്നതിനുള്ള മറ്റൊരു കാരണം ഉൾപ്പെടുന്ന വായു (വാതകം) വേണ്ടത്ര പുറത്തു പോകാത്തതിന്റെ ഫലമായുണ്ടാകുന്ന കർബോണിക് ആസിഡ് വാതകത്തിന്റെ ആധിക്യമാണ്. ഇതിലും അത്ര അധികം ആപത്തുണ്ടാകുവാനിടയില്ല. എന്നെന്നാൽ, വായുപ്രവേശം തീരെ കുറഞ്ഞ മുറികളിലും കർബോണിക് ആസിഡ് വാതകത്തിന്റെ ശതമാനം അഞ്ചു ദശാംശത്തിൽ കൂടുവാനിടയില്ല. സാധാരണയായി വായുവിൽ 0.3 ശതമാനമേ ഈ വിഷവാതകമുണ്ടായിരിക്കുകയുള്ളൂ. അഞ്ചു ദശാംശം ശതമാനം കൂടുതലായാൽ മാത്രമേ ഇത് ആപൽകരമായി ഭവിക്കുകയുള്ളൂ. അഞ്ചു ദശാംശം ശതമാനത്തിൽ കവിയാത്ത കർബോണിക് ആസിഡ് വാതകത്തിന്റെ വലുതാവുകൊണ്ടുണ്ടാകുന്നതിന്റെ ഫലം, അത്തരം വായു ശ്വസിക്കുന്ന മനുഷ്യന്, നമുക്കു വ്യായാമവേളകളിൽ തോന്നാറുള്ള ശ്വാസമുട്ടൽ തോന്നുമെന്നുള്ളതു മാത്രമാണ്. ഇങ്ങിനെ സാധാരണ ഭവനങ്ങളിലെ മുറികളിലെ വായുവിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഓക്സിജൻവാതകത്തിന്റേയും കർബോണി

ഷ്ഠാസിഡ് വാതകത്തിന്റേയും ശതമാനത്തിലെ പരി
വർത്തനങ്ങൾ ആദാമ്യത്തിന് ഹാനികരമായിത്തീരണ
മെന്നില്ല.

വിഷമയമായ സാധനങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യത്തെ
സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിൽ ഉപ
യോഗിച്ചുവരാറുള്ള ഗ്യാസ് വിളക്കുകളിൽ നിന്ന് ഉണ്ടാ
കുന്ന വാതകചോർച്ചയും ജന്യമാകുന്ന ഗൗരവതരമായ
കർബണിക് ഷ്ഠാസിഡ് ഗ്യാസ് വിഷമേൽക്കലിനെ
പ്പറ്റി, നാം കേട്ടിട്ടുണ്ട്. വ്യവസായശാലകളിലെ വായു
വിൽ മറ്റുതരം വിഷമയമായ സാധനങ്ങൾ കലർന്നു
ക്കൊണ്ട് ഇടയുണ്ട്. ഉദാഹരണമായി, വിഷമയമായ
വാതകങ്ങൾ, പൊടി മുതലായവ ഇതിൽ ചേർന്നി
രിക്കാം. ഈ വിഷസാധനങ്ങളെ അകറ്റുവാനായി
അവിടെ എക്സോസ്ഫാൻസ് മുതലായ ഉപകരണങ്ങൾ
ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതാണ്.

വായുപ്രദേശം കുറഞ്ഞ ഒരു മുറിയിൽ വെച്ചു നമു
ക്കു തോന്നാറുള്ള അസുഖത്തിനു കാരണം വായുവിന്റെ
രസതന്ത്രപരമായ സ്വഭാവമല്ലെന്നും, ചൂടിന്റേയും ഈ
പ്പത്തിന്റേയും ആധിക്യം മാത്രമാണെന്നും കണ്ടുപിടി
ച്ചിട്ടുണ്ട്. ശരീരത്തിലെ ഉഷ്ണനിയന്ത്രണത്തിന്റെ പ്രവ
ർത്തനത്തെ അല്പമായി തടസ്സപ്പെടുത്തുന്ന പ്രവൃത്തിപോ
ലും ഗൗരവതരങ്ങളായ ഫലങ്ങളെ ജനിപ്പിക്കുവാൻ
പര്യാപ്തമാണെന്ന് പര്യവേഷണങ്ങൾ കാണിച്ചിരി
ക്കുന്നു. പുറമേയുള്ള ചൂടു കൂടിയ വായുവിനേക്കാൾ ഉപ
ദ്രവകരമായിരിക്കുന്നത് ചൂടു കുറഞ്ഞതാണെങ്കിലും, ച
ലനശുദ്ധമായ മുറിയിലെ വായുവാണ്.

ഇങ്ങിനെ, മിതമായ വിധത്തിലുള്ള കുറഞ്ഞ ചൂട്, മിതമായ വിധത്തിലുള്ള ജ്വരവും, മിതമായ വിധത്തിലുള്ള വായുചലനം എന്നിവയാണ് വായുവിനേയും വായുപ്രവേശനത്തേയും സംബന്ധിച്ചുള്ള കാര്യമായ സ്ഥിതിയുടെ ഘടകങ്ങൾ. ഈ സ്ഥിതി വീടുകളിലും, ജനങ്ങൾ കൂട്ടം കൂടാറുള്ള സ്കൂളുകൾ, നാടകശാലകൾ, ആസ്ത്രീവാർഡുകൾ മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിലും വച്ചു പരിപാലിച്ചുകൊണ്ടു പോകുന്നതായിരിക്കണം പൊതു ജനാരോഗ്യപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏറ്റെടുക്കുന്നവരുടെ ഒരു ഉദ്ദേശം.

ആഹാരവും ആരോഗ്യവും

ഒരു സമുദായത്തിന് വേണ്ടിടത്തോളം ശുദ്ധമായ ആഹാരസാധനങ്ങൾ സംഭരിക്കുന്നത് പൊതുജനാരോഗ്യസംബന്ധമായ വേലകൾ ചെയ്യുന്നവരുടെ ജോലികളിൽ ഒന്നാണ്. ശരീരയന്ത്രം അതിന്റെ വേല ചെയ്തുകൊണ്ടു പോകുന്നതിനും ശരീരത്തിൽ വേണ്ട ചൂട് നിലനിർത്തി കൊണ്ടുപോകുന്നതിനും ആവശ്യമുള്ള ജീവശക്തി ലഭിക്കുകയാണ് ശരീരത്തിന്റെ പ്രഥമവും മൗലികവുമായ ആഹാരആവശ്യം. പ്രായപൂർത്തി വന്ന ഒരു പുരുഷന് മൂവായിരത്തോളവും, പ്രായപൂർത്തി വന്ന ഒരു സ്ത്രീക്ക് രണ്ടായിരത്തിത്തൊള്ളാലും, പതിമൂന്നു വയസ്സ് പ്രായമുള്ള ഒരു ബാലന് മൂവായിരത്തോളവും, ഏഴു വയസ്സ് പ്രായമുള്ള ഒരു ശിശുവിന് രണ്ടായിരത്തോളവും ചൂട് (calory) വേണ്ടിവരും. ഇത് ഏറിയകൂറും ആഹാരസാധനങ്ങളിലെ സ്റ്റാർച്ച്, അഥവാ പഞ്ചസാര, കൊഴുപ്പ് എന്നിവയിൽനിന്നു ലഭിക്കുന്നതാണ്.

ഫാൻ

ആഹാരം സംബന്ധിച്ചുള്ള രണ്ടാമത്തെ ആവശ്യം ശരീരത്തിലെ മാംസബിന്ദുക്കളുടെ (Cells) നിർമ്മാണപരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു വേണ്ട പ്രോട്ടീൻ അംശം നൽകുന്നതാണ്. ദിനപ്രതി ഏഴുപത്തിയഞ്ചു ഗ്രാമോളം ഇതു കൂടിയേ തീരൂ. ഇതിന്റെ കുറവ് ആരോഗ്യത്തിന് ഹാനി കരമായി ഭവിക്കും. ആഹാരസംബന്ധമായ മൂന്നാമത്തെ ആവശ്യം വേണ്ടിടത്തോളം ക്ഷാരങ്ങൾ (Salt) നൽകുന്നതാണ്. ഒരു മനുഷ്യന് ദിവസവും ഫാൻ ഗ്രാം ഫാസി ഫറസ്സും, നൂറ് ഗ്രാം കാൽസിയവും, പതിനഞ്ചു മില്ലീ ഗ്രാം ഇരുമ്പും വേണ്ടിവരമെന്നു കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുണ്ട്.

നമുക്ക് അധികം അറിവു ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്ത വിവരത്തിൽ എന്ന സാധനങ്ങളും ശരീരത്തിന് ആവശ്യമുണ്ട്. വിവരത്തിൽ ആരു തരമുണ്ട്. വിവരത്തിൽ ഏ. ശരീര വളർച്ചയ്ക്കും, വിവരത്തിൽ ബി. ഞാമ്പുകളുടെ ആരോഗ്യത്തിനും, വിവരത്തിൽ സി സ്കർവി എന്ന രോഗത്തിന്റെ നിവാരണത്തിനും, വിവരത്തിൽ ഡി. രോഗബീജങ്ങളെ ചെറുക്കുന്നതിനും, വിവരത്തിൽ ഇ. ഉല്പാദനശക്തിക്കായതെ തട്ടക്കുന്നതിനും, വിവരത്തിൽ ജി. രോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകാതെയിരിക്കുന്നതിനും വേണ്ടതാണ്.

നമ്മുടെ നാട്ടിലെ സാധാരണ ആഹാരസാധനങ്ങളിൽ സ്റ്റാർച്ചും, അഥവാ ചഞ്ചസാരയും, കൊഴുപ്പും കൂടുതലായിട്ടും, പ്രോട്ടീനും, ക്ഷാരവും, വിവരത്തിനും കുറവായിട്ടുമാണു കാണുന്നത്. സ്റ്റാർച്ചിന്റെയും കൊഴുപ്പിന്റെയും ആധിക്യം വേണ്ടിടത്തോളമോ, വേണ്ടതിൽ കൂടുതലോ ആയ ജീവശക്തി ജനിപ്പിച്ചു കുമ്പിടുകയും, ശരീര

ത്തിലെ പുനഃജന്മം, ദീർഘായുസ്സിനും, ആവശ്യമുള്ള ശക്തി നൽകുന്നതിനും, ഇത് പര്യാപ്തമാകുന്നില്ല. ഇങ്ങനെയുള്ള ആഹാരത്തിലെ പോഷകാംശക്കുറവുനിമിത്തം സങ്കടപ്പെടുന്ന നമ്മുടെ നാട്ടിലെ പല കുടുംബങ്ങളേയും ധനസഹായംകൊണ്ട് സഹായിക്കേണ്ട കത്ത്വം പൊതുജനാരോഗ്യപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവർക്കുണ്ട്. ശുദ്ധമായ പാലും, പഴങ്ങളും, സസ്യങ്ങളും നിത്യആഹാരത്തോടുകൂടി ഉപയോഗിക്കുന്നതായാൽ, പ്രസ്തുത പോഷകാംശക്കുറവ് ഇല്ലാതായി ഇവർക്കു് അരോഗജീവിതം നയിക്കുവാൻ കഴിയും.

കൃമിരോഗങ്ങളുടെ നിവാരണം.

വേണ്ട വിധത്തിലുള്ള പരിതസ്ഥിതിയും ആഹാരവും മാത്രവും പോരാ, മറ്റു ജന്തുക്കളുടെ ആക്രമണങ്ങളിൽ നിന്ന് നിവാരണവുമായി വേണം, ഒരു ജന്തുവിന്റെ അരോഗജീവിതത്തിന്. മനുഷ്യനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഇത് പ്രധാനമായി സാംക്രമിക രോഗങ്ങളെ ജനിപ്പിക്കുന്ന കൃമികളോടുള്ള ഒരു പോരാട്ടമായി പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നു. പൊതുജനാരോഗ്യപരിപാലനവേളകളിൽ വച്ച് ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടത് ഇതു സംബന്ധിച്ചുള്ളതാണ്.

പകരുന്ന രോഗങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലെ മെലിയിക്കൽ ഇത്തരം രോഗങ്ങൾ ജനിപ്പിക്കുന്നത് മനുഷ്യന്റേയോ മൃഗത്തിന്റേയോ ശരീരത്തിൽ ജീവിക്കുന്നതിനുള്ള ശേഷി മാത്രമുള്ളവയും അതിനു പുറമെ ദീർഘകാലം ജീവിക്കുന്നതിനു ശേഷിയില്ലാത്തവയുമായ പരാന്നഭോജികളായ അണുപ്രാണികളാണെന്നുള്ള ജ്ഞാനമാകുന്നു. ഇത്തരത്തിലുള്ള ചില അണുക്കൾ പാലിലും ജീവിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. ഏകിലും സാധാരണയായി ഇവ പെട്ടെന്ന്, ഭൂമി, വായു എന്നിവയിൽ വേഗം

നശിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അതിനാൽ നിവാരണം ചെയ്യേണ്ട ആപത്തു്, ഒരു മനുഷ്യന്റെ ശരീരം വിസർജ്ജിക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ, മറ്റൊരാളെ സ്पर्ശിക്കുന്നതാകുന്നു. തങ്ങൾക്കു രോഗം പിടിപൊടാതെ രോഗബീജ വാഹകരായി മാത്രം വർത്തിക്കുന്ന ചില മനുഷ്യരുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ ചില രോഗങ്ങൾക്കു വശാവരോക്താവാനുള്ള പോക്ക് ചില മനുഷ്യരിൽ കൂടുതലായി നാം കാണുന്നു. ഇവയുടെ നിവാരണാത്മക രോഗം പകരുന്ന വിവിധ മാർഗ്ഗങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള ശരിയായ അറിവു വേണ്ടതാണ്.

ഇങ്ങിനെ രോഗം പകരുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങൾ മൂന്നാകുന്നു. ഒന്നാമതായി, ചില ആഹാരസാധനങ്ങളിൽ കൂടി, പ്രത്യേകിച്ചു വെള്ളത്തിലും പാലിലും കൂടി. ഇങ്ങിനെയാണ് സന്നിപാതജ്വരം, വയറുകുടി, കാളറ മുതലായ രോഗങ്ങളുണ്ടാകുന്നത്. രണ്ടാമതായി മനുഷ്യശരീരത്തിന്റെ അന്തർഭാഗത്തിലുള്ള രക്തധമനികളിൽ നിവസിക്കുന്ന അണുക്കളുടെ സംക്രമണംകൊണ്ടും രോഗങ്ങളുണ്ടാകാം. മലമ്പനി, വാതപ്പനി എന്നീ രോഗങ്ങൾ ഇപ്രകാരം ജനിക്കുന്നവയാണ്. മൂന്നാമതായി, സ്पर्ശനത്തിൽനിന്നു രോഗം നേരിട്ടു പകർന്നു കൊള്ളാം. ജലദോഷം മുതലായ രോഗങ്ങൾ ഇങ്ങിനെ പകരുന്നു. ഇവ ഓരോന്നിനേയും പറ്റി ചില വിവരങ്ങൾ പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

വെള്ളത്തിന്റെ ഉല്പത്തിസ്ഥാനം കാർമ്മേഘം നിറഞ്ഞ ആകാശമാണ്. ആകാശത്തിൽനിന്നു വെള്ളം മഴയായി ഭൂമിയിൽ വീണ് അതിന്റെ ഉപരിതലങ്ങളിൽ കെട്ടിനില്ക്കുകയോ, ഒഴുകുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ, അതിൽ പല വിഷസാധനങ്ങളും കലരുന്നു. ഭൂമിയിൽ പതിക്കുന്ന ജലത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം ഭൂമിയുടെ അടിയിൽ ചെല്ലുന്നുണ്ട്. ഈ വെള്ളമാണ് നമ്മുടെ കിണറു

കളിലും ഉയരുകളിലും നിന്നു നമുക്കു കിട്ടുന്നത്. ഇങ്ങിനെ ഭൂമിയുടെ ഉപരിതലത്തിലുള്ള ജലാശയങ്ങളിൽ നിന്നോ, അന്തർഭാഗത്തുള്ള കിണറുകളിൽ നിന്നോ നമുക്കു ലഭിക്കുന്ന വെള്ളത്തിലും ഒന്നുപോലെ പല വിഷദ്രവ്യങ്ങളും കലർന്നിരിക്കുവാൻ എളുപ്പമുണ്ട്. ഈ വെള്ളം രോഗത്തെ ജനിപ്പിക്കാതെയിരിക്കുവാനായി അതിനെ ശേഖരിച്ച ശുദ്ധി ചെയ്യുന്നത് പൊതുജനം രോഗ്യപരിപാലനത്തിന് അവശ്യമായി വേണ്ടതാണ്.

വെള്ളം കഴിഞ്ഞാൽ ആഹാരസാധനജന്യങ്ങളായ രോഗങ്ങളെ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതിൽ പാലിനാണ് പ്രധാന പങ്കുള്ളത്. പാല് മാതൃകാഭൂതമായ ഒരു ആഹാരസാധനമാകയാൽ അതു ശുദ്ധീകരിക്കുന്നതു വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കാര്യമായി ഭവിക്കേണ്ടതാണ്. പശുക്കളിലുള്ള രോഗബീജങ്ങളെ മനുഷ്യനിലേക്കു പകർത്തിയും, മനുഷ്യരുടെ പ്രത്യേക പകർച്ചവ്യാധികളുടെ ബീജങ്ങളെ പരത്തിയും, ശിശുക്കളിൽ വയറിളക്കം ജനിപ്പിച്ചും പാലിനു രോഗങ്ങളെ ജനിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയും. പാല് ഒരു പ്രത്യേക രീതിയിൽ തിളപ്പിച്ചാൽ അതിന്റെ ദൂഷ്യങ്ങളെ മാറ്റുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്.

വെള്ളത്തിനും പാലിനും പുറമേ രോഗം പകർത്തുന്ന മറ്റു ആഹാരസാധനങ്ങളുമുണ്ട്. രോഗബീജം പകർന്നിട്ടുള്ളതും ചീഞ്ഞതുമായ മത്സ്യം, മാംസം മുതലായ ആഹാരസാധനങ്ങളിൽ നിന്നു ജനിക്കാവുന്ന കടൽരോഗങ്ങളെപ്പറ്റി നമുക്ക് അറിവുണ്ട്. രോഗമുള്ള ജന്തുക്കളുടെ മാംസം ഭക്ഷിക്കുന്നതും രോഗോല്പാദകമാകുന്നു. വെള്ളരോഗവും അതിനോടു സംബന്ധിച്ചുള്ള മറ്റു രോഗങ്ങളും ഇത്തരം ആഹാരസാധനങ്ങളിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നു. ചിലപ്പോൾ ആഹാരസാധനങ്ങളിൽ ചില കൂച്ചുവടക്കാർ ശുദ്ധീകരിക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ നിമിത്തവും

രോഗങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നതാണ്. രോഗം പരത്തുന്നതിന് പശുപക്ഷികളായ ഇവയെല്ലാം തടയുന്നതും പൊതുജനാരോഗ്യപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഒരു പ്രധാന ഭാഗമാകുന്നു.

ഇക്കിനെ “ആഹാരസംബന്ധമായ ആരോഗ്യശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രധാനമായി വേണ്ടത് തൃപ്തികരമായ ഉണ്ണുമാനങ്ങളടങ്ങിയതും, പ്രൊട്ടീൻ, ഷക്കരം, വിറ്റാമിൻ എന്നിവ വേണ്ട അളവുകളിൽ കലർന്നിട്ടുള്ളതും, മനുഷ്യക്കുടുംബം മുഗളങ്ങളുടേയും പ്രത്യേക രോഗബീജങ്ങൾ കലർത്തുമായ ആഹാരമാകുന്നു.”

വിസർജ്ജിതസാധനങ്ങളെ മാറ്റിക്കളയൽ.

മനുഷ്യരെ സംരംഭകരോഗങ്ങൾ ബാധിക്കാതെ തിരിക്കുവാനായി അവരുടെ വിസർജ്ജിതസാധനങ്ങളെ മാറ്റിക്കളയുന്നതു് പൊതുജനാരോഗ്യശാസ്ത്രത്തിന്റെ വളരെ പ്രധാനമായ ഒരു ഭാഗമാകുന്നു. രോഗബീജങ്ങൾക്കു കാരണമായ ഈ വിസർജ്ജിതസാധനങ്ങൾ പരിസരങ്ങളേയും ആഹാരത്തേയും വിഷമയമാക്കുതെയിരിക്കുവാനായി ഇവയെ അകറ്റി നശിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. നാം സംശയിക്കാത്ത രോഗബീജവാഹകർ ഉണ്ടായിരിക്കുവാൻ ഇടയുള്ളതിനാൽ, മലം, മൂത്രം, തുപ്പൽ മുതലായ സകല വിസർജ്ജിതസാധനങ്ങളേയും ആപൽക്കരമായി കരുതിയേ മതിയാവൂ. നിർഭാഗ്യവശാൽ നാം ഇതിന്റെ പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ല. പബ്ലിക് റോഡുകളിലും, കളങ്ങളുടേയും നദികളുടേയും കടലിന്റേയും കരകളിലും നാം മലമൂത്രവിസർജ്ജനം ചെയ്യാറുണ്ട്. തെരുവുകളിൽ തുപ്പുകയും, കണ്ടൊന്നും ചവരകളും മറ്റും റോഡുകളിൽ വലിച്ചെറിയുകയും നാം ചെയ്തുവരുന്നു. പൊതുജനങ്ങളുടെ ദൗരബോധം വളർന്നു അത് മനുഷ്യർക്കു നശിപ്പിച്ചുവെക്കുന്ന ഇക്കിനെയുള്ള അനാരോഗ്യകരങ്ങളായ പ്രവൃത്തികളെ പൊതുജനം

രോഗ്യപ്രവർത്തകർക്ക് ഇല്ലായ്മ ചെയ്യുവാൻ സാധിക്കുന്നതല്ല. ഇങ്ങിനെയുള്ള പ്രവൃത്തികൾ ഉണ്ടാക്കിവയ്ക്കുന്ന സാംക്രമികരോഗങ്ങളിൽ നിന്ന് അസംഖ്യം മരണങ്ങൾ സംഭവിക്കുന്നുമുണ്ട്.

കുഴൽവെള്ളമേപ്പാടു കൂടാതെ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകമായി നിൽക്കുന്ന എടുപ്പുകളിലെ വിസർജ്ജിതസാധനങ്ങൾ മാറുന്ന പ്രശ്നം വൈഷമ്യമുള്ള ഒന്നാകുന്നു. രോഗബീജങ്ങളെ ഫനിക്കുന്ന മരുന്നുകൾ കലർത്തിയ ലോഹനിർമ്മിതചാത്രങ്ങളിൽ വിസർജ്ജിതപദാർത്ഥങ്ങൾ ചെന്നു വീഴുന്ന ഏപ്പാടാണ് ഏറ്റവും തൃപ്തികരമായത്. ഇതിന് അധികം പണം വേണ്ടിവരും, വെള്ളം നിറഞ്ഞ ഒരു മുറിയിൽ വിസർജ്ജിതങ്ങൾ ചെന്നു വീണ് അവിടെ വെച്ച് അതിലെ ഘനദ്രവ്യങ്ങൾ ഔഷധശക്തിയാൽ ദ്രവിക്കുന്നതായി പൊതുജനാരോഗ്യവകുപ്പുകാരുടെ കർക്കശ്യമുണ്ട്. ഇതും സാധാരണ വീടുകളിൽ സ്ഥാപിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. സാധാരണ ജനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, തൊട്ടികൾ വെച്ചു കക്കൂസോ, കുഴിക്കക്കൂസോ, ബോർഫോൾ കക്കൂസോ ആണ് സാധ്യമായിട്ടുള്ളത്. തൊട്ടികൾ ഉപയോഗിക്കുന്ന കക്കൂസേപ്പാടിൽ വിസർജ്ജനസ്ഥാനത്തിനു കീഴിൽ തൊട്ടികൾ വയ്ക്കുകയും അവയെ ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു മാറുകയും ചെയ്യുന്നു. കുഴിക്കക്കൂസിൽ ഒരു കുഴിയിൽ വിസർജ്ജിക്കുകയും, അതിന്റെ മുന്നിൽ രണ്ടു ഭാഗം നിറയുമ്പോൾ ആ കുഴി മൂടി മറെറായ സ്ഥാനത്തു് കുഴി കുഴിച്ചു വിസർജ്ജിക്കുകയും ചെയ്തുവരുന്നു. ബോർഫോൾ കക്കൂസിന്റെ ചുറ്റും വിസർജ്ജിതസാധനങ്ങൾ ഭൂമിയുടെ അടിയിൽ പരക്കുത്ത വിധമുള്ള കെട്ടുകൾ കാണാം. അതിലെ കുഴിയുടെ മുകളിൽ ഒരു പൊരമുള്ള കൺക്രീറ്റ് പലകയും ഉണ്ടായിരിക്കും.

ഏതു തരം കഷ്ടസാധാര്യം ശരി, അത് കടിക്കുന്നതിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന വെള്ളത്തിനും, വാസസ്ഥാനത്തിനും അകലേയായി സ്ഥാപിച്ചിരിക്കണം. സ്പർശനത്തിനോ, ഈച്ചകളുടെ നിവാസത്തിനോ ഇടകൊടുക്കാത്ത വിധത്തിൽ കഷ്ടസുകൾ നിർമ്മിക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്.

കഴൽ വെള്ള സമ്പ്രദായമുള്ള ഭവനങ്ങളിൽ വിസജ്ജിതസാധനങ്ങളെ അകറ്റുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള പ്രശ്നം ലഘുവായിട്ടുള്ളതാണ്. ഇവിടെ സാനിറ്ററി ക്ലോസെറ്റുകളും, സെപ്റ്റിക് ടാങ്കുകളും ഉണ്ടാക്കുവാൻ സാധിക്കും. ഇവിടെ വിസജ്ജനത്തിനിരിക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങളുമായി സ്പർശനമുണ്ടാക്കാത്തവിധത്തിലും, അവിടെ ഒഴിക്കുന്ന വെള്ളം കെട്ടിനിൽക്കാത്ത വിധത്തിലുമുള്ള ഏർപ്പാടുകൾ കൂടിയേ തീരൂ. ഒരു പബ്ലിക് വിസജ്ജനഗമനപദ്ധതി സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ് ഒരു വീട്ടുകാരന്റെ വൈഷമ്യങ്ങളെ അകറ്റുന്ന ഉത്തമമായ പരിഹാര മാർഗ്ഗം.

ഭവനങ്ങളിലെ ചവറ മുതലായ സാധനങ്ങളെ പരമ്പിലും റോഡിലും വലിച്ചെറിയാതെ ചുട്ടുകളയുകയാണ് വേണ്ടത്. ഈ സാധനങ്ങൾ ദ്രവിച്ച് പലതരം ബീജങ്ങളേയും ജനിപ്പിക്കുമെന്ന് നാം ഓർക്കേണ്ടതാണ്.

പ്രാണികളും രോഗവും.

ആരോഗ്യത്തിന് ഹാനികരമായി ഇനി ഒരു ശല്യമുള്ളത് പ്രാണികൾമൂലമെന്നു പറയുന്ന മരണാത്മകതരം സാംക്രമികരോഗങ്ങളാകുന്നു. ഈ ക്ഷുദ്രപ്രാണികളിൽ വച്ച് ഏറ്റവും ആപൽക്കരമായത് വീടുകളിൽ സാധാരണ കാണാറുള്ള ഈച്ചകളാകുന്നു. ഈ ഈച്ചകൾ ദ്രവി

ക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും സാധനങ്ങളിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് ചാണകം, മലം മുതലായവയിൽ, മുട്ടയിടുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ ടിഡസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഈ മുട്ടകളിൽനിന്ന് പുതിയ ഈച്ചകൾ കെട്ടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത്തരം മലിനസാധനങ്ങളെ വേണ്ടവിധത്തിൽ മാറ്റിക്കളയുന്നതാണ് ഈ ക്ഷുദ്രജന്തുക്കളുടെ ആക്രമണത്തിനുള്ള പ്രതിവിധി. വിഷങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചോ, ഫൈറ്റ്ചേപ്പർ ഉപയോഗിച്ചോ ഈച്ചകളേയും നശിപ്പിക്കാവുന്നതാണ്.

മലമ്പനി, വാതപ്പനി, മഞ്ഞപ്പനി മുതലായ വിലതരം രോഗങ്ങൾക്കു കാരണഭൂതങ്ങളായ കൊതുക്കളെ നശിപ്പിക്കുന്നതാണ് ഈ വിഷയത്തിൽ രണ്ടാമതായി പരിഗണിക്കേണ്ടത്. കൊതുക്കുനിയന്ത്രണം ഒരു പ്രത്യേക പഠനവിഷയമാകയാൽ, ഇതിനെപ്പറ്റി കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക ബുക്കുകൾ നോക്കുക തന്നെ വേണം.

മുട്ട, വെള്ളം, പേൻ മുതലായ പ്രാണികളും മനുഷ്യരുടെ ഇടയ്ക്ക് രോഗം പരത്തുവാൻ സഹായിക്കുന്നു. അവസാനമായി എല്ലാ രോഗങ്ങളിലും വച്ച് ഏറ്റവും ഭയങ്കരമായ പ്ലേഗിനെ എലികളിൽനിന്ന് പരത്തുന്ന വെള്ളകളിമുണ്ട്. എലികളുടെ 'നേക്ക്' ഒരു പോലു നടുത്തുന്നതിന് എലികൾ കേറാത്ത ഭവനങ്ങളും ഗുദാമുക്കളും ഉണ്ടാക്കുകയും, അവയ്ക്കു തീറ്റിപ്പോയിട്ടുള്ള ചവരസാധനങ്ങളെ നശിപ്പിക്കുകയും, അവയെ പിടിച്ചും മറ്റും വിധത്തിലും കൊല്ലുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. നേരിട്ട പകരുന്ന സ്കൂലോണിക്സ് പ്ലേഗിന്റെ രൂപത്തിൽ പ്ലേഗ് ഫിലപ്പോൾ പരിവർത്തിക്കേണ്ടതുള്ള സംഗതിയും ഇവിടെ സ്മരണീയമാണ്.

നേരിട്ടുള്ള സ്റ്റർശനം ശിമിത്തം പകരുന്ന രോഗം സ്കൂലോണിക്സ് പ്ലേഗ് മാത്രമല്ല. ജലദോഷം, ഇൻഫ്ലു

വെൻസാ, ന്യൂമോണിയ (നീക്കെട്ട്), തൊണ്ടപ്പൊടി, ക്ഷയം, നിലംകാരിപ്പുഴ, അഞ്ചാംപനി, മസൂരി മുതലായ രോഗങ്ങളും ഇങ്ങിനെ ഉണ്ടാകുന്നവയാകുന്നു. ഇത്തരം രോഗങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് ഏറ്റവും വിഷമമായ ഒരു കാര്യമാണ്. ഏതെന്നാൽ ഇവയുടെ കാരണഭൂതർ മനുഷ്യർ മാത്രമാകുന്നു. മനുഷ്യരെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത് വൈഷമ്യമേറിയ ഒരു കാര്യവുമാണ്. ഇവിടെ വായിൽ നിന്നും മൂക്കിൽനിന്നുമുള്ള വിസർജ്ജിതസാധനങ്ങളാണ് രോഗം പകർത്തുന്നത്. കാലവും സ്ഥലവും നോക്കാതെ സഭാ തൂപ്പിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നമ്മുടെ അപരിഷ്കൃതമായ ശീലം ഇത്തരം രോഗങ്ങൾക്കു മുഖ്യ കാരണമായി ഭവിക്കുന്നു.

ഇത്തരം രോഗങ്ങളെ നിവാരണം ചെയ്യുന്നതിന് മൂക്കിൽനിന്നും തൊണ്ടയിൽനിന്നുമുള്ള വിസർജ്ജിതസാധനങ്ങളേയും, സന്നിപാതജലം, വയറുകടി മുതലായ രോഗങ്ങൾ ബാധിച്ചിട്ടുള്ള മനുഷ്യരുടെ മലമുത്രാദികളേയും, വേണ്ടവിധം നിയന്ത്രിക്കുകയാണ് ആദ്യമായി ചെയ്യേണ്ടത്. രോഗികളെ അകറ്റിക്കിടത്തുകയും അവരുമായി സ്പർശം ഉണ്ടാകാതെയിരിക്കുകയും അവരുടെ വിസർജ്ജിതങ്ങളിൽ വിഷനാശകങ്ങളായ ഔഷധങ്ങൾ ചേർക്കുകയും മറ്റുമാണ് ഇതിൽ പിന്നീട് ചെയ്യേണ്ടത്. മനുഷ്യരുടെ കരങ്ങൾ രോഗം പകർത്തുന്നതിനു സാർവത്രികമായി സഹായിക്കുന്നു എന്നുള്ള പ്രധാന സംഗതി ഇവിടെ രാക്ഷണം. രോഗികളെ മാറ്റിക്കിടത്തുകയും, രോഗം ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു സംശയമുള്ളവരെ അത്യുരുമായി സമ്പർക്കമുണ്ടാകാത്ത വിധത്തിൽ പാർപ്പിക്കുകയും വേണ്ടതാണ്. വിദ്യാലയങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, വിദ്യാർത്ഥികളുടെ നിത്യസമ്മേളനങ്ങളിൽ വെച്ച് രോഗം ബാധിക്കുവാനുള്ള ലക്ഷണമുള്ളവരെ അകറ്റേണ്ടതാണ്. ഇത്തരം രോഗ

ചുരുക്കം

ഒരു പകരാതെയിരിക്കുന്നതിനുള്ള വേലകൾ ചെയ്യുന്നതിന് പൊതുജനങ്ങളുടെ സഹായവും, ഈ രോഗങ്ങളെപ്പറ്റി പൊതുജനങ്ങൾക്ക് അറിവും, പൊതുജനങ്ങളിൽ ഒരു ആരോഗ്യസ്ഥാപനമനസ്ഥിതിയും വേണ്ടതാണ്. ഈ രോഗങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുവാനായി മനുഷ്യരെ അവബോധിപ്പിക്കാതെയിരിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങളുമുണ്ട്. പക്ഷേ, അവ നിവാരണവികിത്സയിൽ ചേരുന്നതാകയാൽ ഇവിടെ അവയെപ്പറ്റി പര്യാലോചിക്കേണ്ടതില്ല.

യാദൃച്ഛിക അപകടങ്ങളും മരവും.

വ്യവസായികരണം വർദ്ധമാനമായി വരുന്ന ഇന്ന് യാദൃച്ഛികസംഭവങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ക്ഷതങ്ങളും മരങ്ങളും വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതിൽ അത്ഭുതപ്പെടാനൊന്നുമില്ല. ഇത്തരം അപകടങ്ങൾ ഉണ്ടാകാതെ നോക്കുന്നതും, ഉണ്ടായാൽ പ്രഥമ ശുശ്രൂഷ ചെയ്യേണ്ടതും, പൊതുജനാരോഗ്യപ്രവർത്തകരുടെ കർത്തവ്യമാണ്. ഇവയിൽനിന്നുള്ള രക്ഷാമാർഗ്ഗങ്ങളും, ഇവയുണ്ടായാൽ പ്രഥമശുശ്രൂഷ ചെയ്യേണ്ട വിധവും പൊതുജനങ്ങളെ പഠിപ്പിക്കുകയും വേണം.

ഇതുവരെ എന്തു സാധിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞു എന്ന് പൊതുജനങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കുന്നിടത്തോളം, പൊതുജനാരോഗ്യപ്രവർത്തനപ്രസ്ഥാനത്തിന് അവരുടെ സഹായം ലഭിക്കുന്നതാണ്. ഇതു മനസ്സിലാക്കുവാൻ പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളിലെ പൊതുജനാരോഗ്യപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ കണ്ണോടിച്ചു മതിയാവൂ. നമ്മുടെ നാട്ടിൽ പൊതുജനാരോഗ്യപ്രവർത്തനത്തിൽ പലതും മേലാൽ ചെയ്യേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്.

പാർത്ഥസാരഥിയായ ശ്രീകൃഷ്ണൻ

[ആധുനിക മലയാളഭാഷയുടെ മിക്ക പ്രാണതകളുടേയും ഉല്പത്തിസ്ഥാനമായ ചാറാക്കി ഇങ്ങനെയൊരാൾക്ക് എഴുത്തച്ഛന്റെ ജനനസ്ഥലം മലബാർജില്ലയിലെ പൊന്നാനിത്താലൂക്കിലുള്ള തൃക്കണ്ടിയൂർ അംശവും, ജീവിതകാലം ഉദ്ദേശം കൊല്ലം ൭൫൦-നും ൮൦൦-നും (എ. ഡി. ൧൫൭൦-നും ൧൩൫൦-നും) ഇടയ്ക്കുമാണ്. കിളിപ്പാട്ടുപ്രസ്ഥാനത്തേയും, തനിക്ക് മുന്പുതന്നെ ജനിച്ചിരുന്ന മണിപ്രവാളഭാഷാരീതിയേയും പൂർവ്വാധികം പ്രചരിപ്പിച്ച് മലയാളത്തിന് തമിഴിന്റെ പിടിയിൽ നിന്ന് ശാശ്വതമായ സ്വാതന്ത്ര്യം അദ്ദേഹം നേടിക്കൊടുക്കുകയുണ്ടായി. എഴുത്തച്ഛൻ ക്ലാസ്സിൽ, അഥവാ യാഥാസ്ഥിതികപ്രസ്ഥാനത്തിൽ പെട്ട ഒരു കവിയാണ്. ജിജ്ഞാസയുടെ അഭാവം, പഴയ സാഹിത്യമാതൃകകളോടുള്ള പ്രതിപത്തി, പ്രതിപാദനരീതിയെ മുൻനിർത്തിയും വിഷയത്തിന്റെ തിരഞ്ഞെടുപ്പിൽ പുതിയതിനോട് അലസത കാണിച്ചുമുള്ള സാഹിത്യനിഷാണം, പ്രകൃതിയെക്കാൾ അധികം മനുഷ്യനിൽ താല്പര്യം, മനുഷ്യന്റെ സാധ്യതകൾ പരിമിതമാണെന്നുള്ള ബോധം, പ്രസാദം, സാവത്രികമായ തരംകഥാപാത്രങ്ങളുടേയോ, സർവ്വത ക്ഷണാവുന്ന വികാരങ്ങളുടേയോ വർണ്ണനം, ആത്മനിയന്ത്രണം, ദീപ്രരീതിയിലേയ്ക്കുള്ള പോക്ക് മുതലായവയാണ് ക്ലാസ്സിൽ പ്രസ്ഥാനത്തിലെ കവികളുടെ സ്വഭാവവിശേഷങ്ങൾ. കിളിപ്പാട്ടിൽ രചിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ധ്യാത്മരമായണം, മഹാഭാരതം എന്നിവയാണ് എഴുത്തച്ഛന്റെ പ്രധാന കൃതികൾ. അത്യുന്നതമായ പ്രതിഭയും, അതിശാസ്വതമായ ഇരശ്ചരഭക്ഷിതവും ഈ കൃതികളിൽ പൊന്തിച്ചുനിൽക്കുന്നുണ്ട്. എ. ഡി. ൧൦-ാംശതാബ്ദം മുതൽക്ക് ൧൭-ാംശതാബ്ദംവരെ ഭാരതത്തിൽ നിലനിന്നിരുന്നിരുന്ന ഭക്തിപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പിടിയിൽ പെട്ടിരുന്ന ഒരു ഭരതമാണ് എഴുത്തച്ഛൻ. അദ്ദേഹം ഒരു മഹാകവി മാത്രമല്ല, ഒരു ആദ്ധ്യാത്മിക

കവി, അഥവാ മതകവി കൂടിയാണ്. തന്റെ ചിന്താഗതി സഭാ മതപരമായിരുന്നാൽ മാത്രമേ—ഇടയ്ക്കിടെ മതകവിതകൾ രചിച്ചാൽ പോരാ—ഒരു കവിക്ക് മതകവിയെന്ന നാമത്തിന് അർഹതയുണ്ടാകുകയുള്ളൂ. ഒരു മതകവി താൻ അനുസരിക്കുന്ന മതത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളെയല്ല, പിന്നെയോ, ആ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ മാനുഷികഹൃദയങ്ങളിൽ ജനിപ്പിക്കുന്ന ഫലങ്ങളെയാണ് വർണ്ണിക്കേണ്ടത്. ഈ രണ്ട് ഉപാധികളും എഴുത്തച്ഛൻ അനുസരിക്കുന്നതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം ഒരു മതകവിയായി ഭാവിച്ചു. മഹാഭാരതയുദ്ധത്തിൽ കണ്ണനോട് യുദ്ധം ചെയ്യുവാൻ പുറപ്പെട്ട അജ്ഞാതന്റെ സാരഥിയായി പരിലസിച്ച ശ്രീകൃഷ്ണനെ കർണ്ണന്റെ സാരഥിയായ ശല്യർ കർണ്ണനെ വർണ്ണിച്ചു കേൾപ്പിക്കുന്ന ഭാഗമാണ് പുറം ചേർത്തിരിക്കുന്നത്. ഇതു വർണ്ണന (Descriptive poetry) എന്ന പദ്യരൂപത്തിന്റെ, അഥവാ പദ്യ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രശസ്തി എന്ന രാഖയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു.]

(അന്നന്ദ)

നിരന്ന പീലികൾ നിരക്കവേ കുത്തി
നൈകയിൽകൂട്ടി തിരമാട്ടു കെട്ടി
കരിമുകിലൊത്ത ചിങ്കരഭാരവും
മണികൾമിന്നിട്ടു മണിക്കിരീടവും
കുന്ദകനചിന്തും കുന്ദനിരതന്മേൽ
നന്നനനെപ്പൊടിഞ്ഞൊരു പൊടിപററി
നിലകവുമൊട്ടു വിയപ്പിനാൽ നന-
ഞ്ഞുലക സൃഷ്ടിച്ചു ഭരിച്ചു സംഹരി-
ച്ചിളകുന്ന ചില്ലീയഗളഭംഗിയും
അടിയൊരേക്കുറിച്ചൊരു കരുണയും
കുറിനടുപ്പമോടെഴുന്ന കോപവും
മടുമൊഴിമാരിൽ വളന്ന് രാഗവും

കലഹംകണ്ടാരതുതരസങ്ങളും
 ചപലന്മാരോട് കലൻ ഹാസവും
 എതിരിടുന്നോർ ഭയങ്കരതപവും
 പലവുമിങ്ങനെ നവനവരസ-
 മിടയിക്കൂടെക്കലൻ നേരവും
 മകരകണ്ഡലം പ്രതിബിംബിക്കുന്ന
 കവിരത്നങ്ങളും മുഖസരോജവും
 വിചർപ്പുതുളികൾ പൊടിഞ്ഞ നാസിക
 സുമന്ദഹാസവുമധരശോഭയും
 തുളസിയും നല്ല സരസിജങ്ങളും-
 മിളതായിടുന്ന തളിരുകളുമാ-
 യിടകലൻടനിളകും മാലകൾ
 തടയും മുത്തുമാലകളും കൈറുട്ടുഭ-
 മണിയും ചേരുന്ന ഗളവും ചമ്മട്ടി
 പിടിച്ചൊരു കരതലവും കുങ്കുമം
 മുഴക്കപ്പെഴുന്ന തിരുമരമാരും
 നിറഞ്ഞ മഞ്ഞപ്പൂത്തുകിലും കാഞ്ചികൾ
 പദസരോരുഹയുഗവുമെന്തൊരു
 ഹൃദയംതന്നിലങ്ങിരിക്കുംചോലെയ-
 മണിരഥംതന്നിലകം കുളുക്കുവേ
 മണിവണ്ണൻതന്നെത്തളിഞ്ഞു കണ്ടു ഞാൻ.

II

കേവലമായ ഒരു പ്രണയം

[ഭാഷയിലെ നവീന ഖണ്ഡകാവ്യപ്രസ്ഥാനത്തെ, അതായത് മഹാകാവ്യങ്ങൾക്കു ചകരം ലഘുകാവ്യങ്ങൾ രചിക്കുന്നതിനെ, ക്ലാസ്സിക്കൽമാറ്റത്തിൽ നിന്നു റൊമാൻറിക്ക്, അഥവാ കാല്പനികമാറ്റത്തിലേക്കു തിരിച്ചുവിട്ട പ്രസിദ്ധ മഹാകവിയാകുമാരനാശാന്റെ ജനന സ്ഥലം തിരുവിതാംകൂറിലെ ചിറയിൻകീഴ് താലൂക്കിലുള്ള കായിക്കരയും, ജീവിതകാലം കൊല്ലം ഗുരുന്ന-മുതൽക്ക് ഗുറുൻ-വരെയും ആണ്. പ്രബലമായ ജിജ്ഞാസ, പുതിയതിനോടുള്ള പ്രതിപത്തി, വിഷയത്തിനു സമ്പ്രദായവും നൽകുക, മനുഷ്യനോടുള്ളതിനേക്കാൾ അധികം പ്രകൃതിയോടു താല്പര്യം, മനുഷ്യന്റെ സാല്വതകൾക്കു സീമയില്ലെന്നുള്ള ബോധം, കലുഷമായ പ്രതിപാദനം, ഏറിയകൂറും വിശേഷവ്യക്തികളുടെയോ അസാധാരണങ്ങളായ വികാരങ്ങളുടെയോ വർണ്ണനം, ആത്മനിയന്ത്രണത്തിന്റെ കുറവ്, വികാരതീക്ഷ്ണത, ശാലീനരീതിയിലേക്കുള്ള പോക്ക് മുതലായവയാണ് കാല്പനികപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സ്വഭാവവിശേഷങ്ങൾ. നമ്മുടെ ചിന്തയേയും വികാരത്തേയും ഒന്നുപോലെ ശക്തിപൂർവ്വം തട്ടിയുണർത്തുവാൻ പ്രത്യേക പാടവമുള്ള ഒരു മഹാകവിയായാകയാൽ കുമാരനാശാനെ ഭാഷയിലെ റീയലിസ്റ്റിക്ക്, അഥവാ സാദൃശ്യാത്മകപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ സ്ഥാപകരിൽ ഒരാളായും പരിഗണിക്കാം. ജീവൽസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനത്തിലെ ഉപജ്ഞാതാക്കളിൽ അഗ്രഗണ്യനായും അദ്ദേഹത്തിനു ഭാഷാസാഹിത്യലോകത്തിൽ ഒരു പ്രധാന സ്ഥാനമുണ്ട്. 'ഭൂരവസ്ഥ', 'ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകി' എന്ന രണ്ടു കൃതികൾ രചിച്ചതിനാലാണ് അദ്ദേഹം ജീവൽസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാക്കളിൽ മുഖ്യനായി ഭവിച്ചത്. ജീവൽസാഹിത്യത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളെ പിന്നീട് വിവരിക്കുന്നതാണ്. പ്രണയവർണ്ണനയിൽ ആശാനോടു കിടനിൽക്കുന്ന ഭാഷാകവികൾ വളരെ ഭർലുമാണ്. ആശാന്റെ പ്രധാന കൃതികൾ നളിനി, ലീല, ഭൂരവസ്ഥ, ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകി, ചിന്താവിഷ്ണുയായ സീത, കരുണ എന്നിവയാണ്. നളിനിയിൽ നിന്നാണ് പുറമെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന ഭാഗം എടു

ത്തിട്ടുള്ളത്. തന്റെ പ്രണയം അറിയാതെ വാനത്തിൽ പോയി സത്യ സിദ്ധി ദിവാകരനെ, അതിനു ശേഷം സത്യ സിദ്ധി വാനത്തിൽ സഞ്ചരിക്കുമ്പോൾ നളിനി കണ്ടുമുട്ടുന്നു. അപ്പോൾ താൻ അവളെ ഒരു പരിചാരികയായി പോലും സ്വീകരിക്കുന്നതല്ലെന്ന് ദിവാകരൻ അവളെ ധരിപ്പിക്കുന്നു. ഇതു കേട്ടപ്പോൾ ഉണ്ടായ കഠിനമായ ദുഃഖത്താൽ ബോധം കെട്ടുവീണ നളിനിയെ ദിവാകരൻ എടുത്തു തന്റെ തോളിൽ കിടത്തിയതിനു ശേഷം അദ്ദേഹം വിലംറിക്കുന്ന ഭാഗമാണ് ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നത്. ഇത് ആത്മഗീതം (Lyric) എന്ന പദ്യരൂപത്തിന്റെ വിലാപം എന്ന രാഖയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു]

ഓമലാൾമുഖമതീനു നിർമ്മി-

‘ജേ’മിതിശ്രുതി നിഗ്രഢവൈഖരീ;
ധാമമൊന്നുടനയൻ മിന്നൽപോൽ
വ്യോമമണ്ഡലമണഞ്ഞു മാഞ്ഞുതേ.

൧

ക്ഷീണയായ് മിഴിയടച്ചു, നിശ്ചല-
പ്രാണയായുടനവന്റെ തോളിൽ
വീണു, വായു വിരമിച്ചു കേതുവിൽ
താണുപററിയ പതാകപോലവര.

൨

തെട്ടിയൊന്നകമുലഞ്ഞു സംയമം
വിട്ടു വീർത്തു നെടുതായ് മഹായമി
പട്ടിടഞ്ഞ തന്നതന്റെ മേനി വേർ-
പെട്ടിടാഞ്ഞു ബത! ശങ്ക തേടിനാൻ.

൩

സ്തംബമായ് ഹൃദയമേറി ഭാരമ-

പ്ലഷ്ടഹാരമുദമേയ് തണുത്തുപോയ്,
സൂക്ഷിയല്ല, ലയമല്ല, യോഗമ-
ല്ലപ്പൊഴാൻതവളെന്നറിഞ്ഞവൻ.

൪

എന്തു സംഭവ? മിതെന്തു ബന്ധ? മി-
ങ്ങെന്തു ഹേതു? വിതിനെന്തൊരത്ഥമൊ!
ഹന്ത! കർമ്മഗതി! ബാലയെന്തൊ ബാ-
ഹ്യാന്തരം ചരമശയ്യയാക്കിനാൾ!

൫

സ്നേഹഭാജനതയാൻ ഹൃത്തിതിൽ
ഭേദമിങ്ങിനെ വെടിഞ്ഞു ചാറ്റരപ്പോൽ
മോഹമാൻ പരമാം മഹസ്സഹോ
മോഹനാംഗി തഴുകിക്കഴിഞ്ഞിവാൾ.

൬

ആരറിഞ്ഞു തനാഭത്തുകൾക്കു നി-
സ്സാരമേവമസുബന്ധമെന്നഹോ!
നാരി! നിന്നിളവയസ്സിത്തേതു? ഹൃ-
ത്താരിയന്ന പരിപാകമേതയേ!

൭

ഞെട്ടുന്ന മലയാ തുണാഞ്ചലം
വിട്ടിടുന്ന ഹിമബിന്ദുതാനുമേ
ഒട്ടു ഭുഖമിയലാം, വപുസ്സു വേ-
റിട്ട നിൻസുഖമഹോ കൊതിക്കിലാം.

൮

ഹന്ത! സ്വാധി, മധുരീകരിച്ചു നീ
സ്വപ്ന മുതലു സുകുമാരപേതനെ!
എന്തനാണമിയലാം ഭവജിതൻ
ജന്തുഭീകരകരൻ ഖരൻ യമൻ?

൯

ജാതസൗഹൃദമുറങ്ങുവാൻ സ്വയം-
ജാത തള്ളയുടെ മാറണഞ്ഞപ്പോൽ
നീ തുനിഞ്ഞു നിരസിച്ചിരിക്കിൽ ഞാ-
നേതു സാഹസികനാമഹോ! പ്രിയേ!

൧൦

ത്യാഗമേവന വരും സമഗ്രമീ
ഭോഗലോഭനജഗത്തിലെന്നുമേ,
വേഗമിന്നതു വെടിഞ്ഞു ഹാ! മഹാ-
ഭോഗയാം നളിനി! ധന്യതന്നെ നീ!

൧൧

ഉത്തമേ! വിഗതരാഗനാകമെ-
ന്നുരുത്തടത്തെയുമുലച്ചു ശാന്ത നീ;
ഇത്തരം ധരയിലെങ്ങു ശുദ്ധമാം
വിത്തവും മധുരമായ രൂപവും?

൧൨

നേര, ശൈശവമതികലന്നു, നിൻ-
ഭൂരിയാം ഗുണമറിഞ്ഞതില്ല ഞാൻ;
കോരകുത്തിൽ മധുവെന്നപോലെയുൾ-
ത്താരിൽ നീ പ്രണയമാന്റിരുന്നതും.

൧൩

ഇന്നഹോ! ചിരസമാഗമം സ്വയം
തന്ന ദൈവഗതിയെത്തൊഴുന്നു ഞാൻ
എന്നുമല്ലുന്നതചിട്ടിട്ടന്നു, തേൻ-
വെന്ന നിന്മൊഴികൾ നിന്നുപോകയാൽ.

൧൪

ബദ്ധരാഗമിഹ നീ മൊഴിഞ്ഞൊരാ-
ശുദ്ധവാണി വനവായുലീനമായ്,
ശുദ്ധയാന്തിനെയൊസ്വപിച്ച് ഹാ!
സിലസന്തതി സുഖിക്കുമോമലേ!

൧൫

നീലവിൺനടുവുറച്ചു ഭാസ, കാ-
ഞ്ചീല കാട്ടിലുമനക്കുമൊന്നിനും;
ബാല നീ ഡ്യുട്ടി പൊങ്ങുമുക്കിനാൽ
കാലചക്രഗതി നിന്നുപോയിതോ?

൧൬

൧൨൩

മാനസം പരിപഢിതമായി നിൻ-
ധ്യാനയോഗ്യചരിതം സ്മരിച്ചയേ!
ജ്ഞാനി നീ ഭവതി സിദ്ധിയാന്നൊരേൻ-
മേനിയും മഹിതതീർത്ഥഭൂമിയായ്.

൧൭

III

വർകാലം

[മലയാളഭാഷ ചെന്തമിഴിനും സംസ്കൃതത്തിനും അടിമപ്പെട്ടിരിക്കുമ്പോൾ മികച്ച ഭാഷാഭിമാനത്തോട് അതിന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു വേണ്ടി ഇഭംപ്രഥമമായി പ്രയത്നിച്ച മഹാകവിയാണ് ചെറുശ്ശേരി ശങ്കരൻനമ്പൂതിരിപ്പാട്. അദ്ദേഹം ജനിച്ച ഇല്ലത്തിന്റെ പേര് ചെറുശ്ശേരിഇല്ലമെന്നും, അദ്ദേഹത്തെ ഭത്തെടുത്ത ഇല്ലത്തിന്റെ നാമം പൊന്നത്തിലില്ലം എന്നും ആയിരുന്നു. കൃഷ്ണഗാഥ, ചെശ്ശേരിഭാരതം എന്നീ കൃതികളുടെ കർത്താവായ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനസ്ഥലം മലബാർജില്ലയിലെ ചിറയ്ക്കൽതാലൂക്കിലുള്ള പള്ളിക്കുന്ന് അംശത്തിലെ കാനത്തൂരു ഗ്രാമമാണ്. കൊല്ലം നൂറു മുതൽക്ക് നൂറ് വരെ (എം. ഡി. ഫർസ്ത മുതൽക്ക് ഫർസ്തു വരെ) കോലത്തുനാടു ഭരിച്ചിരുന്ന ഉദയവർമ്മൻ കോലത്തിരിയുടെ സമകാലീനനായിരുന്നു ചെറുശ്ശേരിനമ്പൂതിരിപ്പാട്. ക്ലാസ്സിക്ക്, അഥവാ യാഥാസ്ഥിതികപ്രസ്ഥാനത്തിൽ പെട്ട ഒരു കവിയാണ് ചെറുശ്ശേരി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉത്തമ കൃതിയായ കൃഷ്ണഗാഥയിലെ, അഥവാ കൃഷ്ണപ്പാട്ടിലെ കവിതാരീതി അക്ലിപ്തവും സരസവും ആയ രീതിക്കു മകടോഭാഹരണമാകുന്നു. ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ മനോധർമ്മവികാസത്തിനും, അത്യാലങ്കാരപ്രയോഗചാതുര്യത്തിനും ചെറുശ്ശേരിയോടു കിടനിൽക്കുന്ന മഹാരാജ കവി

ഉണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ചുവടെ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്ന വർഷകാലവർണ്ണനം കൃഷ്ണഗാഥയിൽ നിന്ന് എടുത്തിട്ടുള്ളതാണ്. ഈ ഭാഗം വർണ്ണനം എന്ന പദ്യരൂപത്തിന്റെ ഗോപകാവ്യം (Pastoral) എന്ന ശാഖയിൽ ഉൾപ്പെടും]

(മഞ്ജരി)

മേഘകാന്തി കലൻ തുടങ്ങിതേ
മേഘങ്ങളെല്ലാമേ മെല്ലെ മെല്ലെ,
വല്ലവീവല്ലഭൻതന്നുടെ കാന്തിയെ
വെല്ലേണമെന്നുടെ ചിന്തിച്ചിട്ടോ?
ഡംബരമാണ്ടു മുഴങ്ങിത്തുടങ്ങിത-
ങ്ങാമ്പരം തന്നിലേ മെല്ലെ മെല്ലെ;
അംബുജാലങ്ങളുംബുധിതന്നിലു-
മംബരം തന്നിലും മേവിനിന്നു.
ഹാസങ്ങൾ മെല്ലവേ പാഞ്ഞുതുടങ്ങിതേ
കംസൻ തൻജീവിതമെന്നപോലെ.
പാരിച്ചുനിന്നൊരു പേമഴ തുകീട്ടു
പാരിടമെങ്ങുമേ മുങ്ങിക്കൂടി.
വർഷത്തെക്കണ്ടുള്ള കർഷകന്മാരെല്ലാം
ഹർഷത്തെപ്പൂണ്ടു തുടങ്ങിതെങ്ങും.
കച്ചുതുടങ്ങിന മച്ചകമോരോന്നി-
ലിപ്പു തുടങ്ങി പലക്കുമ്പോൾ,
പച്ചോടമില്ലാഞ്ഞിട്ടുൾച്ചൂടുമുണ്ടായി
വിച്ചയായുള്ളോന്നിക്കാലലീല.
ചീത്തുള്ള മേഘത്തിൻചാത്തു പരന്നപ്പോൾ
മാതാഗന്ധബിംബം മറഞ്ഞുപോയി.
മായയിൽ മൂടിന മാനസം തന്നിലെ
ജ്ഞാനം മറഞ്ഞെങ്ങു പോകുംപോലെ.

നീപങ്ങൾ പൂത്തതു കണ്ടോരു വണ്ടുകൾ
 നീളവേ പാഞ്ഞുതുടങ്ങി തന്നിൽ.
 നന്മ കുറഞ്ഞൊരു നെന്മേനി വേണ്ടില-
 യന്മേഷമാണ്ടുളേക്കാക്കുന്നേയുള്ളു.
 ബാധകനായോരു വാതം വരുന്നേരം
 വാതലടച്ച തുടങ്ങിതെങ്ങും
 ജാളുമാണ്ടിങ്ങനെ പോരുനോരെങ്ങുമേ
 മാനുരായെന്നുമേ വന്നുകൂടാ.

ഒരു മഴത്തുള്ളി

[ഇന്നു ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രസിദ്ധരായ ഭാഷാമഹാകവികളിൽ ഒരാളും, ഒരു കേരള കേന്ദ്ര സാഹിത്യഗവേഷകനുമാണ് മഹാകവി ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ അവർകൾ. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ചില കൃതികൾ ക്ലാസ്സിൽ, അഥവാ യാഥാസ്ഥിതികപ്രസ്ഥാനത്തിലും, മറുപലതും റൊമാൻറിക്ക്, അഥവാ കാല്പനികപ്രസ്ഥാനത്തിലും ഉൾപ്പെടും. ഉമാകേരളം, പിംഗള, കണ്ണുകുടുംബം, ഭക്തിദീപിക, കിരണാവലി, താരഹാരം, തരംഗിണി, മണിമഞ്ജുഷ, ഹൃദയകൈമുദി മുതലായവയാണ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാന കൃതികൾ. താരഹാരത്തിലുള്ളതും കാല്പനികപ്രസ്ഥാനത്തിൽ പെട്ടതുമായ “ഒരു മഴത്തുള്ളി” എന്ന കവിതയുടെ പ്രഥമഭാഗത്തിൽനിന്നു തിരഞ്ഞെടുത്ത ശ്ലോകങ്ങളാണ് ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്നത്. ഇത് ആത്മശീതം എന്ന പദ്യരൂപത്തിന്റെ ശീതം (Ode) എന്ന ശാഖയിൽ ഉൾപ്പെടും. ഒരു ഏകഭാവത്തെ ആസ്പദിച്ചു രചിച്ചിട്ടുള്ള ആത്മശീതമാണ് ശീതം.]

അതാ! പതിക്കുന്നു വിയത്തിൽനിന്നും—
 അന്യായം—ആലംബനമാരുമെന്നേ,
 കാലപ്പകർച്ചയ്ക്കിടിപെട്ടു, ഹാഹാ!
 കല്യാണമെയ്യാളുമൊരംബുബിന്ദു.

ഫ

വാനത്തു തുവെൺമുഴുത്തുപോലേ
 സചേതനാസേചനകതപമേന്തി,
 ലസിചെച്ചാരിയോമനയെച്ചവിട്ടി-
 ത്താഴത്തു വീഴ്ത്താൻ കഴലാക്കിയൻ?

റ

നീയാരു? സന്താനമരത്തിൽനിന്നു
 ഞെട്ടൊരു വീഴും മലർമൊട്ടുപോലെ;
 മന്ദാകിനീസൈകതദ്രവിൽനിന്നു
 പതിക്കുന്നെച്ചുമുട്ടുപോലെ;

ന

വിധാതുയാനദപിജചഞ്ചുവിട്ട
 സിതാംബുജസപാദമുണാളിപോലേ;
 ശക്രന്റെ കൊററക്കടയിങ്കൽനിന്നു
 തെരിച്ചു വൈരക്കളിർചില്ലുപോലെ;

ര

സ്ഥാനംപിഴച്ചുംബരവീഥിവിട്ട
 താഴത്തിറങ്ങും പുതുതാരപോലേ;
 പുണ്യക്ഷയത്തിൽ ത്രിഭിവം തൃജിച്ചു
 ഭൂലോകമെത്തും സുമനസ്സുപോലെ;

ര

വരുന്നു? പക്ഷേ കുളിർതെന്നലേത്തും
 വാനാരുന്നിററിൻകണതല്ലജം നീ;
 അതല്ലയെന്നാൽ മദമാൻ നില്ക്കു-
 മൊരാവതത്തിൻകുരശീകരം നീ;

ന

മധുവ്രതാസപാദിതശിഷ്ടമാകും
മന്ദാരമാധവീകണികാവതംസം;
പൗലോമിതന്മേൽ സഖിമാർ തളിക്കും
ഗന്ധദ്രവാംഭുപുഷ്പതപ്രകാശധം;

െ

വാചസ്പതിക്കായ് ശതമന്യ നൽകും
പാളാംബുവിൻ പാവനമായ ബിന്ദു;
സപർഗ്ഗസ്ഥപീയൂഷഘടത്തിൽനിന്നു
തുള്ളിത്തുളുമ്പാൻ തൂനിവാൻ തുള്ളി.

വ

[കൂകം]

അല്ലല്ല! നീരാട്ടുകഴിഞ്ഞു തോത്തി-
യാശാംഗനത്തയ്യലഴിച്ചുലയ്ക്കും
കോടക്കരിക്കാർകഴലിങ്കൽനിന്നു
ചെററിറു വീഴും ചെറുനീക്കണം നീ.

ൻ

ഭവാനെയും സോദരരേയുമോമൽ-
കാഭംബിനീകാമിനി, തൻവയറിൽ
ചുമന്നുകൊണ്ടത്ര ദിനങ്ങൾ വാണു
സുഖവ്വാദാങ്കിതമാം നഭസ്സിൽ!

൧൦

.....
തായയ്ക്കു ഗർഭം പരിപൂർണ്ണമായി;
കട്ടക്കിടാവിൻജനനം കഴിഞ്ഞു;
അത്തവിൽ നാം കാണെമാരു കാഴ്ചയേതോ
സന്താനഗോപാലകഥാപ്രഭേദം!

൧൧

സഞ്ചാതമാത്രങ്ങൾ കിടാങ്ങളെങ്ങും
താഴോട്ടു താഴോട്ടു പതിച്ചിടുന്നു;
ഇല്ലൊററയുണ്ണിക്കുമിരിപ്പു വാനിൽ:—
ഇററില്ലമേ! നിൻനില ശുദ്ധശുന്യം!!

൧൨

ശ്രീകൃഷ്ണനും യശോദാനന്ദനും

[ചെറുശ്ശേരിയുടെ വർണ്ണനങ്ങളിലുള്ള തന്മയത്വവും ഹൃദയംഗമത്വവും നല്ലപോലെ കാണിക്കുന്ന ഒരു ഭാഗമാണ് ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഗോകുലത്തിൽനിന്നുള്ള പ്രവാസവും മറ്റുരയിലുള്ള നിവാസവും കൊണ്ടു തനിക്കുണ്ടായ വിധോഗരോദനയെ കുമാരനായ കൃഷ്ണൻ ഈ ഭാഗത്തിൽ നന്ദഗോപരെ ധരിപ്പിക്കുന്നു. ഇത് ആഖ്യാനം (Narrative poetry) എന്ന പദ്യരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെടും]

(മഞ്ജരി)

അമ്മയ്ക്കു നൽകുവാൻ ചെമ്മുള്ള ചേലകൾ
നന്ദന്തൻ കൈയിലേ നൽകിച്ചെന്നാൻ:
“നൽച്ചേല നാലുമെന്നമ്മ തൻ കൈയിലേ
ഇപ്പോയിൽ നൽകേണമിന്നതന്നെ.
എന്നമ്മ തന്നോടു ചൊല്ലേണം പിന്നെ നീ
എന്നെ മറക്കൊല്ലായെന്നിങ്ങനെ.
ചാൽവെണ്ണയുണ്ണാഞ്ഞു വേദനയുണ്ടുള്ളിൽ
ചാരമെനിക്കെന്നു ചൊൽക പിന്നെ.
വെണ്ണയും പാലുമിങ്ങാരാനും പോരുന്നോ-
രുണ്ടെങ്കിൽ മെല്ലേ വരുത്തവേണം
വാഴപ്പഴങ്ങളും വണ്ണം തിരണ്ടുവ
കേഴുവനല്ലായിലെന്നു ചൊൽവു;
ചിററാടയുണ്ടു ഞാൻ പെട്ടകം തന്നുള്ളിൽ
മററാരും കാണാതെ വെച്ചുപോന്നു,

ഉഴനപ്പെട്ടില്ലല്ലീയെന്നതേ ചിന്തിച്ചു
 ഭീനമാകുന്നുതെന്മാനസത്തിൽ.
 മഞ്ഞരൂ പിഴിഞ്ഞുള്ള കൂറകളൊന്നുമേ
 മങ്ങാതെ മാനിച്ചുകൊള്ളണം നീ.
 വെററില തിന്ന ചൊരയ്ക്കിന നേരത്തു
 തെരൊന്നു പൂട്ടുവാൻ ചെന്നേനല്ലോ
 കൂലിയായുന്നതിനമ്മ താൻ നൽകിന
 ചേലയും മാലുറുപോകല്ലാതെ
 പിള്ളരേ നുള്ളിനാനെന്നങ്ങു ചൊല്ലിട്ടു
 പീലികൊണ്ടെന്നെടുച്ചൊള്ളമ്മ
 കേൾക്കൊണ്ടെന്നു വഴക്കായിപ്പോയി ഞാൻ
 ഉഴന്നിന്നു വാരാതേ നിന്നനേരം
 തെണ്ടമായെന്നതിന്നു നീ നൽകിന
 കണ്ടിങ്ങുവേല മറക്കൊല്ലാതെ
 പൊങ്ങിനോരംശം പുലമ്പി നിന്നീടുന്ന
 കിങ്ങിണിയെങ്ങാനും വീഴൊല്ലാതെ
 പാവകളൊന്നുമേ പാഴായിപ്പോകാതെ
 പാലിച്ചുകൊള്ളണം പാരാതെ നീ,
 ചേണറുനിന്നുള്ളോരോണവില്ലൊന്നുമേ
 ഞാണറു പോകല്ലാ ഞാൻ വരുമ്പോൾ.”

VI

ബാലിയും രാവണനും

[രസപൂർണ്ണമാണ് ഭാഷയിലെ ആട്ടക്കഥകളുടെ മുന്നണിയിൽ ഒരു സ്ഥാനമുള്ള ബാലിവിജയം ആട്ടക്കഥയുടെ കർത്താവായ കല്ലൂർ നമ്പൂതിരിപ്പാട്ടിലെ ജനനസ്ഥലം ത്രിശ്ശിവപേരൂരിൽ സമീപമുള്ള കല്ലൂർ ഇല്ലവും, ജീവിതകാലം കൊല്ലം നാമം-മുതൽക്കു് നാമം-വരേയും (ഐ. ഡി. മനോ-മുതൽക്കു് മനോ-വരേ) ആകുന്നു. ബാലിവിജയത്തിന് പുറമേ മധുരൈഭവധം, സുമുഖീസ്വയംവരം, സ്വാഹാ സുധാ എന്നീ മൂന്നു ആട്ടക്കഥകൾ കൂടി അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആട്ടക്കഥ നടനും എന്ന സുന്ദരകലാവിഭാഗത്തിന്റെ നൃത്യം എന്ന ശാഖയിൽ ഉൾപ്പെടും. നടനും, അഥവാ നാട്യം വാക്യാത്മാഭിനയവും രസാശ്രയവും, നൃത്യം പദാത്മാഭിനയവും ഭാവാശ്രയവുമാകുന്നു. ആട്ടക്കഥയിൽ, അഥവാ കഥകളിൽ വാചികാഭിനയം ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. ആട്ടക്കഥകളിലെ കഥാപാത്രങ്ങൾ പുരാണപുരുഷന്മാരായിരിക്കുന്നതാണ്. ആട്ടക്കഥയിലെ കഥയിലെ കവിവാക്യം ശ്ലോകത്തിലും, പാത്രങ്ങളുടെ സംഭാഷണം പദത്തിലും, അതായത് പാട്ടിലും ആയിരിക്കും. കവിവാക്യത്തിന് ചിലപ്പോൾ ഭണ്ഡകവും ഉപയോഗിക്കും. പദത്തിൽ പല്ലവി, അനുപല്ലവി, ചരണം എന്നീ വിഭാഗങ്ങൾ സാധാരണയായി ഉണ്ടായിരിക്കുകയും ചെയ്യും. ചുവടെ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഗം ആഖ്യാനം എന്ന പദ്യരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെടും. ബാലി രാവണനെ വാലാൽ വരിഞ്ഞുകെട്ടി അദ്ദേഹത്തെ സങ്കടപ്പെടുത്തിയതിനു ശേഷം, ദൂരം അറിയാത്ത ഭാവത്തിൽ രാവണനെ അഴിച്ചുവിടുന്നതാണ് ഇവിടെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നത്]

(ഭണ്ഡകം)

അന്നേരമങ്ങു രിപുവന്ദോരു ഭീതികര-
നിന്ദാത്മജൻ സ ചലു ബാലീ
കപിതിലകമെഴുലീ കനകമണിമാലീ

സമരമതിലേല്ക്കുമൊരു വിമതബലവും പാതി-
വരികയിവനെന്നു വരശാലീ. ൧

ഏതും മനസ്സിലറിയാതെന്ന ഭാവേന
കൌതൂഹലത്തൊടുമുദാരൻ
അധികതരധീരൻ അവനതിഗഭീരൻ
നിജ വപുഷി മേവുമൊരു നിശിചരനെയുംകൊണ്ടു
നിരവധികബാഹുബലസാരൻ. ൨

അൻപോടു ചാടി പുനരംഭോധി രണ്ടിലതി-
കമ്പംവിനാ വിരവിൽ മുങ്ങി
ജപമഥ തുടങ്ങി സുചിരമഥ പൊങ്ങി
പരിചിനൊടു തപ്പണവുമഖിലമാപി ചെയ്തു പുന-
രഭകപതി വരുണനെ വണങ്ങി. ൩

ബാലാഗ്രവാസിയൊരു നീലാദ്രിശൃംഗമിവ
പൌലസ്ത്യനങ്ങനഗമിച്ചു
കിമപി വിഷമിച്ചു കഥമപി സഹിച്ചു
സ്നാനമപി ലവണജലപാനമതു ചെയ്തളവിൽ
മാനസവിശുദ്ധിയു മുദിച്ചു. ൪

ഏവം കഴിച്ചു നിജ ദേവാർച്ചനം പൂരിയി-
ലാവോളവും ഡടിതി പോന്നു
സഭയതിലിരുന്ന സചിവരഥ വന്നു
അതുപൊഴുതു വീരമതിലമരുമൊരു ഭഗമുനെ-
മാഹന്ത വേദന വളർന്നു. ൫

ഖേദം വളൻ ബഹുരോദങ്ങൾ ചെയ്യുമൊരു
നാദങ്ങൾ കേട്ടഥ തെളിഞ്ഞു
കിമപി ച തിരിഞ്ഞു കണ്ടവനറിഞ്ഞു
സപാന്തത്തിലേറിയൊരു സന്തോഷഭാവേന
ബന്ധനമഴിച്ചുഥ പറഞ്ഞു. ൬

കൃമി നൃ

ചരണം.

പങ്ക്തികളാ! രാക്ഷസേന്ദ്ര പാകവൈരി തന്നെ
ബന്ധിച്ച സമത്വൻ തന്റെ താതനോ നീ?
കൈലാസമെടുത്തു നിജ പാണികളിൽ പല
ലീലാവിനോടങ്ങു ചെയ്ത വീരനോ നീ?
ഏന്തിനിഹ നമുക്കു ലാംഗുലത്തിൽ വന്നു?
ഹന്ത! പറഞ്ഞീടുക നീ കാര്യമെല്ലാം.

[ഇങ്ങനെ രാമാനുജൻ എഴുത്തച്ഛന്റെ അദ്ധ്യാത്മരാമായണത്തിലെ സുന്ദരകാണ്ഡത്തിൽ നിന്നാണ് ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന ഭാഗം എടുത്തിട്ടുള്ളത്. ഹനമാൻ സീതയ്ക്കു ശ്രീരാമന്റെ സന്ദേശംകൊണ്ടു ചെന്ന അവസരത്തിൽ അദ്ദേഹം ലക്ഷയെ തീവച്ചു നശിപ്പിക്കുന്നതിനെ ഇവിടെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത് ആഖ്യാനം എന്ന പദ്യരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെടും]

(കുളകാഞ്ചി)

ചരമഗിരിഗോപുരാത്രേ വായുവേഗേന
ചാടിനാൻ വാഹകന്മാരെയും കൊന്നവൻ,
ഉഡംപതിയൊടുമസുമടവുയരമിയലുന്ന ര-
ണോത്തുംഗസൗധാഗ്രമേരി മേവീടിനാൻ.
ഉദവസിതനികരമുടനടനപരി വേഗമോ-
ടൽപ്പുത്രപിന്നെയുമുൽപ്പുത്ര സതപരം,

കനകമണിമയനിലയമഖിലമനിലാത്മജൻ
 കത്തിച്ചു കത്തിച്ചു വർദ്ധിച്ചിതഗ്നിയും.
 പ്രകൃതിപാപലതയൊടവനപലമോരോ മണി-
 പ്രാസാദജാലങ്ങൾ ചുട്ടുതുടങ്ങിനാൻ,
 ഗജതുരഗരഥബലപാതാതികരപാകതിയും
 ഗദ്യങ്ങളായുള്ള രത്നഹർമ്മ്യങ്ങളും
 അനലശിഖകളുമനിലസുതഹൃദയവും തെളി-
 ണ്താഹത വിഷ്ണുപദം ഗമിച്ചു തദാ.
 വിബുധപതിയൊടു നിശിദ്ധരാലസം വെന്തൊരു
 വൃത്താന്തമെല്ലാമറിയിച്ചുകൊള്ളുവാൻ
 അഹമഹമികാധിയാ പാവകജപാലക-
 ൂംബരത്തോളമുയർന്നുവെന്തു മുദാ.
 ഭുവനതലഗതവിമലദിവ്യരത്നങ്ങളാൽ
 ഭൂതിപരിപൂർണ്ണമായുള്ള ലങ്കയും
 പുനരനിലസുതനിതു ദേവിപ്പിച്ചിതെങ്കിലും
 ഭൂതി പരിപൂർണ്ണമായ് വണിതതുള്ളതം!
 ദശവദനസഹജഗൃഹമെന്നിയേ മററുള്ള
 ദേവദീപഗഹങ്ങൾ വെന്തുശ്രീ ജവാൽ.
 രഘുകലപതിപ്രിയഭൃത്യനാം മാരുതി
 രക്ഷിച്ചുകൊണ്ടാൻ വിഭീഷണമന്ദിരം.
 കനകമണിമയനിലയനികരമതു വെന്തോരോ
 കാമിനിവർഗ്ഗം വിലാപം തുടങ്ങിനാൻ.
 ചികുരഭരവസനചരണാദികൾ വെന്താശു
 ജീവനും വേർപെട്ട ഭ്രമേഘ പതിക്കയും
 ഉടലുരുകിയുരുകിയുനേഴറിയലറിപ്പാഞ്ഞു-
 മുന്നതമായ സൗധങ്ങളിലേറിയും
 ഭരണനടനവിടയെമടുത്തു ദേവിപ്പിച്ചു
 താഴത്തുവീണു പിടിച്ചു മരിക്കയും;

മനുവു

മമ തനയ! ജനക! രമണ! പ്രാണനാഥ! ഹാ!
മാമകം കർമ്മമയ്യോ! വിധി! ദൈവമേ!
മരണമുടനടലുകിമുറുകിവരിക്കെന്നതു
മാറുവാനാരുമില്ലയ്യോ ശിവശിവ!
നിശ്ചിഹരികൾ ബഹുവിധമൊരോന്നേ പറകയും
നിൽക്കുന്നിലയിലേ വെന്തുമരിക്കയും,
ശരണമിഹ കിമിതി പലവഴിയുമടനോടിയും
ശാഖികൾ വെന്തു മുറിഞ്ഞുടൻ വീഴ്കയും
രഘുകുലവരേഷ്ടഭൂതൻ ത്രിയാമാചര-
രാജ്യമെഴുന്നൂറു യോജനയും ക്ഷണാൽ
സരസബഹുവിഭവയുതഭോജനം നൽകിനാൻ
സന്തുഷ്ടനായിതു പാവകദേവനും.

മേഘോപാലംഭര

[പാല ഉൽകൃഷ്ടകാവ്യങ്ങളും രചിച്ച് ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ ഒരു ഉന്നതസ്ഥാനം കരസ്ഥമാക്കി ജീവിച്ചുവരുന്ന വാസനാനുഗ്രഹീതനായ ഒരു കവിയാണ് കുറുപ്പുറത്തു കേശവൻനായർ അവർകൾ. കാവ്യോപഹാരം, നവ്യോപഹാരം മുതലായവയാണ് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാന കൃതികൾ. ഇദ്ദേഹത്തെ റൊമാൻറിക്ക്, അഥവാ കാല്പനിക പ്രസ്ഥാനത്തിൽ പെടുന്ന ഒരു കവിയായി പരിഗണിക്കാം. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ഖണ്ഡകവിതയാണ് കാവ്യോപഹാരത്തിൽനിന്നെടുത്ത് ഇവിടെ ചേർത്തിരിക്കുന്നത്. ഇത് ആത്മഗീതം എന്ന പദ്യരൂപത്തിന്റെ ഗീതം എന്ന ശാഖയിൽ ഉൾപ്പെടും]

ഫുനൻ

‘ഒരു വയസ്സു കഴിഞ്ഞു, കവിഞ്ഞുപോ-
കരുതു ജീവിതകാലമൊരാൾക്കുമേ
കരുതുക’ന്നലരുന്നിതു കൊണ്ടലാ-
ണ്ടുതി കണ്ടിഹ കാലഭയങ്കരം.

ഫ

ദിനകരന്റെ കരം വഴി ജീവനം
വിനയൊഴിഞ്ഞിയലും ഘനമേ, ഭവാൻ
അനഘമിത്ര മഹസ്സു മറച്ചു ദർ-
ഭിനത ചേപ്പുതു ദുസ്സഹമെത്രയും.

റ

വിഷമണച്ചയിർ പോക്കമഹിക്കുമേ
വിഷമബാധ വിധിപ്പവനാകയാൽ
വിഷഭ, നിന്നുടെ ജീവനഭാതുതാ-
വിഷയവൈഭവമതുതമതുതം!

ന

അലഘുമാരുതവേഗമിതേരടൻ
തുലയുമേ തവ ജീവനമെങ്കിലും
ജലഭ, ഹേ, ജഡ, നിന്നിടിവാറുപ്പയ-
റുലകിനിപ്പൊഴുമല്ലലിനല്ലയോ?

ര

IX

കൃഷിക്കാരുടെ പാട്ട്

[വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ അവർകൾ ഇന്ന് ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രസിദ്ധ മഹാകവികളിൽ അഗ്രഗണ്യനാണ്. ഒരു ക്ലാസ്സിൽ കഠിനമായി കവിതയെഴുത്തു തുടങ്ങിയെങ്കിലും, ഭാഷയിൽ റൊമാൻറിക്ക്, അഥവാ കാല്പനികപ്രസ്ഥാനം സ്ഥാനിക്കാൻ പണിപ്പെട്ട് പല ഉൽകൃഷ്ടങ്ങളായ കാല്പനികഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളും രചിച്ച ഒരു മഹാനാണ് അദ്ദേഹം. അദ്ദേഹം ജീവൽസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനത്തിൽപ്പെട്ട ഏതാനും ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളും എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. ഇവയിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാല്പനികഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളുടെ ഗുണങ്ങൾ കാണാവുന്നതാണ്. ലളിതകാമളമായ പദവിന്യാസം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളുടെ ഒരു വിശേഷഗുണമാണ്. വാല്മീകിരാമായണം, മിത്രയോഗം, ബന്ധനസ്ഥനായ അനിരുദ്ധൻ, മരപനമറിയം മുതലായവയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാന കൃതികൾ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഖണ്ഡകവിതകൾ കൂട്ടിച്ചേർത്ത് സാഹിത്യമഞ്ജരി എന്ന നാമത്തിൽ ഏഴ് ഭാഗങ്ങൾ ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഈ ഖണ്ഡകവിതകൾ മറ്റുള്ള കൃതികളേക്കാൾ ശ്രേഷ്ഠങ്ങളാകുന്നു. സാഹിത്യമഞ്ജരി ഏഴാംഭാഗത്തിൽനിന്ന് എടുത്തു ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള “കൃഷിക്കാരുടെ പാട്ട്” ജീവൽസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു ഖണ്ഡകാവ്യമാകുന്നു. അഹിംസാബ്രതം സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഭാരതീയകർഷകർ, ലോകത്തിലെ വമ്പിച്ച സാമ്രാജ്യങ്ങളിൽ ദിനംപ്രതി വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന യുദ്ധസന്ധാരങ്ങളെ കണ്ടു പാടുന്നതാണ് ഉദ്ധൃതഭാഗം. ഒരു ജീവൽസാഹിത്യകൃതിയുടെ വിഷയം ഇഭാനീതനമായ ഒരു പ്രശ്നമായിരിക്കും. വ്യക്തിയുടെ പുരോഗതി ലക്ഷിക്കിയല്ല, സമുദായത്തിന്റെ പുരോഗതി ലക്ഷിക്കി വേണം, അതിനെ ജീവൽസാഹിത്യത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കേണ്ടത്. അതിലെ പാത്രങ്ങൾ ഒരു സമുദായമോ, ഒരു സമുദായത്തിലേയോ, ഒരു വർത്തിലേയോ വ്യക്തിയെന്ന നിലയുള്ള ഒരു വ്യക്തിയോ ആയിരിക്കും. അവരതകളുള്ള സാധാരണ

ജനങ്ങളോട് അതു പ്രത്യേക അനുഭാവം കാണിക്കുന്നതുമാണ്. ജീവൽസാഹിത്യത്തിന്റെ ഈ മുഖ്യലക്ഷണങ്ങൾ ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള “കൃഷിക്കാരുടെ പാടി”ൽ കാണാവുന്നതാണ്. ഇത് അത്ഭുതം എന്ന പദ്യരൂപത്തിന്റെ ശീതം എന്ന ശബ്ദയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു]

(ശ്ലോകം)

ചെറുണ്ടാമിരിമ്പിനും കണ്ണനീരെങ്കില,തി-
ങ്ങിറ്റിറുവീണീയ ക്ഷരങ്ങളായ് കാണായേനേ:—
“ജീവരക്തത്തെപ്പോറ്റിപ്പലർത്തും കൃഷിയുള്ള
കേവലായുധങ്ങളായ് മേവേണ്ടമെൻകൂട്ടക്കാർ
ജീവരക്തത്തെപ്പോർകൊണ്ടൊഴുകിക്കളയുന്ന
കൈവേലയ്ക്കു പയുക്കുതരാവുകയല്ലോ ചെയ്തു:
ഏങ്ങാനുമൊരു ശിരസ്സൊന്നയന്നതായ് കണ്ടൊ-
ല,ങ്ങതിൻനേരേ ചലിച്ചിളിച്ചുകാട്ടും വെഡ്ഗം,
കുതിച്ചുചാട്ടം കന്തം, കുരച്ചുതുപ്പും തോക്കെ-
ന്നിതുകളാക്കിത്തീക്കപ്പെട്ടുപെട്ടവശർ നാം
ദുഷ്പ്രഭുക്കൾക്കായത്രേ പേക്കൊല നടത്തുന്നീ-
ലി?—പാപക്കുറപ്പെന്ന നീങ്ങുന്നു നമുക്കയ്യോ!”

ആരിതു വായിപ്പാനുണ്ടിന്ന,നക്ഷരർ കൃഷി-
ക്കാരധിവസിയ്ക്കുമീക്കുറത്തു നാടല്ലാതെ?
പീരങ്കിപ്പകളാൽദ്രിശ്ശെട്ടും കുറുപ്പിച്ചു
പേരിനെ വെട്ടുപ്പിയ്ക്കും വീരരല്ലി രാജ്യക്കാർ.
അന്യരെയടിച്ചമത്താജ്ജിയ്ക്കു മൊരെന്നത്യ-
മന്ത്യായവിമുഖരായുള്ളൊക്കെ മിഥ്യയെന്നത്യം:
മറ്റു പാപങ്ങളെത്താഴ്ത്തിനിത്തിയിട്ടാണോ
മറ്റുമുന്നതി കൊടുവതിന്യുതൻകലാപ്രീതൻ?

ആ മഹാത്മാവെന്നെന്നമവതൻ പൊക്കം കണ്ടു
സാമോഭം ചിരിച്ചുകൊണ്ടരുവു തെളിമഞ്ഞാൽ!

ഒന്നിനും കാലക്കേടു നേരിടാതിടതിങ്ങി
നിന്നുകൊള്ളട്ടേ നാനാസന്ധ്യക്കുറു വയൽകളിൽ;
എന്നോളം മുളയ്ക്കുകില്ലസ്സമസൃഷ്ടസ്സേഹ-
മെന്നോളം നമുക്കവ തരിശുനിലക്കുറുതാൻ!
ചാണകം വാരാൻ വേണ്ടിക്കമ്പിട്ടുകൊറുകെന്മയ്യേ,
താണനില്ലൊല്ലേ കെടുന്നീതിതൻതിരുമുമ്പിൽ;
ചുമലേ, വഹിച്ചുകൊറുകാസ്ഥയാ കലപ്പയെ,-
ച്ചുമന്നുപോകായ് നീ സപാത്മത്തിൻനിയോഗത്തെ.
പോരിനു വിളിയ്ക്കുന്നില്ലാരെയും, കുടികളിൽ-
ച്ചാരവായ്ത്തിരിയുമിച്ചുക്കളുടെ ശബ്ദം;
പാരതന്ത്ര്യത്താൽ നഗ്നപ്രായരായോരെ പ്രിയ-
ഗീരിനാൽസ്സമാശ്വസിപ്പിയ്ക്കയേ ചെയ്യുന്നുള്ളു.
പരർത്ഥൻ കഷ്ടപ്പാടാൽപ്പൊരുതി നെയ്യുണ്ടാക്കാൻ—
പരർത്ഥൻ മുതുകെല്ലാൽസ്സേവയതോരണം കെട്ടാൻ—
പരർത്ഥൻ ശവക്കുളാൽ സപ്തസോപാനം തീപ്പാ-
നൊരുങ്ങില്ലൊരുനാളുമഹിംസയുടെ രാജ്യം.

കാമംപോലുലകിനെക്കുശക്കിപ്പിഴിയാന-
ല്ലീ, മഹാകർമ്മക്കേതുമാർമ്മീയകരങ്ങളെ
ആമത്തിൻകടക്കുകൽനിന്നുരിയെടുപ്പതി,-
ങ്ങാമയവ്യഥിതരെത്തലോടുന്നതിനത്രേ—
ഭാരതമതംഗജം ചങ്ങല പൊട്ടിപ്പതു
പാരിനെ ചുരുച്ചുകൊണ്ടങ്ങിങ്ങു പായാനല്ല;
പാരിയിൽ വീഴിയ്ക്കപ്പെട്ടുഴലും തൻകൂട്ടരെ-
ക്കൂറ്റൻ തൂമ്പിക്കയ്യാൽപ്പിടിച്ചു കേറാനത്രേ—

ഒട്ടേറെനാരുകൊണ്ടാർക്കുനദിയിൽ ചിറ-
 കെട്ടുകൊള്ളാഴ്കുന്നതുഴിയെ മുക്കാനല്ല;
 ചുട്ടെരിപൊരിക്കൊള്ളും വിവിധദേശങ്ങളെ-
 ക്കൊല്ലാമാം ദേഹം പോക്കിജ്ജീവിപ്പിപ്പതിനത്രേ.
 മംഗളാത്മാവാം ജഗൽക്കർത്താവിൻ കൃഷിനില-
 തെങ്ങെങ്ങെ മനുഷ്യതപം ചാഴികൾക്കിരയായ് പോം,
 അങ്ങങ്ങാ വിനകളേപ്പേർത്താട്ടിക്കളയുവാ-
 നെങ്ങിനെ വീശിയ്ക്കും നാം പ്രാണവായുവെപ്പോലും?
 നന്നായിസ്സുവിയ്ക്കുമാറാകട്ടെ ലോകം സർവ്വ-
 മെന്നല്ലോ ഭരതോവി ചങ്ങേ പാടിയ ഗാനം!

[ഇന്നത്തെ മലയാളസാഹിത്യത്തിന് അതിന്റെ ആധുനികത്വം നൽകുവാൻ ആദ്യമായി പ്രയത്നിച്ചവരിൽ അഗ്രഗണ്യനാണ് കേരള വാങ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനസ്ഥലം ചങ്ങനാശ്ശേരിയും, ജീവിതകാലം കൊല്ലം ഗുഹ-മുതൽക്ക് ഗുഹ-വരേയുമാകുന്നു. ശാകുന്തളം, മയൂരസന്ദേശം എന്നിവയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാന ഭാഷാപദ്യകൃതികൾ. അദ്ദേഹം ക്ലാസ്സിക്കി, അഥവാ യാഥാസ്ഥിതികപ്രസ്ഥാനത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു കവിയും, ഭാഷയിലെ ആധുനിക ഗദ്യസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവും. പുതിയതല്ലെങ്കിലും “കേരളവാങ്മപ്രസ്ഥാനം” എന്ന ചിഹ്നം പേരിട്ടിട്ടുള്ള ആധുനിക ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലെ പദ്യപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ നായകനുമാകുന്നു. ശബ്ദാലങ്കാരങ്ങളിൽ, പ്രത്യേകിച്ച് ഭവിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തിൽ, അതി

മുഖ്യാഭിമുഖം

യായ ഭൂമി, സംസ്കൃതപദപ്രയോഗങ്ങളിലും എഴുതിയതാണ് പ്രസ്തുത പ്രസാദത്തിന്റെ മുഖ്യലക്ഷണങ്ങൾ. മയൂരസന്ദേശം എന്ന സന്ദേശ കാവ്യം, അഥവാ ഭൂതകാവ്യം, അതിന്റെ പ്രയത്നവും ഗാഢീയവും നിമിത്തം, ഭാഷാസന്ദേശകാവ്യങ്ങളുടെ മുന്നണിയിൽ നിലകൊള്ളുന്നുണ്ട്. വിരഹിയാത നായകനോ, വിരഹിണിയാത നായികയോ ഒരു പ്രേമസന്ദേശവും കൊടുത്ത് ജീവികളിൽ ഒന്നിനെയോ, ജീവിതലാഭത്തോടോ, കാര്യം മുതലായ വസ്തുക്കളിൽ ഒന്നിനെയോ, യഥാക്രമം നായികയുടെയോ, നായകന്റെയോ അടുക്കലേക്ക് അയയ്ക്കുന്ന രൂപത്തിലാണ് സന്ദേശകാവ്യങ്ങൾ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. സാധാരണയായി, ഒരു സന്ദേശകാവ്യത്തിന്റെ പൂർവ്വാഗത്തിൽ ഭൂതിനുള്ള കാരണം, സന്ദർഭം, ഭൂതാവർജനം, ഭൂതന്റെ മാർഗ്ഗവർണ്ണന എന്നിവയും, ഉത്തരഭാഗത്തിൽ നായികയുടെയോ, നായകന്റെയോ വാസസ്ഥലവർണ്ണനയും, ഇവരിൽ ഒരാളിന്റെ വർണ്ണനയും സന്ദേശവിവരണവും ഉണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ്. മിക്ക സന്ദേശകാവ്യങ്ങളുടേയും സ്ഥായിയായ രസം വിപ്രലംഭത്തോടുകൂടിയതാകുന്നു. സന്ദേശകാവ്യത്തെ ഒരുതരം വിലാപകാവ്യമായും പരിഗണിക്കാം. മയൂരസന്ദേശത്തിന്റെ പൂർവ്വാഗത്തിൽ നിന്നെടുത്ത ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള ഭാഗം ഭൂതിന്റെ സന്ദർഭവും, ഭൂതാവർജനവും വിവരിക്കുന്നു. ഈ സന്ദേശകാവ്യത്തിന്റെ നായകൻ ശ്രീധരകന്താവുതന്നെയാണ്. രാജകോപത്താൽ അദ്ദേഹത്തിന് കൊല്ലം മുറയ്ക്കൽ മദ്ധ്യതിരുവിതാംകൂറിലുള്ള അരിപ്പാട്ട് ബന്ധനത്തിൽ പാകപ്പെട്ടതായി വന്നു. അവിടെനിന്ന് കരിപ്പാൽ അദ്ദേഹം ഒരു മയിലിനെ കാണുകയുണ്ടായി. ഈ മയൂരദർശനവും അതിനോടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ സംഭാഷണവുമാണ് ഉദ്ധൃതഭാഗം വർണ്ണിക്കുന്നത്. ഈ ഭാഗം ആഖ്യാനം എന്ന പദപ്രയോഗത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

ഇഷ്ടപ്രാണേശപരിയുടെ വിധോഗത്തിനാലും നരേന്ദ്ര-
ദ്രിഷ്ടപത്താലൊരുവനുള്ളവാം മാനനഷ്ടത്തിനാലും
കഷ്ടപ്പെട്ടപ്പതയ്ക്കനായ നാലഞ്ചു കൊല്ലം കഴിച്ചാൻ
ദിഷ്ടക്കേടാൽ വരുവതു പരീഹാരമില്ലാത്തതല്ലോ. ൧

ആവിശ്യിതാഭരതവനരിപ്പാട്ടു വാണോരു കാലേ [രം
സേവിക്കാ നായ് തുഹനെയൊരു നാളാ സ്ഥയാപോയനേ-
ഭാവിശ്രോതഃ പിതൃനശകനം കണ്ടുപോൽ നീലകണ്ഠം
കോവിൽക്കെട്ടിൽ കപചന ഭഗവദപാഹനം മോഹനാഞ്ഠം.

൨
കൊണ്ടൽക്കോളാൽ കലിതകതു കംപീലിയെല്ലാം പരത്തി-
ക്കൊണ്ടു കേകിപ്രവരനഴകോടാട്ടമാട്ടുന്ന ഭംഗീം
കണ്ടുകൊമീ നിജകമനിയാം നീലവേണീം നിനച്ചി-
ട്ടിണ്ടൽക്കുറ്റം വശഗനവിടെത്തന്നെ മിണ്ടാതെന്നിന്നാൻ.

൩
സന്താപാലും സകലജഗതാം സ്തൂനനേ വന്ദനം ചെ-
യ്ക്കുന്താ നാലും വിഷമമിതിനാലൊന്നമില്ലെന്നറച്ചു
ചിന്താമഗ്നൻ ചിരമവിടെ നിന്നുമയ്യരത്തൊടേവാ
ഹന്താത്യന്തം പരവശതയാലത്തരേണ്ണ ചൊന്നാൻ. ൪

“ധന്യാത്മഭവേ! ഖഗവര! ജയിച്ചാലുമുള്ളം കനിഞ്ഞി-
ട്ടന്യാതത്താലഴലിലുഴലുണന്നെ നീ താൻ തുണയ്ക്ക
വന്യാവാസേ വിഹഗനിവരോ ബാഹുലേയൻ ഗ്രഹിച്ചാ-
നന്യാസാധാരണഗുണഗണം കാഞ്ചയാൽത്തന്നെ നിന്നേ.

൫
പാരിൽ പാത്താലിഹാമണികലത്തന്നിൽ നിന്നോടുതുല്യം
വൈരിതപം ചൂണ്ടൊരു പതഗമാം പത്രമേരിച്ചുരിക്കും
ശൈരിക്കും തപാപ്രതി മമതയാൽത്തന്നെ നിൻ പ്രഷ്ടലഗ്നം
ഭൂരിശ്രീലോകനോരു തന്മയരം മുർദ്ധ്വി ചൂട്ടുന്നു ദേവൻ.

൬
ആകാരത്തിൻ സുഷമയിതു പോലേതു ചെങ്കിട പാരിൽ?
കേകാരാവും ശ്രവണസുഖഭം കേരക്കിലോ തുഷ്ടിയാകാ
ലോകാനന്ദപ്രദമസദ്യശം തുത്തവും തേ ശകന്തേ!
ശോകാനാം മേ ശുഭഗുണ! ദ്വാതീശനാം നാശനായ. ൭

മർന്ന

ഭൂതം ഭൂതസ്ഥിതഭയിതനായേതമാശ്വാസമില്ലാ-
ഞ്ഞനം ദീനം ജനമനകനിഞ്ഞാന്നുചെയ്താലുമിപ്പോൾ
സ്യാനന്ദരൂപരവരമതിൽചെന്നു മൽപ്രാണനാഥ-
യ്ക്കാനന്ദംനീയരുളുകപറഞ്ഞെന്റെ സന്ദേശവാക്യം. വ

പക്ഷിശ്രേഷ്ഠ! സപയമവിടെ നീ പോകിലെൻപ്രാണനാ-
ലക്ഷിച്ചുനൃപാഭ്യസുഷമകൊണ്ടാതു ഭൂലോകലക്ഷ്മീ-
[മാം
അക്ഷിപന്ദപാതവസഫലമാംകിഞ്ചതൽപ്രാണനെസ്സം-
രക്ഷിച്ചുണ്ടാമൊരുതുരുത്തരം പുണ്യവും ഗണ്യമല്ലോ. ന്

.....
കോടക്കാർകൊണ്ടിരളിയലുമീയംബരം കാണവേ മാൻ-
പേട കണ്ണാൾ വിരഹവിധൂരീഭാവമാന്റെന്റെ നാഥാ
കൂടെക്കൂടെക്കരയുമതിനാലാതു നീയന്തികേ ചെ-
ന്നാടൽക്കല്ലാമരതിയുളവാക്കേണമെൻകേമമോതി.

മറ

.....
പ്രേയാനാമെൻചിരാചിരഹമാംപ്രൗഢപണ്ഡിതപത്നാ-
ലായാസപ്പെട്ടതിവിവശയായ് പിഴിച്ചുപോൽ വാടിചാഴും
ജായായാ മേ പ്രിയസഖ! ഭവാനെന്റെ സന്ദേശമാകും
നോയാസാരാൽതപരിതമരുളീടേണമുത്താപശാന്തിം. മമ

തന്ദ്രശം ചെന്നുവരികു തേ ചൊല്ലുവാൻ മാറ്റമാദൃ
സന്ദേശം ചെന്നാഥ സപദി ഞാൻ യാത്രയാക്കാം ഭവാനേ
സന്ദേശം വേണ്ട പരസപകാരത്തിനാകാത്തതെങ്കിൽ
കിന്ദേശംകൊണ്ടൊരുഫലമിഹ പ്രാണിനാം ക്ഷോണി-
[തന്നിൽ. മര

XI

മരണത്തിന്റെ ആവശ്യകത

[കേരളക്കരയിൽ കുടിച്ച തൊട്ട കൊട്ടാരംവരെയുള്ള സകലതരം ജനങ്ങളുടേയും ഇടയ്ക്കു പ്രചാരമുള്ള കാവ്യങ്ങൾ രചിക്കുവാൻ ആദ്യമായി തുഞ്ചത്തു രാമാനുജൻ എഴുത്തച്ഛനും, പിന്നീട് കലക്കത്തു കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർക്കും മാത്രമേ ഇന്നുവരെ സാധിച്ചിട്ടുള്ളൂ. പാമരന്മാർക്കും കൂടി വായിച്ചു രസിക്കാവുന്ന കാവ്യങ്ങൾ രചിക്കുന്നതിൽ അനന്യസഭ്യശമായ വൈദഗ്ദ്ധ്യമുള്ള മഹാകവിയായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ ജനനസ്ഥലം തിരുവിലപാമലയ്ക്കു സമീപമുള്ള കിള്ളിക്കുറിശ്ശിമംഗലവും ജീവിതകാലം ഉദ്ദേശം കൊല്ലം പൂവൂർ-നും നർഗ്ഗ-നും ഇടയ്ക്കും ആകുന്നു. ഒരു ക്ലാസ്സിക്കുകാരിയും, തുള്ളൽപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവുമായ അദ്ദേഹം അറുപതിൽപരം തുള്ളൽകഥകളും, പതിന്നാലുവൃത്തം, ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം മുതലായ മറ്റു കൃതികളും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. സാധാരണ ജനങ്ങൾക്കുകൂടി മനസ്സിലാകുന്ന ലളിതഭാഷ, ചലനാത്മകതയും നിറഞ്ഞൊഴുകുന്ന വൃത്തം, ഫലിതവും തന്മയതപവും മികച്ചനിൽക്കുന്ന വണ്ണനാപാടവും, ഹാസ്യരസം എന്നിവയാണ് കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ തുള്ളലുകളുടെ പ്രത്യേക ഗുണങ്ങൾ. കാവ്യത്തിന്റെ ജാത്യാലുള്ള ഗുണമായ ചലനാത്മകതപ്രത്യക്ഷമാക്കുവാൻ പശ്ചാത്തമമായ ഒരു പ്രസ്ഥാനമാണ് കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ സ്ഥാപിച്ച തുള്ളൽപ്രസ്ഥാനം. പഞ്ചേഷ്ടോപാഖ്യാനം പറയൽതുള്ളലിൽ നിന്നെടുത്തിട്ടുള്ളതാണ് പുരാതന ചേർത്തിരിക്കുന്ന ഭാഗം. പണ്ട് യമധർമ്മൻ ദീർഘകാലംകൊണ്ടു തീർക്കേണ്ടതായ ഒരു യാഗം ആരംഭിക്കുകയുണ്ടായി. കാലൻ ഇങ്ങനെ യാഗം ഭീക്ഷിച്ചും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭൃത്യന്മാർ യാഗകാര്യങ്ങൾ ചെയ്യുന്നതിൽ ഏല്പിട്ടും ഇരുന്നതിനാൽ, അക്കാലത്ത് ഭൂമിയിലുള്ള യാതൊരു ജന്തുക്കൾക്കും മരണമില്ലാതെയായിത്തീർന്നു. ഇതിൽ നിന്നു ജനിച്ച കഷ്ടാവസ്ഥയാണ് കവി ഇവിടെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഇതു വണ്ണനം എന്ന പദ്യരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടു.]

മർവ്വ

പെർവ്വെ പാവുവളർന്ന ജീവജന്തുക്കൾക്കു പാർത്താൽ
അററമില്ലാ പാരിടത്തിലെത്തു ദിക്കുതാഴിവില്ലാ,
മററു മാംസം ഭുജിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്കുമിതുകാലം
കൊറുപോലും നാസ്തിയായി മരിപ്പാനുമെളുതല്ലാ;
മെച്ചമോടേ പുലി പന്നി സിംഹവും തങ്ങളിൽത്തന്നെ
പച്ചമാംസം കടിച്ചാതു ഭുജിക്കുന്നു സർവ്വകാലം;
കൊച്ചുമത്സ്യങ്ങളെപ്പോലെ വിഴുങ്ങും ഘോരമത്സ്യങ്ങൾ,
സ്വപ്നമായ് മരറായ പാറത്തുടെ പോരുമവയെല്ലാം.
ദൃഷ്ടജന്തുക്കളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞു ഭൂതലമെല്ലാം
അഷ്ടിമാത്രംപോലുമായും കൊടുപ്പാനില്ലെന്നുവന്നു
പട്ടിണിക്കു വഴി വീണ്ടു വഴിപോക്കെക്കുറു കഷ്ടം
പട്ടണത്തിലെങ്ങുമിപ്പോൾ പണവും കാശുമില്ലാതായ്.
ഉയർത്തണമി നടന്നുഷ്ടികഴിക്കും ബ്രാഹ്മണർക്കിപ്പോൾ
ഉയറ്റിലെങ്ങും ചോരകിട്ടാ പുരുഷാർത്തിന്റെരമുലം
അട്ടമാടിനടക്കുന്നോരാട്ടമെല്ലാമുപേക്ഷിച്ചു
കൂട്ടമൊക്കെപ്പിരിഞ്ഞൊരോ കൊട്ടിലതു മിരക്കുന്നു.
പാട്ടുകാർ വിശന്നിട്ടു സ്വപരവും ഭർമമായി
നാട്ടിലെങ്ങൊക്കെകാശു ലഭിപ്പാനും വകയില്ല;
പാട്ടുകേട്ടാലൊക്കുസൗഖ്യം പട്ടിണിയായിയ്ക്കിടക്കുമ്പോ-
ളുടുകേട്ടാൽ തലാപാക്കുതേ കേൾപ്പാനെങ്ങുമില്ല;
ചേട്ടനെന്നും തമ്പിയെന്നും തങ്ങളിലുള്ള നരാഗ്രം
ചേട്ടകൾക്കു നാസ്തിയായി കൂട്ടമേറി ചൂതുകയാൽ.
ചേട്ടനെന്നാലൊന്നുരണ്ടല്ലൻപതും നൂറുമഞ്ഞൂറും
കൂട്ടമായിപ്പുലകൊൾവാനെന്തുബന്ധം ചാക്കുമില്ലാ.

.....
കവടിക്കാരനായുള്ള ഗണിതക്കാരനുമിപ്പോൾ
കുപടങ്ങൾ പറഞ്ഞൊന്നും ഫലിപ്പിച്ചാൻ വകയില്ല;

ഗണിതഗ്രന്ഥവും കെട്ടിത്തലയ്ക്കുവെച്ചുവെട്ടിക്കിട്ടിൽ
കണിശമാർ വിശ്വനാഥ ശരിക്കു പലർക്കിടയിൽ.
ഗുണഭോജം വിചാരിച്ചു പാരത്താലകിലും നാലു-
പണംകിട്ടാൻ തടവില്ല ചങ്ങ, തിപ്പോളർലാപമായി.
ഗുണമെന്തു? ഭോജമെന്തു? മംഗളമില്ലാത്തതാളം
ഗണിതംകൊണ്ടൊരുവസ്തു ഗുറിപ്പാണില്ലെന്നുവന്നു.
ചികിത്സിപ്പാനെങ്ങുമൊക്കും രോഗമില്ല ശരീരത്തിൽ;
രോഗമെല്ലാമന്തകന്റെ സവിവരമാർ ചിന്ത
യാഗമെന്തു ശ്രമിക്കുന്നു തടപ്പാൻ കല്പനയില്ലാ.
യോഗഗ്രന്ഥവും നല്ലോരജ്ഞാനമെന്തുവന്നു
ആകർഷകവെച്ചു കെട്ടിവെച്ചു വൈദ്യരല്ലാം
.....
രസികച്ചാരെന്ന ഭാവം നട്ടിച്ചു സഞ്ചിയുമായി-
ദൃശ്യരത്നമെന്നപോലെ രോഗിവിട്ടിൽ ചെന്നുകൂടി,
ഗുളികയും കഷായവും കൊടുത്തു ചാക്കടക്കുമ്പോൾ
കുളു വല്ലതും ചൊല്ലിത്തീർക്കും വൈദ്യനിക്കാലം.
തരംകെട്ടു തന്നിട ഭക്ഷണത്തിന്നു വകയില്ലാ-
ഞ്ഞിരുന്നെങ്കിൽ തടക്കുന്നു വിരുന്നെന്നൊന്നെങ്ങുമില്ല;
“ഘനചന്ദനശുണ്ഠി പൂർണ്ണ ചക്രംഭോജിരസാധിതം”
മനസ്സിലുണ്ടിവയെല്ലാം പ്രയോഗിപ്പാനെങ്ങുമില്ല.
യമനം വൈദ്യനും തമ്മിൽ പ്രാണവിശ്വാസമെന്നാലും
യമനശ്ശക്തികൊണ്ടു കൊൽവാൻ വൈദ്യനേകനെങ്കൽ.

XII

കാദംബരീരിലാപം

മഹാഭാരതത്തിന്റെ പുത്തനം പുത്തൻ രജിമകൊണ്ട് ഭാഷാകവി കളഭെ ശൃട്ടത്തിൽ വളരെ ഉയർന്ന ഒരു സ്ഥാനം കരസ്ഥമാക്കിയിട്ടുള്ള കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ ഉപ്പൽകോളാമ്പി, കംസൻ, കാദംബരീകമാസാരം മുതലായ മറ്റു പദ്യകൃതികളും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു ക്ലാസ്സിക്ക്, അഥവാ യാഥാസ്ഥിതികകവിയായ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ “കൊടുങ്ങല്ലൂർ പ്രസ്ഥാനം” എന്ന ഒരു ഭാഷാസാഹിത്യപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവു കൂടിയാണ്. സംസ്കൃതപദങ്ങളെ, പ്രത്യേകിച്ച് സംസ്കൃതപ്രത്യയങ്ങളെ പരിത്യജിക്കുക, ഭാഷയുടേയും പ്രതിപാദനത്തിന്റേയും രീതി സാധാരണ ജനങ്ങൾക്ക് എളുപ്പം മനസ്സിലാക്കത്തക്കവണ്ണം ലളിതവും പ്രസന്നവുമാക്കുക എന്നിവയാണ് കൊടുങ്ങല്ലൂർ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങൾ. കാദംബരീകമാസാരം എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാവ്യത്തിന്റെ ഹൈന്ദവത്തിൽ നിന്നു തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ളതാണ് ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ. ബാണൻ എന്ന പ്രസിദ്ധ സംസ്കൃതകവിയുടെ കാദംബരീ എന്ന പ്രാചീന ആഖ്യായികയെ കാവ്യത്തിൽ സംക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് ഈ കൃതി. ശുഭകൻ എന്ന രാജാവിനു സമ്മാനം കിട്ടിയ വൈശമ്പായനൻ എന്ന കിളി അദ്ദേഹത്തോടു് തന്റെ പൂർവ്വജന്മത്തിലെ കഥ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിക്കുന്നു. അത് ഇപ്രകാരമാണ്:—ഉജ്ജയിയിലെ യുവരാജാവായ ചന്ദ്രാപീഡനം, അവിടുത്തെ മന്ത്രിയുടെ പുത്രനും ഇപ്പോൾ കിളിയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നവനുമായ വൈശമ്പായനനും ആത്മമിത്രങ്ങളായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ ചന്ദ്രാപീഡൻ നായാട്ടിനു പോയപ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തിന് ഏകനായി ഒരു കാട്ടിൽ സഞ്ചരിക്കേണ്ടിവന്നു. കാട്ടിൽ വെച്ച് മഹാശേഖര എന്ന ഒരു യുവതപസ്വിനിയെ അദ്ദേഹം കണ്ടുമുട്ടുകയുണ്ടായി. ഒരു ഗന്ധർവ്വരാജകുമാരിയായ ആ യുവതിയുമായി നടത്തിയ സംഭാഷണത്തിൽ നിന്ന്, അവൾക്കു പുണ്യരീക്കൻ എന്നൊരു ബ്രാഹ്മണയുവാവിനും തമ്മിൽ പരസ്പരം അനുരാഗം ജനിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും അവളുടെ സമ്പ്യാസ

പ്രകാരം അവാളെ വിവാഹത്തിന് അനുവദിച്ചിരുന്നില്ലെന്നും, തന്നിരിക്കുന്ന മുണ്ടായ ഭുവത്താൽ പുണ്യരീതികൾ ഉതിയടഞ്ഞു എന്നും, അവാളെ വിവാഹം ഒരു കാലത്തു നടക്കുമെന്നുള്ള പ്രാചാരം കേട്ട് അവാൾ ആ കാലം കാത്തിരിക്കുകയാണെന്നും ചന്ദ്രാപീഡൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. മഹാശേപതയുടെ വിവാഹത്തിന് ശേഷം തന്റെ കല്യാണം കഴിക്കുകയുള്ളൂ എന്നു ശപഥം ചെയ്തിട്ടുള്ള കാദംബരി എന്ന പെണ്കുട്ടിയെ അവാൾ രാജാജകുമാരി ഉണ്ടെന്നും ചന്ദ്രാപീഡൻ അറിയുന്നു. കാദംബരിയുടെ ശപഥം അവാളെക്കൊണ്ടു ലംഘിച്ചിരിക്കുവാൻ മഹാശേപത അനന്തരം ചന്ദ്രാപീഡനോട് അപേക്ഷിക്കുന്നു. ചന്ദ്രാപീഡൻ ഇതിനു സമ്മതിക്കുകയും ഒട്ടകം കാദംബരിക്കും ചന്ദ്രാപീഡനും തമ്മിൽ ചരസ്ചരം അനുരാഗം ജനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അനന്തരം ചിതാവിന്റെ അപ്രതീക്ഷിതമായ കല്പനനിമിത്തം ചന്ദ്രാപീഡൻ കാദംബരിയോടു യാത്രപറയാതെ ഉജ്ജ്വലനിയീലേക്കു തിരിച്ചുപോകുന്നു. തന്നോടുകൂടി ഉജ്ജ്വലനിയീലേക്കു തിരിച്ചുപോകാതെയിരുന്ന വൈശമ്പായനനെ കേടി പിന്നീട് ചന്ദ്രാപീഡൻ അവിടെ വരുന്നു. അപ്പോൾ മഹാശേപത സീമതീതമായ സന്താപത്തിൽ നിമഗ്നയായിരിക്കുന്നതു കണ്ട് അദ്ദേഹം അതിന്റെ കാരണം അന്വേഷിച്ചറിയുന്നു. തന്റെ യതിവ്രതത്തെ തന്നെക്കൊണ്ടു ലംഘിച്ചിരിക്കുവാനായി അടുത്തുണ്ടാക്കിയ മുയ്യന്മത്തിലെ പുണ്യരീതികൾ, അഥവാ, ഇയ്യന്മത്തിലെ വൈശമ്പായനനെ മഹാശേപത ശപിച്ചു ഒരു കിളിയാക്കിയതുകൊണ്ടാണു് അവാൾ ഭുവിക്കുന്നതെന്നു ചന്ദ്രാപീഡൻ മനസ്സിലാക്കുന്നു. തന്റെ ആത്മമിത്രത്തിന്റെ ഈ ദുരവസ്ഥ അറിഞ്ഞയുടനെ, ഭുവത്താൽ ചന്ദ്രാപീഡൻ മരിച്ചു വീഴുന്നു. അപ്പോൾ അവിടെ മദലേഖ എന്ന തോഴിയോടുകൂടി വന്നു ചേർന്ന കാദംബരി തന്റെ മൃതനായ കാമുകനെ കണ്ട് വിലപിക്കുന്ന ഭാഗമാണു് ചുവടെ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഈ ഭാഗം ആത്മഗീതം എന്ന പദ്യരൂപത്തിന്റെ വിലാപം എന്ന ശാഖയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു.

ഐപ്പോഴും കണ്ണുനീരിങ്ങനെയിടമുറിയാ-
തിട്ടൊലിപ്പിച്ചുകൊണ്ടി-

ട്ടിപ്പോഴേക്കരഞ്ഞിങ്ങൊരു നില കിടന്നാ-
ണിട്ടു ഞാനോ കഴങ്ങി

മരവ

ഇപ്പാടെന്നാൽ പ്രയാസം, സഖി! ദുഃഖമിനിയം-
മുഖ്യമാർഗ്ഗം ഗമിപ്പേൻ
മൽപ്രാണേശൻ മഹാത്മാവൊരുവഴിയിതിലേ-
ക്കിന്നു കാണിച്ചുതാനും.

ഫ

നാണംവിട്ടു കരഞ്ഞതില്ല വിലപി-
ച്ചീലിഷ്ടനാശത്തിനും-
പ്രാണൻകൂടി വെടിഞ്ഞു വല്ലഭനേനി-
ക്കാമാർഗ്ഗമില്ലെന്നതോ
നാനം ദൈവതവാക്കിനാൽസുഖി! മഹാ-
ശേഷത്വേ നിനക്കൊപ്രിയൻ-
താനൊന്നിച്ചു മരാനൊരാശയതിനാൽ-
ജീവിപ്പതും യുക്തമാം.

റ

ഞാനേവം ദുഷ്ടദൈവം പലവിപുല മനോ-
രാജ്യമെല്ലാം മുടിക്കേ
സ്ഥാനേ കല്യാണമില്ലാത്തവൾ കടുവിഷമ-
പ്രാണനാലെന്തെടുക്കും
നീ നേരിട്ടെന്റെ മാതാവിനുമതുവിധമ-
പുണ്യമെൻ നാശഭുഖാൽ
താനേ തട്ടുന്ന ചെയ്യുക്കുറവയി മദലേ-
ഖേ! ശമിപ്പിച്ചിടേണം.

ന

എൻഗേഹത്തിങ്കൽ നീതാൻ വിമലമണിഗവാ-
ക്കുങ്ങൾ മാറാല ചുറ്റം-
തങ്ങറിപ്പാക്ക ഞാൻതാനെഴുതിയൊരു കഥ-
രന്റെ ചിത്രസ്വരൂപം

മകന

ഭംഗ്യാ സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിടണമഴകെഴുമ-
ഭ്രമമാക്കാന്തിപൂരം
മങ്ങാതേ വിരൂമായെങ്കിലുമവനിയിൽ നി-
ല്ക്കൂട്ടെന്താവാനാരം.

൪

എന്മെന്തയ്ക്കുതലയ്ക്കുൽവെച്ചു വെരതേ
പൂജിച്ചുപോന്നുള്ളാരാ-
നന്മട്ടേന്തിന കാമഭേദപടമേ
കീറിക്കളഞ്ഞേതക്കണം
വെമ്മേ നമ്മുടെ കേളിശൈലമരവൻ
വാണാസ്ഥലം ശാന്തനാം
ബ്രഹ്മർഷി കുറുക്ക മരൊരുവരും
പാത്താൽ കണക്കല്ലതിൽ.

൫

.....
എന്നെക്കാണാത്തു വീണ്ടും ചപലമിഴിയയ-
ച്ചെന്റെ ഗേഹത്തിൽ മാഴ്കും
പൊന്നേണപ്പെതലാളേ സഖി! സപദി വനം
കേററിവിട്ടീടവേണം
ചിന്നെക്കാളിന്ദിനെൻപെങ്കിളി മമ പരിഹാ-
സാഖ്യനാം തത്തയോടാ-
യന്നേ തമ്മിൽപ്പിണങ്ങും പതിവുനടനി-
ല്ലാതെയാകേണമേ നീ.

൬

മുന്നം ഞാൻ മടികേററിവെച്ചു സരസം
ലാളിച്ചു കീരിക്കിടാ-
വെണം നിൻമടികേറിയൊട്ടെകലൈ-
പ്പോകാനു മച്ചിടൊലാ

മര

ഇന്നെന്തിങ്ങനെ വിസ്തരിപ്പിച്ചു ഗുഹാ-
ചാരങ്ങളേതെങ്കിലും
തന്നെത്താനെരിതീ പടൻ പിതയൊ-
ന്നുണ്ടാക്കിടേണം ക്ഷണം.

െ

ആയി ഞാൻ കരയുന്നതെത്രയിനിയും
കാണേണമങ്ങുനടൻ.
ചോയിട്ടൻപൊട്ട കൊള്ളികൂട്ടിയെരിതീ
വെയ്ക്കുന്റെ കേയുരകി
തീയി രാജകുമാരനുള്ളഴകെഴും-
മെയ്യിൽ കൊളുത്താവത-
ല്ലായിട്ടുവെമെടുത്തുകൊണ്ടു സലിലേ
വാടുന്നതാണുത്തമം.

വ

മിത്രസ്നേഹത്തിനാലിങ്ങുപുടനെ വെടി-
ഞ്ഞീക്കുമാരൻ ഗമിച്ചി-
ടിത്രയ്ക്കും ജീവനേന്തിച്ചുത സമയമിള-
ച്ചെന്നു ലജ്ജിച്ചിടുന്നേൻ
പാത്ത്രിടുന്നിന്നെന്നെന്നിവിളൊടരുളിയാ-
ണാമഹാൻ പോയതെന്നാൽ
പാത്ത്രിടുന്നിന്നമാന്തിച്ചുവളിതി കരുതും
നിശ്ചയം ജീവനാഥൻ.

ൻ

—————

XIII

അനന്തശയനം

[കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ സമകാലീനനായി കൊല്ലം ഗുഹാശതാബ്ദത്തിൽ (എ. ഡി. ഗുഹാശതാബ്ദത്തിൽ) ജീവിച്ചിരുന്ന രാമപുരത്തു വായ്പർ ജാസ്റ്റിക്സ്. അഥവാ യാഥാസ്ഥിതികപ്രസ്ഥാനത്തിൽ പെട്ട വാസനാനുഗ്രഹീതനായ ഒരു കവിയാണ്. കഷ്ടലാഭവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ടാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധ കൃതി. തിരുവനന്തപുരത്തെ അനന്തശയനക്ഷേത്രത്തിന്റെ ശില്പവേലയെ കഷ്ടലാഭവൃത്തം വഞ്ചിപ്പാട്ടിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ട ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള ഈ ഭാഗം വാങ്ങിക്കണം. ഇതു വർണ്ണനം എന്ന പദ്യരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടു]

(നതോന്നത)

ഒരറക്കല്ലൊന്നോടിവന്നു മുഖമണ്ഡാപീഭവിച്ചു
മരൊന്നിതിൽപ്പരം മനക്കാജ്ഞകൊണ്ടൊരോമോ?
കുറമററ തിരുക്കാപ്പ, മകത്തേമുററവും, തിരു-
മുററത്തുള്ള മണ്ഡപവുമമ്പലം നാലും,
പുററിനകത്തും പുറത്തും ബലിശിലകളും, വെണ്മ-
പെററ വേദികയും, പൊന്നിൻകൊടിമരവും,
അററത്തിങ്കലന്തരീക്ഷം പൊക്കിക്കളഞ്ഞാത്മചീരം
പററിയോരു പക്ഷിരാജപരിഷ്കാരവും,
ഇന്ദ്രനീലശിലയാ നിമ്നിതമാം ശീവേലിപ്പന്തൽ
ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കാനന്ദമാമകണങ്ങളും,
ചന്ദ്രശാലാശതങ്ങളും, ചാത്തരഹമ്യങ്ങളും,
ചന്ദ്രികാചർച്ചിതങ്ങളും പ്രാസാദങ്ങളും,
ഗോപുരം നാലും വളൻ വാമനന്റെ വട്ടമേരും
നൃപുരംപോലെ വിളങ്ങും പൊൻപ്രാകാരവും,

ഭീഷിക്കുന്നു ഭീവി രത്നമന്ദാ, ചൊല്ലപ്പെട്ടതെല്ലാം
ചാപിട്ടുകൾക്കേ കല്ലും മരവുമാവൂ.
രൂപീഭവിച്ചിട്ടുറഞ്ഞതല്ലേ ശയിക്കുമാനന്ദ-
രൂപിയോ പത്മനാഭന്റെ പുരി, സഹസ്രം-
സ്തൂപികളെക്കൊണ്ടാകാശം തുളയ്ക്കുന്ന ഭാസാ വിശ്വപം
വ്യാപിക്കുന്ന വിശാഖത ചുകഴ്ത്തിക്കൂടാ.
വാടകളും, മെല്ലാനാളും വസന്തശ്രീ വിളയാടും
വാടികളും, വണേരും പൂങ്കാവുകളുടെ
വാടകളും, വാചികൂപതകാകാദികളും ചുറ്റും
വീടുകളും മറക്കളും റിളക്കിപ്പറന്നു
അത്രയല്ലരികത്തുമാവതിനെക്കൊട്ടിലത്ത്-
ചിത്രമായ വഞ്ചിരാജരാജയാനിയും
പത്രിവാഹനന്റെ പുരി പൊറിട്ടു ചിറന്നുണ്ടായ
പുത്രിയെന്നപോലെ പരിലസിച്ച് പൂർണ്ണ

XIV

കൊച്ചിപ്പായലിൽ രാത്രിയിൽ

[രാജവാംശം, കുമാരസംഭവം, മഹാസഭാഭരണം, നാഗാനന്ദം മുതലായ സംസ്കൃതകൃതികൾ ഭാഷയിലേക്കു തർജ്ജിമ ചെയ്തും, കോമപ്പൻ, കുണ്ഡൻ, പാക്കനാർ, കൊച്ചി ചെറിയ ശങ്കരൻതമ്പുരാൻ എന്നീ “പദ്യമലയാള” കാവ്യങ്ങൾ രചിച്ചും, ഭാഷാകവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരു നല്ല സ്ഥാനം നേടിയ ഒരു ക്ലാസ്സിക്. അഥവാ യാഥാസ്ഥിതിക കവിയാണ് കണ്ടൂർ നാരായണമേനോൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ നായകനായതിൽവീഴിലാണ് “പദ്യമലയാളപ്രസ്ഥാനം” തുടങ്ങിയത്.]

കൊടുങ്ങല്ലൂർ പ്രസ്ഥാനം മുതൽ പച്ചമലയാളപ്രസ്ഥാനമായി കലാശി
ച്ചു എന്നു പറയാം. പച്ചമലയാളപദങ്ങൾ മാത്രമേ ഉപയോഗിക്കാറു
എന്നു് ഈ പ്രസ്ഥാനക്കാർ നിർബന്ധമുണ്ടു്. കോമളങ്ങളായ മല
യാളപദങ്ങളെക്കൊണ്ടു് അശ്ലീലമായി സരളമായ അർത്ഥകല്പനയോടു
കൂടി കാവ്യങ്ങൾ രചിക്കുന്നതിൽ കണ്ടൂർ നാരായണഭട്ടാരൻ കാ
ണിച്ച സാമർത്ഥ്യം മറ്റൊരു കവിജ്ഞാപനമായിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നുതന്നെ പ്രാ
യേണ പറയാം. കൊച്ചി ചെറിയശങ്കരൻ തമ്പുരാൻ എന്ന പച്ച
മലയാളകാവ്യത്തിൽ നിന്നെടുത്തു് ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന ഭാഗം
തീരുവ കൊടുക്കാതെ വ്യാജമായി ചുരുയില കടത്തിക്കൊണ്ടുപോകുന്ന
വരെ പിടിക്കാൻ കൊച്ചി ചെറിയശങ്കരൻ തമ്പുരാൻ രാത്രിയിൽ
കൊച്ചിക്കായലിൽ ഒരു വഞ്ചിയിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതിനെ വെളിയിടുന്നു.
ഈ ഭാഗം വർണ്ണന എന്ന പദ്യരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടു.

പാട്ടിൽപ്പെരുങ്കുളുവു കണ്ടുപിടിയ്ക്കുവാനാ-
യിട്ടിങ്ങു മന്നവനറിഞ്ഞുവരുന്നുവല്ലോ
കാട്ടി കൊടുപ്പുതിന്നു ഞാനിനിയിന്നിന്നെന്നു-
ത്തട്ടികലോത്തപടിയമ്പിളി പോയ് മറഞ്ഞു.   ൧

രാവന്നു കെട്ടിയവനിങ്ങിനെ വിട്ടുതോത്തു
കൈവന്നൊരല്ലലൊടു ചിന്നിയ കൂന്തൽപോലെ
ആ വമ്പെഴുന്നൊരിരുൾകണ്ടൊരു മന്നവൻതൻ
കാർവാഴ്ത്തിടും മുടിയിഴയും മടവാറെയോത്തു.   ൨

അത്തികൾ കെട്ടിയവരിൽ ചിലർ മങ്ങുമാ വാ-
നത്തിങ്കൽനിന്നൊഴിയുവാൻ മടിയൊന്നുകൊണ്ടു്
തത്തിക്കളിയ്ക്കു മൊരു മാറ്റമൊന്നുമില്ല-
ലെത്തിക്കുറച്ചതിന്നു വന്ദു കുറച്ചുനിന്നു.   ൩

മീനങ്ങളിമിളകിയിരുന്ന വെളിച്ചം-
മാനല്ല കൂരിരുളൊടൊത്തൊരു പൊയ്ക്കുന്നിൽ
മാനത്തു തിരളുടെ മങ്കകളെന്നപോലെ
താനന്നു മിന്നി, മലർ കൂന്തലിലെന്നമട്ടിൽ. ൪

തന്നിൽക്കടന്നു തകരാറുകൾ ചെയ്തതെന്നു
നിന്നീടുമെന്നതറിയാഞ്ഞെഴുമല്ലലാലെ
വന്നീടുവോരു നെടുവീർപ്പുകളാണിതെന്നു
തോന്നീടുമാറലുകളാലെയുലഞ്ഞു കായൽ. ൫

നേക്കാഞ്ഞു തണ്ടുകൾ വലിച്ചുരചൻറയോടി
തക്കത്തിലപ്പുറിയകായലിലായനേരം
പാക്കുങ്ങറക്കമതിലേറെ വളർന്നു
കൂർക്കുളാം കടലിരപ്പവനന്നു കേട്ടു. ൬

വമ്പാൻ കാറ്റിലുലയും മടലായ കൂന്തൽ-
ത്തുമ്പാലെ കാറ്റൊടുമഞ്ഞലയിട്ടിളക്കി
അമ്പാ! കരയ്ക്കു കടലൊച്ചയലച്ചയാക്കി-
യിമ്പാച്ചിപ്പോലെയിരുളിൽച്ചില തെങ്ങുനിന്നു. ൭

മന്നിൻമണാളനെഴുനള്ളു വതോത്തു കായൽ-
തന്നിൽപരക്കുമിരുളാ വഴി വിട്ടുമാറാൻ
ചെന്നിട്ടു നാലുപുറവും കരയിൽത്തീരക്കി
നിന്നീടുമാനില കലൻ മരങ്ങുറുനിന്നു. ൮

XV

പാഞ്ചാലിയുടെ ആക്ഷേപം

[കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ ഉൽകൃഷ്ടമായ കവിതാവൈഭവം നല്ലപോലെ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുത്തുന്ന ഒരു ശ്രേഷ്ഠകൃതിയാണ് പതിനാലുവൃത്തം. ശ്രീകൃഷ്ണനെ കൈരവന്മാരുടെ അടുക്കലേക്ക് സന്ധിആലോചനയ്ക്ക് ഭൂതനായി അയയ്ക്കുവാൻ പാണ്ഡവന്മാരുടെ തലവനായ യുധിഷ്ഠിരൻ നിശ്ചയിച്ചപ്പോൾ പാഞ്ചാലി ഭൂതിനെ ആക്ഷേപിച്ച് കൃഷ്ണനോടു പറയുന്ന ഭാഗമാണ് പതിനാലുവൃത്തത്തിൽനിന്നെടുത്ത ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്നത്. ഈ ഭാഗം ആക്ഷേപഗീതം (Satire) എന്ന പദ്യരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെടും]

കരുണവാരീധേ കൈരവപാഴരിൽ
കരുണയാലിത്ഥം കാട്ടുന്നതോ ഭവാൻ?
ചരണഭാസിയാം പാഞ്ചാലിയെക്കൂടെ
സ്മരണംചെയ്താലും ദേവനാരായണ!
അവരു ചെയ്യുന്ന ധിക്കാരമൊക്കവേ
ഭവനനായകാ നീയും മറന്നിതോ?
അപനിനാഥന്മാരെണുടെ കാന്തമാ-
രറിയുന്നീലൊന്നും ദേവനാരായണ!
മലകൾ കാടുകൾ തോടും പുഴകളും
കലകൾ പന്നികളെന്നിവവൃന്ദവും
സുലഭമാം ഭിക്ഷിലെൻപ്രിയന്മാർക്കിപ്പോൾ
സുഖമെന്നായ്ക്കുന്നു ദേവനാരായണ!
ഇഹലോകങ്ങളിലാഗ്രഹമെന്നതും
അഹമെന്നുള്ളൊരു ഭാവവും കൂടാതെ
മഹിതമായുള്ള വേദാന്തശീലമാ-
നൃപതിമാക്കാകാ ദേവനാരായണ!

വിമതന്മാരുടെ വീഴ്ചം ശമിപ്പിച്ചാൻ
 ക്ഷമയും നന്നല്ല സാമവും നന്നല്ല
 സമരം ചെയ്യേണം സാഹസം ചെയ്യേണം
 ശ്രമവും ചെയ്യേണം ദേവനാരായണ!
 നയങ്ങേറും ചിന്തിച്ചു നാടുമുപേക്ഷിച്ചു
 ജയവും കൂടാതെ കാലം കഴിക്കുമ്പോൾ
 ഭയംകൊണ്ടിങ്ങനെ മേവുന്നതെന്നിപ്പോൾ
 അയശസ്സുണ്ടാകും ദേവനാരായണ!
 ബലങ്ങളില്ലാഞ്ഞോ ബന്ധുക്കളില്ലാഞ്ഞോ
 വിഭവമില്ലാഞ്ഞോ വീര്യമതില്ലാഞ്ഞോ
 വലജനത്തിന്റെ കാൽചിടിച്ചീടുന്നു
 വലിയ വീരന്മാർ? ദേവനാരായണ!
 അപരാധം പണ്ടു വൈരികൾ ചെയ്തതും
 ഉപകാരമെന്നു കല്പിച്ചു കാന്തന്മാർ
 അപവാദം കേട്ടാലായിരമില്ലല്ലോ
 നൃപതിമാർക്കിപ്പോൾ ദേവനാരായണ!

കനത്ത സങ്കടത്തോടു മരുവുന്ന
 ജനത്തെയോക്കാതെ ദൂതിനു ഭാവിച്ചു
 ധനത്തെ നേടുന്ന വൈരിയെ സേവിപ്പാ-
 നെഴുന്നള്ളത്തുണ്ടോ ദേവനാരായണ!
 കഴിഞ്ഞവസ്തുക്കൾ മാനിക്കുമാറായി
 അഴിഞ്ഞു നമ്മുടെ പൗരജനബന്ധനം
 ഒഴിഞ്ഞു ഭാഗ്യവും ധർമ്മവും ശർമ്മവും
 വിരവിലിങ്ങനെ ദേവനാരായണ!
 കുരുക്ഷലാധിപൻ തന്നോടു മെല്ലവെ
 സരസമാംവണ്ണം ദൂതരുൾചെയ്യുമ്പോൾ

ഘനഘ

മുരഹര ഭവാനെന്റെ തലമുടി
നിരുപിച്ചേക്കണം ഭവനാരായണ!
അരിയെക്കൊന്നു ഞാൻ ചോരപുരണ്ടൊരു
കരതലംകൊണ്ടു നിന്നുടെ കേശത്തെ
തിരുകീടുന്നുണ്ടെന്നന്നേരം കോപംകൊ-
ണ്ടുളി ഭീമനും ഭവനാരായണ!
വിഹലമായ്വന്നു വീരന്റെ ഭാഷിതം
വിഭ്രത്തില്ലായ്ക്കല്ലിഹകാരണം
വിഗതഭാഗ്യയാമെന്നുടെ ദോഷത്താ-
ലഖിലം നിസ്സലം ഭവനാരായണ!

പഴുതിലെന്തിനു ഞാൻ പറഞ്ഞീടുന്നു?
പഴമയുളളവർ നിങ്ങളെല്ലാവരും
വഴികളെല്ലാം ഗ്രഹിച്ചു മഹാജനം
പഴുതിൽ ചാടുമോ? ഭവനാരായണ!
അഴകല്ലാത്തുളളാരാരും കാണ്മവോൾ
അഴൽ പിടിച്ചു പറഞ്ഞീടും നാരിമാർ
വഴിയെ ബോധിച്ചു ചൊല്ലേണമെന്നില്ല
പിഴയും വന്നീടും ഭവനാരായണ!
കിഴിയുന്നാകിലും ശത്രുജനങ്ങൾക്കു
കിഴിയും വെച്ചു നമസ്കരിച്ചീടിലും
പിഴകൾ ചെയ്തിലും ദുര്യോധനാദിയെ
തൊഴുതു വാഴ്കിലും ഭവനാരായണ!
യുവതിമാക്കെന്തു ചോദ്യമെന്നിങ്ങനെ
ഭവനവീരന്മാർ ചൊല്ലുമെൻ കാന്തന്മാർ
ശിവനെന്നല്ലാതെ മിണ്ടരുതിക്കാലം
ഭവനനായക! ഭവനാരായണ!

XVI

മരിച്ചുകിടക്കുന്ന പ്രസേനൻ

[കേശവിയും, ആംഗലസാമ്രാജ്യം ഭാഷ, നാരായണീയം ഭാഷ, സാഹിത്യവിലാസം, രമാമാധവം നാടകം, സഭാരം നാടകം മുതലായ കൃതികൾ രചിച്ച് ഭാഷാകവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരു ഉന്നതസ്ഥാനം കരസ്ഥമാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു പ്രസിദ്ധ ഗായകകവിയാണ് പരവൂർ കെ. സി. കേശവപിള്ള. ഇദ്ദേഹം കൊല്ലം ഫാർമ-ൽ കൊല്ലം താലൂക്കി പല പരവൂരിൽ ജനിക്കുകയും, ഫാർമ-ൽ മരിക്കുകയും ചെയ്തു. ക്ലാസ്സിക്ക്, അഥവാ യാഥാസ്ഥിതികപ്രസ്ഥാനത്തിൽ പെട്ട ഇദ്ദേഹം “രാജരാജവർമ്പ്രസ്ഥാനം” എന്ന പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപനായകനും ശ്രദ്ധിച്ചായിരുന്നു. രാജരാജവർമ്പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ നായകൻ പ്രൊഫസ്സർ ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്പ്രസ്ഥാനം. അത്മാലങ്കാരങ്ങൾക്കു ഭിത്തിയാക്ഷരപ്രാസം തുടങ്ങിയ ശബ്ദാലങ്കാരങ്ങളെക്കൊണ്ട് പ്രാധാന്യം നൽകുക, സംസ്കൃതപദപ്രയോഗബാഹുല്യം കഴിയുന്നിടത്തോളം കുറയ്ക്കുക എന്നിവയാണ് രാജരാജവർമ്പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മുഖ്യ ഉദ്ദേശങ്ങൾ. “കേശവവർമ്പ്രസ്ഥാനം”ത്തിന് എതിരായിട്ടാണ് ഇതു തുടങ്ങിയതും. പ്രാസമില്ലായ്മ കാവ്യത്തിന് ഒരു ഭൂഷ്യമായിത്തീരുന്നതല്ലെന്നു കാണിക്കാനായി കെ. സി. കേശവപിള്ള സ്വമന്തകംകഥയെ ആസ്പദിച്ചു രചിച്ച മഹാകാവ്യമായ കേശവീയത്തിൽനിന്നാണ് ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന ഭാഗം എടുത്തിട്ടുള്ളത്. കാട്ടിൽ വെച്ച് സിംഹം പ്രസേനനെ കൊന്ന് സ്വമന്തകം അപഹരിച്ചുകൊണ്ടു പോയതിനുശേഷം, അദ്ദേഹത്തെ തേടിവന്ന ശ്രീകൃഷ്ണൻ അദ്ദേഹം മരിച്ചുകിടക്കുന്നതുകണ്ടു കാഴ്ചയെ ഉദ്ധൃതഭാഗത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു വർണ്ണന എന്ന പദ്യരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടു]

മുതിവശഗതനായ് പ്രസേനവീരൻ
കുതിരയൊടൊത്തവിടെക്കിടന്നിരുന്നു
വിധിമഹിമയലംഘനീയമാണെ-
ന്നതിഭയനീയമുരച്ചിടുന്നവണ്ണം.

കടുനിണമൊഴുകിപ്പടൻ ചുറ്റും
കുറിഞ്ഞ പൂണ്ടു കറുത്തു നിന്നിരുന്നു;
സുഭദ്രാവി തടവു വിശാലവക്ഷ-
സ്തമവഗാഢതരം പിളർന്നിരുന്നു.

൨

ഹരിതനിറമിയന്ന വാരവാണം
പല വഴി പൊട്ടി വിടർന്നിരുന്നു മെയ്യിൽ;
വിഷിതജരാരാതരത്തിൽ നിന്നും
കുടലുകൾ പാടി വെളിയ്ക്കു വീണിരുന്നു.

൩

സുരചിരത കലൻ വില്ലുമമ്പും
കരയുഗസന്നിധിയിൽ പതിച്ചിരുന്നു;
കസവൊളി തിരളുന്ന തൊപ്പിയൂരി-
ത്തലയൊടു ചേർന്നിരിക്കിൽ കിടന്നിരുന്നു.

൪

ഘനതതിയുടെ കാന്തിയെജ്ജയിക്കും
ഘനതരകോമളമായ കേശജാലം
പലവഴി ചിതറിപ്പിണഞ്ഞു മന്നിൽ
പൊടിയുമണിഞ്ഞു കിടന്നിരുന്നു ചുറ്റും.

൫

മിഴി പകുതിയടഞ്ഞു കൃഷ്ണമാകും-
മണിയെ മറച്ചു നിരാഭയമായിരുന്നു
കമലിനിയെ വെടിഞ്ഞലഞ്ഞു, കത്തും
വെയിലിലണഞ്ഞു കരിഞ്ഞു പങ്കജംപോൽ.

൬

അധരയുഗമല്ലമായ് വിടർന്നി-
ട്ടിടയിൽ വിളങ്ങിന ദന്തപങ്ക്തി കണ്ടാൽ
അധികപലമായ മർത്യജന-
സ്ഥിതിയെ നിനച്ചു ഹസിക്കയെന്നു തോന്നും.

൭

ഘണ്ട

പ്രകൃതിയുടെ ശാഖരീവിലാസം
ദൃഢമറിയുന്നവനെങ്കിലും മുകുന്ദൻ
സ്ഥിതി ഗുരുതലേ തടഞ്ഞ ബാഷ്പാൽ—
ഗമമൊഴു നിന്ന നിലയ്ക്കു നിന്നുപോയി.   വ

XVII

സന്ധ്യാതാരം

[ഇന്നത്തെ യുവകാരികളിൽ അഗ്രഗണ്യനായ ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പ് അവർകൾ ഒരു തനി റൊമാൻറിക്ക്, അഥവാ കാല്പനികകവിയാണ്. ഇതുവരെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള റൊമാൻറിക്കവികളിൽ—കുമാരനാശാനിൽ പോലും—ക്ലാസ്സിക് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഏതാനും പ്രേരണകൾ കാണാവുന്നതാണ്. വാസനാനുഗ്രഹിതനായ ശ്രീമാൻ ശങ്കരക്കുറുപ്പിൽ ക്ലാസ്സിക് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഒരു തരിപോലും കാണുന്നതല്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാന പദ്യകൃതികൾ സൂര്യകാന്തി, സാഹിത്യകൗതുകം, ധർമ്മശി, വിലാസലഹരി, സ്വപ്നസൗധം മുതലായവയാകുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒട്ടറിലത്തെ കവനങ്ങളിൽ രൂപകാതിശയോക്തി, അഥവാ ധ്വനയാത്മകങ്ങളായ പ്രയോഗങ്ങൾ പ്രചുരമായി കാണാവുന്നതാണ്. “സന്ധ്യാതാരം” എന്ന ഖണ്ഡകാവ്യത്തിന്റെ പ്രഥമഭാഗമാണ് ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്നത്. ഇത് ആത്മശീതം എന്ന പദ്യരൂപത്തിന്റെ ശീതം എന്ന ശാഖയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു]

(മഞ്ജരി)

ആരു നീയാനന്ദകന്ദമേ? ലോകത്തിൽ
പാരുത ചാത്തിന പൊട്ടുപോലെ
വാരുണദിക്കിന്റെ കണ്ണാവതംസമാം
വാരുര വാടാമലരുപോലെ

ശ്രാമള നിശ്ചല ശുദ്ധജലപൂർണ്ണ-
 വ്യോമതീർത്ഥത്തെ വണങ്ങിപ്പോകെ
 ചേണവും വാസരലക്ഷ്മിയറിയാതെ
 വീണതാം രത്നാംഗുലീയംപോലെ!

വേല വെടിഞ്ഞും പൊടിഞ്ഞ വിയപ്പാലാ-
 ലോലനരമുത്തണിഞ്ഞും ലോകം
 ഞാനന്ദനാമകമാസവമാകുണം
 പാനം കഴിച്ചതിമത്തമായി
 ലാളനീയാകൃതേ! നോക്കുന്ന വിശ്രാമ-
 വേലയ്ക്കു കംപടി നിൽക്കും നിന്നേ!

നാണം കുണങ്ങുന്ന നായികതന്നല്ല-
 ശോണമധുരമാം ഫാലത്തിലേ
 സേപദകണികയെ വിട്ടലമന്ദതോ-
 ന്മാദം കവിഞ്ഞെഴും കാമുകാക്ഷി
 പാടല പശ്ചിമദിക്കു വിളക്കും നി-
 ന്നോടണയുന്നിതുൽപ്പുല്ലമായി
 ഉത്സവദായികയാകും യുവജന
 വത്സലരാത്രിയൊത്തേത്തും നിന്നെ
 മുശുനീലാളക മാലയൊതുക്കിയും,
 സ്തിശുനിബിഡമിമ നനഞ്ഞും,
 ഹർഷവികസിതനേത്രത്താലുനവ-
 കർഷകബാലികയാദരിപ്പൂ!
 ഓമനപ്പെതലിൽചെമ്പവിഴപ്പെളി-
 ക്കോമളചുണ്ടിലേ വെണ്ണിലാവിൽ
 അഞ്ജനക്കുഞ്ചന നില്പിലത്യന്ത-
 പുഞ്ജമേ, നീയന്തിച്ചോപ്പിൽ നില്ക്കും

ചന്നു

കാളുന്ന കോപത്തോടാഞ്ഞ,രിതൻ നേക്കു
വാളലച്ചെത്തുന്ന വീരയോധൻ,
നീയേവം പ്രത്യക്ഷമാവുകിൽ വാളൻ
ചോയേറെ നേരം നിശ്ചേഷ്ടം നിൽക്കും!
തീക്കനൽ ചാടുന്ന കണ്ണുകളീ നരം
പാൽക്കുതിരേറു കുളിത്തുപോകും!
നിന്മുഖദർശനത്താലേ,മതിമറ-
ന്നുമുഖനായ് പ്പോകുമാട്ടിയൻ,
സ്തീതമാമാല്ലാഭമുള്ളിലൊതുങ്ങാതേ
ഗീതമധുരമാക്കുന്ന മാറ്റം!
കൂടിയ ഭാരിദ്ര പ്രാവാഗ്നിജപാലയാൽ
വാടിയ ചുണ്ടാം തളിരിൻമദ്ധ്യേ-
സുന്ദരമന്ദഹാസാങ്കരം നീ വിശ്വാ-
നന്ദന,സഞ്ചാതമാക്കിക്കൊൾവൂ!
പാരമഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്ന പൊന്നിറ-
നീരാളകണ്മുകം ചാത്തും സന്ധ്യ
ചന്തം വളൻ നിൻ നേക്കുതിപേലവ-
ച്ചെന്തളിരംഗുലി നീട്ടി നിൽപ്പ;
വാടുമോ തൊട്ടാകിലെന്ന ഭയത്താലോ
വായ്ക്കുന്ന സംഭ്രമാൽ കൈവലിപ്പു!

XVIII

ചന്ദ്രോദയം

[അകാലചരമം പ്രാപിച്ച പ്രതിഭാശാലിയായ കവി വി. സി. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കരുടെ ജനനസ്ഥലം മലബാർജില്ലയിലെ ഏറനാട്ടു താലൂക്കിലുള്ള ഊരകം അംശവും, ജീവിതകാലം കൊല്ലം ഫറൺ മുതൽക്ക് ഫറവുവ വരെയും ആകുന്നു. വിശ്വരൂപം, ഒരു വിലാപം, ഇന്ദുമതീസ്വയംവരം മുതലായവയാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രധാന കൃതികൾ. ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കർ ഒരു ക്ലാസ്സിക്ക്, അഥവാ യഥാ സ്ഥിതിക കവിയാണെങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്വരൂപം എന്ന കൃതിയിൽ റൊമാൻറിക്ക്, അഥവാ കാല്പനികപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളിൽ ചിലതു കാണാവുന്നതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായ കൃതി വിശ്വരൂപമാകുന്നു. അതിലെ ചന്ദ്രോദയവർണ്ണനയാണ് ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്നത്. ഇതു വർണ്ണന എന്ന പദ്യരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെടും]

പാശ്ചാത്യപദ്ധതി പിടിച്ചുടലും ജനത്തെ-
പുച്ഛിച്ചുകൊണ്ടു നിജ ഗോപ്രസരം പരത്തി
പൂർവാശയാം കമനിതൻ തിലകായമാനൻ
പീയൂഷദീധിതി ജനോത്സവമൊത്തുദിച്ചു.   ഫ

നിത്യം തമോജനനിയായ് ജഡഭാവമാനും,
മിത്രക്ഷയത്തിനൊരു കാരണമായിരുന്നും,
അത്യന്തമോഹകരിയായുമണഞ്ഞ സന്ധ്യ
സമ്പത്തുപോലെ സഹസാ തിരിയെഴുമിച്ചു.   ര.

അംഭോഭരാശികളകുന്നമൃതദ്രവത്തി-
ലാമഗ്നമാംബരമകന്മഷമായ് വിളങ്ങീ
ആവൃത്തിശുശ്രൂപമെത്തുവതിന്നടുത്തോ-
രാത്മാനുഷംഗിയുടെ മാനസമെന്നപോലെ.   ന

മന്നവ

സ്വജ്ഞമെഴുലിമണിയാഴൈഴമോഷധീശൻ
തങ്കൈകളാൽ തിമിരമാശു ഹരിച്ചുമുലം
പൂവാശയാം കമനി പൂണ്ണവിലാസപൂവം
പൂവെണ്ണിലാവണി മുടുസ്തിതമാൻ മിനി. ര

പെരരസ്തു പ്രസിന്ധുവിലെ വൻതിരമാല തള്ളി
വാനിൽക്കയറ്റിയൊരു വെൺനരപോലെയായും,
കാരത്തുനിന്നുഭയപവ്തശൃംഗഭൂവിൽ
പൂക്കൈത്തൻപൊടി പറന്നതുപോലെയായും, ര

രാജാവുദിച്ചതു നിനച്ചു മുഷിഞ്ഞ വേഷം
കൈവിട്ടു കൂടിയ ജനാവലിപോലെയായും,
പൂവെണ്ണിലാവൊളി പൂരണ്ടുരുവെണമ പൂണ്ടും
ചിന്നിച്ചമൺത ചെറുകാറുകൾപ്പുസിച്ചു. ന
(യുഗ്മകം)

സപാഭാവകം മദമിരട്ടി വളത്തിടുന്ന
'ചന്ദ്രപ്രഭാസ'മകത്തു ചെലുത്തിയപ്പോൾ
പണ്ടേ കിടന്ന പതറിക്കരയോടടിച്ചു
കൂത്താടുമംബുധി കവിഞ്ഞലറിക്കളിച്ചു. ഐ

പാടേ പരന്ന പൊടിവെണമണലാ നിലാവു
തട്ടിത്തിളങ്ങി മറിയുന്നതു കണ്ടുവെങ്കിൽ
ഭൂഗർഭവിക്രിയകളാലുടനൽഗമിച്ചു
വെള്ളിത്തടാകമതു ഏതനമെന്നു തോന്നും. വ

XIX

അസ്തി

[വാസനാശമുഹിതനായ ഇന്നത്തെ ഒരു യുവാക്കരിയാണ് കുല്പനാർ തൊടി രാമസ്തിമേനോൻ അവർകൾ. ഇരവിപ്പുത്തിലെ മൈതാനം, അസ്തി, ശിവോതിപ്പു മുതലായ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒരു റൊമാൻറിക്ക്, അഥവാ കാല്പനികകരിയാണ് ശ്രീമാൻ രാമസ്തിമേനോൻ. ഇവിടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള “അസ്തി” എന്ന കവിത ആത്മഗീതം എന്ന പദ്യരൂപത്തിന്റെ ഗീതം എന്ന ശാഖയിൽ ഉൾപ്പെടും]

(പാത)

മാനത്താരഹോ! തങ്കമഷിയിലി-
മ്മാതിരിയെഴുതുന്നതു നിത്യവും,
ചോരുന്നണ്ടഴ; കല്ലെങ്കിലാനന്ദ-
ച്ചാരുകൊണ്ടാമഴുതിയതിക്കൂതി!
എന്തു ഭാഷയിലാണീയെഴുതുക,-
ഉന്തിതിൻശീ, ലതൊന്നുമറിഞ്ഞീല;
എങ്കിലു; മതിൽ നിന്നേതു മട്ടിലോ-
യെന്മനസ്സിൽ പതിഞ്ഞു രണ്ടക്ഷരം.
അസ്തിയുണ്ടോ മന്ത്യാ നിൻ മീതെയായ്
ശക്തിയൊ, — നഖിലത്തിനും മീതെയായ്
തപൽക്കൃതങ്ങളിലൊക്കെയുമുണ്ടാവും
നോക്കുകിലതിൻ കൈവിരൽപ്പാടുകൾ.
വാരഞ്ചും മഴവില്ലു, മിപ്പോൽപ്പനി-
നീരവരും രവിചെച്ചാരാക്കുയിനെ

വാഴ്ത്തുകയാ, ഞ്ഞാദികാലം മുതൽ
 പേർത്തുപേർത്തുമിയാനന്ദഗാഥകൾ.
 ഭേദമില്ലിവയ്ക്കു ത്വമത്തി, ലെങ്ങു നീ-
 യേതു ഭാഷയിൽ വായിച്ചാലും ശരി!
 കേവലമിതിൻ തർജ്ജിമയാവണം
 പാവനമായ നിന്നുടെ വേദവും.
 പാടലില്ലേ പുലരിയതിൽ ചില-
 യേടുകളിങ്ങു പൈങ്കിളിയൊച്ചയിൽ?
 വിശ്വപമോഹനമാകിനോ, രമ്മധു-
 നിഷ്ഠാനികളാം ദിവ്യഗാനങ്ങളേ
 ഉള്ള ലി, ഞ്ഞിള കാതെകണ്ടീ നെടും-
 കല്പകൾപോലും ഹാ! ചെവിക്കൊള്ളുന്നു!
 പല്ലവച്ചുണ്ടനക്കിയുംകൊണ്ടു പൂ-
 വല്ലികൾ തലയാട്ടുന്നു നിന്നുഹാ!
 പുണ്യജന്മാക്കളാകിന വാരിളം--
 പുല്ലുകളാനന്ദാശ്രു പൊഴിക്കുന്നു.
 തുമച്ചിലതിൽനിന്നുനിന്നോകാന്ത-
 പ്രേമമല്ലീ കിനിയുന്നു ദൈവമേ!
 ഞാ, നതു നകണ്ഠന്തു ചെയ്യേണ്ടു ഹാ!
 കേണ മണ്ണിൽ കിടന്നുരുളട്ടയോ?
 പത്രമില്ലല്ലോ വിണ്ണുപദത്തിലാ-
 ബ്ദകേതഗാനങ്ങൾ പാടിപ്പറക്കുവാൻ.

XX

പ്രഭാതം

ക്ലാസ്സിക്ക് അഥവാ യാഥാസ്ഥിതികമാർഗ്ഗത്തിലൂടെ സൽകാവ്യങ്ങൾ രചിച്ച് ഭാഷയെ സേവിച്ചുവരുന്ന ഒരു കവിയും പണ്ഡിതനും മാണ് വടക്കുംകൂർ രാജരാജവർമ്മരാജാ അവാർകൾ. രഘുരീരവിജയം, രാഘവാദ്യഭയം എന്നീ മഹാകാവ്യങ്ങൾ അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. വിശ്വപാമിത്രൻ ഭഗവതന്റെ അടുക്കൽ ചെന്ന് ശ്രീരാമലക്ഷ്മണന്മാരെ യാഗരക്ഷയ്ക്കായി കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതു മുതൽക്ക് ശ്രീരാമൻ പരശുരാമവിജയാനന്തരം അയോദ്ധ്യയെ പ്രാപിക്കുന്നതുവരെയുള്ള രാമായണകഥയെ ആശ്ലിച്ച് അദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുള്ള “രാഘവാദ്യഭയ”ത്തിന്റെ മറ്റൊരു പതിപ്പിൽ നിന്ന് എടുത്തിട്ടുള്ളതാണ് ചുവടെ ചേർക്കുന്ന ഭാഗം. സീതാസ്വയംവർദിവസത്തെ പ്രഭാതം ഇതു വർണ്ണിക്കുന്നു. ഇതു കേരളവർണ്ണനാട്ടിന്റെ നല്ലൊരു ഉദാഹരണമാണ്. ഇതു വർണ്ണനം എന്ന പദ്യരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.]

സുരാകലിതകാമിനീ ചടുലഘർമ്മനിർമ്മഗ്നരായ്
പരാഗഭൂതിതം ധരിച്ചുളികലാക്ഷമാലോജ്ജ്വലർ
വിരാജിതപയോജിനീഗൃഹഗണങ്ങളിൽ തത്ര നിർ-
ഭരാഭയോടു മാരുതദിജർ വഹിച്ചു ഭിക്ഷാസുഖം.   ൧

അമായരുവി ചൂർവ്വദിക്കുമനി തക്കമോടകുന്നാം-
കുമാരനെ ഹിതേന താൻ പ്രസവമേൽക്കുവേ ഭിക്ഷകൾ
സമാകലിതകൈരുകും കുരവയിട്ടു പക്ഷിസ്വപനാഭ്
ദ്രമാളി ഹിമബിന്ദുവാം നവമുദഗ്ര വീഴ്ന്നി തദാ.   ൨

ഹിതാലുഭയപർവ്വതാസനഗനക്കന്യക്കളേവ-
ലതാന്തിയൊടുഷഃപുരോഹിതനണഞ്ഞു കാഞ്ചെജനം
ചിതാഭമഭിഷേകമദ്രിവാസനാഥനായ് ചെഴ്വ; തൽ-
സുതാപ്തകനകാംബുവാതപമിഷേണ വീഴ്ന്നിതാ!   ൩

അകത്തധികമുൽക്കടം ഭൂമരവൃന്ദമാം വൻവിഷം
പകർന്നുതന്നാശ്ശുവാം പുതുമരുത്തൻസേവയാൽ
തികച്ചുമടനേ വമിച്ചൊരു പയോജിനിത്തയ്യലാ-
ളകണ്ടകിതവിത്തയായ്തെളിവു മുറുമോരീടിനാൾ. ര്.

.....
വെളിച്ചമെ മഞ്ഞുനീർക്കണിക ലേശലശങ്ങളാ-
യിളന്തരുവിലാടിടം ചെറിയ പല്ലുചാത്രങ്ങളിൽ
മിളറ്റുധിരഭാസ്സെഴും വെച്ചിലു തട്ടിടുമ്പോളക-
ക്കളം കുളിരുമാധിയാ പരിലസിപ്പു വർണ്ണാഞ്ജ പലം. ൫

വഹദ പസുമനോജ്ഞ നായുദയമാൻ രാജിയ്ക്കുമി-
യഹസ്തരനെ വീക്ഷണത്തിനു ഹിതേന ലാക്കാക്കയാൽ
മഹസ്തകലുമിന്ദുവഞ്ജലവരാശയാ വേശ്യ നിസ്..
പ്ലഹം സപദി തജ്ജിവിദിനകരാഗ്രസംലഗ്നയായ്. ൬

പരക്കുമുരുപൂമ്പൊടിയ്ക്കുമെ ചാത്തു മെയ്യാകവേ
പരത്തിയുമിടയ്ക്കു തേൻചെളിയിൽ വീണടൻ മുങ്ങിയും
ചരദ്ഭൂമരിസ പനാൽ തെളിമയററ വാക്കോതിയും
മരുപ്പിത്തുകതുഹലത്തൊടു വഹിപ്പു ലീലോത്സവം. ൭

സമത്സനിഹ കാലനാമരിയ ചരിത്രകാരാഗ്രിമൻ
ഹിമദ്രവമൊഴിച്ചു തേച്ചനഖമായ ദിഗ്ഭിത്തിയിൽ
ക്രമത്തൊടിനതുലികാഞ്ചലമണച്ചു വർണ്ണാഞ്ചിതം
സഗ്രദിനചിത്രമുണ്ടെഴുതിടുന്നു കാഞ്ചദ്ഭൂതം. ൮

നിശാഗാനം

[ഇന്നു ഇീവിച്ചിരിക്കുന്ന മഹിളാമണികളായ ഭാഷാഗവേഷകരിൽ ഒരു ഉയർന്ന സ്ഥാനം തന്റെ സരസകാമളമായ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങളാൽ കരസ്ഥമാക്കിയിട്ടുള്ളവരാണ് ശ്രീമതി കടത്തനാട്ട് മാധവിഭരമ്മ. റൊമാൻറിക്ക്, അഥവാ കാല്പനികപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ഇവരുടെ ഖണ്ഡകാവ്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടും. ആവശ്യം ചന്ദ്രനെ നോക്കി പാടുന്ന പാട്ടാണ് ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇത് ആത്മഗീതം എന്ന പദ്യരൂപത്തിന്റെ ഗീതം എന്ന ശാഖയിൽ ഉൾപ്പെടും]

(മഞ്ജരി)

മാനത്തിൽ, ദൂരത്തായ് മിന്നിത്തിളങ്ങുമെ-
 ന്നോമനത്തങ്കമേ! തികളേ! നീ,
 മാമലമോളിലും കാർമേഘാന്തനിലും
 പൂമൈ മറച്ചെന്തേ നില്പതിപ്പോൾ?
 പുഞ്ചിരി തഞ്ചുമപ്പൊൻമുഖം കാണാഞ്ഞു
 സഞ്ചിതതാപത്താൽ നെഞ്ചിടറി
 വെമ്പി, വിളർത്തു കൺ ക്രന്ദിക്കരയും നി-
 ന്നാവലിൻവേദന കാണീലല്ലീ?
 തെല്ലിയ്യുങ്ങിങ്ങായ് മല്ലപ്പു വെല്ലമ-
 ചെല്ലക്കരം ഭവാൻ നീട്ടിടുമ്പോൾ
 ആശാഭരിതയായ്, ലേശം വിടൻ ഞാൻ
 ക്ലേശാന്തകാംക്ഷയാൽ നോക്കിനിൽക്കും
 കണ്ണും കരളും കടന്നു കവൻ നീ
 തിണ്ണം മറയ്ക്കമാർമൂടലിൽ.
 പാലൊളികോലുമ്പ്പുമേനിക്കുള്ളിലായ്
 പാവനരശ്മിതൻചൊട്ടിലായി

മര

പാഴ്ശരികൾപ്പോൽ പാരം കടുപ്പമോ
പാഥോജ്ജാതൻ പടച്ചുവിട്ടു?
അയ്യോ! പിഴച്ചുപോയ് വയ്യാത്ത വാക്കുക-
ളിയുന്മേൽ ചൊല്ലിപ്പോയല്ലലാലെ
പാലൊളിത്തേൻ പാറിപ്പാരിടം പാടെ താൻ
പാവനമാക്കുമെൻ പാരിജാതം
അന്ധയെന്നാക്കേപചിന്തയ്ക്കു പാത്രമായ്
ഹന്ത! ഭവിക്കയോ! ശാന്തം പാപം!
പ്രേമാഭിരാമനാമോമനത്തിങ്കളേ!
ഞാനിതാ മാപ്പിനായ്ത്താണിരപ്പു!
തെറ്റന്നപ്പൊന്നുവാ പ്രത്യക്ഷമാകാത്ത
തെറ്റക്കേതല്ല, ഞാൻ സമ്മതിച്ചു
മുറിസ്സുമുദായമായിട്ട് തിങ്ങിയ
കറക്കാൻ താനത്രേ കറക്കാൻ.
പാളം പകലോന്റെ കാളുന്നോരാതപ-
ക്കൊളം കടുത്തൊരിശ്ശരിയ്ക്കും
മൗനമായ് ശാന്തമായേവം ചൊറുക്കുവാൻ
ഞാനൊരു ശക്തിയാൽ പ്രേരിതയായ്
ചന്ദ്രികാസുന്ദരമന്ദസ്മിതപ്രഭ
ചിന്നിപ്പരത്തുമപ്പൊന്നമ്പിളി
കാരാം കരിമ്പടം കീറിപ്പറത്തേക്കു
കാണായ്വരുനൊരക്കാലം കാത്തു
വാഴും ഞാൻ നൈരാശ്വപ്പാഴ്ച്ചുഴിതന്നിലായ്
വീഴുമോ? വീണാലും താണുപോമോ?
പ്രേമാഭിരാമനാമോമനത്തിങ്കളേ!
ഞാനിതാ മാപ്പിനായ്ത്താണിരപ്പു.

പച്ചക്കൊടിക്കീഴിൽ

[ഇന്നത്തെ സാമൂഹികജീവിതത്തിൽ സ്വയം പരാജയം പറ്റിയോ, അന്യരുടെ പരാജയം കണ്ടോ, അതിനോടു കവിനമായ വെറുപ്പു തോന്നുന്ന മനുഷ്യക്ക് രണ്ടു മാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതാണ്. ഒന്ന് സമുദായത്തെ ഉടച്ചു വാടുന്നതിനുള്ള ഒരു സമരമനസ്ഥിതിയും, മറേറത് തന്റേയും തന്നെപ്പോലെയുള്ളവരുടേയും പരാജയത്തെപ്പറ്റി സഭാ വിലപിച്ചുകൊണ്ട് മരണത്തെ സന്ദന്തോഷം കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമാണ്. ഈ രണ്ടുതരം പരാജയമനസ്ഥിതികളേയും ആദ്യദിച്ച് കവിത രചിക്കുന്ന പ്രസ്ഥാനത്തിന് പരാജയപ്രസ്ഥാനമെന്ന് പൊതുവേ പേരു കൊടുക്കാവുന്നതാണ്. ആദ്യത്തെ സമരമനസ്ഥിതി കാണിക്കുന്ന പ്രസ്ഥാനത്തിന് പരാജയസമരപ്രസ്ഥാനമെന്നും, രണ്ടാമത്തെ വിലാപാപൂർണ്ണമായ പ്രസ്ഥാനത്തിന് പരാജയവിലാപപ്രസ്ഥാനമെന്നും പ്രത്യേക നാമങ്ങൾ നൽകാം. റൊമാൻറിക്ക്, അഥവാ കാല്പനികപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഒരു വകഭേദമായി ഇതിനെ കരുതാം. മനുഷ്യന്റെ സാമൂഹികജീവിത പരാജയവിലാപപ്രസ്ഥാനത്തിനു തീരെ വിശ്വാസമില്ലായ്മയാൽ, ഇതു പരാജയസമരപ്രസ്ഥാനത്തെക്കാൾ അധികം റൊമാൻറിക്ക് പ്രസ്ഥാനത്തിൽ നിന്ന് അകന്നുനിൽക്കുന്നു. ഭാഷയിലെ നവീനമായ ഒരു പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാവായി യുറകറിയായ ശ്രീമാൻ ബോധേശ്വരനെ പരിഗണിക്കാം. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയുടെ പോക്ക് മുകളിൽ ആദ്യമായി പ്രസ്താവിച്ച സമരമനസ്ഥിതിയെ അനുകൂലിച്ചുള്ളതാകുന്നു. ലളിതമായ കവിതാരീതിയുള്ള ഈ യുറകറി ഏദയാങ്കരം, സ്വതന്ത്രകേരളം, ആദർശാരാമം മുതലായ കൃതികൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇവിടെ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഗം ഏദയാങ്കരത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള പച്ചക്കൊടിക്കീഴിൽ എന്ന ഖണ്ഡകാവ്യത്തിന്റെ ഉത്തരഭാഗമാണ്. മാരാജിയരുടെ രണ്ടാമത്തെ ഖണ്ഡം, ഇസ്ലാമിനു വേണ്ടി സിറിയ, മെസൊപ്പൊത്തമ്യ, പെർസ്, ഇംഗ്ലീഷ്, പാലസ്തൈൻ എന്നീ രാജ്യങ്ങൾ പിടിച്ചെടുക്കിയ

മന്നേ

വീരനും, സുപ്രസിദ്ധ ചക്രവർത്തിയുമായ ഒമറെ പറ്റിയുള്ള ഒരു ഐതിഹ്യത്തെ ആസ്പദിച്ചാണ് പ്രസ്തുത ഖണ്ഡകാവ്യം രചിച്ചിട്ടുള്ളത്. മഹാനായ ഒമറിന്റെ അനിതരസാധാരണമായ കർത്തവ്യബോധം ഇതു കാണിക്കുന്നു. ഉദ്ധൃതഭാഗം ആഖ്യാനം എന്ന പദ്യരൂപത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടു]

ധരണിയെങ്ങുമേ മുസ്ലീമിൻധർമ്മം-

ഭരണം നന്നെന്നു ചുകഴുമ്പോൾ
പെരുതാം രാജ്യങ്ങൾ നൂപതിവംശങ്ങൾ
തെരുതെരയെങ്ങു തകരുമ്പോൾ
പലിശ വാങ്ങുന്ന മുതലാളന്മാരോ
ശപതേലുരായെനിയുമ്പോൾ

.....
ഒരു കൊടിക്കീഴിലൊരു വിശ്വാസത്തിൽ
സകലജാതിയുമണയുമ്പോൾ!

വിപുലസംഗ്രാജ്യനീകതികൊണ്ടെങ്ങു
ഖജന, യാകയും നിറയുമ്പോൾ—
ഒരുദിനമെന്നാൾ പെരുനാളും വന്നു
നഗരമുല്ലസി ചീളുകയായ്!

മുറ്റത്തുണ്ടളാം പുതിയ വസ്ത്രങ്ങൾ
പരിമളങ്ങളുമമിതമായ്

സുതരാമങ്ങളണിഞ്ഞതുലകെരതുകാൽ
ജനതതി വാഴുമളവിങ്കൽ
ഗുണമെഴുമോമർ, കലപതിയുടെ
പ്രണയഭാജനമണിയാൾ
അരുണമാം കവിൾ ചെറുതു മങ്ങിയും
കരുമിഴികളിൽ ജലമാനും

മധുരകോമളമുദലമേനിയെ

വിധുരമാക്കുന്നൊരുടയാട

കൃപയെഴും ഭർത്താവിനെ കാട്ടിയും

പരിഭവിയ്ക്കുമങ്ങരചെയ്തു:

“പെരുനാളല്ലയോ! അവിനിനായകാ

ചെരുന്ന കാണുകെൻ വസനത്തെ

അരുമക്കുഞ്ഞുങ്ങൾ കണിപാനമില്ല

പുതുനായുള്ളൊരു തൂണിപ്പോലും

പൂരിയിൽ വാഴുന്ന ജനമിന്നേവരും

സുരജനംപോലെ കഴിയുമ്പോൾ

പെരിയ ക്യാലിഫിൻ, പ്രണയിനിക്കുമൊ

പുതിയൊരാടയ്ക്കു വകയില്ലേ?”

ചെരുന്നും ചാഞ്ചല്യമിതലാത്തനേരം

കരുണയാണൊരു ധരണീശൻ

പ്രിയനോടോതിനാൻ മഹതിയമ്മമാം

കനിയിലൂറിന പരമാത്മം.

“ഇവനെഴുന്നതാം തൊഴിലിൻകൂലിയി-

ന്നിതുവരെയുള്ള തവിലവും

ഖജനാ,യിൽനിന്നിങ്ങിവൻ ലബ്ധമായ്,

കമനീയാളെ നീ കരയുന്നോ?”

ഇതുകേട്ടുഗന്ധ സപദി ചോദിച്ചാൾ

“ഇനി നാളെയുള്ള തുകയെന്നാൽ

അരുതോ വാങ്ങുവാനതിൽനിന്നിന്നെന്റെ

പുടകയൊന്നിനു വകകാണാം.”

“ചപലയായിത്ഥം പറയുന്നതു നീ

ഇവൻ നാളെയും ഭൂവി വാസം

ധ്രുവമെന്നങ്ങിനെ കരുതാം വല്ലഭേ!

ജഗദീശശ്ശങ്കളറിയാ നാം.”

മവെ

സുചരിതയാകും തരുണി തന്നുടെ
പരിഭയം നീക്കിത്തളികയായ്
ജനമെന്നും വാഴ്ത്തും നിലയിൽ വാണവർ
ഭവനകാന്തിതൻ ക്തിരുകൾ!!
അവനീസേവനപ്രണയത്തിനൊരു
വിരളമാതൃകാനിലയമേ,
വിപുലസാമ്രാജ്യചതിയാം രാജേഷ്വ,
ഘൃതൻവാരിയേ, വിജയിക്ക!
ഭവനവാടി തന്നൊരു കോണിലൊരു
ചെറുകുടീരത്തിലമരം നിൻ
സവിധേ വന്നെങ്ങൾ കളിർബാഷ്പം തുകി-
യഭിഷേകം ചെയ്യാം മഹിതാത്മൻ!
സുഭഗയാം നിജ പ്രണയിനി തന്റെ
സ്മരണ ലോകത്തിൽ നിലനിർത്താൻ
ഗതശങ്കം രാജ്യധനമെല്ലാം വാരി
കളിർമാടം തീർത്ത മുഗളേശാ,
മുസ്ലീമിൻധർമ്മചതിയാണങ്ങനും
വസനം നൽകാത്ത, ധൃപതിയും!
വലിയ സാമ്രാജ്യചതികൾ തീർത്തുള്ള
നിലയനങ്ങളിൻനികടെ പോയ്
നരരെ നീങ്ങൾ തൻ ചുട്ടബാഷ്പം തുകിൻ!
അതിലായ് മേടകളൊഴുകട്ടെ!!

XXIII

പ്രകൃതിയിലേക്ക്

[പരാജയത്തിൽനിന്നും സഭാ വിലപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു മനഃശിശിയെ ആശ്വസിപ്പിച്ചുള്ള പരാജയവിലാപപ്രസ്ഥാനം ഭാഷയിലെ പരാജയപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഒരു ശാഖയായി ഉണ്ടെന്നു മുൻകുറിപ്പിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിരുന്നല്ലോ. ഈ പരാജയവിലാപപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ ഉപജ്ഞാതാക്കളിൽ ഒരാളായ ശ്രീമാൻ ചങ്ങമ്പുഴ കൃഷ്ണപിള്ളയുടെ ഒരു കവിതയാണ് ചുവടെ ചേർത്തിരിക്കുന്നത്. “ബാപ്റ്റാഞ്ജലി” മുതലായ കൃതികൾ ഇദ്ദേഹം രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. നഗരജീവിതം വിട്ട് പ്രകൃതിയോടു അടുപ്പമുള്ള ഗ്രാമജീവിതം നയിക്കുവാനുള്ള കവിയുടെ ആഗ്രഹമാണ് ഇവിടെ ചേർത്തിരിക്കുന്ന കവിത പ്രകടിപ്പിക്കുന്നത്. ഇത് ആത്മ ശീതം എന്ന പദ്യരൂപത്തിന്റെ ശീതം എന്ന ശാഖയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.]

നൊന്തിടുന്നെന്മനം — നിർദ്വയ, മേവ, മെൻ
ചിന്തേ, നീയെന്നെ ഞെരിക്കരുതേ!
എന്നും നിനക്കു വഴിപ്പെടുന്നില്ലേ ഞാ-
നെന്നൊന്നു നീയെന്നെ വിട്ടയയ്ക്കൂ.
അക്കൊച്ചുപുമ്പാരറയൊന്നിച്ചപ്പൂങ്കാവിൽ
തൽക്കാലം ഞാനൊന്നു പോയ് വരട്ടേ!

മന്ദിരവാടിയിലെനെയും കാത്തതാ
വന്നു നിൽക്കുന്നു വസന്തലക്ഷ്മി.
മൗനക്കണ്ണിക്കൊന്നപ്പൂങ്കലക്കൈലേസ്സാൽ,
മന്ദസ്തിതാസ്യയായ്, മാടി മാടി

എന്നെയങ്ങോട്ടു വിളിക്കുകയാണവൾ
ചെന്നിരുന്നിത്തിരി സല്ലാപിക്കാൻ.
കിട്ടില്ലതിനുമനമതിയെന്നോ?—ഹാ!
കഷ്ടമിതെന്നൊരു പാരതന്ത്ര്യം!

വിസ്തരനീയമായെത്തുന്നു വാനോളം
വിശ്രമത്തിന്റെ മണിയൊലികൾ.
ദേവാലയാങ്കണം വിട്ടതാ പോകുന്നു
ഭാവപ്രസന്നന്മാർ, ഭാഗ്യവാന്മാർ.
ഈ 'രവിവാര'മാമോടുകൂടലിൽ നി-
ന്തരിവരുന്ന മധുരഗീതം
മുക്കിക്കുടിച്ച മതിമറന്നങ്ങനെ
നിൽക്കുന്നു കർഷകമന്ദിരങ്ങൾ.
ഒക്കത്തു മൺകടം വെച്ചുകൊണ്ടപ്പഴ-
വക്കത്തു വന്നെത്തും ചെൺകൊടിമാർ
മന്ദാക്ഷമല്ലം പുരണ്ട മനോഹര-
മന്ദസ്തിതങ്ങളാൽ സൽക്കരിക്കെ;
കാട്ടുപുല്ലുതി രസിക്കുന്നു, തൈമര-
മേച്ചാട്ടിലിരുന്നുകൊണ്ടാട്ടിയെൻ!

മസ്തിഷ്കം മുട്ടുപിടിക്കുമാ, റിങ്ങിതാ
പുസ്തകക്കെട്ടുമായ് ഞാനിരിപ്പൂ;
ജീവിതത്തിന്നു നടന്നുപോവാനുള്ള
പൂവണിപ്പാത തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ!
എന്നിട്ടും, സംസ്കാരസമ്പന്നനാൺ ഞാ-
നെന്നിട്ടും, സംതൃപ്തനല്ലുപോലും!
എന്നെപ്പലത്തും പ്രകൃതിയെക്കൈവടി-
ഞ്ഞെന്നെ ഞാൻ തീരെ സ്വതന്ത്രനായി!

പിന്നെയുമങ്ങോട്ടു ചെല്ലുകയാണെങ്കിൽ-
ലേനോടവരുകുനിയെന്നു തോന്നും?

കണ്ടില്ല, ദേവി, ഞാൻ പുസ്തകമൊന്നിലും
ചെണ്ടിട്ടനിൽക്കുന്നു ശാന്തിയൊന്നും,
മേടയ്ക്കുകഞ്ഞങ്ങോ കേട്ടില്ല, ദേവി, ഞാൻ
പാടിപ്പറക്കും പ്രമോദമൊന്നും.
പങ്കയ്ക്കു കീഴിലെ നിരൂപിത കിട്ടീല
തങ്കക്കുനാവെനിക്കൊന്നുപോലും.
വഞ്ചിതനായി ഞാ, നില്ലെന്നിരിക്കില്ലാതെ
നെഞ്ചിടിപ്പേലാത്ത വിശ്രമവും!

ഹാ, നിന്നെത്തല്ലിട്ട വിസ്തരിച്ചെങ്കിലും
ഞാനിതാ വീണ്ടും വരുന്നു, ദേവി!
കണ്ണീർകണങ്ങളിൽ കൂടിയിതുവിധ-
മെന്നഴലോരോന്നും നീങ്ങി നീങ്ങി
നഗ്നഹൃദയനായ്, നിമ്നലനിർമാണ-
മഗ്നനായ് മാറി, നിന്നങ്കൂട്ടവിൽ
വിസ്തൃതനെന്നെങ്കിലും, ശൈഥില്യമേലാത്ത
വിശ്രമം കൊരുകിൽ, കൃതാർത്ഥനായ് ഞാൻ!! ....

